

III. V 27. L

R
7529

Bibliotheca Reckiana.

V. 27

Pasakkas un Stahsti,

teem Latweefcheem

par islustefchanu un gudru mahzibu

farakfiti.

No jauna pahrluhkoti
un wairoti

no

ta wezza Sehpilles un Sonnakstes Basnizkunga

Stender.

Zelgawā eespeesfs,

no J. W. Steffenhagen, zeeniga Leelkunga

grahmatu speedeja. 1789.

†

I. d. m. a. 1766

Mihlee Latiweefchi.

Nu jau 23 gaddi, ka fchi Pasakku
un Stahstu grahmata, kas us
prahta zillaschanu no man bij faraksti-
ta, un pulka rakstos eespeesta bija teem
Latiweefcheem rohkā tikke. Es preeza-
johs, ka ta pascha jums tik patihkama
bijusi, ka jau wiss pulks ispirkts irr, un
jauna meklefchana pehz winaas zehlu-
fees. Ka jums ta atkal rohkā nahktu,
Steffenhagena Kungs Jelgawā, zeeni-
ga Leelkunga grahmatu speedejs, usneh-
mehs, fcho grahmatu no jauna rakstos
eespeest un pulka isdohs. Juhfu tautu
mih:

4-III A

Tartu Riikliku Ülikooli
Raamatukogu.

2353

mihlodams es scho grahmatu no jaunu pahrluhfojis, un wehl 24 jaunus un it jaukas pasakkas un stahstus peelizzis es mu, ka jums schi grahmata jo mihla buhtu.

Ro es tobrihd grahmatas preefschâ bij rakstijis, prohti, kâ scho grahmatu walfacht buhs, to es taggad atkal jums no jauna rakstu. Schê irr tas padohms:

Jums ne buhs dohmaht, ka tahs Pasakkas schinni grahmata tapat bes sinnas un tikkai par laika kameschanu, kâ tahs wezzas bahbu pasakkas, isdohmatas irr. Muhfu pasakkas irr zittahdas. Tahs irr tikkai lihdfibas, kâ juhs tahs gudras mahzibas ar lustes sawâ galwâ warretut paturrecht. Juhs jo tahdi mulki ne buhseet, dohmadami, ka teescham lapsa kuhmina un winnas snohts,

snohts, tas wilks, jeb schaggata mauka un puhze raggana, jeb zits sivehrs, lohps un putns teescham tâ darrijuschi un runnajuschi, kâ scheit stahw rakstihst. Rad kas to tizzetu, tad to prahstu laudis isfmeetu un tam usfauktu: Antin fur stabbulite! Tahs irr tikkai kâ kahdas preefschmahletas bildes, labbas mahzibas deht tâ isdohmatas. Mahziba, fo jauns zilweks, kâ kahdâ bildê reds, lehtak prahtâ speeschahs un firdi lihp, ne kâ kas desmit reis ar wahrdeem fazzita tohp. Tihri wahrdi zaur weenu ausi ee-eet, zaur ohtru is-eet. Ne brihnijees, ka behrnam tas tâ gruhti nahf, to paturrecht, fo tu winnam mahzi. Ne zeetas galwas waina, bet behrnam lustes truhkst. Tu pats ne labpraht dsirdi, kas tem ne patihf. Tapat behrnam reebj, to klausihf, kas winnu

winnu wallditu. Jo fatrs behrns griibb labbaſ ſawâ wallâ dſihwoht. Bet kad tu winnam fo preeſch azzim rahdi, kaſ jauſs uſſkattiſchanai irr, tad drihſ azzis plehſch, jeb kad tu kaſdu ſmecklu ſtahſti, tad taſ ahtri auſis greeſch. Zaba-
 pehz gudri laudiſ paſakkaſ iſdohmajuſchi, behrnuſ un nejehgus peelabbinaht, mekledami, ar kaſtru paſakku teem labbu gudru mahzibu ſirdi ſpeefft. Kad tu nu taſ paſakkaſ laſſidamſ, jeb behrneem ſtahſtidamſ, uſ taſim mahzibahim ne ſſatteeſ, un taſ peemirſiſi minneht, tad taſ paſakkaſ welti buhſ, un tiſ daudſ geldehſ, kâ ſmuſſ bet akſ ſirgſ. Jo paſakka beſ labbaſ mahzibaſ irr kâ mahleta bilde, fur tu gan jauſaſ pehrweſ redſi, bet ne paſiſti, fo ta bilde eeſihme. Kai paſakkaſ paſakkaſ pa-
 leek,

leek, zeeni tiſſkai taſ mahzibaſ, kâ zel-
 la-wadditajaſ uſ labbu gudribu.

Tapat arridſan tee Stahſti ſchinni grahmata wairak gudraſ mahzibaſ deht, ne kâ ſtahſtiſchanas pehz, ſaraſſiti. Stahſti beſ labbahim mahzibahim irr kâ ſkunſtiga ſniſſkera beſdwehſeleſ, kaſ gan leekahſ kâ zilweki, bet kam diwaſ ſchaſ naw. Kad tu nu tohſ ſtahſtiſ laſſi, jeb zitteem preeſchlaſſi, jeb patſ ſtahſti, tad ne paleez pee tihras apluſteſchanas ſtahwis, bet nemm taſ mahzibaſ labbi wehrâ, tad tu jo deenaſ jo gudraſ tapſi, un tawſ prahtſ ar Deewa pali-
 gu audſin augſ.

Grahmataſ gallâ tu arridſan uſ-eeſi uſ 10 leekahim Tizzibahim, fo Latweeſchi mehds zeeniht. Apdohma jel ar prahtu kâ eſ taſ iſſtahſtijis eſmu, tad tu, ja tu ne tiſſſcham griibbi akſ buht, un ja tu

tu ne effi apzeetinajeess, negudrs un ah-
 ran prahta palift, gan tik lab, fà ar
 rohfhm warresi grabbt, fa tahdas lee-
 fas tizzibas neeti irraid. Atmett jel
 schahdas blehaas. Ne apfaune wairak
 tamu zilwezibu. Jo Deews tew ne par
 besprahtigu lohpu raddijis, bet zilweku
 fahrtà zehlis.

Lai schehligs debbesu Tchrws dohd, fa
 schi grahmata pee prahta zillaschanas
 palihdsetu. Balkajeet to wesseli un lai-
 migi, un wehlejeet manneem firmeem
 matteem wissu labbu, tà, fà es juhs
 mihlodams un juhsu labbumu mekle-
 dams, scho grahmatu ar dauds darbo-
 schanas farakstijis esmu.

Basakku

Basakku Lappu Rahditais.

Paf.	Lapp.
1. Breebis	1
2. Wilks ar jehru	2
3. Saule un wehisch	4
4. Suns ar galkas gabbalu	5
5. Wardes	6
6. Wilki un amis	8
7. Strasds	9
8. Paipala	10
9. Iapfa un stahrts	12
10. Kurremis	13
11. Sakkis un swirbulis	13
12. Ahshi un wilks	14
13. Kranzis	15
14. lauma, lahjis, wilks un lapfa	18
15. Ruppuzis	20
16. Iapfa pee lauma bedres	21
17. Stahrki	23
18. Rahrigs funs	24
19. Skudra un sissenis	25
	20.

Vaf.	Lapp.
20. Rohwahr	27
21. Rakka atraitne	28
22. Wahrena	30
23. Saffi	31
24. Runna	33
25. Kraukls un lapfa	34
24. Wilks un dsehrwe	35
27. Lauwa ar pelles	36
28. Diwi pelles	38
29. Nuni ar funnu	41
30. Preeedes	42
31. Kummeksch	43
32. Diwi funni	45
33. Schaggata un lapfa	46
34. Suns un saglis	48
35. Lahzis un pelle	49
36. Wezs funs	50
37. Dsehrwes	51
38. Nahwe	54
39. lapfa ar tabbaka pihres	56
40. Kaslehns un wilks	57
41. Rihwite	58
42. Nahwe ar jaunekli	59
43. Wilks pee ganna	60
44. Suns pee wilka	62
	45.

Vaf.	Lapp.
45. Wista	63
46. Lauwa ar zitteem sivehreem	63
47. Ehselis	65
48. Bitte un fuhdu-bambals	66
49. Rohschu fruhmis	67
50. Warde un pelle	67
51. Suns un aita	68
52. Pasaules makfa	69
53. Swirbuta behrni	72
54. Wilks un lapfa pee flimma lauwa	76
55. Wannags un balloschi	78
56. Pelle un warde	79
57. Wehders un zitti lohjekli	80
58. Sirgs un wehrfis	82
59. Malku zirtejs	83
60. lapfa gudrineeze	85
61. Ehrglis	96
62. Pelles	97
63. Diwi wardes	97
64. lapfa un wilks	98
65. lapfa un absis	101
66. Suns, kas no funneem fuhchts	103
67. Pahrwehrschanas	105
68. Gailis	107
69. Balloschi un schaggata	110
	70.

Waf.	Lapp.
70. Puhjes	113
71. Gailis un lapsa	118
72. Kummelfch un wilks	119
73. Zajtneeks un bailigs firgs	121
74. Wilks preefsch teefas	122
75. Diwi firgi dimejabà prahta	124
76. Muscha un sfudra	126
77. Jauns neklausigs lauma	128
78. Ehrgele, fakke un mescha-zuhka	131
79. Leela funga firgs un semneeka firgs	135
80. Stirna un lapsa	137

Stahstu

Stahstu Lappu Rahditajs.

St.	Lapp.
1. Augsts mahjitajs	139
2. Deewa zelli	141
3. Zelta wihrs ar engeli	143
4. Tehws us mirschanas gultas	146
5. Diwi ubbagi	147
6. Utrasta manta	148
7. Tehws kas saweem behrneem mantu isdallijis	151
8. Laima pee diwi kaimineem	152
9. Wels pee semneeka	153
10. Tas wissu leelafajs gekkis	155
11. Peedsehris semneeks	160
12. Dahmanas	163
13. Gudrineeks	164
14. Utraitau nams	169
15. Zeetumneeki	170
16. Wezs fullainis	172
17.	

St.	Lapp.
17. Diwi bahbas	174
18. Waggares meita	174
19. Pelnurufchëis	178
20. Jahnu nakts	186
21. Gans	188
22. Neredfigs	192
23. Trihs prezzineeki	193
24. Diwi muifchneeki	197
25. Wezzi laudis	199
26. Sirms wihrs	201
27. Arrajs	203
28. Parradneeks	205
29. Andrejs	209
30. Skoflas behrs	213
31. Jauna atraitne	216
32. Dehls no fweſchuma	219
33. Zehrs zeetumâ	222
34. Kriſtihts zilweks ar paganu meitas	224
35. Zeeniga gaſpaſcha	228
36. Brahlis un mahſa	231
37. Paſaules fweſchineeks	232
38. Malku neſſejs	236
39. Uttubunga	239
40. Sahdſcha ſeewas	241
	41.

St.	Lapp.
41. Mulke ſaimneeze	244
42. Ruprs	247
43. Ehrms	249
44. Leelſkungs un Baſnizas-Kungs	254
45. Bruhtgans un bruhte	256
46. Ilſes behrs	258
47. Duſmu puhze	261
48. Gapis	263
49. Keiſera piufchi	265
50. laifka	267
51. Leelitaju melli	269
52. Ubbadſinſch	273
53. Mantofchana	275
54. Burwis un raggana	277
55. Rehms	281
56. Iaima pee wihra un ſeewas	284
57. Nelaime	287
58. Jehſabs un Edde	289
59. Wezs draugs	294
60. Kriſchanas un Maije	298
61. Apzeenihſs ſemneeks	312
62. Trihs tumi Raddi	316
63. Eaglis pee karratawahm	323
64. Echihds uhdens breeſmâ	326
	65.

St.	Lapp.
65. Turkis un kristihes zilweks	329
66. Tennis	334
67. Deemabihjigs skroghderis	337
68. Sehreneetis	344
69. Iaimigs semneeka dehls	347
70. Mikhlas	356
Blehnu tizzibas	368

P a s a k k a s.

La 1. Pasakka.

B r e e d i s.

Breedis pee skaidras akkas nahzis no-
dserrahs un dserdams uhdeni ap-
luhkojahs. Winsch sahthahs apbrihno-
tees un ar sew paschu runnaht: kahdi
kohschi raggi, kas ka mainaks galwu
puschko: reds kahdu gohdu es waltaju!
bet skahde tikkai par tahm nejaukahm
teewahm un garrahm kahjahm! kad
Deems jell dohtu, ka tee gurni bree-
stu un kahjas ihsakas taptu, tad es
buhstu wissur apkahrt jauks, tad buh-
tu es tas leelstungs starp wisseem loh-
+ A peem

Pa-

peem un swehreem. Tà dohmajoht us weenreis taure no mescha atskann un sunni jau kweltsteht fahk. Breedis ahtri kahjas mettahs. Tahs apsmahdetas weeglas kahjas to drihs pahr wifseem flaijumeem pahrwedd. Pehz mescha beesumòs nahzis ne warr knaschi prohjam tikt. Tee flaweti raggi wifsur kofkòs ferrahs. Pa tam sunni to panahkuschchi pee semmes gahsch un meddineeki winnu noschau. Ko nu geldeja winnam tee gohda raggi?

Mahziba.

Mahzees Deema dahwanas pareiss nolemt. Ne smahde tamu gihmi un wesselus lohzeklus, kà tas breedis sawas tschaklas kahjas. Ne leppojees arri-dsan ar skaistumu un gohda drahnahm, kà breedis ar saweem raggeem.

Ta 2. Pasakka.

Wilks ar jehru.

Wilks un jehrs nahze pee uppites no-dsertees. Wilks stahweja straumes augsch-

augschpuffe, un jehrs no eetatas semju puffe. Wilks jehru eeraudsiis jau laifahs un sohbus rahda. Eemeslu mekledams us jehru brehz: kam tu man dferroht uhdenti samaisi, ka es ne warru dsert? Jehrs isbihdees drebbedams atbild: kà warr tas buht? jo straume no tewis us mannim attek. Wilks tuwak nahzis zittu eemeslu mekle, fazzidams: par ko tu man pehrn effi lahdejis, moi tas tew tã par labbu buhs? Nabbadsinsch jehrs atbildeja: es fcho gadd tikkai peedsim-mis tewi pehrn buhtu lahdejis? Tad fazzija tas beskaunigs wilks ar niknu prahtu: nu tad taws tehws man lahdejis. Tas nenoseedsigs jehrs atbildeja: To es ne sinnu, buhs man tehwa grehku maksahk? Wilks atkal fazzija: Ne runna man dauds, ko ta tehreseschana palihds? tew buhs sinnaht, ka es tew schodeen sewim par zeppetü esmu is-raudsijees. Tuhdal newainigu jehru sagrahbi, saplohfa un aprihst.

Mahziba.

Launs zilweks prett sawu nenosee-dsigu tuwaku kà wilks prett jehru eemes-lus

lus mekle mellus grabstidams. Bet
 tad ar melleem ne warr istikt, tad tahds
 sawus naggus rahda. Ta irr pasfaules
 bruhke, kas gohdigs, tam jazeesch, un
 kas warrens irr, tam irr arridsan ta
 teesa. Kad wilts gribb, tad irr tas jehrs
 wainigs.

Ta 3. Pasakka.

Saule un wehisch.

Wehisch ar fauli faderreja: Tas no
 abbeem stipraks buhs,
 Kas patlabban zella wihran mehteli
 nowilzis kluhs.
 Papreetsk wehisch ar auksu grubsdams
 warra noplehst usnemmahs.
 Bet jo wairak puhsh un plohsahs, jo tas
 gabjejs aptinnahs.
 Kad nu wehisch bij wolti traktojs, tad
 nahs saule weeglinam,
 Sahsdama it silti spihdeht, lehti pee-
 kluhst gabjejam.
 Pats jau noweltahs lihds kreklam, sau-
 lei gohda uswinnoht.

Reds

Reds ta lehns un gudrajs prahntisch wis-
 seem istikt labbak proht.
 Ko tew palihds skreet ta wehjam un ta
 meetam peedurtees.
 Turrees faules kahrtâ lehnâ, tad tew
 wissur isdohsees.

Ta 4. Pasakka.

Suns ar gallas gabbalu.

Suns gallas gabbalu muttê nesdams
 pahr laipu eet. Uhdni eerauga sa-
 wu ehnu ar to gallas gabbalu. Winsch
 dohma, tas zeppets uhdni leelaks effots,
 aplam grabbi pehz to, un sawu paschu
 zeppeti pamett. Tuhdal gallas atspih-
 dums suhd un suns tuksch paleek.

Mahziba.

Ar to waijag meerâ buht, fo Deems
 dewis. Kas maggumu smahde, tam
 ne kluhst leelums. Kas wissai dauds
 eegribb, tam pehdigi ne neeka paleek.
 Kas rohka irr, irr allaschin labbak ne
 ta, fo zerre. Dasch semneeks no sawa
 Kunga behgdams sawu sehtu un maissi,
 ta

fà tas suns sawu gallas gabbalu, pa-
mett, welti zerredams, zittur labbaku
weetu atrast. Behz, kad pohsts useet,
tad gan noschehlojabs, bet par weltu.
Ar gattaweem zeppefcheem ne fur pretti
nahk. Tapehz paleez maife, un ne grabb-
sti fà suns pehz ehnas.

Ta 5. Pasakka.

W a r d e s.

Wardes sahze lohti furkt un pillä rih-
klä brehkt, lai jel uhdens mahte
teem fungu zell, kas warretu teefu
spreest. Winna smeedamees leelu malkas
gabbalu esarä eemett. Wardes isbihdu-
schees behg, kluffu paleek, un duhnos
flepjabs, famehr tas kohks wehl peldu
eet un liddinajabs. Kad nu kohks wairak
ne kustabs, tad wardes galwas zilla un
skattabs no tahlenes, fo kungs darra.
Tas gull. Zitti jau tuwak peld: wehl
kungs gull. Weena eedrohschinajabs itt
flahstu pee-reet. Wehl kungs gull un
muhsham gullehs, fazzija fchi gudrinee-
ze. Tad wissi sanahk un sawu fungu
apfmeij.

apfmeij. Zitti wirsü lehkuschi to apsee-
kala, apspalum un wehl zittadi apgahna.
Tad sahze wardes no jauna faukt un
aplam brehkt, lai uhdens mahte teem
zittu fungu zell, kas walddiht, proht, un ne
tä ar weenu gull. Lab, fazzija uhdens
mahte, kad juhs to lehnü fungu smah-
deet, tad dohschu es juns zittu fungu,
kas gan agri zelsees un juhs walddihs.
Tad fuhthja uhdens mahte stahrku par
warschu fungu. Tas sahze weenu pehz
ohtru apriht. Gan wardes behg, gan
flepjabs, bet tas wiss ne palihds nenee-
ka. Ak fà kluffu tee nu paleek un tikkai
fleppeni sawu trakgalwibu un nelaimi
noschehlo, un ta pirmeja funga wehl
peeminn.

Mahziba.

Zit daschi semneeki irr, kas fà war-
des traktodami lehnü fungu smahde.
Bet kad nifns kungs nahk, kas proht
kappahk un laupihk, tad tee tikkai ais
ausim kassabs un ne fakka ne weenu
wahrdu.

La 6. Pasakka.

Wilki un awis.

Awis ar suanu paligu ilgu laiku ar wilkeem farroja un arridsan daudstreis uswinneja, tā ka jau wilki wairs ne zerreja uswarreht. Tapeh3 sahze tee ar awim meeru derreht, un aisfuh3tija meera derretajus pee awim. Tahs awis tappe preezigas un derreja to meeru. Wilki swehreja awis turpmak ne aisfahrt, kad tahs tikkai tohs sunnus aisdsihs, ka tee wilkus ne kohstu. Wilki arridsan soblahs sawus behrnus pee awim fihlā pamest, lai tahs awis atkal sawus jehrus wilkeem fihlā nodohd. Kad nu meers bija derrehts, tohp papreeksch tee sunni aisdsihti. Beh3 atwedd wilki sawus behrnus un pee awim pamest, bet tohs jehrus lihds ar sewim aiswedd. Nu jau awis wissur sawā wallā eet. Bet tā klahjahs teem nabbageem jehrineem. Abu, tee jau tohp weens pehz ohtra no wilkeem saploh3iti, un no tahs qallas, ko wilku mah3es neh3aja, tee jauni wilku behrni usbarroti. Kad tee jehri

jehri beigti bija, un tee wilku behrni usauguschi, sahze tee to awju pulku plohs3iht. Suanu ne bija, kas warretu glabht. Tad tahs awis is3klihde; un kas jauna wilka sohbus isbehge, tikke wezjam wilkam rih3lē.

Mahziba.

Kas sawus Rungus un ais3tahwetajus aismett, poh3tā eet. Tā klahjahs draudsei, kas ar tizzibas eenaidneekem pinnahs un sawus gohdigus mah3itajus atmett.

La 7. Pasakka.

Strasds.

Strasdsinsch ligsdinu un ruh3as fahrigs pamest, meschā 3treen, Kur tahs farkanajas ohgas paschas gardi rih3lē leen. Papreeksch bailigs schurp turp schauhahs, bihdamees no lappinas, Bet nu jau eedroh3chinajahs, eekahr3is no fahribas. Ak tā saldi tas nu sme3keh3s, schē irr laimes wissai daud3.

Tuhdal peesfreeen steepdams faklu, grabbi,
ahu jau walgs to schnauds.

Mahziba.

Kahrumi gan leekahs jauki, bet tee pee-
will wildami.

Gargees kà no pascha wella, jo tee wel-
la pinnefli.

Za 8. Pasakka.

P a i p a l a.

Paipala rudfəs perrejusi behrnus
audsina. Kad jau plaujams laiks
nahk un mahtei ja is-eet barribu mefleht,
pawehl ta saweem behrneem labbi wehrā
nemt, kad saimneeks lauku apstaigahs.
Kahdā deenā, kad mahte bij isgahjusi,
nahk saimneeks ar saweem dehleem run-
nadams: Jau laiks plaut. Riht es
luhgschu sawus raddus, draugus un kai-
minus, ka tee man lauku noplauj. Prett
wakkaru paipala pahrnahk pee saweem
behrneem. Tee mahtei drebbedami stah-
sta, ka saimneeks dsihrees riht raddus,
draugus un kaiminus saluhgt, un rudfus

no:

noplaut. De bihstetees behrnini, at-
bildeja mahte, jo kas us zitteem palau-
jahs, ne krahs augtus. Zitta deenā
nahk attal saimneeks ar saweem dehleem
runnadams: jau labbiba birst, un ne
kas grihb mums palihdseht plaut. Riht
ar Deewa spehku paschi pee-eesim. Kad
nu paipala pahrnahk, waiza ta sawus
behrninus, ko saimneeks sazzijis? Tee
jau drohschi atbild, ka saimneeks dsih-
rees pats ar saweem dehleem rohtas pee
darba peelikt. Tad sazzija ta mahte:
nu, behrnini, laiks irr, ka mehs sawu
ligsdu pamettam, jo saimneeks bes pa-
liga ne kawehs.

Mahziba.

Pee gattawas maises, pee pillahm
blohdam un muzzahm pulks draugu
salassahs. Bet kad teem buhs draugam
palihdseht, tad tee newa mahjās. Za-
pehz ne palaujees us zitteem, bet pee-
leez pats rohtas, tad darbs notiks un
maises buhs.

Za

Ea 9. Pasakka.

Lapfa un stahrks.

Lapfa kuhma, stahrku pee sewis weesibâ luhds. Kad stahrks nahk, tad lapfa sawu weesi lischkedama gohdigi sanemm. Galdu klahjusi, par apsmeecklu lehsainas blohdas ar fullu usleek. Patti peelaissidamees luhds stahrku, lai tas ehd. Bet kâ buhs stahrkam ar sawu garru deggonu fullu strehbt. Stahrks tufschâ sirdi paleek un apsmeecks klussu zeesch. Zittâ deenâ stahrks attal lapsu pee sewim luhds. Kad lapfa nahk, stahrks arridsan to mihligi sanemm, galdu klahj, un par atreebschanu leelus blaschkus ar gallu usleek. Tad stahrks deggonu eebahsis weenu galkas gabbalu pehz obtra iswelsk un pee-ehdahs un luhds, kâ lapfa arridsan ehstu. Schi tikkai blaschkus no wirsu aplaisa ne warredama peekluht, un tapat kâ papreeksch stahrks ar tufschu sirdi un apsmeecka ais-eet.

Mahziba.

Ne kuhdini zittu par welti, kâ lapfa. Ko tas tew palihds, kad tu schodeen zittu ap-

apsmeeij, un zits tew attal riht apsmeecklu un kaunu darra. Gohda zittus, tad zitti tew attal gohdahs.

Ea 10. Pasakka.

R u r m i s.

Weens kurmis rafdamis gaismâ nahk: Best pasauli apskattiht sah? Kas dohd? to tikkai ap-ohschne Un attal eeleen pasemmé. Dasch zilweks kurmam lihdsigs tohp, Kas Deewa darbus ne nokohp.

Ea 11. Pasakka.

Sakkis un swirbulis.

Sakkis tohp no ehrgta sagrahbts un plohshts. Swirbulis gaisâ to resdedams kâ traks sakkis isfmeij un isfumi, fazzidams: eds Antin, kur nu stabbulite! woi tu ne warreji pretti turretees? woi tew ne bija kahjas behgt? kâ nelgam ja zeesch, kas ne proht fautees, nei behgt, nei isfargatees. Sakkis waide-damis atbildeja: Ko es tew esmu darrijis? Tew bij man schehloht, un tu man wehl

wehl ar tamu wallobu paschu firdi schnaudst. Pat labban wannags no wirsu us swirbuli schaujabs, to sakampi un saknabji. Tad sazzija sakkis mirstocht us swirbuli: nu man weegtaka nahwe, kad man Deems pee tew manna smehjeja atreebis irr.

Mahziba.

Ne preezajees, kà swirbulis, par tawa nabbaga tuwaka nelaimi, jo tu ne warri sinnacht, kahds liktens tewis gaida. Kas par zittu lauschu behdahm smeijabs, newa schehlosams, kad tas pats nelaimé triht un pohstà eet. Kad tew pascham ahda nees, tad tu zittam rihtstes greef.

Ea 12. Pasakka.

Abschi un wilts.

Diwi abschi sastrihdesuschees sahst lohti badoitees. Wilts peelihdis griib schlihrejs buht. Tee abschi sazzija: Lab, tad stahjees widdu starp mums un klaufees muhsu suhdsefchanas. Wilts jau laisabs dohmadams papreefsch to apriht kas

kas wainigs buhs, un pehz ohtru saplohsiht. Bet us weenreis abbi abschi us wilku fastreen un ar saweem raggeem faschnauds, un eekam tas atdsihjabs aisebhg.

Mahziba.

Genaidneekam ne buhs laut schlihrejam buht. Jo tas teescham kà wilts abbeem par isphostischanu teesu spreedihjs. Labbaki tas irr, ka tee, kas sa nihduschees, sawà starpà, kà scheit tee abschi, saderr, un tad weenà prahstà waidineekam pretti turrabs.

Ea 13. Pasakka.

Kranzis.

Kranzis suns no leelas zilts
 Ne ar gallu ne peewilts,
 Mahjas taisni apfargajis,
 Sagtus fenn isklihdinajis,
 Wilkus arri aistrenzis
 Aplam pillà rihtlé reedams,
 Saglam, wilkam kaskà sfreedams.
 Krantscham us-eet karsonis.

Wissi

Wissi sunnu schebloja,
 Gaimneeks behdigs abtrumâ
 Pippari ar milteem maisa
 Un to sunnam faklâ kaisa.
 Nu jau wissi kaimini
 Zits ar zittahm sahlehbm skrehja,
 Un tabs seewas mutté lehja
 Siltu seepju uhdeni.

Zik fo wissur daudsina,
 Sunnu pulks satezzeja,
 Behdigi apmekleht brabli
 Un tam eedocht sunnu sahli.
 Turkis, kas pahr wisseem draugs,
 Slimmam karstu purnu laisa,
 Kas jau fuhrst un fuhrst kâ naifa,
 Gan tas fuhru deenu kauks.

Sakka Kranzis: Turkisht klau,
 Woi ne teef, es mirstu jau,
 Kad ne fo eenehmîs buhtu
 Neg es tad wehl wessels kluhtu.
 Bet nu man jau nahwe ferr,
 Nu tu warri nabbadsinnu
 Gauschi apkauft ar scho sinnu:
 Zik dauds sahles wellam derr.

Gan es meerigs nosprahgtu,
 Kad es daschu faulinu

Ro

Ko es glabbajis pa sehstu
 Bastarôs wehl saricht spehtu.
 Bet tas sirdi graustin grausch,
 Zittam buhs to mantu laupiht,
 Ko es zerreju sew taupiht,
 Tas jau mannu sirdi lausch.

Ja tero druszin schebloschan
 Tad eij, brabl, un atness man
 Diwi kaulus tur ais rijas,
 Gan atraddisi pee wijas.
 Zittus es wehl aiskwakkar,
 Lai jau ne reds skauga azzis,
 Appatsch fleshtes esmu razzis.
 Bet jel nesdams ne aiskare.

Turkis drihs aistezzejis
 Gohdigi atness wiss.
 Kranzis wehl ar wahju prahstu
 Obschnedams welk kaulus klahstu.
 Kad jau azzis mist un bahl,
 Sakka winsch: leez nobst pee mallas,
 Wiss, kad mirschu, tawas dallas
 Bet pirms ne, woi dsirdi, brabl.

Wehl man sirdi degg kâ prauls
 Ak tas dischains schênku kauls,
 Skahdi — bet jau to ne faktu
 Kahdâ weeta to aprakru.

†

B

Jo

Ta es ilgak dšihwofchu,
 Tad to leelakaju pufsi
 Gan tu dabbusi, bet flussi
 Ne teiz — Schè suns sprahgst, ah!

Mahziba.

Pee schi sunna warr fkaugi atfist, kas
 ne kam, ir pascham draugam, ne to
 wehle.

Ta 14. Pasakka.

Lauwa, lahzi, wilks un lapsa.

Lauwa tas kehniensch un wissu stivra-
 kais pahr wisseem swehreem, luhdse
 lahzi, wilku un lapsu sawa allâ (jeb
 bedre) us meelastu. Papreeksch lahzi
 ee-eet, bet tee zitti wehl paleek ahra.
 Tas lauwa to lahzi kâ sawu weesi sa-
 nehmis to waiza, kâ tam schè patih-
 koht? Tas ar mulka prahstu atbild:
 wè kâ schè smird pehz maitas! woi tas
 noma kehniham kauns tahdâ smirdo-
 schâ weetâ dšihwoht! Tad dewe tas
 lauwa winnam plikki, kâ tas pee sem-
 mes

mes kritte un fazzija: buhs tew kehni-
 na mahjas tâ apfmeet, un wilke tam
 ahdu pahr azzim. Tad eegahjetas wilks,
 dohmadams gudrats buht. Bet lapsa
 wehl palikke ahra skattidamees kas tur
 buhs. Tas lauwa wilku apgothda un
 to arridsan waiza, kâ tam schè patih-
 koht. Wilks ar wiltu prahstu fakka,
 ak! kahdu jauku un saldu smakku es
 schè sajuhtu! schè rohschu un krehfu-
 mehteru smakkas irr. Tad zirte lauwa
 tam arridsan par ausi, fazzidams: i
 tu wiltineeks, buhs tew tâ beskaunigi
 melloht, tas jo smird. Un tuhda sa-
 plohsija tas to wilku. Behdigi nahst
 lapsa pee lauwa klannidamees. Lau-
 wa lapsu eeweddis un apzeenijis to ta-
 pat waiza, kâ tai schè patihkoht. Lapsa
 gudrineeze atbildeja: kad kehniham pa-
 tiht, tad man arridsan wajag patift.
 Bet fakka tas lauwa, kahda smakka
 tew schè leekahs? Lapsa lischkedama
 atbild: zeenigs kehniensch, ne nemm
 par launu, scho riht leela migla bija, kad
 es no mahjahm aisgahju, no ta man tag-
 gad eefnas irr, kâ es ne to sa-ohst warru.
 Tad sahze lauwa smeetees un fazzija:

tu prohti ar gohdu runnaht. Du tad
sehdees un ehdisim.

Mahziba.

Ar augsteem kungeem ne aplam bet
gudri un ar gohdu ja runna, kà lapsa
ar lauru. De smahde kunga padoh-
mu, kà tas lahzis. Mei arridsan to
aplam usteiz, kà tas wilks. Jo kun-
gi to abbejadi ne eezeesch. Bet leezees
it kà tu winnu padohmus ne sinni ne
prohti.

Za 15. Pasakka.

R u p p u z i s.

Rupputschu mahte ar saweem frup-
peem lehedaama eerauga wehrsi pla-
wà, un sahè sawà prahà dohmaht: kad
tikkai schi manna sarukkusi ahda wairak
steeprohs, tad es gan tik leela taptu,
kà tas wehrsis. Tuhdal uspuhschahs
un waiza sawus behrninus, sazzidama:
fo dohmajeet juhs, woi wehl man pee
wehrscha leeluma dauds truhst? Wehl
dauds mahmin, sakka tee kruppischi,
smeedamees. Tad schi apskaitusi sahkhahs
us:

uspuhstees un waiza: woi nu wehl kas
truhst? Tee jo wairak smeijahs, saz-
zidami: wehl dauds selta mahmina.
Tad schi jo wairak niknojahs un us-
puhschahs kà jau pampt sahè. Un
jo uspuhschahs, jo tee kruppischi par
apsmeecklu sawz: wehl wehl mahmin.
Un jo tee kà sawz, jo schi uspuhschahs,
kamehr ie puschu sprachst.

Mahziba.

Lepniba flittu gallu nemni. Kas
zaur negantu lepnibu pahè sawas kahr-
tas kà ruppuzis zellahs, par apsmeecklu
tohp, un sewi paschu pohsta. Lai ik-
weens pee sawas kahrkas paleek, un ne
pehz to dsennahs, us fo winsch newa
dsimnis.

Za 16. Pasakka.

Lapfa pee laurwa bedres.

Laurwa wezs tappis, ne warreja us
meddischanas is-eet. Winsch gudru
dohmu isdohmaja sawu dschwibu us-
tureht. Winsch argulstahs bedre un

liffahs lohti slims effots, un lifke wif-
sus swehrus sanahet, ka winsch teem
preeksch sawas nahwes zittu fehninu
zelt warretu. Bet kad tee swehri nahze
un bedre eegahje, saplohsija winsch wif-
sus weenu pehz ohtru. Pehdigi nahze
arridsan lapsa preeksch bedres, apskat-
tidamees un ne gribbedama ee-eet. Lau-
wa to ussauz, fazzidams: fo tu skat-
tees un kawejees ee-eet, nahz jel kuhmin
man apmekleht, jo es lohti slims esmu.
Lapsa gudrineeze atbildeja: es skattohs
ka tif dauds pehdas us bedri aistekk,
bet ne kahdas pehdas no bedres at-
pakkat eet. Tapehz es bihsstohs ee-eet
jo tahs pehdas man baida.

Mahziba.

Brahtigs zilweks ne lehti tizz, bet
labbi apdohmajahs, eekam tas fo dar-
ra. Apdohmigi ja dshwo pasaulé.
Rabbi tam, kas ka ta lapsa zaur sweschu
nelaimi gudrs tohp.

La

La 17. Pasakka.

Stahr i.

Stahrts ar sawu mahtiti junita per-
rekli sataisijuschi skrehja pamihschu
barribu mekleht. Kad tas tehwinsch ne
bija mahjäs, atraddahs leeks teh-
winsch, kas ar tahs mahtites sapin-
nahs. Bet ka tas ihstais tehwinsch
ne fo neschkihstu mannitu, skrehje ta
allasch pee akkas nopehrtees. Saim-
neeks sehta kahdu reis to akku aisklahj,
ka ta stahrka mahtite ne warr peekluht
nomasgatees. Batlabban pahrnahk tas
ihstais tehwinsch. Tas sawa drauga
negohdu sajuttis to apparfschkinä un
to perrekli pamettis aisskreen. Rud-
deni nahk tas pats ar leelu pulku zittu
stahrku un papreeksch to mauku nokap-
pa. Pehz plawa saskrehjuschi to mau-
zineeku arridsan preeksch teefas wadda,
nokappa un to galwu starp diwi schau-
reem sarreem eespeeduschi pakarr.

Mahziba.

Lai katre pa gohdam un ne pee
swescha drauga turrahs, jo neschkihsti
kahrumi ar raudahm beidsahs.

B 4

La

Ta 18. Pasakka.

Kahrigs funs.

Suns pee labba sainneeka isbarrohts
jau apnihtst sainneeka maissi, un
sah putru, garrosus un kaulus sinah-
deht. Jau baggatu maissi ap-ohschne-
dams tikfai gnehga un pehz gallas ween
tihes. Behz, sawu sainneeku painettis
zittur ais eet gallas metledams. Ne fur
ar gattawu gallu pretti nahs. Ka stai-
gulis no weena pee ohtra sainneeka
eet, bet pirmajas deenas ne atrohd.
Wehders fashluht, jau fahnekaulus
warr skaitiht. Behdigi jau ne warr no
badda glahbtees. Tad saruzzis un bad-
du mirris pee sawa pirmaja sainneeka
nahs un luhdsahs sehnalas un drabbis-
nus un tahs islassas no garroseem un
fauleem, ko jau zitti sunni apgrau-
fuschti: Tad sazzija sainneeks, labb, es
gribbu raudsiht. Rambari eeweddis
rahda winnam maissi, putru un kaulus.
Schis jau laisahs, zerredams, nu at-
kal weenreis peerihtes. Bet sainneeks
to maissi ohsdams sakka: baggata maissite
fa-

sapellejusi tew ne smetlehs. Putru
baudidams sakka: putra jau skahba,
wehders tew no ta fahpehs. Tad us
fauleem rahdidams sakka: fauli tew
arridsan ne geld, man sechhl var ra-
weem sohbeem, ka tu tohs ne islau-
stu. Eij metle zittur ko labbaku, es
tew ne warru lihdsht. Tad aishahje
tas suns fauledams ween un sakaltur-
schus fuhdus kreme.

Mahziba.

Saimi, kas labba sainneeka maissi
apnihtst un Deema dahwanas apsmah-
de, ka schim sunnam klahjabs. Dasch
Deemam pateiktu sunnu putru frehbt,
kad kas dohtu. Jau saktams wahrs
to rahda: ne dsenn tu Deemu tohta,
pehz ne luhgdams ne noluhgsi.

Ta 19. Pasakka.

Skudra un fiffenis.

Skudra zauru wassaru sawu maissi
no wiffahm mallahm salassa, glab-
ba un us seemu tauqa. Tapat bittite
B 5 jau:

zauru waffaru us wiffahm fahlehm
 ffreedama meddu falassa, fanehsa un
 arridsan us seemu taupa. Bet siffenis
 zauru waffaru lehfdams un dseedadams
 par maifes us seemu ne gahda neds fo
 krahj. Kad seema nahk, nahk siffenis
 fasallis un badda nihzis pee skudras, un
 luhdsahs druszin fo graust. Skudra
 fakka: nulle seema fahfahs un tew jau
 maifes truhst. Siffenis atbild: man
 pawiffam newa maifes us seemu. Ka-
 pehz tu tad waffara ne effi krahjis, fak-
 ka ta skudra. Siffenis atbild: man
 ne bija laika. Skudra waiza: kas tad
 bija taws darbs? Siffenis atbild: man
 bij ja dseed un ja danza. Tad fazzija
 skudra: nu tad tehre taggad no tawahm
 dseefmahm un dantscheem, ka es tag-
 gad no saweem sweedreem. Siffenis
 atbild: ar tukfschu sirdi ne warr dsee-
 dahk un danzakt. Skudra atkal atbild:
 Es tew ne warru lihdscht, eij zittur,
 man newa gattawa-dirscham fo doht,
 ka man pascham pehz ne peetruhktu.
 Tad ais-eet siffenis ar sarukkschu
 wehderu un nahk pee bischu strohpu un
 tur klaue. Bet durris zeeti aisschau-
 tas,

tas, un ne weens ar gattawas maifes
 pretti nahk. Tad bij siffenam no bad-
 da sprachgt.

Mahjiba.

Kas ka skudra un bitte ar sawahm
 rohkahm fo pelnahs un krahjahs, tam
 ne truhst maifes. Bet kas laists ka
 siffenis rohkas klehpi turr un ar ween
 puhst, tam ar tukfschu wehderu plikkam
 ja staiga. To gattawa maife ne nahk
 no sew pascha, bet ta baggata maisite
 meklejama. Kamehr waffara, tamehr
 gahda us seemu un pawaffaru, un ka-
 mehr jaunams un spehks irr, tamehr
 gahda us wezzumu un wahjibu, fur ne
 warr wairak pelnitees.

Za 20. Pasakka.

R o h w a h r s.

Rohwahnam tukfsesi gribbejahs lohti
 dsert. Winsch eerauga leelu kruhst,
 kas puss ar uhdeni bija. Us ranti us-
 skrehjis gan lohkahs, bet ne warr pee-
 kluht. Wianam lohti slahpst, fo buhs
 nu

nu darriht? Krubst apgahst? To winsch
ne spehi, jo ta pahre leefu smagga.
Krubst eelihst? Baiss irr nosliht, ne
warredams atkal isfluht. Kas tad
warr wiannam lihdseht. Wei tad nawa
zits padohms peekluht? Kas to sinn?
Nu tad kohwahrs, tew to mahzihs.
Winsch salassa aemintianus un to
krubst eemett. Tad fahk uhdens pa-
masam zeltees, ka winsch warr pee-
fluht nodsfertees.

Mahziba.

Gudrs prahts driht padohmu, ka
schis kohwahrs isdohma. Bet kas ka
mulkis un wehplis mutti atplehsis bes
apdohma stahw, ne warr lihdsehtes.
Tapehz mahzees fo labbu jaunuma un
dsennees us gudribu, tad ta zaur wiissu
tarwu dshwibu tew taisni pawaddihs.

Ea 21. Pasakka.

Kakka atraitne.

Kakku mahtei winnas mihlais runzis
sprahgst. Ak mannu fuhru deenir.
ta

ka schi aplam naud un brehz, un sawu
draugu schelodama to pee sawas gul-
tas stahda, apraud, kambari faktâ ween
turrabs un ne kahdu sweschu pee semis
eelaish. Gan kakki nahk atraitne schel-
loht, un waiza to kakka meitu, kas pretti
nahk, fur zeeniga kakku mahte? Meita
atbild: Kambari. Tur

Kakku mahte gauschi naud,

Un pehz sawu runzi raud.

Pehz tam prezzineeki nahk, weens run-
zis pehz ohtra. Meita wiannai to teiz.
Schi waiza: kahdi tee irr? Ea atbild:
schahdi tahdi. Tad fakka winna: lai
eet pee fakka, man mannu nelaike
runzi ja apraud. Tad iseet ta meita
fazzidama:

Wehl kakku mahte aplam naud,

Pehz sawu runzi gauschi raud.

Us weenreis nahk leels strihpains run-
zis. Meita ahtri eeteft kambari un
fakka: zeeniga mahte, te irr leels strih-
pains runzis. Tad ta kakku mahte ar
ahtras steigshanas fahz:

Meitas slautat, ismehscheet,

Wezzu runzi ismetteet.

Patlabban runzis istaba nahk.

Kak-
ku

ku mahle tuhda pretti eet, weesi sa-
nem un apmeelo. Jau runzis prez-
ze, jau atraitne zimduſ isdohd, jau
kafas turr, tē palikke wezzais runzis
aismirſts.

Mahziba.

Tā daſcha ſeewa kà kaffu mahle wi-
ru beſ galla apraud, kamehr zits bruht-
gans rohnahs. Tuhda aſaras iſſihē,
azzis ſauſas tohp un nelaika wihrs ſenn
aismirſts.

Ta 22. Paſakka.

W a h r n a.

Œepna wahna gribbedama balta tapt,
aplām perrahs, bet tahda pehrta
tahda nepehrta, mella bijuſi mella pa-
leek. Ko buhs darriht? Winna wiſ-
ſur zittu putnu ſpalwas no daſchadas
pehrwes ſalaſſahs, ſawas paſchas iſ-
pluhz, un ar tahm ſweſchahm wiſſur
apfahrt iſpuſchkojahs. Nu ſahē gres-
notees, nu ſahē pahr wiſſeem putneem
zeltees un zittus newaht. Tee zitti to
re-

redſedami ſapulzejahs, un ſarunnajahs
uſ tahs wahnas ſaſkreet un ſawas
ſpalwas atneimt. Tad ahtri pulkā ſa-
ſkrehjuſchi ikweens ſawu ſpalwinu iſ-
pluhz un aiſneſſ. E kà plikka ſchi leela
wahna paleek un wiſſur aplām iſſmee-
ta tohp.

Mahziba.

Œepniba ſaumu dſemde. Un kaſ kà
wahna ar ſweſchahm drahnahm groh-
ſidamees leppojahs, apſmeeklā tohp,
kad laudiſ ar pirkſteem uſ to rahda.
Pai buhtu tawſ apgehrbs kahds buh-
dams, kad tikkai paſcham peederr un
tihrs irr, tad taſ labbats, ne kà glih-
tums, kaſ zittam peederr.

Ta 23. Paſakka.

S a k k i.

Œakki ſawu dſihwibu apniſkuſchi wee-
nā deenā wiſſi ſapulzejahs un grib-
beja ſawu dſihwibu beigt, weens uſ ohtru
ſazzidami: Brahti, ko buhs mums wai-
rak dſihwoht, mums pahrleeku ja wahrgſt,
wiſſi

wissi pahr mums irr, wissi muhs dsen-
na, precksch wisseem mums ja bihsahs,
zihweti, swehri un putni muhsu gallas
ehd, eesini, beigsim sawu wahrgescha-
nu! Battlabban wehtra zellahs un leelu
rohkini mescha darra. Salki satruh-
fuschees norunnajahs esara noslibzi-
natees. Tuhdal wissi freeschu skreen
us esaru. Tad wardes isbihduschees
esehkt esara. Salki no jauna satruh-
fahs un sarahwuschees palekt stahwo-
schi un apdohmajahs. Tad fazzija tas
wezakais un gudrakais starp teem: Re-
dset, brahli, tomehr wehl zitti irr, kas
precksch mums bihsahs, un tee tomehr
arridsan pasaulé dsihwo, kapehz buhs
mums tad few pascheem gallu darriht,
labbak dsihwosim un zeetisim. Tad it-
weens sawu zellu aiseet.

Mahjiba.

Kas nelainigs irr, allasch zittu at-
rohd, kas leelaka nelaine irr. Nab-
bags semneeks un wahrgulis buhdams,
ne skattees, ka sché salki, us teem ween,
kam labbaka laine pasaulé, bet skat-
tees arridsan us teem, kam wehl dands
flit-

slittaki klahjahs, ne ka tew, tad tu
ar meeru buhsi ar to, kahda kahrtá
Deews tew pasaulé stahdijis.

Za 24. Pasaffa.

R u n n a.

Sunnam bija buhdina, fur tas it-
nachts salnós mihkti gulleja. Pee
ta nahk funna, kas gruhna bija un luh-
dsahs gauschi, fazzidama: apscheloees
jel pahr mannis, un atstahj man us
ihfu laiku tawu buhdinu, ka es té war-
ru sawas raddibas turreht. Tas suns
no labbas firds sawu buhdu atstahj,
kamehr ta dsemdejusi. Pehz nahk tas
suns un griibb atkal sawu buhdu. Tad
ta kuzzeni mahte wehl mihligi luh-
dsahs un sakka: tu redsi, ka manni behr-
nini wehl masti, tee ahra sakals, essi mih-
ligs un gaidi tamehr, kamehr tee druf-
zin leelaki tohp. Schis leekahs pee-
luhgtees. Kad jau tee kuzzeni labbi
bij paauguschi, nahk suns ohtru reissi
un prassa sawu buhou. Tad ta sunnu
mahte ne griibb atstahj: fazzidama:
† C dsenn

Dsemm man ahrá, zittadi es ne eeschu. Ja tew patihk, tad tu warri to bau- diht, redsesim, kas no mums stipraks buhs. Jau tee jauni funni sahk soh- bus rahdiht. Tad tam funnam, kam ta buhda peederreja, par samu labbu firdi zauru seemu ahrá bij jasalst.

Mahjiba.

Swescham ne aplam kà tai funnai wallas pahr mahjahm un laukeem ja lauj. Jo kad tu winnam no labbas firds pirsta plattumu eedohdi, tad winsch jau rohkas plattumu nemm. Jau sak- kamis wahrds to rahda: Eslaid wellu basnizá, ir us kanzeli gribb kahpt.

Za 25. Pasakka.

Kraukls un lapsa.

Lapsa eerauga, ka kraukls no lohga, kas walla stahweja, seera gabbalu no sohg, un us ohsola sarra usskrehjis to seeru knabbi. Lapsa jau laissidamees pehz seeru tihfo. Pee ohsola peegah- jusi, skattahs us krauklu un sakka lischke- dama:

dama: ak kahds jauks putns tu effi, ka tohschi tarwas spalwas saule spihgulo. Rà labprahb gribbetu es arridsan ta- was dseefmas dsirdeht, tad warretu es leelitees, ko labbu pasaulé redsejis un dsirdejis, kas sinn woi tew ne war- retu par wisseem putneem pahr seh- ninu zelt, kad tew arridsan labba balsb buhtu. Kraukls tuhda sahk leprotees un samu rupju balsi zillabt, krà krà brehdamis. Brehzohb seers no muttes semmè kriht. Tad lapsa to sagrahbusi krauklu isfmeij, un prohjam eet.

Mahjiba.

Ne klausees lischka wallodu, kad winsch tew usteiz. Winsch ne tew bet samu meelastu prahtà turr. Pee- ehdis peedsehris mutti slauka un ais-eet, tew samà prahtà isfmeedams.

Za 26. Pasakka.

Wilks un dsehrwe.

Wilks jehru no gannibas sagrahbis aisneff un ahtri rihdams aisrih- stahs. Kauls kakla palizzis jau wilku gribb noschnaugt. Winsch schurpu turpu skree-

ffreedams leelu maksu tam sohla, kas to kaulu israus. Tad nakt dsehrwe un usnemmahs tam palihdscht. Wilks rihkli atplehsis rahda sawu mainu. Dsehrwe sawu garru faklu wilkam rihkle eebahsusi to kaulu iswelf. Tad waiza schi to apsohlitu maksu. Wilks dsehrwi apfmeedams atbild: moi tas ne gan makfas, ka tu warri leelitees, ka tawa galwa jau wilkam rihkle bijusi, un tu to wesselu effi isdabbujusi, par to wehl tero buhtu man ja makfa.

Mahziba.

Nepateischana ir ta alga, fo pasauale makfa. Kas taunam zilwekam, ka dsehrwe wilkam labbu darra, lai tas maksu ne zerre, bet jau to par maksu rehina, ka tas wehl ar wesselu ahdu paleek. Kas ohtru no farratawahn pesti, tam tas ohtrs labpracht pee farratawahn palihds.

Ea 27. Pasakfa.

Lauma ar pelles.

Laumam tikke ta nelaine, meddischanas tihkla frist un tanni sawalossinatees. Jo rausfahs jo fashnaugahs, ka-

famehr nopuhlejees puhsh ween, un ne fo wairs ne spehi. Belle peestahjusees sakfa: fo tu man dohfi, tad es tew walla laidischu. Tas lauma ar wahju prachtu atbild: manna mihla pellite, prassi fo gribbedama. Tad sazija pelle: usnemman man par tamu snocht, un dohd man tamu meitu par gaspaschu. Lauma tik labb ka nahwes pinneklos buhdams, tomehr sahze druszin smeetees, un apsohlja to us sawa fehina wahrdu. Tad pelle wissus masgus tihkla, papreetsch tohs, kas faklu schnaudse, pehz arridsan tohs zituz grausdams zaurkohsch un laumu ispesti. Spreesta deenâ nakt tas bruchtgans ar saweem raddeem us fahsahm, un ta bruchte ar sawu tehmu un raddeem pretti nakt. Ta bruchte, ka jau augsta preileine, eet galwu pazehlusi, un ne mannidama, ka bruchtgans patlabban flachtu irr, lepnus sohkus sperdama newilloht pelli samim, ka ween pihst. Te palikke pelles gohds.

Mahziba.

Tas ihsti smeijama negudriba, kad fuhds gribb lepnus buht, un kad fligts

zilveres, sam rohtas pehz sakkuma
smird, gribb ar augstas kahrtas, kà
pelle ar lauma pihtees. Mahlu gab-
bals ne lihþ pee spohscha un dahrga af-
mina. Tas labbaki peederr, kad kattr
pee sawas kahrtas turrahs.

Ta 28. Pasakka.

Diwi pelleš.

Muiscas pellei eegribbejahs us lau-
ku staigah, un pee lauku pelles is-
sehrstees un redseht, kà ta dšihwo. To
eeraugusi sakka ta muiscas pelle: lab-
deen mahsin, kà tew klahjahs? kà tu
schè dšihwo? moi wehl weffela effi? Pal-
dees mahsin, atbild ta lauku pelle, patti
weffela man apmeklejsi. Tad eeluhdse
schi sawu weesi sawa dšihwè appaksch
rudsu kaudses, un zehle tai graudinus
no fweescheem preckschà, kò schi no zit-
turrenes bija sanessusi, fazzidama:
nemn par labbu mahsin ar mannu
sliktu meelastinu, jo es tew ne warru
ar gallas un pecnu meeloht. Ta mui-
schas pelle tikfai gnehgaja, un pehz ais-
eijohst

eijohst fazzija: es tew pateizu mahsin
par sahli par maisi, dšihwo weffela un
apmekle man arridsan muischà. Patti
weffela atbildeja lauku pelle, un pawad-
dija sawu weesi pahr laukeem, un rah-
dija tai baggatu maisiti no fweescheem,
tur schi wahrpinas salassidama sawu
padohninnau trahje. Teem ne tahlu
no muischas effohst, sakka muischas pelle:
nahz mahsin scho nakt pee man. Tad
eewedde muischas pelle sawu weesi pee
wakkara spihstambari us weesibahn,
un peewaddija to pee zeppestcheem, des-
sahm, schtiakem, seeru, fweestu, kreh-
jumu, meddu un zitteem gardumeem,
un fazzija: ehd mahsin, kà tew patihk.
Schi to labbu redsejsi bishnidamees
atbild: ak mahsin, kahda tew jauka
dšihwe! kahdas laimes tew irr! Man
suhri gruhti sawu maisiti ja samekle,
un zauru seemu sausus un daschubahn
arridsan sapelletus graudinus ja
grausch, bet tew wissi gardumi gatta-
wi nahk, ak kà baggata tu effi! Tik
kò ehst fahk, newilloht spihsmanne ar
diwi sunnischeem kambahi nahk ar swez-
zi rohtà. Muiscas pelle sawus zau-
ru-

rumus sinnadama ahtri flepjahs, bet lauku pelle ne sinnadama fur sprukt, pillu bailehm no weena fakta us ohtra ffreeen. Sunnischi fahf schnohkerecht un brisdu brasou apfahret tezzeht, tad schi nabbadsite pehdigi ais grabbascheem aislihdusi un sarahwusees drebb ween. Par fahdu brihtinu iseet atkal spihmanne ar funneem ahra. Tad ta muischas pelle no zauruma islihdusi sawu weesi fauz, lai nahz ehst. Schi wehl drebbedama un nobahlusi atbild: paldees mahsin par taweem gardumeem, paturri sawu baggaatibu patti weena, man tas jau ne tihf: paleez tu baggata muischas pelle, es gribbu nabbaga lauku pelle palift, un labbak sawus faufus graudinus meerà frimst, ne kà tik dauds gardumus ar bailehm baudiht. Tu ne weenu azzumirkli preeksch fakka, un preeksch flagsda drohscha effi, un wissa muischu tew ne eezeesch. To wissu man ne ja bihstahs: Patlabban fakkis no tablenes naud, tad muischas pelle zauruma sprukt, ne warredama sawu weesi pawaddiht. Bet lauku pelle kà trakka lauka ffreeen, tik fo warredama glahbtees.

Mah-

Mahziba.

Baggatam dauds ruhpes, behdas un skaugi. Labbak irr weens wirrums fahpostu, fur mihlastiba flahst irr, ne kà barrechts wehresis ar eenaidibu, fakka jau sawa laika tas gudrais fehninsch Salamans. Tapat ir schinnis laikos fahls un maisite labba meerà, un ar drohschu firdi, teescham dauds labbak irr, ne kà zeppeeschi un wissi garadumi nemeerà un ar bailehm.

Ta 29. Pasakka.

Muni ar funnu.

Muns ar zittu farunnajahs, fazzidams: brahl, kapehz buhs mums schimniknam funnam wairak klausiht un winna sebbus bihtees? Kapehz buhs mums wairak zeest, ka tas muhsu braktus un mahsas tà pluhka? Gessim un nobaddisim to. Tad faskrehje abbi fleppeni un sabaddija funnu, ka tas koukdams nosprahge, un tee aisbehds. Tee zitti funni, ta nobaddita funna raddi, to mannidami pakkat dsinnahs, un faheruschchi

ruschi tohs breefmigi saplohsija, un sa-
wa brahla affinis pee teem atreebe.
Tad nahze bailes pahr wisahm aitam.
Ro nu tas teem diwi auneem, kas ar
sawu ahdu aismaksaja, un arridsan wis-
sahm awim palihdseja? Jo zits suns
tappe winneem dohts, kas tapat sawus
sohbus rahdija un pee wezzas wihses
palikke. Un aitam, kas papreetsk
ar drohschu sirdi klausija, bij jo proh-
sam ar drebbeschanu klausiht.

Mahziba.

Ro tas palihds semneekam, prett sa-
wu fungu, ka aunam prett funnu,
zeltees, kad bende us to gaida un win-
na dshwibai pohstu, un zitteem bailes
darra. Kad ar gohdu klausa, tad kum-
ga waldischana newa gruhtha, ka dohma.

Sa 30. Pasaffa.

Preedes.

Weena kruppe lihka preede
Bij stary brangahm augusi.
Tahs uspuhtuschees nospreede
Deldeht rahdu neleeti.

Pag,

Pag, lai nahk tas remmesis,
Ka isputtehs netiklis.

Remmesis jau mescha ee-eet,
Brangus kohbus eestatta.
Kas nu buhs! — Ar zirwi pee-eet
Un jau leela zirschana
Wisseem apkahrt pohstu darr,
Bet to kruppi ne aiskarr.

Buffo nu us skaitu waigu,
Brango nu pee leelibas.
Ak zik drihs tas tohp par baigu,
Ar to lepni gresnojahs.
Kas ne aplam azzis spihd,
To ta pasaul ne eenihd.

Sa 31. Pasaffa.

R u m m e l f c h.

Sauns sirgs redseja, ka jahiamam
sirgam sedles, eemauti un dekses
jauki peederreja. Ak sakka winsch: zik ilgi
buhhs man wehl kummelam buht! Ak
kad jel tas laiks drihs nahktu, ka es ka
kohschi isgehrbts warretu grohsstees un
gresnotees. Tas laiks nahk. Winsch
tohp iswests, apsedlohts un kohschi is-
gehrbts. Tad schis wehl pahtagu ne
bau-

baudijis, no lustes fahē danzacht un traktobht, gribbedams fā papreetsch sawā wakā eet. Bet eemauti un lauschni winnu walda, un pahtaga un speeschi mahza pehz jahjeja prahta eet, kamehr assinains noswihdis un nogurris atkal nosedlohts un stalli eewests tohp. Tad schis galwu noduhreis sawu trakkumu noschehlo, un sawu pirmaju un zittahretigu buhschanu, fad wehl sawalneeks bija, ar nopubhschanahin peeminn.

Mahziba.

Puisis wehlejahs drihs wihra fahrtā, waklineeks par saimneeku, un meita par seewu, fā tas kummelsch par jahjamu sirgu tapf, ne apdohmadami tahs publeschanas un gruhtibas, fās tur klacht irr. Essi meerā, fahdā laime Deems tew lizzis. Jo fās wehl preekschā stāhw, fās gan sawā laikā nahks. Irr tas tew par labbu, tad fās tew allasch mihl buhs, un tu ne fazzisi, fā tas jau wissai wehlu effoht. Bet irr tas tew par gruhtibu, tad fās tew allaschin wehl wissai agri nahks.

Ja

Ja 32. Pasakka.

Diwi suani.

Diwi fuzzeni tohp no weenas waiflas un no weena migga nemti un sawadi audsinati. Weens tohp us meddischanas ismahzichts, bet ohtrs allasch mahjās paturrehts un usbarrohts. Tas pirmajs ohtra kuhtribu mannidams to isfunni un sakka: Tu jau sapubhi ar weenu sawā midseni gulledams, woi tu ne warri arridsan sawu maissi pelniht, fā es? Es istekkalajohs, un sawam fungam lustes un augtus, un fero pascham gohdu un labbas deenas padarru. Tas ohtrais atbildeja: è fo buhs man dauds laufos, meschos un purwjos publetees? Fo behdaju es par to gohdu? Buhs man sawu wehderu iskrattiht, par to es labbak sawā miggā nogullohs.

Mahziba.

Echè warram redseht, fās no behrenu audsinaschanas nahks. Kad behrens tikfai fā siwens, jeb fā tas weens fuzzens usbarrohts, un ne fo mahzichts tohp; woi tad brihnums, fad tahds Deenu

deenu saglis, un semmes nasta tohp, un ne Deewam ne zilvekeem derr? Bet kas no masahm deenahm us gohdu tohp audsinahs un labbi mahzihts, tas gan sawu mudru prahstu pazels, un Deewam, wezzakeem, kungeem, un ar-ridsan zitteem preeku darrihs.

La 33. Pasakka.

Schaggata un lapfa.

Schaggata aplam dauds plahpa. Rapfa peestahjusi waiza: Ko tu te plufschke zauru deenu? man dohmaht, tu gan no sawadahm leetam runna. Schaggata tuhda brehz: tibri augsti padehmi manna galwa irr, ko ne weens warr izgudroht, to es ar sawu gudru prahstu tuhda ismannu, no leela chrgta sahkdama, un pee fuhdu-bainbala beigdama. Un ko es isdohmajusi, to es zauru deenu ispaudu, lai ikweens mahzahs pateesibu atsiht. Rapfa fazzija: Ja tew patihk, tad mehmini taggad kahdu jaunu leetu izgudroht, man prahsts nessahs to dsirdeht. Tuhda schaggata sawu

sawu deggonu pee sarra flauzidama, peeri farahrusi un azzis plahtidama gudru gihmi rahda un fakka: Es sawas dahwanas ne flepju, ne ko preeksch man ween paturredama. Nu tad klausees labbi: Woi ne teef kuhmin, tu dohma, ka tew tschetras kahjas irr? bet tas newa teef. Klausees tikkai, tad es tew to itt skaidri parahdischu, ka behrns to warrehs saprast. Woi ne teef? kad tu us wistahm iselji, tad tawa aste us semmes lihds eet; un kad tu gluhnedama klussu stahwi, tad tawa aste arridsan lihds klussu stahw; bet kad tu jau sahzi leht, tad tawa aste lihds lezz. Kad es to wissu ar gudru apdohmu apdohmaju un pahrdohmaju, tad es drihs saprohtu, ka tawa aste ta peekta kahja irr. Ko tu nu dohma no mannas augstas gudribas? Woi tew ne brihnums nahk, schahdu jaunu augstu leetu dsirdeht? Reds ko gudriba makfa?

Mahziba.

Dasch wallodneeks un gudrotais aplam gudrs leekahs, un zauru deenu plahpa un plufschke, lai zitti dohma, ka sinn kahda leela gudriba pee wiinna effoti.

effoti. Bet kad to ihsti apdohma, tad wiß tibri neeki un ehemi irr, un buhtu tahdam labbaki fawu mutti turreht, ne ka tas tà, kà schaggata, melstu un fapnotu.

Za 34. Basakka.

Suns un saglis.

Saglis pee nakts griib eclaustees un sagt. Suns pretti nahdam's nurd. Saglis rahda tam maises gabbalu, lai tikkai flussu zeesch. Suns saglam atbild: tu man ar maissi mekle peewilt, ka tu warretu peekluht sagt. Kad es tahds negudrs buhtu un tew to lautu, tad mans fainneeks tuffsch tappis ne spehtu man turpma' maises doht, un man pascham buhtu baddu ja mirst. Zo fazzijis, sahze suns aplam reet, un saglis aisbehg.

Mahziba.

Ne tizz katram wahrdam, bet apdohma, fo tas prahta turr. Zo dasch masumu nodohd, ka tas leelumu nemt warr.

warr. Un kas par masahm dahwanahm leelumu nodohd, tam pehz lihds ar ohtru truhkumu ja zeesch. Tapat fainmei waijag gohdigai buht, kà schis suns. Zo kad fainneeks pohstihst, tad arriidsan fainmei peetruhtst.

Za 35. Basakka.

Lahzis un pelle.

Lahscham gulloht pelles us winna muggura kà trakti sahze danzabt. Tad lahzis nomohda tappis pelliti ar saweem naggeem sagrahbi. Schi sah' aplam luhgtees, fazzidama: tehtihst schelligais, kas tew no mannahm affinim atlehst? tu no tahm tauks ne tapfi. Pataid luhdsams mannis, jo tu ne warri sinnaht, kahda waijadsihba es tew atkal warreschu palihdseht. Lahzis smeedamees to palaisch. Zittà deenà lahzis meddineeku tihelà friht, un sawaldsinahst un fasschnaugts tohp, un ne warr lihdsetees, un fuldamees ruh'z ween. Tad nah' ta patti pelle, un tohs masgus pahrfohsch, un to lahzi ispesti.

+

D

Mahziba.

Mahziba.

Ne smahde ne kahdu zilweku, lai kaut kahds buhtu. Jo tu ne warri sinnabt, kà wiasch tew, kà pellite lahtscham, warr palihdseht.

Za 36. Pasakka.

Wezs funs.

Niknais funs ifgads sawas spalwas mesdams, tomehr sawu nitnumu ne nomette. Kur sweschu zilweku eeraudsija, tur kà traks wirsü schahwahs, kautschu gan kuhlenu par to dabbuja, un tam daschubahn biffes ar sabli, un weenreis arridsan ar skrohchem peeschautas tappa. Wiffu wairak bija ubbag-geem un Schihdeem dauds kaufchanas ar to, kamehr wezs tappe un tam no weena zella wihra pehdigi sohbi ar akminu islausti tappa. Nu jau sabt rahms palikt un arridsan sawus brachus mahziht, fazzidams: lai mehs, brachli, tohs nabbagus zella laudis un sweschus meera leekam, un tohs ne par weltu kehshjam. Es gudraks gan atsihtu, ka tas ne klahjahs. Tad zitti sunni brih-

brihnijahs, ka schis us weenreis tahds rahms tappis. Bet weens eeraudsidams, ka tam pehdigi sohbi isfisti bija, smeedamees atbildeja: ar ko buhs tad tew kohst, kad sohbu newa? fur tu ar tawahm labbahm mahzibahm lihds schim effi bijis?

Mahziba.

Dasch zilweks sawa wezzumä kahdu grehku atstahj, kad jau ne spehj to darriht, kà funs, kas wairs ne spehj kohst. Bet tahds ne to grehku, bet tas grehks winnu pamett. Jo gan gribbetu wehl, kad tikkai spehtu. Un kad jau ne spehj, tad tahds tikkai nopuhschahs un sah zit-tus mahziht. Bet schahda mahziba smeijama, kas ne no labba prahta, bet no nespehzihas nahk. Gribbi tu ihsti grehku atmest, tad atstahj no ta pee laizka, kamehr tu wehl warri to grehku darriht, un darri to labbu Deewu bihdamees.

Za 37. Pasakka.

D i e h r w e s.

Wiffas dsehrwes fassrehje leelas runnas sawa starpā turreht. Za wez-

wezzakaja fazzija: klausajtees mahsinas, juhs sinnah, ka mehs ne warram sarros tuppeht un tur pahrgulleht, ka buhs mums nu pee nakts prett wilku un lapfas drohscham buht. Ikweena sawu padohmu derwe, bet bes apdohma. Tad ta gudraka fazzija: es gribbu jums labbu padohmu doht: lai mehs allasch pulkös turramees, un kad mehs gribban gulleht, tad lai mehs kahdä klaijumä gul lam un weena no mums lai pamihschu wakti turr, un kad schi fo eerauga, tad lai ta zaur brehfschanu muhs mohdina. Qabb fazzija zitta mahsina: bet kad ta, kas wakti turr, patti apfnaudahs, kas tad buhs? Ta gudra atbildeja: lai ta waktineeze weenä kahjä afminau nemm, un to turr. Kad nu meegs winnai gribbehs us-eet, tad tas afmins no kahjas iskrisdams winau drihs mohdihs. Tad wissas dsehrwes preezadamees fazzija, tas irr pareissi.

Wehl weena leeta ja apdohma, fazzija ta wezzaka: ka buhs mums tad pee deenas preeksch ta leela ehrga naggeem drohschahm buht? jo juhs sinnah, ka mehs allasch mehdsam ar brehfschänas

nas skreet? Zik drihs warr tas muhs isdsirdeht un pakkat dsihtees. Zittas atbildeja: mehs pulkâ skreedamas pretti turresimees: Ahu, fazzija ta wezza, tas jau ne neeka, kas warr prett winna spehka zeltees? Tad zeete wissas flussu un skattijahs us tahs gudras, fo ta fazzih: Schi fazzija: Mans padohms irr, kad mehs tanni semmē nahksim, fur tas leelais ehrglis miht, tad lai katra no mums afmintinnau muttē nemm, ka ne warram brehft; tad warresim flussinam pahrskreet, un tas ehrglis muhs ne mannihs. Tad wissas dsehrwes ar spahrneem plaukschedamas fauze: tas irr pareissi, to mehs darrihim, tad paliksim drohschas. No ta laika dsehrwes pulkös skreen, pee nakts wakti turr, un sweschäs semmēs nahksdamas afmintinnaus muttē nehfa un flussinam pahrskreen.

Mahziba.

Schē trihs mahzibas irr:

- 1) Pee leelahim waijadshahm waijag ar zitteem runnas turreht, tad gudras padohms gan raddisees. Lin kad labs

padohms rahdahs, tad waijag arri-
dsan pehz to, fà dsehrwes, darriht.

2) Kad gribbam pee nafts drohschi gul-
leht, tad weenam waijaga wakti tur-
reht, fà dsehrwes darra, un fà tas
arridsan wissur Wabzsemné irr. Bet
fas to Kursenné dohs? Tapehz ar-
ridsan dasch zaur uggumi pohstà eet.

3) Kad gribbam preefsch Peeleem Kun-
geem, fà dsehrwes preefsch leela ehr-
gla drohschi buht, tad waijag mah-
zitees mehli walidiht un mutti tur-
reht.

Ta 38. Pasakka.

Nahwe.

Nahwe sahze flinkoht, jo tee laudis
gaddigi dshwodami dauds ilgaki,
ne fà simts gaddus dshwoja. Wellu
wirsneeks wissus wellus sapulzina, pa-
dohmu mefleht, fà tee zilweki drihsak
mirtu. Weens sakka: mehrs ja sub-
ta starp laudim. Ohts sakka: fehnini
ja skubbina us faru. Trefsch fazzija:
fo

fo tas dauds palihdsehs, fad mehrs un
farri mittesees, tad tomehr tee zitti ilgi
dshwohs. Tad fazzija tas gudrakais
starp welleem: Klausaites brakti, es pa-
dohmu dohschu, fas geldehs. Lai mehs
farstu elkes-dsehrenu un fwehpejamas
sahles zilwekeem fataisam, un to pasau-
lé suhtam, tad tee zilweki apreibs un
drihs wezzi taps un mirs. Tad suhtija
tas wellu wirsneeks sawu sullaini pasau-
lé, tas mahzija teem zilwekeem brand-
wihnu dedsinacht un pihpi smeekelt. Lau-
dis kritte us to fà muschas, jau wissi
frohgi un tirgi sahze mudscheht no dseh-
rajeem. Tad ne weens wairak wezs
tappe, jau pufmuhschu wihri sahze fir-
mi un wahji tapf. Nu jau ne ween fee-
was, bet arridsan mass knauki sah
brandwihnu dsert, un tabaku smeekelt.
Nu nahwei darba papillam, un wellam
firds no preeka lezz, un tas padohma de-
wejs lihds scho baltu deenu no wisseem
welleem par to augsti zeenihst tohp.

Mahziba.

Kas ilgi gribb dshwoht, lai no brand-
wihna un tabbaka pihpes fà no nahwes-
sah-

sablehm fargajahs. To brandwihns irr
tas tehms, un tabbaka pihpe ta mahte,
tas fà laulati draugi trakkumu un wah-
jibu dsemde un dshwibu rauz.

La 39. Pasakka.

Lapfa ar tabbaka pihpes.

Lapfai eegribbejahs tauschu fahrtà dsh-
woht. Bianna fahz fawà bedrè pih-
pi muttè nemt un tabrafu smeekelt, un
ne nokohpe, fa ugguns salms fritte.
Patti bedres gallà eelihdusi apgullahs.
Ugguns papreeksch fahdu brihdi swehle,
un svelmes lapsu apnehme, kamehr us-
weenreis salmi degt fahf un leesmas lap-
fai wirsu schaujahs. Tad schi istrufku-
fees ne sinn fur sprukt. Ro buhs dar-
riht? jau zaur uggunim ja lezz, un lez-
zohr bahrda apfwilft, lekteni apdegg un
aste nofwilft. Tad bij lapfai flibbu eet
un par apsmeecku ar pliffu asti stais-
gabt.

Mahziba.

No pihpes Deewam schehl dauds ne-
laimes nahf.

La

La 40. Pasakka.

Kaslehns un wilks.

Kasa ptawà aiseedama sawu kaslehnu
stalli pamett un tam zeeti peefohdi-
na, tam ne buhs preeksch wackarà dur-
ris atwehrt un ne fahdu sweschu eelaist,
bet durris zeeti aistaisiht. Kad jau ais-
gahjusi bija, nahf wilks pee durrim un
flaue. Kaslehns waiza: kas tè irr?
Wilks atbild: es esmu, eelaid mannis.
Kaslehns mahtes wahrdu peeminne-
dams fakka: mahte man aisleegusi swe-
schu eelaist. Es ne esmu fahds swe-
schais, atbildeja tas wilks, jo es esmu
tawrs rads un snohts. Bet kaslehns at-
kal fazzija: tew newa bahrsdas, es tew
ne warru eelaist. Tad bij wilkam ar
kaunu atkal ais-eet, fur tas nahzis.
Buhtu kaslehns mahtes wahrdu nizzi-
nais, un wilku eelaidis, tad buhtu tas
wilka sohbus gan mannijis.

Mahziba.

Behnam ne wajag tehwa jeb mah-
tes jeb mahzitaja wahrdu aplam pahr-
fahpt, bet teem klausiht, jo schee ilgaf
pa-

pasaule dšihwojuschi pasaulės wiltu lab-
baš pasihst, ne kà behrns.

Za 41. Pasakka.

Kihwite.

Strasds no pilssata aissfrehjis ar
kihwites fanah. Kihwite tuhda
waiza: Ko sakka pilssatneeki no putnu
dseefmahm? Strasds atbild: Lagsdi-
gallas dseefmas wiff pilssats augsti teiz.
Zibruta dseefmas puff pilssats flawe.
Mannas dseefmas schurp un turp gohdà
peemini. Brihscham arridsan no dsag-
guses runna. A tad no mannis, waiza-
ja kihwite, ko tee runna? Strasds at-
bildeja: ne weens sawu wahrdu pee-
minn. Tad kihwite apskaitusi sakka:
Labb, tad es gribbu pats sawu wahrdu
muhsham peeminneht un saukt. Tuh-
dal sahē breht: kihwit! kihwit!

Mahziba.

Dasch zilweks, kad zits wianu ne
flawe, kà kihwite, no few pascha run-
na, un pats usteizahs.

Za

Za 42. Pasakka.

Nahwe ar jaunekli.

Nahwe sasallusi pee jaunekla nahē
luhgdamees, kà eelaitu sasil-
tees. Tas jauneklis waiza: ko tu tad
man dohfi, kad es tew buhschu eelaidis?
Nahwe atbild: ko tu tad gribbi? Tas
jauneklis prassa, kà ta winnam trihs
deenas preeksh wianna mirschanas sli-
nu dohtu, kà tas tad warretu us sa-
wu gallu sataisitees. Nahwe to ap-
fohla un sasilbijsees aiseet. Tad sahē
tas jauneklis drohschi un trakki pasaulē
dšihwoht, nei par Deerwu nei par zil-
wekeem behdadams. Zaur sawu ne-
gantu dšihwoschanu drihs slinimibā
friht, un jo deenas jo wahjaks tohp.
Trihs deenas preeksh mirschanas lee-
lā meegā friht, un druszia atmohdees
attal meegā friht un kà kautin kauts
gull. Pehdigi nomohdā tappuscham
nahwe rahdahs, fazzidama: nu jau
laiks, nahz ar mannis bedrē. Schis
istruhzees brehz: es wehl ne esmu sa-
taisijees, tur tawa apfohlischana man
trihs

trih's deenas papreefsch sinnu doht?
 Nahwe atbild: woi tad es ne esmu sa-
 wu apsohlschanu turrejusi? jo es sawu
 brahli pee temim suhtiju. Tas jaune-
 flis fazzija: wels to redsejis, ne es.
 Nahwe atkal atbildeja: woi tu ne effi
 leela meega gullejis? Jauneklis fazzija:
 to es gan sinnu, bet kur taws brahlis
 bijis, to es ne sinnu. Nahwe pehdigi
 atbildeja: meegs jo irr mans brahlis.
 Tad jauneklis welte noschehlojahs, un
 bes sataisfichanas ar waimanahm us
 muhschidu aischahje.

Mahziba.

Kas dohma, gan laika us atgreesch-
 nas buhschoht, kad nahwe rahdisees,
 tas pats peewillahs. Jo tad jau ne-
 wa laiks, kad prahti apnemti irr. Ta-
 pehz darri to pee laika, famehr tu wehl
 pee spehka un pee pilla prahta effi.

Ea 43. Pasakka.

Wilks pee ganna.

Wezs wilks baddu nihzis pee ganna,
 kam leels pulks awju bija, nah-
 zis,

zis, gribb ar to faderreht dehl sawu
 teefu, fazzidams: tu sinni, ka man it-
 gads manna dalla pee sawahm awim
 irr. Gribbi tu man desmit aitas par
 gaddu doht, tad es ne weenu wairs
 aiskahrschu, nedf arridsan lauschu, ka
 zits wilks tew skahdes darritu. Gans
 atbild: i tu beskauna, eij pee wella,
 es tew pikli dohschu, ne sawas aitas.
 Tad wilks sah't peezas atlaist, un us
 peezahm derreht. Gans winnu isfun-
 ni un zellu rahda. Tad wilks wehl di-
 wi atlaisch un us trim derre. Tad us
 diwi. Pehdigi us weenu. Bet gans
 pawissam ne gribb dsirdeht, un draude
 ar sunneem rihdinah't. Ro buhs wil-
 kam darriht. Bads speesch un ne war-
 redams wairak zeest, jau sawu ahdu
 gribb pahrdoh't, lai gans tikkai winnu
 scho reissi peebarro. Bet gans winnu
 ar sunneem isrihdinaja.

Mahziba.

Kad netaisns zilweks, ka wilks, ar
 tew par nepateefu gribb faderreht, tad
 ne atstahj ne pirksta plattumu no ta-
 was teefas. Lai winsch papreefsch leels
 lee-

leekahs, gan wiaſch pehz no ſew paſcha
labbus wahrdus dohs, un pehdigi ar
wiſſu ſawu eemeſlu mitteſees.

Za 44. Paſaffa.

Suns pee wilka.

Suns pee wilka peestahjahs deeneht.
Wiaſch norunnaja ar to us puſſu
eet no ta, to tee ſehtâ jeb gannibâ buhs
ſagrahbuschi, bet to tee zittur to buhs
nehmuſchi, lai tas tam peederroht, ſas
to dabbujis. Tad peewaddija tas ſuns
to wilku pee ſehtas un gannibas, un dar-
rija ſaimneekam dauds ſſahdes. Kad
jau ſehtâ un gannibâ iſpohſtita bija, un
wilks pehdigi ne fur wairak barribu
atraddē, ſagrahbe tas to ſunnu un ſa-
ploſhija to.

Mahziba.

Kas launam, zittam par ſſahdi, kal-
po un palihds, tam ta alga tahs ne-
taiſnibas, kâ ſunnam pee wilka, nah-
ſahs.

Za

Za 45. Paſaffa.

Wiſta.

Weenam ſaimneekam bij wiſta, ſas
winnam itdeenâs pautu ar tibra
ſelta tſchaumalu nodehje un tam zaur to
dauds naudas krahje. Bet ſaimneeks
pehz tahs wiſtas gallas kahrigs tappis,
to nokahwe, un ſawu laimi pats iſpoh-
ſtija.

Mahziba.

Daſcham zilwekam laime rohkâ irr,
bet ne ſinnadams bruhſeht, to leek pehz-
ſtâ cet. Lauti, ſas baggatu maiſi dohd,
irr kâ ta wiſta, ſas ſelta pautu dehj,
to daſch pahrdſere un ne kohpdams,
pohſtâ pamett. Tapat arridsan ammatâs
naudu krahj, bet daſch ne wiſſchodahms
ſawu ammatu padarriht, to atmett, un
dſehreijs, nabbags un ubbags tohp.

Za 46. Paſaffa.

Launwa ar zitteem ſwehreem.

Launwa, ſas wiſſu ſtiprakais ſtarp wiſ-
ſeem ſwehreem, ar lahzi, wilku
un

un lufsi us meddischanas eet. Rad tee nu breedi usdsinnuschi un nokamuschi bija, tad tee us dallischanas sanahf. Tad fazzija tas lauma: ta pirma dalla man bes tam pehz teefas peederr, tapehz ka es lihds meddijis esmu. Ta ohtra dalla man ka juhfu fehnam peederr. Ta trescha dalla irr arridsan manna, jo es esmu tas stipprakais un pahr jums wisseem wairak tezejis un strahdajis. Par to zettortu dallu gribbam mehš fautees. Tad palikke tee zitti tufchi jo ne weens drihtseja ar laumu usnemt.

Zittu reisi atkal lauma ar sunnu un lapsas us meddischanas eet. Rad tee nu stirnu usdsinnuschi un nokamuschi bija, un us dallischanas sanahf, tad pawehleja tas lauma sunnam dalliht. Tas to stirnu treijas dallas dallidams weenu dallu few, ohtru laumam, un treschu lapsai peeschier. Tad tas lauma sunnam par ausi zehrte, un wilke winnam to ahdu pahr galwu, tapehz ka tas ne pareisi effohf dallijis, un likke lapsai dalliht. Bet schi wissas trihs dallas faleef un laumam peeschier. Tad

smeh-

smehjahs tas lauma un waizaja, kas tew mahzjis ta gudri dalliht? Lapsa us sunnu rahdidama atbildeja: Schis mahzitajs farkana bahrsda.

Mahziba.

Turrees pee sawas fahrtas un ne beedrojees ar augstakeem. Jo ar Kungeem gruhta dallischana. Te ne warr dauds teefatees. Tee ka tas lauma zitteem to darbu un skahdi pamett, un tohs auglus preefsch fewim paturr.

Ta 47. Pasakka.

Ehselis.

Ehselis mulkis redsedams, ka sunnihts funga flehpi uslehjis tur jauki dujsseja, un ka kungs to glaudēja, eefahroja arridsan tahda laime buht, un pee kungaga peesfrehjis wiina flehpi uslezz, peeglaudahs, un kungu neganti avgabna. Tad kungs sullainus sasauzis likke to ehfeli tikkam fakult un aisdsiht.

†

E

Mah-

Mahziba.

Serameeks buhdams kunga preekschâ nahzis, peeminn allasch, ka tu semneeks essi, un ne laujees, kâ tas ehselis, wairak brihwibu, ne kâ tew peenahkabs, kautschu tu gan redsetu, ka zits kâ flehpya: sunnihts pee kunga peeglaudabs.

La 48. Pasakka.

Bitte un fuhdu-bambals.

Bitte atradde fuhdu-bambali fuhdôs rohsam un fazzija: Woi tu ne warri ar mannim laukâ un dahrsâ us pukkehm un kohkeem skreet, faldôs se: dôs lihst un ko jauku ohst, ne kâ tâ fuhdôs wasatees un apgahnitees. Tas fuhdu-bambals atbildeja: es jau ar fuhdeem eeraddis ne ko tâ eemihleju, kâ famus mihlus fuhdus. Baturr tu, mahsin, famus rohschu un ahbolu seedus, man jau tas wiss ne eegribbabs.

Mahziba.

Latwis, kas kâ fuhdu-bambals audsi: nahts, famas sehtas fuhdus starp wi: stahm

stahm un zushahm wairak, ne kâ mu: schas gohdu, eemihst.

La 49. Pasakka.

Rohschu fruhmis.

Rohschu fruhmis bija pee fuhdu gub: bas dehstihst. Tad fazzija tabs zittas pukkes: ko tu tahdâ smirdoschâ weetâ darrisi? Tas rohschu fruhmis atbildeja: jo wairak tee fuhdi smirdehs, jo wairak es sawu jauku smarschu palai: dischu un wissu negantibu no sewis aisdshschu.

Mahziba.

Kad gohdigs zilweks starp launeem un netikleem nahst, tad waijag winnam kâ rohsitei pee fuhdeem jo wairak sawu tikkumu un gohdigu buhschanu rahdiht, un no ta, kas ne klahjabs, fargatees, tad winna gohds jo wairak atspihdehs un ne taps no launeem apgahnihst.

La 50. Pasakka.

Warde un pelle.

Pellei eegribbejahs pahr Daugawu pahreet, un mekleja pee wardes
E 2 pa:

padohmu un paligu. Warde wiltineeze buhdama fazzija us pelles: peeseen tamu kahju pee mannu kahju, tad es peldedama temi pahrwiltschu. Weenteesiga pellite to arridsan darrija. Uhdeni nahkufchi warde tihscham dsillumâ dewehs, gribbedama pelli noslibzinah. Belle pretti turredamees kullahs. Patlabban lihja pahre Daugawas skreedama pelli eerauga, nofer, un to wardi lihds is-rauj un abbas apehd.

Mahziba.

Ne tizz aplam ikweenam, kâ pelle wardei, jo dauds wiltus pasaulé. Dasch draugs leekahs, kas sawa tuwaka nelaimi mekle. Bet kas zittam bedri roh, pats eekriht, kâ schein wardei no-teek.

Za 51. Pasakka.

Suns un aita.

Suns awi preefsch teefas apfuhdseja maises parrada pehz, ko tas tai es soht us atdohschanu dewis. Gan awis to leedse, bet suns peewedde leezineekus. Tas

Tas pirmajs bija wilks, tas fazzija: tas irr teefa, kâ suns aitari maisi leeznejis, es to teescham sinnu. Dhtrs bija wannagas, tas fazzija: es esmu klast bijis. Treschajs bija lapsa, ta fazzija: mihla aitia, ko tu gribbi bes fauna leegtees? to es no tem muhscham ne buhtu zerrejusi, maksa tiktai ar gohdu. Tâ tappe ta nabbaga aitia preefsch teefas netaisni pahrliezinata, un tai bij sawas willinas nozirpt, pahrdoh, un sunnam par nepateesu maksaht.

Mahziba.

Sargees par launeem kaimineem, kas pee teem dsihwo, tam daschadu netaisnibu ja zeesch. Ta irr tahs pasauls tizziba, gohdigu zilweku tee speesch, bet sawa starpâ kraukls krauklam azzine eezehrt.

Za 52. Pasakka.

Pasaules maksa.

Zeela tsehufka bija lohti dsilla bedre eekrittusi un brehze neschelligi. Weens

Weens semneeks pee bedres nahzis wai-
za, kas tai kaitoht. Ea tſchuhſka luh-
dsahs, lai tas winnu ispeſti. Tas ſem-
neeks atbild: pee launeem ſwehreed-
ma ko pelniht. Ea tſchuhſka ſohla leelas
dahwanas, pee ſawa Deewa ſwehreda-
ma, kas zittahrt zaur winnas runnajtſ.
Dahwanas arridsan tohs wiſſ gudrakus
peewill. Tas ſemneeks tſchuhſku glahbi
un iſwelk, bet ta tſchuhſka gribb par
to to zilweku apriht. Tad brehze tas
ſemneeks, un ſazzija: Woi tas par to,
ka es tew eſmu palihdſejis! woi ta tawa
dahrga ſohlſchana! Ea tſchuhſka at-
bildeja: woi tu tad ne ſinni, ka man
diwi mehles, un ka paſaule zittadi ne
makſa. Tas wihrs ſazzija: wels tã
makſa, ne paſaule. Tad gribbeja
tſchuhſka parahdiht, ka paſaule tã mak-
ſa, un ſazzija: lai zitti muhs iſſchſire
un ſpreeſch, arrig paſaule zittadi mak-
ſa. Wiſſpirmak ſanahk tee ar wezzu
noſtrahdatu ſirgu, tam ſtahſtija tee ſa-
was leetas. Tas ſirgs atbild: es eſmu
pee-z-pazmit gaddus ſawam ſaimneekam
pee ſliktas barribas gohdigi deenejis, un
riht gribb wiſſſch man abdas dibratajam
no-

nodoht, paſaule jau zittadi ne makſa.
Pehz ſaſtohp tee wezzu ſunnu, tam ar-
ridſan tee ſawas leetas teiz, tas ſuns
atbild: Es eſmu deſinit gaddus deenas
un naktis zeenigam kungam us meddi-
ſchanas deenejis, nu es ſtihrs tapp, irr
wiſſſch ſawam meddineekam pawehlejis,
man pee wihtola pakahrt, tas irr tahs
paſaules makſa. Patlabban lapſa nahk.
Schai ſtahſta tas ſemneeks ſawu nelai-
mi, un ſohla winnai wiſſas ſawas wi-
ſſas, lai ta lapſa winnam ſchim brh-
ſcham palihdſ. Ea lapſa tſchuhſku pahr-
runna, tai buhs winnai to bedru rah-
diht. Ea tſchuhſka ais-eet un patlab-
ban lapſai to weetu rahdidama, tohp
no ta wihra atkal eestumta. Kad tas
wihrs nu ſwabbadſ bija, praſſija ta
lapſa tahs wiſſas. Tas wihrs ſohla to
wiſtu-kuhti wallã pameſt, un mahjas
pahrnahzis to ſeewai ſtahſta. Schi lap-
ſu ſagaïd, un kad lapſa zaur wallahm
durrim bij eegahjuſi, aiſſſchaun ta ſaim-
neeze tahs durris, un no wiſſu ar ſa-
weem behrneem eekahpuſi, to lapſu no-
ſitt. Tad ſazzija ta lapſa pehdigi: Tas
par to, ka es tahds gekkis biju, un ſa-
wu

rou labbu sirdi zittam parahdiju, nu
man par to ahdu dihra.

Mahziba.

Tas jau newa zittadi wirs semmes.
Kas pasaulei kalpo, tas pasaules algu
dabbun. Bet pehdigi wiff taps pasau-
lei maksahs. Tapehz ne behda par
pasaules, bet darri tu, kas pareiss irr,
un kas tew peenahfahs, lai pasaule to
atshst, woi ne atshst.

Za 53. Pasakka.

Swirbuka behrni.

Swirbutam bija trihs behrnini jum-
ta salms. Kad jau druszin war-
reja skreet, nahze sainneeka sehs un is-
pohstija to ligdu, un wehsch tohs behr-
ninus aiswedde. Tas wezzajs swirbu-
lis tappe tohti noskummis, ka winna
behrnini pasaulē gahjuschi, eekam tas
tohs ismahzijs pasaulē fargatees.
Ruddeni fanahze dauds swirbuki us
kweeschu tihrumu, fur atradde tas wez-
zajs sawus behrnus un wedde tohs ar
pree-

preefu mahjās, un fazzija us teem:
ak manni mihst behrnini, ak kà es zau-
ru waffaru par jums esmu behdajees!
tapehz ka juhs wiffai agri un bes wis-
sas mahzibas wehja nahzeet. Tad klau-
seet taggad juhsu tehwa wahrdu, un
fargajtees labbi pasaulē, jo pehz ma-
seem putnineem arridsan dasch gluhn.
Tad waizaja tehws to pirmaju jeb wez-
zaku, fur tas scho waffaru effoht mit-
tis? Tas atbildeja: es esmu dahrsā mit-
tinajees, tahrpinus un kuffainus salaf-
sidams, kamehr kesberes eenahze. Ak
mans dehls, fazzija tas tehws, tas mit-
tekls irr gan labs, bet fargees, kad
laudis dahrsā staiga. Tas dehls atbilde-
ja: bet kad walgi no sirgu sarreem koh-
kōs fare, woi tad ne wairak ja farga-
jahs. Tad tehws waizaja: fur tu to
effi redsejis? Tas dehls atbildeja: nam-
neeka dahrsā pilssatā, fur dasch put-
niasch noschnaugts tappis. Tad fazzija
tas tehws: ak mans dehls, pilssatnee-
ki weltineeki. Kad tu tohs pasihsti, tad
tu gan dauds effi mahziies, dshwo turp-
mak weffels ar prahtu.

Tad waizaja tas tehws, ohtru jeb mid:
dischku: fur tu tad effi scho waffaru bijis?
Tas atobildeja: muischâ. Tehws fazzija:
muischâ swirbuli ne deen, fur sunni, kaf:
li un biffineeki irr. Turrees pee stalta,
fur aufas sirgeem preefschâ berry, jeb
wehl labbak pee rijas, fur labbibu full
un wehti, fur tew Deems warr ar mee:
ru tawu deenischku graudnu peemest.
Tas dehls atbildeja: Bet kad tiheli
isteepti irr, moi tur ne wairak farga:
shanas waijaga? Tas tehws waizaja:
fur tu to effi redsejis? Tas dehls at:
bildeja: pee muischas rijas. Tad faza:
zija tas tehws: ak mans dehls, mu:
schas laudis dihrataji, kad tu tohs pass:
sti, un ne effi sawas spalwas pamettis,
tad tu gan dauds effi mahziiees, dsihwo
turpmak wessels ar apdohmu.

Tad nehine tas wezzajs to treschu
jeb jaunaku preefschâ, un fazzija: tu
mans mihtais luttekis, tu effi alla:
schin nejehgâ bijis, paleez pee man:
nis, jo pasaulê dauds leeli putni ar
lihkeem deggoneem un ar leeleem lih:
keem naggeem, kas us maseem putni:
neem gluh, un tohs saknabbi. Tur:
rees

rees pee tawas fahrtas, un salassi dsir:
neklus, tukkainus no sehtahm un koh:
zineem, tad tu ilgi meera paliksi. Tas
atbildeja: mihtais tehtiht, kas bes zit:
tu tauschu skahdes usturrahs, swab:
bads paleek, un ne kahds wannags jeb
zits plohsigs putns tam kaitehs; wissu
wairak, kad tas sew un sawu usturre:
schamu mihtam Deewam rihtos un wak:
karos pawehl. Kas arridsan wissu
putniau radditajs un usturretajs irr,
kas ir to jaunu krauktu luhgschanas
paflausâ, un bes kurra sianas ne kahds
swirbulihts pee semmes friht. Tas
tehws waizaja: fur tu to effi mahzi:
jees? Tas dehls atbildeja: tobrihd, kad
man tas wehsich no tewim aismaddija,
nahtschu es basnizâ. Tur es zauru
waffaru muschas un dsirneklus no loh:
ga nolassiju, un arridsan schohs Dee:
wa wahrduş dsirdeju spreddiki. Un
tas debbesu tehws, kas pahr wisseem
wirs semmes dsihwo, irr man baggati:
gi barrojis un par wissu nelaimi un
par wannaga naggeem pasargajis.
Tad fazzija tas tehws: teescham, kad
tu basnizâ skreeni, to basnizu no dsir:
ne

nekleem un muschahm pohsi, un us Deewu tfschirtsti, un tam muhschigam radditajam padohdees, tad tu drohsch paliksi, un kautschu wissa pasauale pil-la wiltigeem un plohsigeem putneem buhtu.

Mahziba.

Kas Deewam sawas leetas pawehl un gohdigi sawu maisiti merle, strahdadams, Deewu luhgdams, un sawu firdi un dwehseli ne apgahnidams, tam Deews teescham sawu rohku ne atrauj, bet to glahbi, usturr, tam palihds, un to fwehti.

Za 54. Pasakka.

Wilks un lapfa pee slimma laurwa.

Laurwa slim's gulleja. Tad nahze wifsi fwehri, bes ween ta lapfa ne sawu kungu apmekleht. Tad wilks ar skauga prahtu eemeslu prett lapsas mekleja, labpraht gribbedams winnai skahdeht, un par winnas nelaini preeza-tees, un suhdseja par winnas, kamehr
winna

winna klacht ne bija, fazzidams: moi tas klahjahs, ka lapfa sawu kungu apfmeij, es sinnu ka winnai taggad ne kahdas kaweschanas irr, un tomehr winna ne nahk, tas irr tihra nebehdeschana, zeetfirdiba un lepniba. Patlabban nahze lapfa un dsirdeja wehl tohs pehdigus wahrdu's, fo wilks runnaja. Tad kahze tas laurwa ruhkt, un waizaja to lapsu, kapehz winna lihds schim ne nahfusi? Lapfa gudrineeze drihs apdohmadamees atbildeja: Zeenigs kungs, ka es drufzin esmu apkawejees, tas ne no nebehdaschanas, bet no leelas ruhpeschanas par juhfu wesselibu notizzis. Jo schodeen trescha deena, ka es wissur apfahrt tezzejusi un pee wisseem daktareem pawaijazusi, ka juhfu slimmibai warretu palihdseht, kamehr es to pehdigi isklau-schinajusi, ka jums buhs atspirgtees. Tad tappe tas laurwa preezigs, un waizaja pehz tahm sahleh'm. Lapfa teize, ka wifsi daktari spreeduschi, laurwam buhschoht filtu wilka ahdu us sawas firds likt, tad tuh'dal labbaki tapschoht. Tas laurwa fazzija: schahdas sahles lehti dabbujamas, jo wilks scheju irr. Tad paweh-
leja

leja tas sauma lahtscham, tam buhs
tuhdal wilkam ahdu pahr ausim wilkt,
un us winna fruhim list, kamehr wehl
filita irr. Tas arridsan tuhda notikke.
Rad nu wilks ta affinainsch gulleja,
tad lapsa wehl wilku apsmehje, fazzi-
dama: brabliht, fa tu ta pliks gulli,
teescham gribbi tu pirti eet un wehderi
laitinahrt!

Mahziba.

Tas ne kait skaugam, kad tam ta ka
scheit wilkam, eetahs. Lai wisseem ta
klahjahs, kas pee fangeem eelischfeda-
mees sawu nenoseedfigu tumaku ap-
mello. Ne seen zittam rihtstes ar pree-
ku, fa tu pats ar tahm ne taptu kap-
pahs.

Za 55. Pasakka.

Wannags un balloschi.

Balloschi par libju lohti bihdamees
padewehs appafsch wannaga wal-
dischanas, fa tas tohs prett libju glahb-
tu. Bet wannags sawas waldischanas
eez

eefahkuma, weena deena balloschu
mittekli wairak affinu islehje, ne fa libja
klajumos gads fahrtu buhtu warrejusi
isleet.

Mahziba.

Ta daschdeen semneeks par saumu
fungu bihdamees jo breefinigam fun-
gam un affins-dschrejam padohdahs.

Za 56. Pasakka.

Pelle un warde.

Starp pelles un wardes bij leelas fil-
das zehlschees, ta, fa ne weens
tohs wairak ischfirt warreja, ne weena
ne ohtra likfahs peerunnatees. Behdigi
ar leelu firdi is-eet laufâ fautees. Jau
fahf ar leelu pufkoschanu kohstees, un
katra mekle, sawu eenaidneeku uswar-
reht. Patlabban libja no wirsu schau-
jahs un tohs ischfirt, abbus aprih-
dama.

Mahziba.

Kas no patgalwibas un trakfuma
eefsch nesaderreschanas dsihwo, paschi
ispohstahs. Ta daschdeen weena funga
laudis

laudis sanihduschees, weenumehr ka tee
funni reijahs, kamehr kungs wirsu naht,
tohs schkir, iskappa un isphofsta. Tad
tee ar meeru paleek.

Ea 57. Pasakka.

Wehders un zitti lohzeffi.

Zee zitti lohzeffi, wissu wairak roh-
kas un kahjas, sahze weenreis dum-
pi zelt, un ne gribbeja wairak dihtai
galwai un ehdejam wehderam sawu tee-
su doht. Zee sapinnahs, un norunna-
jahs sawa starpâ, ka turpinak tahm roh-
kahm ne buhs wairak muttei maises
doht, muttei ne buhs maissi prekti nemt,
sohbeem ne buhs maissi sakohst un weh-
deram barribu fataisihst. Ar wahrdu
sakohst, tee dohmaja, ar sawu patgal-
wibu un spihti galwu un wehderu speest,
teem buhs arridsan strahdaht, jeb bad-
du mirt. Bet kas notikke? Kad tee
kahdu pahru deenu to bij baudijuschi
darriht, nomannija tee pehdigi, ka
wissas meefas zaur schahdu besprahsti-
gu padohmu wahjas palikke, un wissi
loh-

lohzeffi fohwâ wahrgt, noleest un bad-
du nihkt sahze. Tad bij wisseem ar
sawu paschu skahdi atsiht, ka wehders
ne wissai dihts effots, un ne par wolti
no zitteem lohzeffeem barrohts tohp,
bet ka tas wisseem lohzeffeem spehku
un dsihwibu dohd un isdalla. Tapat
arridsan tee aisinne, ka galwas am-
mats irr, tohs zittus lohzeffus ar gu-
dribu un prahtu walddiht. Tapehz tee
Deewam pateize, ka tee warreja ar
wehderu un ar galwas atkal faderreht.

Mahziba.

Dumpineeki sewi paschus isphofsta.
To waldditaji, mahzitaji un fungi ne
irr dihti, ka daschi nejehti semneeki
dohma, un tohs par gattawa dircsheem
daudfina. To kad fungi un waldditaji
ne buhtu, tu schehtigs Deems, kas
tad buhtu pasaulé, fur tad buhtu
gohds, meers un drohschiba? Tas sti-
prakais tohs zittus aplaupitu, un tape-
tu atkal no zitteem aplaupihts, kamehr
wissi isnihktu un pohsta eetu, un ta
pasaulé taptu par dsihwu elli pah-
wehrsta.

La 58. Pasakka.
Sirs un wehrsis.

Weenam wihram bija sirsg un no-
strahdahts wehrsis, kurrus winsch
abbus pee darba bruhfeja. Tam wehr-
scham uslikke winsch allasch gruhtaku
darbu, sirgu taupidams. Weenreis
uslikke winsch abbeem nastu nest, ne
warredams deht kalneem brauffschu eet.
Tam wehrscham tappe leelaka nasta
uslikta, no ka tas tohti nogurris un
wahjsch tappe. Winsch luhdse sawu
beedri to sirgu, lai tas apschehlojahs, un
kahdu teesu no nastas us sewim nemm,
zittadi winnam tuhda ja sprahgt. Bet
tas sirsg neschehligs buhdams ne lif-
kabs peeluhgtees, un likke to nabbagu
wehrsi appatsch nastas nowahrgt un
sprahgt. Kad tas wihrs, kam tee loh-
pi peederreja, to redseja, uslikta tas
sirgam arridsan wissu to nastu, ko tas
wehrsis bija nesis. Turklacht winsch
wehrscham ahdu nodihraja, un to ar-
ridsan sirgam uslikke. Da tappe
tas sirsg wairak ne ka ar diwfehrti-
gu

gu nastu apgruhtohs, tapehz ka tas
papreetsch masu teesu no wehrscha ne
gribbeja us sewim nemt.

Mahziba.

Kad tee, kas baggati un spehzigi irr,
wahrguteem palihds, tad abbejee us-
turreti tohp, ja ne, tad abbejeem ja
nihst. Da dasch skaugis, zeetsirdigs
buhdams, un ne mas ne gribbedams
palihdseht, sawu tumaku leet pawissam
nowahrgt un nomohzitees, kas winnam
lihds schim par atweegloscham bijs,
un kad tas pohsta gahjis, tad winnam
pascham to darbu ja usnemmt un jo
gruhtaki ja puhlejahs un ja wahrgst.

La 59. Pasakka.
Malku zirtejs.

Weens gohdigs un weenteesigs sem-
neeks zirte malku pee uppes. Zehr-
toht noschlufke zirwis no kasta, un eekrit-
te dsilla uhdeni. Tad tappe tas tohti
noskummis un noschelloja gauschi sawu
zirwi. Tad rahdijahs uppes mahte no
F 2 uhdens

uhdens, un iswilke selta zirwi un waizaja to malkuzirteju, arrig tas wiinna zirwis effots? Bet tas fazzija, ne, un luhdse, ka uhdens mahte wehl mekletu. Uhdens mahte dibbeni nolaischahs un fudraba zirwi iswiltusi, tam semneekam rahda, un ka papreeksch waiza. Bet tas semneeks atkal ka papreeksch atbild. Pehdigi isnesse uhdens mahte to dselsu zirwi. Tad tappe tas semneeks preezigs, un nehme to ar leelu pateikschanu pretti. Schi weenteesiba un gohdiba uhdens mahtei tik lohti patikke, ka ta arridsan to selta un fudraba zirwi wiinam eedewe un dahwinaja. Tad tappe tas gohdigs semneeks jo preezigs, aisgahje mahjas un teize faru laini wiisseem faimineem un raddeem. Starp teem bija weens, kas tahdu paschu laini eekahroja. Tas aisgahje tanni pascha weetâ, un eemette tihscham faru zirwi uhdenti, un raudaja tihscham, upp-malli stahwedams. Tad rahdijahs uhdens mahte arridsan ar selta zirwi un waizaja: ar tas wiinna zirwis effots? Bet schis, ne warredams sagaidiht, kamehr uhdens mahte win-

nu

nu iswaiza, jau rohku issteepis, jau grabbi, nodeewadamees, ka tas wiinna zirwis effots. Par schahdu beskaunibu un melleem uhdens mahte apskaitusi ne ween to selta zirwi atkal atrahwe, bet arridsan to dselsu zirwi ne atdewe.

Mahziba.

Weenteesigs un gohdigs prahts, kas wairak ne eekahro, ka to, kas wiinam peederr, Deewam patihf un swehtibu pelna. Bet beskaunigs wiltus prahts, kas wairak eekahro, ne ka Deews dohd, Deewam reebj un neswehtibu pelna.

Za 60. Pasakka.

Lapfa gudrineeze.

Lauwa tas swehru kehniensch, lifke wisfeem swehreem un lohpeem peesazihf, teem buhs Mikkelos us augstas teefas fanahft. Tad nahze papreeksch tee leelungi, tee eelewanti (tee wissleelaki swehri ar gareem snuffkeem,) lihds ar teem zitteem augsteem fungeem,

lah-

lahtscheem, wilkeem un lubscheem. Behz
tee muischneeki, mescha sirgi, breechi,
stirnas un meschazuhkas. Tad tee nam-
neeki, sirgi, wehrschi, ahfschi, aumi,
wepri, sunni, kaffi un frallischi. Beh-
digi arridsan tee semneeki, salki, ahp-
schas uhdri, zauni un wahwerinni,
libds ar teem tschigganeem, festscheem,
schebberkscheem, escheem, kurmeem,
schurkahn un pellehm. Wissi jau bija
sanahkuschi, bet lapsa ween palitte
nohst. Tad tappe daschadas fuhdses-
chanas no awim prett wilkeem zeltas.
Bet tee wilki fuhdsesja atkal par sun-
neem. Tad zehlehs leelas kildas un
stribdeschanas. Wissi kungi bija us
wilku pusses, un wissi zitti us awju
pusses. Tad spreede tas fehninsch,
teem buhs saderretees un us to gah-
daht, ka tahs fuhdseschanas prett lapsas
taptu nodarrinatas, ka teem karsch
ar putneem ne buhtu. Jo tas putnu
fehninsch, tas leelajs ehrglis, bija sa-
wu fullaini to wannagu, us lauru
to swehru fehninu, fuhtijis, par lap-
sas fuhdsesetees, ka schi pee tihtereem,
ohseem, wistahm, piblehm, rubbi-
neem

neem un zitteem mescha un lauka put-
neem aplam negantu skahdi darrijusi.
Tad smehehs dauds swehri un fazzija:
kas gribbetu putnus bihtees. Tad at-
bildeja tee gudri: i juhs nejehti, woi
tas smeijama leeta? Zif drihs warr tee
putni pee zilwekeem fuhdscht, tad
mums ne beidsams karsch buhtu. Un
es, fazzija sakkis, esnu wannaga nag-
gus baudijis. Tad pawehleja fehninsch
lapsu preeksch teefas aizinahst.

Bapreeksch tappa sakkis pee lapsas
fuhtrits, bet tas tappe no winnas
apfimeets un nahze weens atpakkat.
Tad fuhthja fehninsch labbu runzi pee
winnas. Tas runzis pee lapsas nah-
zis skahsta, ka fehninsch ar wisseem
kungeem, namneekeem un semneekeem
sanahkuschi us winnas gaidohst, un ka
fehninsch essohst pawehlejis, tai buhs
bes kaweschanas preeksch teefas nahst.
Ja lapsa atbildeja: es tuhdaal eeschu.
Zella buhdami fakka ta lapsa: schene
tahst baggats sainneeks dschwwo, tas
mans labs draugs, fur mehs warre-
sim pee spekka un dessahm dikti pee-
ehstees. Runzis tuhdaal waiza: fur tas
dschwwo

dsihwo? Effur, sakka ta lapsa. Teem flahthu effoht, rahda ta lapsa masu zaurumu, fur tas runzis tik fo warr eelihst. Eelihdis dikti pee-ehdahs. Jau wehders breest, ka ne warr wairs zaur to zaurumu islihst. Papsa lischledama pee fainneeka eet un stabsta, kahds weefis winnam pee gallas pagrabā esfoht. Tad fainneeks ar sawu faini pagrabā eegahjis, fakki tikku tikkam fakul un aisdenn. Pa tam staryam lapsa wistu sagrahbusi ais-eet. Runzis atpakka nahzis, fehniham un wisfeem kungeem teiz, kas tam notizzis.

Kehniash jau dusmigs, wilku pehz lapsas suhta. Wilks lapsu zella fashohp un sakka: traks, kapehz tu ne effi nahzis? Wels tew raus, ja tu ne steigsees. Papsa ar mihkstu mehli atbild: tu redst, ka es patlabban nahku. Eijoht rahdija lapsa smihdinadama wilkam to weetu, fur kakkis pagrabā bij eelihdis un fazzija: Buhtu kakkis man klausijis, un tohs zeppefchus abra iswilzis, tad ne buhtu winnam ne kas kaitelis, un es arridsan fo buhtu dabujusi. Mehs abbi scho ammatu labbat

fak prohtam. Mehs gribbam scho deen pee-ehstees, un tomehr gohda pallik. Wilks jau laisidamees waiza: fur? Papsa atbild: es tew gan peewaddischu, bet mums wajag preefsch fainneeka fargatees. Man winsch gan pasihst, bet kad winsch tew redsetu, tad ne buhtu neneeka. Cesim par scho zellu, un tad es fainneeku mannischu, tad es tew pee laika fazzischu, un tad lezz tikkai pee mallas. Tad wedde lapsa wilku pee tahdas weetas, fur wilku bedre bija, un fahk us weenreis brehkt: fainneeks nahk, fainneeks nahk. Wilks abtri pee mallas lehdamas bedre eekriht. Papsa pee fainneeka lischledama peegahjusi, tam teiz, ka wilks bedre esfoht eekrittis. Tad fainneeks ar wistu faini pee bedres ar sunneem nahk, to wilku isiwelk, sakul un ar sunneem rihdina, kamehr puss dsihws ismuhk, un sakohsts un affinainfch ais-eet. Pa tam lapsa sohfu no fainneeka sehtas sagrahbi un aisdenn.

Jau labzis no fehniha suhtihst pehz lapsas nahk. Papsa labtscham pretti eet, klannidamees un fazzidama: fur man

man tas gohds nahfahs, fa zeenigs lahzis pee man nahf. Lahzis tuhda! waiza: fur wilks palizzis, woi tas pakahrees? Lapfa atbildeja: es gabju ar winnu, bet winsch pasudde preeksch mannahm azzim. Wels sinn, fur palikke, fur ne palikke, gan wessels buhs. Tad fazzija lahzis: nu lapsa kuhmina, nahz ar mannis, jau tew ahdu gehrehs, fa tu wehl ne essi nahfusi, tik dauds reis aizinata. Lapfa lischkedama atbild: zeenigs tehws, woi tad esnu wainigs? apdohmajeet paschi, fa prahtigs kungs: fakkis bija mulkis, fakki wels pagraba rahwe, un wilks pasudde, itt fa buhtu semme eelihdis. Bet nu juhs nahfahf, tad man gohds irr eet, un es warru arridsan ar drohschu firdi nahft. Zella buhdami fahf lapsa stenneht. Lahzis waiza: fas tew faisch? Lapfa atbild: wehders fahp. No fa? waiza tas lahzis. Lapfa atkal atbild: no falduma, jo es wissai dauds meddu esnu ehdufi. Tad fazzija lahzis: traks, fo tu runna? fa warr no meddus wehders fahpeht? woi tu sinni fahdu weetu,

tu, fur meddus irr? Lapfa atbild: tur winna ohfolä. Gessim fakka lahzis. Tad lahzis usfahpis meddu ohschne dams, fahf bischu strohpu pohstihf. Lapfa drihs us sehtu aiesfrehjusi, to fainneekam teiz. Tad fainneeks ar faween falpeem un ar funneem peesfrehjis, pehz lahzi schaudams, to no rehta trenz, ar funneem rihdina un fashauun, fa tik fo warreja glahbtees. Lapfa pa tam starpam pihli no dihka fagrabbusi aisechg. Lahzis mescha eelihdis un fawas wahtis laisidams tur pahrgull un no rihta aismelkshs us teefu, un arridsan par lapsas kuhdf. Tad tappe fehniensch jo dusnigs un nospreede ar wisseem kungeem, to lapsu pakahrt. Bet ne weens gribbeja eet, lapsu atwest, par winnas wiltu tohti bihdamees.

Tad fazzija luhfis: es eeschu zeenigs fehniensch, man winna ne peewils, es winnu teescham atweddischu. Kad lapsa luhfi eeraudfija, gribbeja ta flehptees, bet luhfis jau us fakla stahweja. Tad fazzija lapsa smaidedama: labdeen zeenigs kungs, fahds man preeks

preeks juhs redseht. Lai laima mah-
mina juhs tà apmihlo, kà juhs man
apzeenijeet, mannis apmekledami. Luh-
sis atbildeja: kas ne pasihst tamu
mihkstu mehli? Nahz tikkai mahsina,
gan tamu ahdu steeps. Par ko? wai-
za ta lapsa. Woi tu wehl waiza par
ko, fazzija tas luhsis? jau tams
mehrs fern pils irr, jau karratamas
reis gaida. Lapsa atbild: redsefim,
es tur klast buhschu. Zellà buhdami
lapsa dauds stahsta, fur labbi sohst un
vihles effoschi. Bet luhsis sineedamees
atbild: man tu ne peewilsi, nahz tik-
kai gudrineeze, ja ne, tad tu mannus
naggus pasihst? ko buhs darriht?
lapsa eet, jau no tablenes eerauga to
swehru un lohpu pulku un tahs karrat-
awas, un sunnu klast, kas par bendi
zelts bija.

Lauwa lapsu eeraudsidamis tuhda-
leek to preeksch teefas waddiht. Lapsa
drebbedama preeksch fehnina nahst un
lihds semmes klannahs. Tad waizaja
fehniensch ar breefmigu balsi: kam tu
bendes-kalps ne tuhda effi nahzis?
Lapsa atbildeja: Zeenigs fehniensch,
juhsu

juhsu walla un Deewa walla, ar man
darriht ko gribbedami. Bet esseet
schehligi un klausajtees pehz juhsu aug-
stas gudribas, jo juns prahts kà en-
gesam. Kà bij man nahst? Es zellu
ne sinnaju. Sakkis mulkis tikkai
wahrdus grabbstija, kalli wels pa-
grabà, wilku bedrè, un lahzi ohsolà
pee meddus rahwe. Bet kad luhsis
kà prahtigs wihrs manni waddija, tad
es labpraht paklausidama esmu nah-
kusi, un gaidu, ko juhs man paweh-
leseet. Tad nahze tas wannags preek-
schà, un suhdseja leela ehrgta wahrda
lohti par lapsu, un draudeja ar breef-
migu karru, ja tas lauwa teefu ne is-
dohs. Lapsa gan gribbeja leegtees un
isrunnatees. Bet tik dauds leezineeki
ne ween no putneem, bet arridsan
no sakkeem un krallischeem un zitteem
lohpeem lapsu pahreleezinaja. Tad
fazzija lapsa: ko buhs man dauds leeg-
tees, man tomehr ja mirst. Es jau
wiss skaidri isteikschu: tas irr wiss
teefa, un es esmu arridsan sakki is-
smehjusti, kalli, wilku, un lahzi pee-
wihlusi un pa tam starpam wistu, pehz
sohsu

sohsu, tad pihli sainneekam aisnessusi, un tas ween man wehl schehl irr, ka es ne warreju arridsan to luhfi peewilt.

Tad tappe lapsa no funnu faseeta un karratawās westa. Jau us treppehm buhdama sauze lapsa: wehl man lohti waijadsiga leeta ar kehninu ja runna. Tad likke lauwa lapsu no treppehm attal notahpt un preekschā west. Tad waizaja lauwa, kas tad tew wehl mannini ja teiz. Lapsa atbildeja: man tomehr ja mirst, to man nu palihdsehs ta leela un lohti dahrga manta, to es esmu glabbajusi. Es jums to wehleju, waktajeet to weffeli. Lauwa waizaja, fur ta manta irr? Lapsa atbildeja, es gribbu to labpraht rahdiht, bet tas taktu no scheijenes irr. Rabb, fazzija tas kehninsch, tad tew buhs eet un rahdiht, un es pats arridsan lihds eeschu. Lapsa atbildeja: man aukst irr, un es wehl drebbu, ne warredams no aukstuma glahbtees, faut jel luhsis man sawu mihkstu kaschoku dohtu. Tad likke tas lauwa bes schehlofchanas tam nabbagam luhscham abdu nowilt, un derwe to kaschoku

schoku lapsai. Ta apwilke to kaschoku, un apsmehje to luhfi, fleppeni fazzidama: tas par to, ka es tew papreeksch ne warreju peewilt. Rabbu strehki gahjuschi, lapsa kaschoku nowelt un wilkam nest dohd, fazzidama, jau man silt paleek. Kad jau waktars tumsch mettahs, eelihde lapsa beesumōs, un ismukke, sawus tekkus sinnadama. Ne weens warreja winnu panahkt, un winna palikke noht lihds scho baltu deenu. Ta schi gudrineeze arridsan paschu kehninu peewihle, un no farra-tawahm swabbada palikke.

Mahziba.

Dauds wiltus pasaulē, un wiltineesam mihksta mehle, kas weenā brihdi definit reis muttē grohsahs. Kas tahdam, kam lapsas prahts irr, tizz, tas irr peewilts un nelainigs. Paschi fungi tohp dauds reis no tahdeem apmahniti, ka tee scheem lischkeem klausidami, gohdiga kalpa labbu firdi un ustizzibu tā maffa, fā lauwa luhscham par sawu paklausischamu.

Ta

La 61. Pasakka.

Ehrglis.

Ehrglis peewaddija wilku pee lapfas behrneem, un litte tohs preeksch sawahin azzim apriht. Lapfa to manni- jusi fazzija us ehrgli: Tu man wissai augsti us tawas ligsdas sehdi, es ne war- ru peekluht un atreebtees. Bet Deews dauds augstaki pahre tewim sehsh, tas sawa laika man pee teefas palihdsees, un mannas meefas un affinis pee tew un teem tawejeem atreebs. Tas arridsan ta notikke. Jo ehrglis zeppeeti no altara nemdams un sawa ligda aisnesdams, prauta gabbalu, fas pee zeppefcha fahre, lihds ligda eenesse. Us weenreis ligda eededsinajahs, un lapfa to preeku sa- dsihwoja, fa ehrgta behrni dsihwi zepti tappe. Tad fazzija lapfa us ehrgli: woi es to ne fazziju, fa Deews mannas lees- tas teefahs un man pee tewim atreebs.

Mahziba.

Ta atinakfashanas deena katram nahfdama nahf un ne tawejahs.

Ta

La 62. Pasakka.

Pelles.

Wissas pelles sapulzejahs runnas turreht un padohmu mekleht, fa preeksch kaffa, sawa muhschiga eenaid- neeka, buhs drohschahm buht. Tahs pelles spreede, fa kaffam buhs pohgu pee takla feet, fa to allasch pee pohga- shanas warretu manniht un isfarga- tees. Bet ne weena pelle atraddahs, fas drihstetu to pohgu pee kaffa takla peekahrt. Ta wiss padohms isfshihde.

Mahziba.

Padohms bes spehka irr, fa galwa bes rohkas.

La 63. Pasakka.

Diwi wardeh.

Sausa wassara uppe iskalte, un diwi wardes zittur dewehs, uhdeni me- fleht. Rabbu strehki gabhuschas un no leela siltuma istwihkuschas leija pee dsittas attas nahf, fur wehl uhdens eefscha bija. Weena warde jau grib- beja

†

G

beja eelehft un nodfertees. Bet ta oh:
tra, kas gudrata bija, scho noturreja,
fazzidami: Lai mehs papreefsch ap:
dohmajam, fo mehs darram. Jo kad
mehs tanni dſikā akka buhſim nolai:
duſchees, un pehz ta akka arridsan is:
dichuhtu, kà warretum mehs akka
iſktuht. Tebe.

Mahyiba.

Ne aplam fo ja darra, bet papreefsch
gallu ja apdohma. Ahtri un bes ap:
dohma darroht, daſch nelaimē tizzis.
Jau ſakkams wahreds to rahda: drihſ
ſteids, aſis dſenn.

La 64. Paſakka.

Lapſa un wilks.

Lapſa ſeemas nakti pee ſweiſneeka
ſehtas kà ſagle peelihduſi zaur pak:
katu lohdsiau eeleen un wiſſus faktus
iſſchnohkere, kamehr tahs ſiwis atrohn,
fo ſaimneeks pee deenas ſweiſjoſis. Ka:
mehr tas wehl lihds ar ſaimes gull,
ſchi zauru nakti ſiwis noſohg un ſawā
allā pahrnehſa. Pee deenas pee ſawas
bedres

bedres ſehdedama ſiwis ehd. Ehdoht
wilks garram eedams peestahjabs un
waiza: kuhmin, fo tu tē ehdi? Schi
ſakka: ſiwis. Wilks praſſa, lai min:
nam arridsan dohd. Schi labbu ſwi
preefschā mett, lai wilkam ſmaggurs
jeb kahrums us-eet. Wilks to kà
kummoſu aprijis laiſſidamees wehl praſ:
ſahs. Lapſa atbild: heho ſneht! moi
tu dohma, ka tas tē lehti nahk? Eſſi
pats ſweiſjoht, tad tu gan redſeſi, kà
geuhti ja pelna. Tad waiza wilks:
fur tu tad eſſi ſweiſjoſuſi? Lapſa rah:
da us eſara un ſakka: tur pee ahlinga.
Traks, fur tu tihtlu nehmi, waiza
wilks. Lapſa us ſawu aſti rahdidama,
ſakka: tas irr mans tihtls. Wilks
brihnijabs, kà warroht ar aſti ſwei:
joht. Lapſa wilku iſſmeij, ſazzidama:
fo jau buhs ar mulki darriht? Woi
terw ne tahds pats tihtls, kà man?
Tebahs to tikkai ahlingā, un zeefees
pahru ſtundu, tad ſiwis gan peefer:
ſees, kà tik fo warreſi iſwilkt. Jo
wairak ſalſt, jo ſiwis peeleen. Bet
mannu teeſu tew ne waiſag peemirſt,
woi dſirdi brahl? Wilks atbild: gan
terw

terw tawa teesa ne suddihs, bet klau-
 fees kuhmin, sweijofim tohpâ us lab-
 bu laimi. Lapsa sohlabs kaiminam
 un labbam draugam palihdseht. Kad
 jau pee nakts patlabban dikti falle, nahf
 lapsa, un wilku fastappusi pee ahlinga
 peewedd un mahza, kâ buhs aptuppetees
 un asti labbi dsiiki eebahst; lai druszin
 pakkata pahrsalstohst, ne faitohst neneeka,
 siwis jo wairak buhschoht peeferetees.
 Jau ahlingis sahst pahrsalt, jau wilks
 sahst drebbeht, jau paschai lapsai salt
 irraid. Schi sahst aplam tezzeht un ap-
 fahrt wilku rinki mest. Wilks waiza:
 kapehz wiina to darroht? Lapsa gudri-
 neeze atbild: kluff, kluff, snoht, lai si-
 wis wiisur apfahrt, tawâ tihelâ nahf.
 Jau wilks no salna sahst kaukt. Lapsa
 ar ween winnu apdraud, lai siwis ne
 isbaide. Jau wilks pehdigi ne warre-
 dams wairak zeest, aplam kauz. Jau
 gribb asti pamafam iswilkt, bet ne spehj,
 aste eesallusi, baifs ar makti israut, kâ
 ahda weffela paliktu. Pa tam lapsa us
 sehtas aissfrehjusi, zeema sunnus sau-
 lai drihs nahf, jo wilks esarâ saimneeka
 siwis issweijo. Sunni drihs aissfrehju-
 schi

schî sahst wilku pluhkacht, kamehr iskuh-
 lees par apfimeektu ar pliktu asti un bes
 ausim, to sunni norohduschi, ismuht un
 tik to glahbjahs.

Mahziba.

Emaggurs jeb kahrums un tibkoscha-
 na daschu, kâ scheit wilku, apmahna un
 eewikka.

Za 65. Pasakka.

Lapsa un ahsis.

No nejauschi lapsa wilku bedrê ee-
 triht. Schurp un turp dohma,
 kâ buhs ispestitees. Wiisi padohni
 wolti, smilsteht sahst. Ahsis to dsirde-
 dams, nahf pee bedres paraudsicht, kas
 tur effoht. Lapsu eeraudsijis waiza:
 kuhmin, kam tu kâ smilkesti? Lapsa
 smihdinadama atbild: es smilktu no
 preeka. Kad tu, atsiht, to sinnatu,
 kas schê par laimes, tad tu no pree-
 ka blautu. Pezz tikfai eefscha, tad tu
 redsefi, mehs gribbam kâ brabli lusti-
 gi dsihwoht. Ahsis mulks buhdams
 eelegg.

eelezz. Lapsai mißfä mehle, to tuh-
dal pahrgroßdama fakka: ak mannu
fuhru deenia! moi nelaimé tew eerah-
we? moi es ne brehzu, tero buhs no
bedres fargatees? moi es ne fazzju,
fa es ne no preeka smilksu, blaui nu
arridsan, fa patihk. Ahfis isbihdees,
lohti waimana, to nu fahfschoht! Lap-
sai ahtri padohms prahá schaujahs,
un fakka us to ahfi: fluff, brahliht,
mehs gan gribbam elpetees. Klausées
mannu wahrdu, zellees stahrou un
peesleenes scheit pee seenas, tad es us
faweem raggeem uskaphusi islehfchu
un wirwi atnessusi tew drihs ismil-
schu. Ahscham patikke schis gudes pa-
dohms, un palihdseja lapsai no bedres.
Bet schi islehfusi ahfi isfmehje, fa tahds
bahrsdains tehwiensch fa wehplis bes ap-
dohma bedré eelehzi, lai nu arridsan
baudoht, fa bedré klajjahs.

Wahziba.

Wiltineeks drihs padohmu isdohma,
zaur zitta nelaimi un nelaimes pesti-
tees. Ne tizz tahdam, winsch zaur
tewim

tewim glahbscees, tew nelaimé pamet-
tiks un wehl isfmees, fa lapsa to ahfi.

La 66. Pasakka.

Suns, fas no funneem fuhtrih.

Sunai sapulzejahs un farunnajahs
pee semmes-deewa par zilwekeent
fuhdseht un schehlotees, fa teem tahds
ne labs liktens uslikts, fa zilweki tohs
ta funnischi turroht, bes mainas kul-
loht, nei gallas nei maifes dohdoht,
bet faulus un fakaltuschus garrosus
ween preefsch mettoht. See stelleja
weenu no faweem brahleen, fas dikti
reet un faukt warreja, fa tas us sem-
mes-deewa pilli aiseetu, wissu sunnu
wahrdá runnatu un sunnu teesu istee-
fatu. Tas suns, fas stellehts bija,
aisgahje. Pilli nahzis pee puhki pee-
stahjahs, klannidamees un kuhgdams,
fa pee semmes-deewa peewests taptu,
wissu sunnu wahrdá fuhdsatees. Puh-
tis to semmes-deewam teiz. Tas to
stundu nospreesch, furrá schim sun-
nam

nam bij preeſchweſtam tapt. Jau wiſſi deewekli, juhras tehws un juhras mahte, meſcha tehws un meſcha mahte, un wiſſi ſunnu baidekli ſapulzejahs un ſchnahz. Jau pats ſemmes = deewſ augſtâ gohdâ frehſlâ apſehſchahs un ſibbinu rohkâ walda. Jau ſuns ar leelu greſnoſchanu eewekſ tohp, un tahdus ehrmus redſedams apſtulbis drebb. Us weenreis ſahſ bungohſt un ſchaut. Suns to ne eeraddis ſatrufſtahs un no leelahm iſbailehm neſchſihſti turrahs, to gohda weetu argahniſdams, ka wiſſur ſmird. Semmes = deewſ to ſaohſdams, ſaniknojahs, un leek to beſkaunu ſunna gabbalu iſdſiht. Tas tikkû tikkam ſakults kauſdams ween aiſbehg. Pee ſameem brahleem pahrnahziſ, waimana, ka jau ne eſſohſt neneeka, un ſtahta, ko tas redſejis un kaſ ar wiannu notizzis. No ta laika ſweſchi ſunni ſanahkuſchi ap = ohſchnejahs, zittu ſunnu mekledami, kaſ ſchſihſti un pa gohdam turretohs. Bet wehl lihds ſcho baltu deenu tahdu ne atradduſchi. Tapehz ſunneem ſunnu teeſa paleek.

Mah-

Mahziba.

Kad wehrga laudis par ſameem fungeem ſuhdſeht uſaemmahs, tad tas teem ne weddahs. Jo ſemmajeem laudim pee teem leeſeem paſaulê ſlirta pee-eſchana.

Za 67. Paſakka.

Pahrwehſchanaſ.

Saimneekam bij pulks awju, ko wiſch kahdu laiku pareiſi kohpe. Awis par to ſaimneekam ſawâ laikâ peenu un willas papilnam nodewe, un wehl kahdu teeſu preeſch ſewis pa-turreja, jehrius ſihdiht un ſeemu laikâ kaſchozinu muggurâ walfahſ. Saimneekſ zaur awim turrigſ wihrſ tappis, jau ſahſ to ſkaudeht, kaſ awim par mittinaſchanu paliffe. Wiſch mekleja padohmu awim ar wiltu pee-ſluht, jo baiſſ bija ar makti nemt, ka awis ne behgtu un iſklichſtu. Wiſch ſataiſija reibſtamu dſehreenu un ſtahdija to zeſtmalli, fur awim bij garram eet, un liſſe ſunnu par uſraugu. Tahs awis garram eihoht manniſa to ſmak-

smakku un peestahjuschees to dsehreenu baud. Tas eet pee firds. Suns awis meelo, to tu gan warri dohmaht, ka ne par wolti. Awis labprabt peenu un willas nodohd. Suns saimneeka dsehreenu pahrdohdams sew arridsan labbas bandas krahj, ar weenu flauz, un dikti zehrpj. Ne kait neneeka. Awis dserr un tohp lustigas. Jo dserr, jo smekke. Bet to tu dohma, kas tur notikke? Lees pahrwehrschanas! Awis apreibtas zittâ gihmi mettahs. Zittas tohp sunnu kahrtâ, kas reij un reijahs, zittas kaffu kahrtâ, kas plehsch, zittas zuhku kahrtâ, kas dublôs wahretahs. Wiissi aplam melst. Behdigi pee semmes kul-damees schurp turp apsnauft, krahj un kâ kautin kauti gull. Altmohduschees no jauna par awim atwehrschanahs bet tuffschas un sapluffotas ar grehtu galwu attal gannibâ eet. Zik to no gannibas pahrnahf un to weetu eeranga, fur tas reibstams dsehreens bija, tahs wakfarigas islusteschanas un ehrmoschanas peeminn, un no jauna kâ muschas us to dsehreenu triht. Suns attal flauz un zehrpj. Tahs pirmejas pahrwehrschanas

schanas attal notikke. Un kad tas pahreelfu daudfreis gaddijahs, saudeja tahs awis sawas mittinaschanas. Peens peedegge, jehri baddu nihze, awis plikfas un failas palikke, un saimneeka teesa arridsan sudde. Kamehr tas dsehreens zeltmalli bija, tamehr eejukfuschas awis ne mittejahs pahrwehrstees un pohstitees. Sajusschana, truhkums un waimanas wiissâs mallâs bija, un saimneeks arridsan tuffsch palikke.

Mahziba.

Zâ klahjahs kungeem un laudim, fur frohgus aplam ugstaisa, un laudis lohpischki dserr.

Za 68. Pasakka.

Gailis.

Muschas putni ilgu laiku pehz wez-zas tizzibas dsihwoja. Wistâs pibschlôs pehrabs un mehslôs sleekas un wabbolus mekleja. Sohst un pibles neschkihstôs duhnôs kuffainus grabbstija. Zihteri flinki saule wahretijahs
un

un ar fapelleeteem drabbineem barro-
jahs. Wissi par fungi ween ruhpina-
damees sawas deenas bes apdohma
pawaddija, prahtu ne mas ne zeldami.
Gailis druszin nojehtdams sahē prahtu
zillahť un weentulis grahmata mahzi-
tees. Jo deenas jo gudrats tohp. Iau
galwu pazehlis staiga. Wissi muishas
putni faklu issteepuschi un galwas no-
duhruschi gaili ap-ehrho, un to apstah-
juschi tscheebj, kladse, plahpa, brehz,
parkschina. Gailis us weenreis sahē
dseedahť. Wissi galwas zilla. Behz
fahdu laifu sahē gailis zahteem grahma-
tas mahziht. Wissi putni smeijahs, faz-
zidami: effur gailis gribb jaunu tizzibu
zelt! Teescham ne labs gars win-
au dihdi. Kas tad maies dohs, kad
wissi sahē deggonu grahmata bahst un
galwu zillahť? Gailis atbildeja: kad
jums juhfu nejehtdiba ta miht irr, tad
paleezeet pihschtos, ka gribbedami, un
bahseet sawu deggonu subdos, kad jums
reebj, to grahmata bahst.

Ko labbu tad zahťi no gaila un no
grahmatahm mahzahs? Tee mahzahs
dauds gudribas: ka buhs prahtu zil-
lahť,

lahť, pa gohdam dsihťees, tikkuschi
dsihwoht, jauki dseedahť, laikus nolemt
un gaisu saprast, pasauli pasihť un
us debbes skattitees, wezzakus zeenihť,
fungam un gaspaschai pee rohtas eet
un sawu maifi ar gohdu pelniht. Woi
tad nu muishas putni gudribu zeenihť?
kas dohd? Tee wiss smahde un fehfi.
Ko tad schē zahťi fakfa? Tee prah-
tigi tappuschi par to ne behda, lai lahđ
un lamina, ka patihť, pa mutti is-eet,
pa nahsim ee-eet, gan sinnadami, ka
suanu balis ne kluhst debbesis.

Us weenreis weesi muishā nahť.
Wissi putni ka no wilka behg un klishť.
Gailis ar saweem mahziteem zahteem
paleek. Behz tohp gailis dseedatajs
istaba eelaists un no funga galda bar-
rohts. Zahťi tohp arridsan kambari
meeloti. Kautschu tee zitti gan man-
nija, ko mahziba geld, tomehr ne
wihschodami, pee wezza eeradduscha
netikkuma pastahw, un tapehz win-
neem arridsan wezs subdu-littens
paleek.

Mah-

Mahziba.

Ratweeschi, kas ne wihscho grahmas
kas mahzitees, scheem muishas put-
neem lihdsinajahs. Ak kaut jel dauds
gaita prahat buhtu!

Ea 69. Pasakka.

Balloschi un schaggata.

Deema balloschi fenn gaddeem ar fas
weem kaimineem ka labbi draugi
meerigi dshwoja un daschubahn mihli-
gi apmeklejahs. Tas wezzakais bal-
loschu tehwinisch sataisija meelastu
preeksch saweem kaimineem, un saluh-
dse tohs. Tee sanahze pehz wezza ee-
radduma islustetees. Balloschu teh-
winisch sawus weefus pa gohdam fa-
nemn, un teem sirnus, fweefschus,
meddu, un ko Deews dewis, preekscha
zell. Schaggata mauka neluhgta ar-
ridsan ka nuhjeneeze pee meelasta roh-
nahs. Ballodis gohdu prasdams win-
au arridsan ar zeenischanu pretti nemn
un luhds, ka buhs par labbu nemt.
Schi wallodneeze bubdama pateiz un
luhds,

luhds, ka ne buhs par launu nemt,
ka drihtstejusi starp gohdigeem ballo-
scheem nahkt. Jau wiissus weefus ar
sawu mihstu mehli un gohda-wahr-
deem apmahna. Winna sahkt ballo-
schus butschobt un nodeewatees, ka
muhsham tahdu jauku meelastu un tah-
dus gohdigus weefus ne redsejusi. Tad
balloschu spalwas apbrihno, tad tehrse
tad danza, un wisseem weeseem lufses
darra. Jau newa labbaka mahsina,
ka ta mihla schaggata. Wiissi luhds,
lai winnus arridsan apmekle. Schi
pateiz par tahdu gohdu un sohlahs
nahkt. Dikti ehdufi un dsebrufi deg-
gonu flauka. Jau weefi schlierahs.
Schi wiissus isbutcho un balloschu teh-
winam par sahli par maifi, leelas pa-
teifschanas fazzidama probiam skreen.
Zittur nofrehjusi aplam balloschus
kehfi un daudsina, ka tas badda-mee-
lasts bijis, kahdi badda mirruschi pluk-
fati tur bijuschi, un ka schi ar tufschu
wehderu aissfrehjuschi. Tad stahsta, ka
papreeksch balloschu tehwinisch ar fwe-
schahm mahstitehm, un pehz wiissi juf-
ku juffam pinnuschees. Zittam ef-
soht

soht greifas kahjas, zittam melns deg-
gons, zittam zitta maina.

Behz zeema balloschus apmekledama
lischkeht sah, ka zitti balloschi schohs
effoht nejauki apmellojuschi, un swehre,
ka tas teesa effoht. Weenteesigi ballo-
schi to tizz, un apskaisstahs pahr zitteem.
Gan weens un ohtrs wiinnai weentee-
figi teiz un pahrmett, ka patti effoht
tauna runmajusi. Tad schi ka puhze
no ahtrahm dufmahm grihb azzis lehft.
Tomehr waldahs un sah aplam brih-
nitees, ka tas warroht buht, un mee-
fu un dwehsefi noswehre, ka tas tihri
melli effoht, un ka schi ta newainiga,
ka saule pee debbes. Woi tad schi bes
wissa apdohma no saweem mihteem
draugeem, fo ta ka sawu sirdi mihto,
ta aplam un neganti mellotu. Ze war-
roht redseht, fo taunas negohdigas
tschuhfsu mehles darroht. Lai Deems
fargohr par tahdu negantibu! Ar wahr-
du fakfoht, schi ar sawas mihtstas
mehles attal eelischkejahs un weentee-
figus balloschus pahrrunna, ka schee un
tee balloschi mugguru greefuschi sawa
starpa apmellojuschees, jau fenn mahiti-
tu

tu dehl skaugi buhdami. Tad leelus
stahitus stahsta un tahda walldu zett,
ka neganta fajuffschana starp ballo-
scheem rohnahs. Jau wissi galli, ka
pee leela raschgeta tur koppa bija. Bal-
loschi, kas papreetsch ta meerigi un miht-
ligi sawa starp turrejahs, sahze aplam
kehstees, pluhstees un fautees.

Mahziba.

Reds fo tauna schaggatas mehle
warr padarriht. Ne klaus pfahpas-
mehles prett kaimineem, draugeem un
raddeem, kas juhs driht fajaukt un
sarihdihrt un zaur to juhsu dschwibas
jaukumu saudeht un pohstihrt warr.
Un tad schis jaukums wehia buhs, fo
tad ta dschwiba schinni behdu semme
dauds geldehs?

La 70. Pasakka.

Puhzes.

Wessa puhze raggana ar farkanahm
azzim bija dauds sadshwojust
pasaulē. To warreja pee winnas sa-
+ S euktu

ruffufchas abdas un pee galwas dreb-
 beschanas redseht. Pilna no wezzas
 gudribas dihwainas leetas fluddina.
 Jaunas puhzes aptahrt winnas aptup-
 pufchees ar plaschahm azzim labbi flau-
 fahs, no wezzas mahthes mahzitees.

Pirmâ wakkarâ sahft dauds brihnu-
 mus stahstiht no wezzeem laikeem, kad
 mehnes wehl ne bijis, un swehri un put-
 ni wehl runnajuschi. Ka saule to meh-
 nesi prezzejusi un tahs swaigfnes dsem-
 dejusi. Schahs fahsas un raddibas
 winna tà skaidri sinnaja isteift, ka puh-
 zites gan warreja prast, ka schi wezza
 mahthe us tahm fahsahm un pee tahm
 raddibahm flahft bijusi. Tapehz fahze
 puhzites wezzas mahthes wallođu tà leelu
 swehtumu zeenihft.

Ohtrâ wakkarâ puhze bahba no wel-
 la swehtas runnas zelt, fattru reiff pee
 wella wahreda peeminneschanas ar deg-
 gonu pakkatu fassidama. To wellu
 winna tà labbi passihstamu faiminu
 tà skaidri aprakstija, ka puhzites war-
 reja mannihft, ka schi jau daudsreis us
 slohtas un fruffes jahdelejusi un ar
 wellu pinnusees. Tas effoht mels tà
 fahs

fahs, tam effoht raggi tà abscham, az-
 zis tà ugguns, leels libes deggons tà
 wannagam, ar plaschahm nahsim, ribels
 tà prauls, leela garra asle, un weena
 lahtscha, un ohtra g ita fahja. Tas ap-
 fahrt staigadams tahdu dwehsele fah-
 ris to leela pohda mettoht, fur wiffas
 dwehseles nopluzzinatas werd un fauz.
 Jau puhzites dreb un mahrahs swehtu
 wellu bihtees. Weena puhzite waiza:
 selta mahmin, fapehz tu tà ar ween pee
 pakkatas knibbinajees? Schi arbilto: lai
 wels no ohtras puffes zaurumu atrohn,
 tad wellam ne effoht matts skahdeh. Tad
 puhzitehm to leelu mahzibu dohd: kad
 wellu jeb wilku peeminn, kad sunni fauz,
 kad uhpis maid, kad dsegguise juinta kuh-
 to, kad fakkis schkehrscham vahr zellu
 teft, jeb tad zitta ne labba jausma us-
 eet, tad buhs drihs pakkatu fassihft, tad
 ne faitehs. Un kad deggonu wafchâ pak-
 katâ bahsch, tad tas jo labba effoht. Jau
 wiffahm puhzehm no ta laika papilnam
 pakkatas darbs irraid.

Dreschâ wakkarâ aplam douds teiz
 no natts baidekteem, no bubbusa, no
 fehneem kapsehtos, no lizzepura riss,
 H 2 flichtis

lehstis un pagrabôs, no farkana puhka, kas labbibu, naudas un uttes nehfa, no keetoweena, kas meitas jahdele, no burweem un ragganahm, kas par wilkateem, par melneem funneem, abscheem un fakkeem, par puhzehm un schaggatahm pahrwehrschaß un atkal atwehrschaß. Jau puhzites weenumehr ar fwehtahm bailehm apskattahs, woi jau ne kas ferr.

Zettortâ nakti sahft leelu pulku sapnu stahstiht un isstahstiht. Kad meddu sapni reds, tas jau ne labb effoht, tad teeschem meita sawu mainaku saudehs, bet kad labbas pahtagas reds, tas ihsti labb effoht, jo tad meita labbu bruchtganu un wihru dabbuhs. Kad speckes jeb sweestu sapni reds, tas arridsan ne effoht labbi, jo wihrs seewu dikti pehrs, bet kad zuhkas reds, tas effoht labbi, jo tad fahsas jeb zittas dshres buhs. Gals ne buhtu, kad wissus sapnus stahstitum, fo ta mihla wezza puhze mahmina isstahstija. Jau puhzites arridsan sahze ar ween sapnoht.

Peektâ wakkara ne neeka teiz, jo tas tad ne effoht labbi. Puhzites wiss zeeti paturreja, fa weenreis saweem behrneem

neem un behrnu behrneem atkal teift warretu. Bet tomehr ar wissahm sawahm augstahm gudribahm, kas tumfibâ geld, schee blenschi bihstahs gaismâ nahkt, un gaismâ nahkuschi schilbst un stulbi paleek, kad deenas putni pareiss reds.

Mahziba.

Ne brihnijees, fa puhzes tahdus neetus zeeni. Woi tad pee Latweeschem wezzu bahbu pasaffas, leekas tizzibas un sapni, fo meitas un puischi pee garrahm wakkarahm muttes atplehtuschi klausahs, dauds gudrakas un labbakas irr? Lai puhzes tumfchâ weetâ un bahbas duhmu faktôs to zeeni, kas prahtu laudim fauns minneht. Kam buhs behrnus ar neekeem un blehnahm baideht, bailigu prahtu no masahm deenahm firdi raddinaht, un drohschu firdi, tahdu leelu mantu no Deewa, saudeht. Kad jel weenreis Latweeschi fahktu no saweem sapneem mohstees, prahtu zillaht, un neekus un blehnas atmest.

Za 71. Pasakka.

Gailis un lapfa.

Gailis bij ar sawahm wistahm fohfā lehziš un aptuppis, tur pahrgulleht. Us weenreis lapfa schnohkeredama klast irr, un gaili usrunna: Klaus gailiht, moi tu essi to jaunu wehsti dširdejis? Kahdu wehsti? waiza tas gailis. Lapfa teiz: moi tew wehl ne irr ta leela fiana nahfusi, ka patlabban par wissu semmi, starp wisseem lohpeem putneem un swehreem muhschigs meers derrehts, ka wisseem buhs kà labbeem draugeem saderrigi fohpā dšihwoht, un zits zittu jo prohjam ne aistahrt. Nu warri tu ar sawahm fcewinahm drohschi nolehht, un ar man, kà ar labbu draugu un kaiminu mihligi sarunnatees. Nahzeet semmē, man wehl dauds jaunās leetas jums ja stahsta, pee kà jums firds lezzin lehfs. — Tad fazzija gailis brihni damees: Ak tu selta laime! Kasku steepdams leela skattischanā us tablenes skattahs. Lapfa waiza: pehz ko tu kà skattees? Gailis atbild: Es redsu — es redsu pahri sun-

au

au purnus atplehtuschi leelā steigšchanā attekkam, tee mums teescham to leelu laimi wehstihš! Nu es to preeku redfeschu, ka juhs kà jauni draugi apkampstees. Altrauj winnus wels! sakka ta lapfa, tee warretu man drihs sariht. Jau lapfa leelā behgšchanā aisbehg.

Mahziba.

Wiltineekam ne aplam ja tizz, un winna isgudroschanu ar pretti-gudribu ja apfaune.

Za 72. Pasakka.

Kummelsch un wilks.

Wilks jau diwi deenas ne ehdis schurp un turp barribu mekle. Us weenreis no tablenes staltu kummeltu eeraug, ka tas pilnās fahles barreojahs. Tas buhtu baggats zeppets! Jau laisahs. — Bet kà buhs peekluht. Ar makti ne driht usnemt, jo tas kummelsch bij disch ehfels un assi apkalts. Ar wiltu zerredams peekluht, lehnām pee-eet, un labdeen dewis ar mihsteem wahrdeem.

Kum-

Kummestu waiza: moi ne gribbi ahrste-
tees, tu man tahds newesselig's isffat-
tees. Tu jauns buhdams to ne prohti.
Es esmu tas leelajs dakteris, no ka wi-
sur daudsina, es to prohtu, un man
schehl par tamu jaunumu, ka tew tik agri
buh's panihkt. Tizz mannam gohda
wahrdam, es tew gribbu drihs palih-
dseht. Tew ahderi ja laisch. Steep tik-
kai schurp tamu kahju, tas drihs padar-
rihts, un tu paliksti weffels. — Tas
kummelsch atbild: Ak mannu baltu
stundiau! Kurfch listens tew ihstâ laikâ
atweddis! Man jau dauds deenas pak-
kat-kahja sahþ, eij luhdsams apraug te,
es tew gribbu labprah't makkah't. Wilks
ar rinki dohdah's us pakkatu un patlab-
ban sataisah's kummekam zifku isplehst.
Bet us weenreis kummelsch ar leelu sper-
schanu wilkam purnâ eesperr un sohbus
isdausa. Kamehr wilks wehl apreibis
semme gull, kummelsch winnam us-
sweeds: Tu gribbeji man ahderes laist, un
es esmu tew laidis. Kas nu no mums
abbeem samu ammatu labba't proht? Is-
ahrstejees nu pats! Nohtst bija kum-
melsch, un wilks galwu nolaidis tik fo
aiswelfah's.

Mah-

Mahziba.

Prett prah'tigu un drohschu wihru
wissa schælmiba kauna paleet.

Ta 73. Pasakka.

Jahrtneeks un bailigs sirgs.

Weenam jahrtneekam bij lohti bailigs
sirgs, kas daudsreis par samu pa-
schu ehnu istruhzees trakko ween, ka ne
warr waldiht, kamehr trakkums pahr-
eet, un peekuffis drebb ween. Tad jahl-
neeks winnu isfunni, fazzidams: I tu
pintik un nelga! Râ warri tu par samu
paschu ehnu bihtees, kas tikkai neeks irr,
kam nei naggi nei sohbi skahdeht. Rau-
nees jel tahds negudrs buht. — Tas
sirgs atbild: Kâ warri tu man to pahr-
mest? Tas ehms, par fo es istruh-
stohs, lai buhtu neeks, tomehr azzim re-
dsams. Bet kapehz tu par tahdahm
leetahm bihtees, kas narw ne kas, un fo
ne fur redseht warr, un fo tikkai tawi
paschi mahni galwâ isperre. Tad kau-
nees jo wairak zilweka kahrtâ tahds ne-
gudrs

gudrs un pintifis buht, un par wellu, par spohku jeb kchmu, par bubbutu, par burwekteem un pesteteem, par sapaeem un babbu pasakkahm, un par simts zit-tahm neleetahm bihteess. Redsesim kas drihsak sawu besprahtibu atskahs.

Mahziba.

Es gribbu derrecht, ka sirgs winnehs. To nejehti laudis sawus babbu-ehrmus wairak zeeni, ne ka wissu wesselu prahtu pasaulē.

Za 74. Pasakka.

Wilks preeksch teefas.

Kad weenreis wissi lohpi un swehri preeksch lauwa teefas stahweja, nahze weena nabbaga gohtina preekschā un schehlojahs ar gauschahm assarahm, kā fivesch saglis schonakt winnas weenigu selta-tellinu aisgrahbis. Tas lauwa apfahrt skattidamees waiza, moi ne kas no ta tellina ko sinnoh? Wissi zeete flussu. Wilks ween atbildeja: Es war-ru, schehligs Tehws, meef un dwehsel
no-

noswehreht, ka es to ne esmu darrijs. Tas lauwa sakka: Un kas tao tew ap-fuhds? neg tawa pascha firds tew to pahrmett? Wilks atbild: Skaugi us man isfazzihš, bet schē mans frusts, es ne esmu wainigs. Lauwa waiza: par ko tad tew baiss irr, kad tawa firds irr tihra? Tad wilks sahē nolahdetees: lai wels wissas mannas sarnes israui un kā kanimotu sagreesch, ja es to darrijs esmu! Jau lauwa dufmo: I tu sasohdihts suns, tawa pascha mehle tawu wainu parahd, kad tu to labbak zittur buhtu bahsis. Wilks starpā run-na: Kā warru es tas warras-darritajs buht, es jau trihs deenas ne ko ne esmu muttē nehmis, neweheligs buhdams. Rabb, fazzija tas lauwa, to mehs drihs ismeklesim, lai lahzi tawu wehderu aptausta, moi tuksch, moi pilns. Bet wilks ne gribbeja lahzi peelaist. Tad litte tas lauwa winnu semmē steept un wehderu apraudsiht. Ko tu dohma, wehders bija pilns, un wehl tellina faulus, ko winsch bij eerijis, aptschamdeht warreja. Wehl leedsahs lihds nahwei. Tad nospreede tas lauwa, lahtscham buhs wilka

wilka mehderu usplehst. Ahu, jau fun-
gis staidri parahdija, ka wiasch tas tet-
ta ribjis bijis. Ta wilks mehli grohst-
dams pats samu pelnitu sohdbu fatai-
sija.

Mahjiba.

Jo wairak saalis un blehdneeks mehlt
grohsa un ar lahsteem nodeemajahs, jo
wairak samu mainu pats parahd un soh-
dibu wairodams to pastubina.

Ta 75. Pasakka.

Diwi sirgi diwejada prahda.

Diwi darba sirgi bij pee weena sain-
neeka weenadi turreti. Weens
bija kuhtrs un nemeerigs, ohtrs bija
mudrs, wiss par labbu neindams. Tas
pirmajs schehlojahs par zeetu seemu un
par garrahm tumschahm naktim, un
wehlejahs it gauschi, ka jel drihs pamaf-
sara ar filtu laizinu nahktu, un ka
wiasch samu firsninu warretu ar fallu
sahliti atspirdsinahkt. Traks, sakka
ohtrajs, ko tu wolti waidi. Man see-
ma ne mas ne reebj. Nu warram pehz
gruh-

gruhsteem waffaras darbeem atspirgt —
Jau pamaffara ar jaunahs sahlites flahkt.
Tad tas pirmais nemeerigs buhdams
atkal schehlojahs, ka grubti semmi ja
usplehsch, un wehlejahs, ka jel waffara
ar lihgoschanahm drihs nahktu. Traks,
sakka ohtrajs, moi tu ne warri pehz dar-
beem pee jaukas sahlites isfilditees un
pee jaunahm sahlehm un puffitehm at-
dsihwoht. Ak ka man pamaffara patihf,
kas wissu dabbu atjauno. — Jau ar-
ridsan waffara flahkt. Nu jau atkal tas
pirmajs schehlojahs par karstu sauli,
par sweedreem pee darba, par spah-
rehm un dundureem, un par ihfahm
naktim, ka ne warr peegullas isdusseht,
un wehlejahs, ka jel ruddens drihs nahk-
tu, fur meeschas un ausas baggatigi is-
ehstees warretu. Traks, sakka tas oh-
trajs, moi tu nu ne warri ar sahlehm
lihds mehderam fruhmäs isbarrotees un
ar wissas pasaulas jaukumeem isluste-
tees. Man teescham baggata waffara
pilnas lustes darra, ka ar preeku no-
sweegt warru. — Nu jau ir ruddens
flahkt. Moi nu tas pirmajs meerigs
bups? kas dohd! Wehl sahkt schehlotees
par

par tuffchahm plawahm un plifkeem laufeem, par geuhfeem wefumeem, un par leetus-laifu. Jau atpaktat atweh-lejahs to smahdetu seemu, fur winfeh sawas maidas bij eefahzis. Trats, fak-ka ohtrajs, jau ir ruddens pilniba tem ne peeteek, fur fainneeks, tad weefus meelo, tad us weefibahm eet, un mums dauds weeglas deenas darra. Es jau redsu, ka taws nemeerigs prahs tem muhscham preeku ne dohs. Kaunees jel pats par ferwin, pats ne finnadams, fo tu gribbi.

Mahziba.

Nemeeriga zilweka dshwiba ar fsumjahm un leekahm wehlefehanahm aiseet, un wiffus darbuz gruhtina. Bet meerigs zilweks allasch un wiffur laimigs irr, gan finnadams, ka katrai gadsfahrtai un deenai gan sawas geuh-tibas, bet arridsan sawi preeki irraid.

Za 76. Pasakka.

Muscha un sfudra.

Muscha sahze ar sfudras strihdetees, furra no abbahm effiht augstaka
un

un wairaf zeenijama. Muscha leelida-meess fazzija: Ko effi tu pasaulé redsejusi, mahjas ween tuppédama? Reds zif man gohda un laimes irraid! Kur es tiftai nahzu, fur es wiff gattawu atrohnu. Rahdas man istabas! fahdi kambari! Kur warr gohda-dshres bes man buht? Es warru no wiffahm dahrgahm barribahm un dahргеem wihneem bau-diht, ka patihf, un tas man naudas ne makfa. Es augstaka esmu pahr wiffseem weeseem us wiinu galwahm staigadama. Zif faldas muttites fkaistahm preile-nehm doht warru! Man spehlmanni spehle un es danzaju lihds us zeenigas mahtes fruhim. Ko warri, tu pintik, no ferwis teikt?

Sfudra sahze tohti smeetees par scho beskaunu, fazzidama: I tu islaidusi leelmutte, woi tu ne tik dauds warri iehat, ka neluhgti weefi, kas paschi prett wiffu gohdu usspeeschahs, ne fur eere-dseti tohp. Ko Kungi un laudis par tahdu fuhdu, fahds tu effi, behda! wiffseem par gruhtibu un mohkahm buhdama. Tapehz tem arridsan wiffur nodfenn un fur tem peektuht warr, nositt, ne azzu-
mirkli

mirkli dehl sawas dshiwibas drohscha buhdama. Tad nu wiß taws gohds irr fuhdu gohds. — Bet es ka gohdiga skudra dshiwaju no ta, kas man paschai peederr. Es zauru wassaru ar lustes strahdaju, un seema man pahrtischana irraid no ta, ko es wassara krahjusi esmu. Man wißur meers irr, un man ne par ko ja bißtahs. Bet tu par wassaru sohgi un laudis mohzi un wißas weetass apgahni. Nakt seema, tad tu fasallusi no badda sprahgsti.

Mahziba.

Dshiwibas laima ne pastahw eefsch trohsna pee dshibehm un dantscheem, fur dasch sawu wesselibu pahrsferr, un fer us nahkamahm deenahm mohkas un baddu fataisa. Bet pee darbeem un pee gohdigas un meerigas dshiwoschanas ta ihsta laima pastahw.

Za 77. Pasakka.

Sauns neklausigs lauma.

Wezzais lauma dewe saweem behr-
neem daschadas labbas mahzibas.
Sawadi

Sawadi teem eespeede, ar zilwekeem muhscham ne usnemt, jo ar teem, ko darridami, slikti isdohfees. Tas wezzajass behrns, tehwa wahrduß gan galwa nehme, bet ne lifke tohs pee firds. Us-audsis un pilna spehka tappis wißur apfahrt tekkaladams zilweku mekle, pee ka sawu spehku baudiht warretu. Winsch satikke wehrscha juhgu, un pehz staltu apsedlotu sirgu, un waizaja ik fatru, ar-rig zilweki effoschi? See sazzija ne, un rahdija to us malku-zirteju mescha. Lauwa tahtak eedams atrohn to wißru, kas patlabban malku skaldija. Beegahjis waiza, woi tu effi zilweks? Tas wißrs atbildeja: ja, es esmu zilweks, ko tu no mannis gribbi? Tad sazzija tas lauwa: Tas man ik miht irr, ka es zilweku atraddis esmu. Gribbam mehs sawus spehkus baudiht, kas stipraks buhs. Kapahz ne, atbildeja tas wißrs. Bet, reds sché, ka man spehks irr, to tu warri pee ta redseht, ka es tik dauds kohkus gabbal gabbalos sadausht warru. Bet, woi tewim spehka irr, to parahd, pee scha bluffa, un pahrplesht to, ko es au eeplehsis esmu. Sché irr tas plihsums, fur
† J taz

tas wadſis eefſchâ ſtahw. Tas lauma
tuhdal abbas preeſſchahjas tannî leela
plihſumâ eebaſch, un ar makti ahtri
plehſdamis bluffis tabiat plihſt. Uzzu-
mirkli wadſis iſtrihſt, plihſums ahtri ſa-
dohdahs, un lauma kahjas ſaſpaid. Ta
biſa winſch us weenreis kâ zeetumâ pee-
ſlehgtſ. Tuhdal aiſtezezeja tas malku-
zirtejs wiſſus zeemu laudis ſadſiht. Tas
lauma gan mannidams, ka tam ſlikti
klaſſees, wiſſus ſpehkuſ ſanemm un
aplam ploſſidamees, tik ko ar mohk-ſhm
kahjas iſwilke, bet lettenus un naggus
bij winnam eefſch bluffa ja pamett. Un
tâ wilkahs winſch atpakkat us ſawu teh-
wu klibſ un aſſinains. Nu mahzijahs
winſch zilweka gudribas-ſpehku aſſiht,
tehwa wahrduſ peeminneht un ſawu ne-
paſlauſiſchanu noſchehloht. Ak tehtiht!
ſazzija winſch us tehwu: buhtu es tew
klaufijis, tad man ta nelaimne ne buhtu
notikkuſi!

Mahziba.

Kaſ pahrgalwigi un tiſſchi ſaweem
wezakeem ne klaufa, tee debbes-ſohdibu
ne iſbehg. Un ja ta ſohdiba ne tuhda
us

us karſtu pohdu pakkat eet, tad comehr
teefſham ſawâ laikâ nahſ.

Ea 78. Paſakka.

Ehrgle, fakke un meſcha- zuhka.

Ehrgtu mahte, fakku mahte un meſcha-
zuhka dſihwoja weenâ meſchâ un pee
weena tohka tohpâ. Tai ehrglei bij per-
reklis paſchâ ohſola gallotni. Tai fakkei
bij midſens zaura ohſola widdi. Un tai
zuhkai bij migga dſilla dohbê appakſch oh-
ſola ſaknehm. — Ta fakke bij leela
blehdneeze un meſkule, un warreja ko
gribbedama no mehles noaſſiht. Kai-
minaus ſarihdihſt bij winnas vreeſ, un
paſcham wellam ne bij tahda wilſtiga
mehle, kâ winnai.

Eſchi beſtije pee Ehrgtu-mahtes uſliſh-
duſi ſahſ ar ſaldeem wahrdeem tâ liſch-
teht: Ak zeeniga Leelamahte, kahda leela
ſargafchanâ jumſ ja dſihwo buhs! jo
jumſ un man leela nelaimne un pohſt
ſataiſihts tohp. Redſeet, appakſch mums
dſihwo

dsihwo leela mescha-zuhka. Pats wels ne warr niknaks buht. Tai irr tahda tauna firds, pats wella wirsneeks tur eekschâ tupp. Ta irr prett jums lohti dufmiga, ka juhs bes winnas wehleschanu ohsola wirsü, kas winnai peederroht, dsihwojeet. Juhfu wahrdu peeminnoht aplam ruhj. Wianna ar simts lahsteem nodeewajahs, ne rimt, kamehr juhs is-pohstiti effat. Juhf effat fanihduschees, un man nabbadstiei lihds ja zeesch. Ko juhs dohmajeet, ko winna darra? Jau ikdeenahs no rihta lihds waktaram appatsch ohsola saknehm rohft, un saknes ar asseem sohbeem zaurkohsch. Jau warr appatschâ kâ eeksch simts pagrabbeem wissur lihst. Woi juhs ne effat manni-jusch, ka jau ohsols kustahs. Brihnums, ka wehl stahw. Lai weens labs wehjisch nahft, tad ohsolam ja friht. Es jau drebbru, zif reis wehjiasch puhsch. Un tabapehz esmu es atnahkusi jums to teikt. Dehl Deewu ne kustajtees no juhfu perrekta, ka juhs, kad ohsols friht, farwus behrnius glahbt warraht, tã, kã es farwus behrnius glahbt zerreju. Jo wianna us to ween gluhn, tã kã ohsols friht,

friht, juhfu behrnus ar saweem asseem sohbeem sakappahft. Teescham pats wels winnu jahj. Kas sinn, kas rihtdeen jeb schonakt noteek. Jo ilgi tas ne warr buht, tad ohsols semme gull. — Tã eebeedinaja schi kanalje to gohdigu ehrgtu mahti, kas lihds schim tã drohschi un meerigi bij dsihwojusi. Bet nu winnai nei pee deenas nei pee nakts duffa bija, pee katras sarrina kusteschanas istruch-damees un drebbedama.

Zik ko tas kaffei isdewehs ar simts melleem ehrgli eebeedinahft, nolihde winna pee tahs mescha-zuhkas, ar drauga wallodu fazzidama: Ak mihta mahsin! tad tu sinnatu, kahds pohsts us tew gaida! Tur ohsola wirsü breefmigs ehrglis gluhn, tarwus siweniunus nolaupihft. Tã tã tu tarwu mugguru greefsi, buhs tawi siwenini no ehrgta aisgrahbti. Ar manneem nabbageem kaffeneem tapat darrihs. Kã warrefim atreebtees? Jo wairak mehs plohsifimees, jo wairak augsti tuppédams par mums smeesees. — Tã eebeedinaja schi elles slohta arridsan to nabbagu zuhku, kas lihds schim drohscha un bes behdahm dsihwojusi. Bet nu pil

pilnahm bailehm farwas deeninas pa-
waddija.

Nu jau kaffe atkal obsola zaurumä
pee saweem kaffeneem eeleen.

No tu dohma, kas notikke. Ehrgtu
mahte ne drihtsteja sawu verrekli zuktas
dehl, un ta zuktä ne drihtsteja sawu doh-
bi ehrgtä dehl, atstah, kamehr abbi bad:
du nosprahge. Zē palikke winnu behr-
nini kaffes un kaffenu dalla.

Mahziba.

Kur jau lischki un mehlnefchi muischäs
un sehtäs pahrnehmuschees wald, tur
tas sawu muhschu ne warr labbi eet. No
tee ar weizigu mehli un ar drauga wal-
lodu fluffinam wiff sajanu, un fungus,
faimi, laudis, faiminus, draugus, rad-
dus, un wiffur, tur warr peekluht, sa-
rihdi. Al mans behrs! No tahdahm
pohstamehlehmi fargees kà no ugguns,
un ne tizz tahdeem wella beedreem.

Za

Za 79. Pasakka.

Zeela kunga sirgš un semneeka sirgš.

Zeels trefns un brangi ispuschtohts
sirgš satikke masu un ar darbarih-
teem aprautu sirgu, kas ar winnu wee-
nā zellā sanahze. Grees zellu, tu schusch-
ki, sauze tas leelais sirgš. Woi tu
ne warri pee teem spohscheem rihteem
redseht, kam es peederru? Woi tu to
ne warri noiehg, kad mans kungs man
muggurā irr, ka es tad wiffas walts
gohdu neffu? Mohst no zella tu sasoh-
dihts un beskaunigs lohps! ka es tew ne
suhdu suhdos famihdu. Tas masajs
sirgš tuhda zellu greesdams dewehs us
sahni un burbuleja ar skauga prahtu
schohs wahrduš stary sohbeem: Al kad
listens man wehletu ar scho laimigu loh-
pu mainiht! es wiff nodohtu, kas
man pee meefas un pee diwehseles irr.
No schahm dohmahm ne warreja tas
nabbags sirgš ne pee deenas ne pee
nachts atswabbinatees. — Ne ilgu lai-
fu

tu pehz tam eeraudsija wiasch to paschu
leelu sirgu, kas subdu wesumā, to
wiasch subri grubti wilke, eejukts bija.
Wiasch tuhda to leelu sirgu pasinne un
wianu usrunnaja: Nu draugs, kahda
liksta tew par tahdu plukfatu pahrtaisi-
jusi un tahdōs wahrgōs eegrubdusi?
Ak brahlit, atbildeja tas leelais sirgs,
karsch man beidse! Tu sinni, ka es lee-
lam Jennerala Kungam deeneju, tas neh-
me man lihds, leelā karra kaufchana.
Tur tappu es sakappahts un samai-
tahs. Kā man taggad klahjahs, to tu
redsi. Gribbi tu ar man mainiht? Lai
Deems pasarg! isfauze tas masajs
sirgs. Es gribbu labbak sawā kahrtā
palikt un ar masumu pahrtikt, ne kā
aplam augsti kahpt, un pehz jo dšitak
frist.

Mahziba.

Kas kait labbam semneekam? Lai win-
nam nawa kunga gohds, tad wianam
arridsan ne irr kunga ruhpes un raises.
Kad semneeks labbi strahdajis, tad win-
nam sawa maisite un peeniasch dauds
labbaki pee sirds eet, ne kā kungam
wiffas

wiffas dahrgas riktes pee pilna galda,
un warr pehz us sawahm ziffahm dauds
saldaki dusseht, ne kā kungs us mihf-
steem spilweneem. Ar wahrdū sakkohē,
tad semneeks labs strahdneeks irr, un
ne tohp dsehreis un blehdneeks, tad
wiasch warr ar Deewa paligu pee wis-
seem darbeem bes leelahm ruhpehm, pil-
nā maisē ar sahtu un gaisu, meerigs un
it laimigs buht.

La 80. Pasakka.

Stirna un lapsa.

Ar stirnas lapsa satikkahs
Eeksch mescha beesumeem,
Kā draugi tee sarunnajahs
No swehru likteneem,
Kā wilku naggi plehsigi,
Bet ka tohs walda zilweki.

Us weenreis meschā rihbeht sahē,
Jau abbi satruhkkahs,
Tad stirnai schauschalas jau nahē,
Kad ehmu eeskattahs,
Kas straipeledams schur un tur,
Pee wisseem kohkeem galwu durr.

Klufs!

Kluff! fakka lapsa kuhmina,
 Tas zilwets irraidas.
 Traks, atbild stirna bailiga,
 Tas ne warr buht ne mas,
 Jo zilweti tee effoschi
 Starp wisseem lohpeem gudrati.

Tad lapsa teiz: ne brihnijees,
 Winsch irraid peedsehris.
 Bet stirna atbild: Ak paldees,
 Ka listens wehlejis,
 Ka es jau zilwets ne taptu,
 Es labbak stirna paleeku.

Klaus, dsehejs, stirnas wallodu
 Un mahzees faunetees.
 Schi ne gribb tapt par zilweku,
 Un tu pats eegribbees
 Dauds semmak appaksch lohpeem buht,
 Un wehl par apsmeecklu teem kluht!

Stahsti.

Tas i. Stahsts.

Augsts mahzitajs.

Weens auasti mahzihts mahzitajs,
 Augustinsch wahrda, sahze to
 dsillumu tahs ne-ismannijamas Dee-
 wa buhschanas pahrdohmakt, gribbe-
 dams to zaur zilwezigu gudribu isdib-
 binaht un ar farwu praktu fanemt.
 Jau pilns augstahm dohmahm nakti
 farwu meegu atrauj, un pee deenas
 ehst un dsert peemirft. Rahda deena
 pee juhrmalla staigadams un weentulis
 buhdams, ar tahm paschahm doh-
 mahm publcjahs. Us weenreis azzis
 us:

usmettis masu puisiti eerauga, fa tas bedriti pee juhrmalla isroht un ar far: rotu juhras uhdeni smeldams tanni bedrite eeleij. Winsch waiza to behrnu: to tu te darri? Tas atbild: es gribbetu labpraht wissu juhru schè eefmelt. Tas mahzitajs sazzija: woi tu negudrs effi? fà warr ta leela plascha juhra tanni masà bedrite tilpt? Tas behrns atbildeja: Tu jo negudrs effi, gribbedams to besgalligu un ne isdibbinajamu deewigu buhschanu tawà masà galwà sanemt, un ar ihfu zilwezigu prahtu isdohmaht. Tad atmohdahs Augustinsch fà no sapna, un apdohmaja sawu neezigu padohmu. Uzzumirkli pasudde tas puisits, un Augustinsch atstahje no sawahm dohmahm.

Mahziba.

Ka Deers teescham irr, to mehs pee winna darbeem, pee debbes un semmes, gan mannam un eeraugam. Ir to mehs gan atsihstam, fa tas muhschigs Deers tas wissu spehzigajs, tas wiss sinnatajs, tas wissugudrakajs, tas wissu swehtakajs un tas wissuschehligajs irr.

irr. Bet us fahdu wihsf ihsf winna neredsama un garriga buhschana pastahw, us fahdu wihsf winnsch eefsch wissahm leetahm irr un wissas leetas eefsch winna pastahw, us fahdu wihsf debbes un semme no winna raddita, us turreta un waldita tohp, to mehs ne prohtam ne muhscham ne isdibbinasim. Bet mums ar to swehtu Apustu lu Bahweli ar swehtu brihnischanu ja facka: Ak dsillums tahs baggatibas un gudribas un Deewa atsihschanas! Kuresch irr ta Kunga prahtu pasinnis? Jo no winna, un zaur winnu, un eefsch winna irr wissas leetas: winnam peederr gohds muhschigi, Amen.

Tas 2. Stahsts.

Deewa zelli.

Deewabihjigs wihrs augstà fálnà us: fahpis Deewa zellus apdohmaja. Us weenreis leija skattidamees jastneefu eerauga, fas no sirga nokahpis paweh: ni duff, bet pehz atkal us sirgu fahpohf naudas maffu ismett, un to ne mannisdams aisjahj. Ne ilgi pehz to gannas puisis

puissis nahk, naudu atraddis lustigi lehk-
dams aissfreen. Behz tam welkabs
firms salihzis wihrs us to paschu weetu,
isdusseht. Par masu brihdi nahk tas
jachtneeks atpakat samu naudu metle-
dams. To ne warredams airast, tam
wezzam wirsi lauschabs, tas effoht to
naudu atraddis, tam buhs to skappeht.
Tas gan nodeewajabs, ka tas to naudu
ne ar azzim ne redsejis. Tad eedusmo-
jabs tas jachtneeks, un sohbinu iswilzis
tam firmam wahjam wihrum to galwu
pahrschekell un aissfreen. Tad sahze
tas wihrs kalna, kas scho wissu ar sa-
wahn azzim bij redsejis, schohs wahr-
dus swanniht: ka warr Deews taisns
buhk, kas tahdu netaisnibu tauj? Tad
atfsanneja weena bals no debbes: tu ne
prohti Deewa zellus. Deews irr un
paleek muhscham taisns. Deews to kah-
wis tavehz, ka schis firmajs wihrs ta
nabbaga ganna-puischa tehru zittu reis
tanni pascha weeta notahwis.

Mahziwa.

Ir mehs dauds sadfihwojam pasau-
le, no ka mehs ne sinuam, kavehz to
Deews

Deews tauj. Tomehr Deews taisns
paleek, un ir sche mums ar to swehtu
Apustulu Bahweli ar swehtu brihni-
schanu ja fakka: Ak dsklums tabs bag-
gatibus un gudribus un Deewa atsih-
schanas; zeek ne ismannijamas irr win-
na sohdbas, un ne isdibbinajami win-
na zelli!

Tas 3. Stahsts.

Zella wihrs ar engeli.

Pee Deewabihjiga zella-wihra en-
gelis par zella beedri peestahjabs.
See sahze runnaht no teem brihnisch-
keem Deewa zelleem. Ak, fazzija
tas zella gahjeis: ka lahpraht gribbetu
es Deewa zellus redseht! Tas engelis
atbildeja: Gan Deewa zelli ne isman-
nijami, bet tomehr buhs tew schinni
zella to pusslihd redseht. Waktara
nehme tee kohrteli pee weena namnee-
ka, kam ne dauds pee rohtas, bet goh-
diga firds bija. Tas mihligi sanehme
samus weesus, un meeloja tohs ar to,
fo Deews bija dewis. Behz gahje wis-
si gulleht. Naktis widdu mohdinaja
tas

tas engelîs sawu beedri, un gahja ar to skursteni, un praulu panehmîs sah! to nammu eededsinah. Tas zella-wihrs isbihdees fazzija: traks, fo tu darri? woi tas par to labbu sirdi, fo tas gohdigs fainneeks mums parahdijis? Tas engelîs atbildeja: zeetees tikkai un effi kluh, gan tu sawa laika Deewa zellus mannisi. Kad nu jau tas namîs bes glabbfchanas bija eededsis, tad mohdinahja tas engelîs to fainneeku, un aisgahje ar sawu beedri prohjam. Behz diwi gaddeem gahje tas pats zella-wihrs atpaktat, un tas engelîs fazzija us to: ee-eefsim pee muhsu pirmeku fainneeka. Tas zella-wihrs atbildeja: kâ drihstefsim mehs sawas azzis preeksch winna rahdiht, un fo buhs mums schim nabbadsinam gruhtibu darriht? Tas engelîs fazzija: nahz tikkai ar mannîs un darri, fo es tew sakku. Zur nahkuschi ne pasinne tas zella-wihrs to weetû. Jo fainneeks jaunâ spohschâ namma dsihwoja, un Deewa swehtiba bij wissas mallu mal-las. Tas fainneeks nahze kofschî apgehrbts pretti, fanehme sawas weer-

fus

fus mihligi un meeloja tohs baggatigi. Kad tee gulleht gahje, brihnijahs tas zella-wihrs, kâ schis namneeks pehz ugguns nelaimes, zaur fo tas sawu pehdigu nabbadsibu peezeetis, tik drihs baggats tappis. Tad fazzija tas engelîs: nu mahzees Deewa zellu, us fo Deews scho namneeku waddijis, atsiht. Tu sinni, kâ es to wezzu ruhmi eededsinaju. Man schehl bija, kâ schim gohdigam wihran bij sawu muhschu puhletees. Es sinna ju, kâ pagrabâ leela manta apflehtpa bija. Tapehz es ar Deewa sinnu to ehku eededsinaju, kâ winsch rakdamîs to mantu atrastu un baggats wihrs taptu. Tas arridsan tâ notizzis, kâ tu taggad redsi. To fazzijis pasudde tas engelîs.

Mahziba.

Uf zik reis tas zilwekam par laimi isdohdahs, fo tas par sawu nelaimi turr. Jo tâ mehds Deewa bruhke buht, zaur frustu un behdahm us preeku west. Tapehz ne nogrimsti behdas, bet lees Deewu debbesis waldiht.

R

Winsch

Winfch iſtſas preezas = ſtundas manna,
 Winſch ſinn, kad laima derriga.
 Kad tikkai muhſu dſihwoſchana
 Irr ſkaidra, taiſna, gohdiga,
 Tad Deewoſ, kad winna ſtunda naht,
 Nejaufchi muhſ aplaimoht ſahf.

Tas 4. Stahts.

Tehwoſ uſ mirſchanas
 gultaſ.

Weenſ tehwoſ patlabban mirſchanā
 Pee ſewim behrnuſ aizina,
 Teem rahda deſmit kohzinuſ
 Ar wirwehm zeeti ſaſeetuſ
 Lai katris no teem mehgina,
 Ra bunte taptu lauſita.
 Gan wiſſi aplam publejahſ,
 Ne weenam tomehr ne weddahſ.
 Tad likke tehwoſ to iſahrdiht
 Un tad pa weenam ſalaufiht,
 Ra knaſchi tad tee kohzini
 Tohp druppu druppoſ ſabeigti:
 Tad paſtarōſ tehwoſ ſazzija:
 Nu behrni ſchē jumſ mahziba:
 Kad palikſeet weenprahtigi
 Zaur meera ſaiti ſaſeeti.

Tad

Tad ne kahdſ ſkaugis jumſ peektuſ,
 To Deewoſ un ſpehka pee jumſ buhſ.
 Bet kad juhſ jau ſanibduſcheeſ
 Ra iſ = ahrediti ſchirraiteeſ.
 Tad tapſeet juhſ fā weentuti
 Gan weenſ pehz ohtra poſtiti!

Mahziba.

To meeram ſelta augli irr
 Bet eenaidſ poſtu driſſ peeſchir.

Tas 5. Stahts.

Diwi ubbagi.

Rehminſch ſaſtohp diwi ubbaguſ. Tas
 A weenſ liſchtedamſ ſazzija ar leeſu
 prahtu: labbi tam, tam taſ fehminſch
 ſchehligſ irr. Bet taſ ohtrajſ ſazzija
 weenteefigi: labbi tam, tam Deewoſ
 ſchehligſ irr. Tas lepnaſ fehminſch
 ſmehjahſ par to nabbagu, taſ uſ Dee-
 wu paſahwahſ. Winſch likke katram
 maiſeſ klaiſu no weenada leeſuma, bet
 ne no weenada ſmagguina doht. To
 ſmaggu klaiſu likke winſch tam doht,
 taſ fehminau gohdaja, to weeglu ohtram,
 taſ uſ Deewu zerreja. Kad tee ar ſa-
 wahm

K 2

wahm flaipahm aisgahje, dohmaja tas, kas to smaggu dabbujis, ta baggata maisiti ne effoti iszeppusi, bet jehla, un fazzija us sawu beedri, mainisim. Labbi, fazzija tas ohtrajs. Un tee mainija. Rohrteli pahrtahfusch, pahrgreesch tas, kas us Deewu bij zerreis sawu smaggu maisi un atrohn to maisi pillu ar selta naudu, fo kehniensch ohtram bij wehlejis. No ta laika palikke tas zaur Deewa fwehtibu turrigs wirs.

Mahziba.

Kas us zilwekeem pataujahs pehz eh-nas grabbsta. Bet kas us Deewu zer-re, kauna ne paleek. Jo Deewa rohkā stahm zilweku firdis, tahs kà straumes lohjidams kury gribbedams.

Tas 6. Stahstis.

U t r a s t a m a n t a.

Trihs draugi gahje seherstees. Lab-bu strehki par meschu gahjuschi us afminu apsehdufchees duff. Pehz eesahf jakteht un no afminia pee sem-mes,

mes, un no semmes us afminu lehft. Tee manna, ka appafsch afmina grabb un skann. Tad farunnajahs tee, to afminu iszelt. Tik fo ar bohmeem zeldami to afminu ar mohkahn is-dabbu, leelu mantu atrohd. Ar kah-du preeku fazzija tee sawa starpā: tā jauki mehs taggad warresim dsihwoht, brahlischi, kad katram sawa labba tee-sa rohkā kluhs! Pa tam asida laiks fenn bija pahrgahjis. Tad weens no winneem aiseet un lauku maises atnest. Eijoh eedewe tam wels prah-tā, nah-wes sahles pee barribas peelikt, lai tee zitti sprahgt un winnam weffela nau-da paleek. Tā mahzija naudas eekah-roschana draugus peewilt. Pa tam starpam tee diwi meschā arridsan no wella skubbinati, farunnajahs, to tre-schu nokaut. Jo teem schehl bija, ka tam nelgam buhs arridsan dallu dab-buht. Kad nu tas bija atnahjis un to barribu semmē lizzis, skrehja abbi tam wirsi un nokahwe to bes wiffas schehlo-schanas. Jo ta nauda apzeetinaja un aisslehdse winnu firdis prett drauga af-sarahm. Pehz apsehdehs tee diwi ehst, ar

ar ween us naudas skattidamees. Pee-
chduschi sahze tee no nahwes sahlehm
pampt un sprahgt, ar mohlahm sew un
nandu shehlodami. Ta wiissi trihs
nesinnohf samâ starpâ zits zitta atree-
bejs un bende zaur Deewa likkumû tap-
pe. Ut tu neganta nauda, fâ warri
tu zilwekus apmahniht! woi tee ne
buhu warrejuschi wiissi trihs lamine pa-
list, kad skauga prahts to winneem
buhu lahwis.

Mahjiba.

Reds, fâ Deewa sohdbiba nahf, tif
labb pahre teem, kas launu padarra, fâ
arridsan, kas us launu dohma, eefam
tas grehfs notizzis. To tee dimi no-
pampe fâ redsami sleftawi ar brahla
assinin apgahniti. Bet tas treschajs
bija firdi sleftawa, kas jau nomirris
buhdams zaur tahm nahwes sahlehm
brahtus nokahwe. Lai Deews aug-
stajs shehligajs ikweenu par skauga
prahtu pafarga, fâ tas mantas dehl
sawu dwehfeli wellam ne nodohd.

Tas

Tas 7. Stahfs.

Tehws kas saweem behr-
neem mantu isdallijis.

Weens tehws wiissu sawu mantu
behrneem isdallijis, sahf pee
teem dsihwoht. Uhu, jau behrni drihs
tehwu apniht. Ko buhs nabbagam
tehwam darriht? Winsch gudru padoh-
mu isdohma. Behrnus sa-
aizinajis teem smaggu tihni rahda, sazzidams:
redseet behrnini, schè irr manna dahr-
gaka manta, fo es sewim taupju.
Kas man manna wezzumâ pareisi
kohps, tam es to dahwaschu. Tad
wiissi behrni sahf tehwi apzeeniht un
samâ starpâ sastrihdetees. Ikweens
grihb tehwi pee sewim paturreht, ik-
weens jau itt mihligi tehwi luhds, pee
wianna palist. Tad sazzija tehws:
fluff behrnini, es gribbu pamihschu
pee jums buht. Kur man ne pareisi
meelohs, tur es wairs ne nahfchu,
bet tam arridsan ne buhs libds man-
toht. Tad bija tehwam wiissur weeg-
las deenas. Kad nu tehws bija no-
mir-

mirris un gohddigi aprakts, tad tee to
tibni atplehsch. Rahdu mantu tee tur
atrohd? Zihrus afminaus un leelu dsel-
su fibli wirsū, ar scho usrakstu un

Mahzibu:

Kas behrneem maiß isdalla
Un pats few baddu mehrdina,
Lai ar scho fibli nomaita.

Tas 8. Stahsts.

Laima pee diwi kaimineem.

Pee diwi kaimineem, ta laima nahkusi
Jeweenam sohlahs doht, to tee
buhß luhgusch,

Bet ar scho padohmu: to katrajs luh-
dsis buhs,

Kad winsch to dabbujis, tas ohtram
dimfahret fluhß.

Nu to tee wehlejahs? moi mantu, wes-
selib?

Pawissam ne, to tad? weens luh-
dsahs nabbadsib,

Pee sewim dohmadams: tad ohtrajs
baddu sprahgs.

Bet to schis ohtrajs tad no laimas
luhgtees sahß?

Lai

Lai laima mahmuna tam weenu aztinu,
Lai sahß jau, lai ne sahß, no pecres
israutu:

Lai ohtrajs aklis tohp, tad abbas azzis
truhß.

Tahds skaugam wella prahts, tam
sirds no launa ruhß.

Mahziba.

Kad schehligs mihtajs Deews tew ta-
wu dallu schirr,

Tad ne skauj kaiminu, tam dauds
pee rohßas irr.

Tas 9. Stahsts.

Wels pee semneeka.

Wels nahze pee nabbaga semneeka,
tas lihds schim meerigi sawu
maiß ehde, to ar saweem sweedreem
gohddigi pelnidams. Wels sazzija:
tam tu ta publejees und mohzijeess? Dar-
ri, to es gribbu, tad es tew pulku
naudu dohschu, ta tew sawu muhschu
peetiks. Tas semneeks waizaja, to tu
tad gribbi? Wels atbildeja: Darri tik-
tai weenu grebku. Pasarg Deews, greb-
tu

fu darriht, atbildeja tas semneeks. Bet wels fazzija: leela leeta weenu grehku darriht. Zitti dauds grehkus us se-
 roim nemm, tomehr dshwi. Nu kahdu grehku buhs man tad darriht, wazaja tas semneeks? Tad fazzija wels ar wiltu prahku: nokauj zilweku, jeb sohgi, jeb eij pee maukahn, jeb peedserrees. Tas semneeks dohmaja: tas zilweku nokauj, kluhst bendes roh-
 fa, tas sohgi, tohp pakahrts, tas mau-
 ko, dabbun rihstes, bet tas peedser-
 rahs, tam ne kait ne neeka. Gan zitti iddeenahs dserre un tomehr fristiti zilweki irr. Tad sohlahs winsch wel-
 lam, peedserrees. Wels kuhdal win-
 nam labbu naudu us rohkas dohd.
 Ko tu dohma kas notikke? Tas sem-
 neeks aiseet frohgâ ar pillu naudas mazzinu. Winsch fahk dserre, kâ ut-
 tes us galwas griib plihst. Peedseh-
 ris fahk maukas dshites, un naudu rahdidams lehti kuanu atrohd. Is-
 mauksees naudu schelodams sagt eet. Sohgoht tohp grabhts, bet pretti tur-
 redamees, to, kas winnu fehriis, no-
 kauj. Ta schis peedsehriis zilweks wif-
 sus

sus tohs grehkus weenâ lahgâ padar-
 rija, kad winsch wellam klausidams weenu grehku bij usnehmees. Pat-
 labban zitti laudis peekriht, to sanemm un saseetu us muishas wedd. Tur-
 zeeti faslehgts pehdigi bendes rohka kluhst.

Mahziba.

Tahdi augli nahk no peedserfchanas. Sargees af zilweks, par schahdu greh-
 ku, to zilweki par neeku turr, bet par to wels preezajahs un tee swehti engeli raud. To dsehreis no zilweka fahrtas atstahdams lohpu un swehru fahrtâ dohdahs, un to Deewa gihmi apgahna.

Tas 10. Stahsts.

Tas wissu leelafajs gekkis.

Wess un gudrajs fehminsch pastarâs sawu wehl jaunu dehlu pee se-
 wis aizina. To swehtijis, selta ohbo-
 li tam rohka dohd ar scho padohmu:
 lai tas us swechahm semmehm doh-
 dahs. Kur winsch pasaulê to wiss lee-
 laku

lafu gekki atraddihs, tam lai wiasch to selta abboli dahwina, un tad atkal mahj's pahrnahk. Tad buhs teem Runnas kungeem spreest, arrig tehwa prabts notizzis? Ja tas tà buhs, tad buhs schim tehwa weetà par fehniu tapf. Ja ne, tad buhs teem Runnas kungeem zittu gudru fehniu zelt. Kad nu tehws bija mirris un tee Runnas fungi to waldischanu usnehmuschi, dewe tee tam fehniina deh-lam sullainus un naudas us zellu. Tas dauds tablas semmes zaurstaigajis. Daschu ehrmu redseja, wissur gekkus un narrus atrasdams. Wiasch redseja, ka zitti frohgâ sawu mantu un wesselibu pahrdlere, un fahwuschees affinaini mahjâs pahr-eet. Zitti ruddeni sawu padohmu pahrleeku istehre, un pawaff-râ preefsch funga klehts baddu mirruschi nahk. Seewas Schihdam kukkulus krahj un tam uppurus ar villu flehpi neff. Zits frohgâ kawedamees, sirgu leek puss baddu mirt un pehz pahrfarwejees jo ahtri skreedams, sirgu nobende. Gan fungs zittu dohd, bet par to, gohwi no fuhts is:

isnemn. Zits behg no labba funaa, un nifna funga rohtas friht. Zits behrneem mantu schfere un pehz pats truhkumu zeefsch. Zits sohj un tohp pakahrts. Zits ar fimits behdahm nau-du krahj, to drebbedams glabba un pats baddu zeefsch, pehz mirdams tahdeem pamett, kas to ar smeekleem istehre. Zits jaunumâ nomaukojahs un sawu mantu isschkehrd, un pehz wezzumâ ubbagos eet, un pee truffeent welkajs. Tas fehniina dehls to redsedams tohti brihnijahs par tauschu trak-kumu. Pehz tam leelâ pilssatâ nahkdams, leelu trohfsni manna. Pasaul' tauschu no wissahm mallahni sateff ar leelu gamilefchanu. Bungas un spehles wissur atffann. Wiasch waiza weenam wezzam wihran, kas tas es-soht? Tas atbildeja: jaunu fehniu zelt. Woi tad tas pirmajs mirris waizaja muhsu sweschineeks? Ak ne atbildeja tas wezzajs, schè ifgads fahr-tu jaunu fehniu zelt. Tad waizaja tas fehniina dehls wairaf: fur tad tas, kas par fehniu bijis, paleef? Tas pilssatneeks atbildeja: tas tohp pehz muh-

muhſu teefas bes wiſſas ſchehloſchanas
tunſchâ bedrê plifs eemeſts, lai tun-
ſiba, augſtums, tahrpi, bads, ſlahpes
un bailes winnu mohza. Un ka tas
ne tik drihs ſawas mohſas beigtu, tad
ifdeenas maiſes garroſus un ſaulus
tam preeſcha mett, un uhdens ſpanni
eeleij, lai garroſus un ſaulus grauſch
un uhdeni no ſemmes laiſa. Par fo
tad winnam tahdu gruhtibu jazeefch?
waizaja ſchis ſweſchineeks. Tas pil-
ſatneeks ſazzija: par fo wiſſch wiſſu
gadſfahrtnu iſbarrojees un iſmaukojees?
Tas ſehnina dehlâ kâ apſtulbohts brih-
nidamees ſazzija: kas gribbetu tad
ſcheitan par ſehninu tapf? Tad wez-
zajs ſneedamees atbildeja: ak mans
draugs, par to newa behdas: ne weens
tiktat, bet gan ſimts ar mohſahm us
to gaida, un ar makti lauſchahs, teem
laudim buhs tohs par ſehninu zelt.
Tee ne apdohma gallu, bet us to ween
ſkattahs, kas preeſch azzim ſpihd, ne
behdadami par tahm mohſahm, kas
pehz us teem gaida. Ak tu Deems,
dohmaja kas ſehnina dehlâ, moi kas
ne irr kas wiſſu leelafajs geſſis ſtarp
wiſ-

wiſſeem appaſſch ſaules. Ohtrâ rihtâ
gahje wiſſch to jaunu ſehninu apme-
fleht, un dahwinaja tam to ſelta ahboli.
Pehz atgreſchahs wiſſch us ſawu teh-
wa ſemmi, un ſtahtſija wiſſu ehriu
teem Rinnas kungeem. Tee arriſan
lohti brihnijahs, un atſinne ſawa ne-
laiſa ſehnina dehla gudeibu, un zehle
to ar leelu gohdu un preeku par ſawu
ſehninu.

Mahziba.

Ak mihtajs kriſtihts zilweks! To
laſſidams tu brihnijees par to wiſſlee-
latu geſſi, kas weena gadda fahr-
mus mekledams, par tahm mohſahm
ne behda, fo tahdam pehz par wiſſu
ſawu dſihwibu ja zeeſch. Bet brihni-
jees jo wairak par paſaules behrneem,
kas ſcho ihſu dſihwibas laiſu pehz mee-
ſas fahrumeem dſennahs, un par to
muhſchigi muhſcham ſawu dwehſeli
ſaude.

Tas

Tas II. Stahst's.

Peedsehris semneeks.

Zeelam fungam brauzoh't paschâ zellâ
widdu peedsehris semneeks kâ kautin
kauts gulleja. Gan fullaini to wolti
mohdinaja. Tad schahwahs Peelkun-
gam prahâ, ar scho semneeku isluste-
tees. Winsch likke to rattôs zelt, us
pilli west, semneeka drahnâs nokehrbt
un ar Peelkunga drahnâhm apkehrbt,
un tad gultâ likt. Zur klâht pawehleja
Peelskungs wisseem fullaineem to sem-
neeku kâ paschu Peelkungu tihscham zee-
nibt. Tad likke Peelskungs Peelumâhti,
fungas, gaspaschas un preilenes fâ-
luhgt, ar scho semneeku is-ehrmotees.
Rad nu tas semneeks nomohdâ tappe,
apstattijs tas kâ ehms, ne sinnadams
kur effoh'ts, un kas ar winnu notizzis.
Tuhdal nahze fullaini ar leelu zeenischâ-
nu klannidamees, un derwe winnam kâ
sawam zeenigam Peelkungam labbu rih-
tu. Zits nesse drahnâs un apkehrbe to,
zits nesse uhdemi un dweeli, zits jau at-
nesse labbu broh'tastu, dahrgu brand-
wihnu,

wihnu, karraschas, un labbu schkinka
gabbalu. Tas us padstirahm to labbu
redsejis pillâ muttê ehd un riheli pilda.
Behz wedde tee to leelâ istabâ, kur pat-
labban Peelskungs un Zeelamâhte ar
wisseem weeseem sanahkuschî bija. Wissi
klannahs preeksch to, un smeedamees
seh'dina to wissu augstakâ weetâ us Pee-
lakunga kreh'slu. Schis wissur kâ weh-
plis skattahs. Wissur mirdsin mirds,
wissur skanneht skann, wiss preeksch
winna klannahs. Jau sah't tizzeht, kâ
winsch debbesis effoh'ts, kur Deems to
par Peelukungu zehlis. Jau sah't pa-
wehleht, kâ galdu klâhtu. Galds tohp
apklâhts un ar karraschahm: gallas,
siwin, zeppefcheem, ahboleem un ar
fukkuri un wihnu pildihts. Tik to ap-
seh'duschees, jau schis grabbi, ehd un
dserr, un arridsan wissus kabbatus pee-
bahsch, par to wissi smeijahs. Ehd-
schî dahrsâ eet. Wissur gaspaschas un
preileines winnam klannidamees kesbe-
res, ohgas un dahrgas sahles neff.
Winsch nemm, wehl ehd un ne sinn
wairs, kur glabbah't. Atkal eegahjuschî
sah't ar kahrteem spehleht, un tam lab-
bu

bu naudas maffu eedohd. Spehledami
tee tihfcham winnam leek leelu pulku
naudu winneht. Tad schis par apfimee-
flu fawu pirmu frahjumu no fabbateem
iskraui un naudu eeberr. Jau nauda
fwahrkus nofwer, fa tif fo eet warr.
Tad Peelamachte scho lahtschineeku us
dantschu wedd. Zitti paffat danza, far-
nes isfmeedamees. Rabbi isdanzaju-
schees fahf scho semneeku ar brandwih-
nu, wihnu un allus ta peedsirdiht, fa
jau ne warr us fahjahm fahweht. Jau
wiffi prahti apnemti tohp un winsch aiz-
meeg. Tad tappa winnam affal tahs
gohda drahnas nokehrbtas un fawi pir-
maji panzkari apgehrbti, un ta peedseh-
ris tanni pafcha weeta aismests un no-
lifts, fur tee to bij atradduschi. Padfir-
ras affal isgullejis semneeku fahrtâ
atrohnahs. Tad tizzeja schis, tas effoht
fapnis bijis, furreâ Deems winnam deb-
bes preeku parabdijis.

Mahziba.

Teefcham muhsu dshwiba schinni pa-
faule newa zittada, fa fapnis, un meh-
fawu dshwibu fa fahdu pasaffu pa-
waddam.

waddam. Kur irr tahs aisgahjuschas
deenas, furreu peeminneschana fa fap-
nis un pasaffa leekahs? Mei labbas, nei
gruhtas deenas, fas pahrgahjuschas,
wairs juhtam. Lai Deems palihds ar-
ridsan tahs nahkamas deenas ar gohdu
panest un beigt, un tanni dshwiba flucht,
fur muhschigi muhscham ihstais un pa-
stahwigs preeks buhs.

Tas 12. Stahsts.

Dahwanas.

Tas ihsti zilweks nofauzams,
Kas nabbadfinnus schelodams
Zit spehdams tohs eepreezina
Un ferw atraudams, apgahda.

Ra firdi fahp, to Ansis proht,
Rad newa nabbageem fo doht,
Par to isdeenas nopuhschahs,
Jedeenas mantu wehlejahs.

Us weenreis fehwa brahlis mirst,
Reds nauda pillos maffos birst,
Tad faffa Ansis: nu paldeems,
Juh's nabbagi, nu preezajtees!

Par laimi nahk firms ubbadfinsch,
 Pee fruffes weltahs wahrgulinsch,
 Galihzis gauschi schehlojahs
 Un luhdsahs kahdas dahwanas.

Tas tuhda! Unscham firdi lausch,
 Tau affaras tam azzis grausch,
 To tif puss dsihwi skattidams,
 Kas teescham bija schehlojahs.

Winsch eet pee mantu apzirknes,
 Tau labbu teefu wahjam nesh,
 Tam eedohd abbâs rohziâs
 No garroseem tahs islassas.

Mahziba.

Gihfsts zilweks allasch daudfina,
 Tad doht, kad tam buhs pilniba.
 Bet kaut Deews to gan apfwehti,
 Tomehr ne dabba nabbagi.

Tas 13. Stahsts.

Gudrineeks.

Weenam gudram fainneekam bija
 mulke seewa, kas, kâ jau bah-
 bas mehds, bes apdohma plahpeja.
 Winnam gaddijahs, seewai redsoht,
 pohdu ar naudu atrast. Gudrineeks
 buh-

buhdams, papreeksch mekle samu see-
 wa apmahniht, kâ tai ne tizzetu, kad
 sahks no tahs atrastas naudas dau-
 dsinacht. Winsch fazzija us tahs: Ak
 seewia, kô tu dohma, es wartar dsir-
 deju, leelu karru buhschoht. Man ne
 par kô, kâ par temis, schehl irr; kad
 es tew tiffai warretu glahbt, tad es
 par ne kô ne behdatu. Ta seewa is-
 bihdusees sahkt drebbeht kâ apfu lappi-
 na no wehja. Ak mannu fuhru dee-
 nin, sahkt winna brehkt, fur es nu
 palitschu! Kluff, kluff, sakka wihrs,
 leen schiini rahziinu bedrê, es tew ap-
 klahschu, tad tew ne weens ne atraddihs.
 Ta eeleen, un wihrs to beedri ar faufu
 ahdu apelahi, un ausas wirfu bahresta.
 Tad tihteri, sohfi, pihles un wistas
 sanahkt, un leelu trohtfni us faufas
 ahdas, kas wissur grabb, padarra.
 Winna dohma, tas tas karsch effoht.
 farawusees drebb un ne no weetas
 kustahs. Pa tam starpam wihrs man-
 tu glabba. Behz, pee bedres nahk-
 dams, putnus nodseem un ahdu atneh-
 mis seemu fauz, lai ahra nahk, jau
 karsch effohts pahrgahjis. Tad teize
 tas

tas winnai, fahdi farra wihri un jaht-
neeki bijuschi, fas to atrastu naudu
nonehimuschi un to fainneezi wissur
meklejuschi. Bet paldees Deewam
fazzija winsch tur flacht, fa tu manna
puffite, tikkai dshwa un wessela effi
palikkusi. Tad raudaja ta seewa no
preeka, wihru apkampusi. Zittâ deenâ
brauze tas wihrs ar winnas, raddus
apmekleht. Zella buhdams mette
winsch no pakkatas fringelus us aug-
schu, fa tee seewai flehpi birre. Ta
seewa fahze faukt: Wihrin fas tas
irr? Wihrs atbildeja: reds seewin,
fahdus laikus mehs pehz farra effim
peedsibwojuschi! jo fa baggata maisite
no debbesim friht. Pehz muischu gar-
ram brauzoht, fahze no newillu ahfis
brehft. Ta seewa satruhftahs un
waiza: Wihrin, fas tas irr? Wihrs
sohbugals buhdams, atbild: fluss see-
win, fas irr muhsu zeenigs Kungs,
fo wels pa schubni mohza. Tad
fahze wiina tohti raudaht un Kungu
noschehloht. Pehdigi raddos nahkusi
fahf plahpeht, fa wihrs pohdu ar nau-
du atraddis. Tas drihs Kungam sin-
nams

nams tohp. Kungs tuhda fainneeku
libds ar seewu muischâ aizina. Kad
nu tas fainneeks Kunga preekschâ
nahf, fahf Kungs to bahrgi usrun-
naht, fapehz fas to atrastu naudu ef-
soht flehpis? Tas semneeks leedsehs un
brihnijahs, fas tahdus mellus Kun-
gam essoht teizis? Tad fazzija Kungs:
fo gribbi tu leegtees, tawa pascha see-
wa to teikusi. Tas gudrineeks atbil-
deja: Zeenigs Zehws, Deews sinn,
fas ar mannas seewas irr, fas ne
irr, brihscham gan prahtiga leekahs,
bet brihscham fa ne gudra un trakka
melsch. Woi jau tas prahtha seewas
walloda, fas to daudsina, fas winnai
paschai par fahdi buhtu. Tad lifte
tas Kungs to seewu preekschâ nahft
un waizaja to: irr taws wihrs dauds
naudu atraddis? Schi atbildeja: pillu
pohdu zeenigs Kungs. Kungs wai-
zaja: fad tas bija? Schi atbildeja:
tobrihd zeenigs Kungs, fad tee leelee
farri bija. Kungs brihnijahs, ne sin-
nadams no ne fahda farra, un waizaja:
fad bija tee farri? Schi atkal atbild:
Redseet zeenigs Kungs, tas bija tobrihd,
fad

fad fringeti no debbesim fritte. Tad Kungs jo wairak brihndamees fazzija: woi tu trakka effi, fad irr fringeti no debbesim frittuschi? Tad fazzija winna: nu zeenigs Kungs, nu juhs gan sinnafeet, tas bija tobrihd, fad wels juhs mohzija pa schuhni, un juhs ta gauschi biahwaht. Ak fa man par jums schehl bija. To fazzijusi sahze winna gauschi raudaht un Kungu schehloht. Tad fazzija Kungs puff apfkaitis, un puff smeedamees: eij pee kahka, tu teescham negudra effi. Tad liffe tas Kungs to semneeku meerà, un tas samu mantu fleppeni fehreja.

Mahziba.

Rà gudri schis gudrineeks to isdohmajis, seewu un Kungu apmahniht. Ak kaut jel Deewa behrni pee taisnibas un eeksch tizzibas leetahm tahdu gudribu parahditu, fa tee pasaules behrni pee wiltu un eeksch pasaules leetahm rahda.

Tas

Tas 14. Stahhs.

Atraitnu namš.

Leelskungs meestu garram braukdams, eerauga ar leelu firds preeku, fa us weena namma tschukkuradiwi engeli wirsu lustejahs. Winsch leef ohrmanni pee ta namma peebraukt un waizah, fas tur dsihwo? Tad Leelskungam teiz, tas effohts atraitnunas, fur tahs nabbadsites Deewu luhds, wehrpi, adda, schuhn, un no ta, to gohdigi laudis peemett, fa Deews dewis, pamasam dsihwo. Tad apdahwinaja tas Leelskungs scho atraitnunas ar leelu naudu, fa tahm wahrgulitehm weegla dsihwoschana buhtu. Behz gadstahrta brauze schis Leelskungs scho paschu zellu, un preezajahs jau no tahlenes, to nammu atkal redseht, fur tee engeli bij spehlejuschi. Turak nahzis eeklausahs trohksni no spehlmanneem un danzatajeem. Azzis us juntu mettis, Leelskungs is-truhstahs, eeraudsidams diwi wellus, fas mattos fehruuschees pluhzahs. Tad iswai-

iswaizaja tas Peelskungs, kà tahs atraitnes dsihwo, un dsirdeja, kà tahs no Peelakunga dahwanahm kahrigas tappuschas un Deemu aismirfuschas. Tad atnehme tas Peelskungs wissu to naudu, kò tas bija dahwinajis, lai tahs mahzahs pee Deewa bihjaschanas un gohda palift.

Mahziba.

Woi schihs atraitnes ne buhtu warrejuschas tahs labbas deenas Deewam par gohdu un few paschahm par labbu pareiss walfacht? Tà ne allasch zilweft sinna Deewa dahwanas zeeniht. Tahdeem wairaf nabbadsiba ne kà bagga-tiba deen.

Zas 15. Stahsts.

Z e e t u m n e e f f i.

Weens Peelskungs gahje kahdu reiss wehrgu namina, zeetuma laudis apluhfoht. Kad tee zeetumneeki to Peelu fungu eeraudsija, sahze tee gauschi luhgtees, kà Peelskungs apschehlotohs. Tas Peelskungs waizaja: kahdas wairas

nas deht essat juhs schein eebahsti? Tad tee weens zaur ohtru schehlotohs, tee par nepateesu schurp tikfusch, tee ne kò launu darrijusch, un ne wainigi esfusch: zits schahdi, zits tahdi sawu nenoseedsibu isteize. Tad nomannija Peelskungs, kà weens no teem zeetuma wihreem, faktà sehdedams, un fluff buhdams, ne weenu wahrdu fazzija. Tad waizaja Peelskungs to: kapehz tad tu ne weenu wahrdu ne fakfi? par kò tad tu schein zeetuma effi? Tas atbildeja: Zeenigs Peelskungs, kad es ne buhtu wainigs bijis, tad teesa ne buhtu spreedusi, man schè eebahst. Kò buhs man leegtees? pee man ne bija ne gohdiga matta, tapehz es nu zeeschu, kò es pelniji esmu. Tad fazzija Peelskungs smeedamees: ak tu grehzineeks, kò tu tad scheitan starp teem taisneem un nenoseedsigeem darri. Tu man schohs wissus ar sawu launumu kà ar lihpamu liggu sagahnisi. Ekreen pee kahka un ne nahz man wairs pee scheem gohdigeem lautineem, woi tu dsirdi? Tas tuhda zehlehs no sawas weetas, fazzidams: zeenigs Peels-

Peelskungs, es jo prohjam muhscham
fargaschohs schinni weeta naht. Tad
tappe winsch no dselsehm un no zeetu-
ma palaisfs.

Mahziba.

Kad tu kaumu darrijs un strahpes
pelnijis jeb dabbujis effi, tad ne lee-
dsees, un ne runna dauds no tawas ne-
noseedsibas. Jo kas sawus grehtus
atstibt, ka kas weens zeetuma wihrs,
lehtaki scheblastibu atrohd, ne ka tee,
kas wolti leedsahs, un fungus jo wai-
rak kaitina.

Tas 16. Stahfs.

Wezs fullainis.

Wezs fullainis, kas jau dauds gad-
dus funga deenesta bijis, un to-
mehr laime ne fluis, naht pee funga
schehlotees. Kungs atbildeja: Es tew
allasch esmu gohdigi maksajis un ne to
atrahwis. Bet kapehz tew ne laime-
jahs, to es ne sinnu. Meh's gribbam
raudsiht, woi tas no Deewa, woi no
zilwekeem naht? Ja tas no Deewa
naht,

naht, tad tew wajag meerà buht.
Ja tas no zilwekeem naht, tad es jau
par to gribbu gahdaht, ka tew laimes
buhtu. Tad eegahje kungs kambari,
un isnesse diwi mazzinus, kas weena-
di bija, un litke tohs us galdu, un saz-
zija us fullaini: sche nu irr diwi maz-
zini, tai weenà irr selta nauda, un
ohtrà swinna gabbalisch, naudu fahr-
tà leeti. Islassees, kurreu gribbedams
un nemm to par labbu. Tad schis
gan mehgina, schaubidamees prahtà,
tad scho, tad to grabbi. Pehdigi to-
mehr weenu ja nemm, lai jau buht
kas buhdams. To nehmis un atraisi-
jis, atradde winsch par nelaini tihru
swinnu. Tad attaisija kungs arridsan
to ohtru mazzinu, un rahdija winnam,
ka tur selta nauda eefschà bija un saz-
zija: kas nu irr mainigs, woi Deews
woi es, woi tu pats, woi zitti laudis,
ka tew ta laime ne irr tikfusi?

Mahziba.

Laimē un nelaimē Deewa rohkā
stahw. Mums wajaga to par labbu
nemt, to Deews katram peeschkier, un
ar

ar to ar meeru buht, kas no Deewa
noliktš irr.

Tas 17. Stahstš.

Diwi bahbaš.

Nakts bija, un jau laudis apgullahš,
Kad diwi bahbaš meščā satikahš.
Ikkatra, wellu ešam, sabihdahš,
Sarahwusees no weetas ne kustahš
Un zauri nakti stulbst un nodrebbahš
Pihds deena aust un abbas pasihstahš,
Tad spļaudadamā klussam ischķirahš.
Tā zilweki ar neekeem publejahš.

Tas 18. Stahstš.

Waggares meita.

Waggatam waggaram bija weena
weeniga daita meita, muischō
gohdigi wahzeshu fahrtā audsinata.
Tā bija ismahziusees lassihst, rakstihst,
smalkas drabnas un arridsan ar rak-
beem raksteem un pukķem schuht. Gan
baggati kautas behrni no semneeku
fahrtas, baudineeki, waggaru dehli,
un zitti rohdahš, kas pehz winnas
prez

prezēja, bet schi leppodamees tohs
apsmehie, fazzidama: buhs man kas
was rohtas pee fuhdeem apsmehreht,
to es ne esmu eeraddusi? Tad nahze
wahzeshi, fullaini, kurlpneeki, skroh-
deri un dseedataji, un gribbeja winnu
prezēht. Ir tohs apsmei, bruhstganu
no augstakas ziltš gaididama. Jau
prezzineeki atstahj, ne kas gribb ap-
smeeht tapt. Pehz trim gaddeem gad-
dijahš, tā Pohu muischneeks Tschig-
ganowstis wahrda, ar diwi fullaineem
to zellu jahdams, pee waggares tappa
eejahjis, sirgus duffeht. Tas wagga-
re gohdu pratte, un to labbi meeloja.
Kad schis muischneeks waggares mei-
tu eeraudsi, patikke tā winnam lohti,
un fazzija us waggaru: kad tawa mei-
ta no mannas fahrtas buhtu, tad es
tuhdal winnu prezetu, jo es sewim
jaukaku gaspaschu ne warretu wehle-
tees. Tad fahze schi meita lohti smai-
diht, ir tehws patureja to muischnee-
ku to nakti pee sewis. Zauru wak-
karu spehleja tas muischneeks ar
winnaš eeksch fahrtēm, un eemihle-
jahš aplam eeksch tahš. No rihta
fahze

fahze tas bes smeekla pehz tahs prez-
 zeh. Zehws preezigs sohla sawu mei-
 tu, un trihs simts dahlerus schehpa
 naudü par meitas puhru. Meita klan-
 nahs, preezadamees zeeniga gaspascha
 tapt, leelos rattös braukt un par muischu
 waldiht. Rahsas tohp norunnatas un
 paschä muischä usnemtas. Spreestä
 deenä nahk bruhtgans ar saweem wee-
 feem. Pats zeenigs kungs un zeeniga
 gaspascha tohs sanemm. Tee no kai-
 mineem salubgti weesi arridsan salaf-
 fahs, un wahzu spehlmanni spehle. Jau
 basnizas kunga nahk un laula. Eh-
 dufchi, dsehrufchi danza un pehdigi
 bruhtganu un bruhti kambari wedd un
 pehz gulleht eet. No rihta Tschigga-
 nowskis zellahs un apgehrbjahs, us
 sawas jaunäs gaspaschas fazzidams:
 man leelä waijadfibä ja jahj: Lai ne
 gaida us mannis ar maltitu, es jau
 pehz nahkschu. Kad jau maltitu bij
 no-ehduschi, un wehl patlabban pee
 galda sehdeja, nahk weens pluffats
 tschiggans, fas ihsti sohbugals bija,
 fas jau diwi reis dselles sehdejis un no
 Reischeem isbehdsis, un gribb sirgus
 mainiht.

mainiht. Winsch istabä, fur tahs fah-
 sas bija, ee-eet, un fahk daschadi narro-
 tees un smeeklus darriht. Ehrmoda-
 mees nahk pee tahs jaunäs gaspaschas,
 fas waffar par zeenigu Pohla gaspa-
 schu zelta tappa, un to ahtrumä sakam-
 pis pabutscho. Tad to gribb iskult, fa
 tas beskauna drihtstejis muischneezei
 muttes doht. Tad tschiggans pretti
 turredamees sakka: woi tad man ne
 brihw buhs sawu seeru butschoh? Es
 jo esmu tas Tschigganowskis, un schē
 irr tas gredsens, fo es waffar laulibä
 dabbuju. Al fahda sajufschana tad zeh-
 lehs! Wissi weesi fahze ir kaunetees,
 ir smeetees, un pahrbrauze mahjäs.
 Kad tee pirmajee prezzineeki to dsirde-
 ja, isfmehje tee to waggares meitu,
 fazzidami: eds zeeniga gaspascha sirgu
 sagli un nodriskatu tschigganu apneh-
 musi! Jo tee pirmajee prezzineeki bij
 naudäs samettufchi un scho tschigganu
 par Pohlukungu isgehrbuschi, un par
 atreebschanu scho ehrmu ar wiannu no-
 runnajufchi.

Mahjiba.

Neds fà lepniba par apsmeeclu tohp. Tapeh3 lai ikweens pee sawas fahrtas turras. Dascha gohdiga meita labbo lauschu dehlu smahdedama, un us baggatu bruchtganu jeb us wahzeschu gaididama, peewilta tohp. Wiffu wairaf ne aplam sweschineeku ja apnemum, kad ne ihsti to passihst, neds sinna, no kurrenes tas irraida.

Tas 19. Stahst3.

Pelnuruschki3.

Nabbaga wihra behrens, Angtu semme, tappa bahriafsch un grubdeniasch. Raddi to atstahje, un nabbadsinsch ne sinnadams fur palikt, zaur mescheem un klaijumeem elihst, kamehr pehdigi tanni tohti leela pilsfata nakt, kas Londonne saukt3 tohp. Zur winsch faru maisiti preeksch namneeku durrim mekledams tik fo ne baddu nihst. Radda rihta preeksch baggata namneeka durrim safalloscham stahwoht, patlabban namneeks is-eet, un to eeraudsidams waiza:

waiza: fo tu pelnuruschki schè darri? Schis klammidamees atbildeja: zeenigs tehws, es safallis un tik ne baddu mirris gohdigu lauschu paligu mekleju. Tad schehloja tas kungs to, un fazzija: gribbi tu pee mannis palikt? Schis atbildeja: es jau senn labprakt buhtu pee kunga gahjis, kad es tahdu schehligu kungu buhtu atraddis. Tad litte tas namneeks winnu ee-eet un no spihsmannes ehst prassihst, un aisgahje pats us tirgu. Tas nabbaga puifis eegahjis, kufna stahw. Tad nakt nikna spihsmanne un waiza winnu, fo tu putnu baideklis schè mekle? Schis atsazzija: Kungs litte man ee-eet un no tew ehst prassihst. Schi atbildeja: woi wels jau no rihta taru kungi iskrattijis, ka tew jau ehst gribbahs? Schis atkal atbildeja: ne niknojees mahmin, schi jau trescha deena, ka es ne sahl3 graudiku esmu baudijs. Tad fazzija schi dusinu puhze: woi kungs traks palizzis, ka winsch tahdu plifku failu uffubungu namma nemm. Zumprawa, ka namneeka weenigs behrens, to dsirdejusi, nakt to sehnu redseht. Tad tappe winmai tohti

schehl par to nabbagu puifi, patti mai-
ses reezeni nogreesch, ar sweestu ap-
smehre, un winnam rohka dohd. Schis
ar klannischanas pretti nemm, fazzis-
dams: lai Deers juhs ta apzeeni un
eepreezina, un sawu tehwa firdi jumg
ta rahda, ka juhs man darracht. Tad sah-
ze winnai affaras birt, un isnesse win-
nam arridsan allus glahsi dsert, un wai-
zaja to puifi: ka taws wahrds? Schis ab-
bildeja: Brenzis. Tad iswaizaja ta jum-
prawa, no turrenes winsch effohts?
Schis nabbadsinsch isteize, ka tehws un
mahte mirruschi, kas gan nabbagi bet
gohdigi un deewabihjigi lautini bijuschi.
Ka raddi to atstahjuschi, ka tas newilloht
schinni pilsfata nahzis, un par Deewa
laimi schinni nammâ tizzis. To winsch
ar gohdu teize, un Deewu luhdse, ka tas
jel zeeniga namneeka firdi lohztu, to pa-
turreht. Tad brihnijahs ta jumprawa
par winna gudru wallodu, un fazzija:
ne bihstees mans dehls, es jau ar sawu
tehwu temis deht runnaschu, un eegahje
istabâ. Patlabban pahrnahze namneeks
no tirgu. Ta jumprawa runnaja ar
tehwu no ta nabbaga puifcha. Tad

likke

likke tas fungs winnam baltu freklu,
swahrkus, biksas, kabseskes un pastalas
doht, un peeschkihre fo pee spihsmann-
es fuknâ, uhdeni nest, zeppuschus
greeft un krahfnus kurrinacht. Schè bij
winnam ka pelnuruschkam pelnds wasa-
tees. Pee deenas ne bij winnam meera
no negantas spihsmannes, kas ar ween
winnu keshija un kuhle: un pee nakts ne
bij winnam meera no schurfahm. Tad
mekleja winsch few fo pelnitees, kaffi
pirkt. Kad weesi nahze, apdeeneja
winsch tohs tschakli, un dabbuja daschu
wehrdiau, teem sahbakus un kurpes tih-
ridams. To naudu winsch krahje, un
pirke sewim kaffi. Tas bij winna wee-
nigs preeks un kaweklis, to winsch bar-
voja, un dewe tam no katra kummosa
sawu dallu.

Ohtrâ gaddâ fuhrtija tas namneeks
kuggi ar prezzi pahre juhre, us swe-
scham semmehm, no turrenes zittu prez-
zi ar augteem atwest. Katrs, kas tan-
ni nammâ bija, peelikke sawu teesu us
labbu laimi, un likke sawu wahrdu grab-
matâ eerakstih. Jumprawa, selli, sul-
laini, spihsmanne, kalpi, namma mei-
tas,

tas, fater's sawu teefu sanesse. Tad fazzija kungs, fur tad tas puisis Brenzis, woi tad tas ween ne fo us sawu lai-mi dohs? Brenzis to dsirdejis, atbil-deja: tas dohs nabbagam puischam to doht? Gan ta jumprawa gribbeja des-mit dahlerus preefsch ta puischa usmest, bet tehws to ne lahwe, fazzidams: ikka-tram waijag no ta usmest, fas winnam pascham peederr. Tad waizaja kungs Brenzi: woi tad tew ne fas irr, fas tew pascham peederr? Wiasch fazzija: ne fas, ta ween mans kaffiht? Qabb, fazzija tas namneeks, tad ness to schurp, un dohd to lihds us sawu lai-mi. Tas atnesse raudadams sawu kakkiti, un fuggineeks nehme to labpraht lihds, us sawu fuggi, vellu deht. Tad aisgahja tas fuggis ar pirmu labbu wehju par juheu.

Behz gad'skahrta tappa tas fuggis tabla sweschâ semmê paganôs nahzis. Zur pahrdewe tas fuggineeks sawu prezzi pagamu fehninam gan dahr-gi, un pirke no ta zittu prezzi, fas tur lehti nahkabs. Kahdâ deenâ luhdse tas fehninsch to fuggineeku us mee-lastu.

lastu. Kad tas nahze, un ehdens us galda likts tappa, samahze schurkas no wissahm mallahm. Gan tohs trenze, bet tas ne palihdseja neneeka. Tad waizaja tas fuggineeks: woi tad juns allaschia schi nelaine irr? Ak, fazzija tas fehninsch, kad es scho nelaini no fakla dabbuht warretu, tad es labbu teefu no sawas fehnina walstas par to dohtu. Tad fazzija tas fuggineeks: man irr sawâ fuggâ tahds swehrs, fo mehs sawâ semmê fakki sawam, tas gan schurkahn mahzitu zaurumus mef-leht. Ak, luhdse tas fehninsch, lai es to jel redsu. Tad aistezeja fuggineeks un atnesse to fakki appaksch mehtela. Us weenreis palaide tas to fakki starp schurkahn. Tad sahze kakkis tohs ap-lam reet un nokohst, kamehr tee sabihdu-schees isklilde. Kahdi smeekti bija fehninam un wisseem augsteem kungeem to redseht. Behz aismakfaja tas fehninsch to fakki, fas gruhfna bija, ar leelu nau-du un ar dauds lohti dahrgu prezzi. Tad dewehs fuggineeks atpakkat, un pahmahze pehz diwi gaddeem ar leelu mantu mahjâs.

Ikfater's

Ikkates preezajahs us sawu laimi un augteem, Kad nu tas namneeks kam tas fuggis peederreja, tahs pahreleeku dahrgas prezzes un to leelu pulku naudu redseja, brihnijahs winsch lohti, un waizaja to fuggineeku: kam tad tas peederr? Tas fuggineeks eemunnaja namneekam ausis: tas tam pelnuruschkam Brentscham, par to kaffi, peenahkahs. Tad sazzija tas namneeks: kad Deews to winnam dewis, tad es winnam to ne atreuschu. Us weenreis sakka tas namneeks: atsaueet man Brentscha fungu. Tas sahze raudabt, ka to par fungu lamma. Kad tas bij eegahjis, likke tas namneeks winnam frehsluzelt un sazzija: Brentscha fungs, sehde-tees. Tas jo raudaja, ka pats fungs to gribboht apfmeet. Tad sazzija tas namneeks: es juhs ne apfmeiju, jo juhs teescham zaur sawu kaffi par lohti baggatu fungu esseet tappusch. Juhs taggad tapat fungs esseet, ka es, un jums wehl waizraf baggatibas, ka man pascham. Tuhdal likke namneeks winnam smalkus freklus un dahrgus swahrkus, ka jau baggatam fungam klahjahs, apgehrbt, un

un sehdinaja to pee sawa galda. Kad Brenzis bija gohda drahnas apwilzis, tad wissi to par jauku un baggatu fungu zeenija. Ta tappe us weenreis no pelnuruschka baggats un zeenigs fungs. Winsch wissus apschinkoja un arridsan to nitnu spihsmanni, kas winnam pee kahjahm kritte. Pehz apnehme tas to jumprawu, ta namneeka meitu, par gaspaschu, un dsihwoja ar tahs it laimigi. Pehdigi tappe winsch tas wissu augstakajs tanni pilssata, un daudfreis to gohdu sadshwojis, ka winsch pee lehnina galda sehdejis, un pats lehninsch ar leeleem kungeem winnu arridsan apmeklejuschi.

Mahziba.

Kas irr preeksch Deewa semmes leetas?

Tas weenlihds maksa Augstakam,
To lepnu geuhst no brangas weetas

Un mantas doht pasemmigam.

Deews wahrdu sakk, jau baggats pliks,

Un nabbagam wiss rohka tiks.

Tas

Tas 20. Stahstis.

Jahnu naktis.

Saimneeka meitai tappe no sawahm gudrahm mahsinahm un no bahbahm stahstis, ka meitai buhs Jahnu nakti esarmallā uhdeni skattitees, un kurra gihmi meita eeraugoht, to winnu tanni ruddeni par wihru dabbuschoht, bet kad ne neeka ne redsoht, tad arridsan to ruddeni pee wihra ne eeschoht. Schi mulke tizzeja tabdas blehnas un dsihrehs arridsan Jahnu nakti uhdeni skattitees. Saimneeka kalps bija to isklauschinajis, un gribbeja labpracht schinni sehta eegahtnis tapt, un to meitu apnemt. Winsch aistezeja paprecksch un kahpe drihs ohfolā, kas pee krahta stahweja un paslehphehs starp kupleem sarreem. To schē bija ta weeta, kur tahs meitas mehdse Jahnu nakti eet. Patlabban meita nahk patti weena. Gan bihsstahs pee-eet, bet tomehr arridsan labpracht gribb sin-nahk, woi drihs wihru dabbus, woi ne, un peeweltahs bailigi, un skattahs dreb-

drebbedama uhdeni. Kalps gribbe-dams, ka winna gihmi esara kaidri redsetu, sahē no sarra lohziitees, un pahr leeku lohzidamees sars luhst un winsch uhdeni eekriht, ka ween plauksch. Meita satruhtstahs tohti, dohmada-ma, tas essohts wels, kas winnu gribb Jahnu nakti grabbt, nobahluſi sahē aplam brehkt un behgt. Kalps no uh-dens ispeldejis, sahē pakkat dsihitees un winnu pee wahrda saukt, lai ne bihsstahs. Schi dohmadama, ka wels jau pakkat dsennahs, sahē jau nosmaktusi wissā galwā brehkt un kuhlinus eet, kamehr pee fennmes friht un kà kammolsch farauta tohp. Kalps winnu tē dsihwu atrohd, un pahrnessis gultā leek. Bet schi jo deenas jo wairak wahja tappusi mirst.

Mahziba.

Tas nahk no leekas tizzibas un bleh-nu pasakkahm. Ne ween Jahnu nakti, bet arridsan swehtā wakkara preeksch seemas swehtkeem dauds blehnas ar laimes leeschanas, ar aitu ferschanas un ar zitteem neekeem noteek. Schē dasch

dasch par neeku isbailojahs, un samu
wesselibu saude, ne sinnadams, ka tas
no ta nahf.

Tas 21. Stahstz.

G a n s.

Mudrs gans, Jahnis wahrda, jau
apnizzis tahs wezzas semneeku
dseesminas, fo weenumehr weenada
meldeija wesk, fur ne kahda gudriba
nedf jaukums mannam, sahk jaunass
singes isdohmaht, un ta dseedah:

Kad jau rihta starri rahdahs
Un preeksch azzim gaisma stahdahs,
Tad es mohstohs mudrigi.
Zehlees Deewam pateizu,
Ka tas man un lohpinu
Saldâ meegâ fargajs tehwischki.

Un kad taure lohpus sauka,
Steidsahs tee ar mannim lauka
Wina fallâ gannibâ,
Tur es apfahrt staigaju,
Deewa darbus apstattu,
Gaisâ, laukos, uppê, meschinâ.

Jebfchu

Jebfchu newa mannâ kessâ
Zeppets, sweests un tauka dessa,
Ro es par to behdaju.
Geers un maife baggata
Tuffchu sirdi spirdsina,
Wesselam tas deen par gardumu.

Un kad man jau dsertu gribbahs,
Dserru es no sawas zibbas
Smeldams skaidrâ uppitê.
Kad patlabban saule spreesch,
Kruhmisch pamehni spreesch,
Un tohs fweedrus wehsmisch no-
dschahwe.

Mannim gannohht labbâ sinâ,
Ekkur manna lihgarwina
Lihgodama seereht nahf,
Sehrstohht manni apmekle,
Tuhdal manna kohklike
Tai par gohdu jauki skandehht sah.

Kad jau saule semmê dohdahs
Un tas mehnefs arri rohdahs,
Samus lohpus eedsennu.
Pehz tam weegli apgullohs,
Deewam atkal pamehlohs,
Ka tas schehligi muhs fargatu.

Kad

Kad tee zitti ganni to dsirdeja, fahze tee to apsmeeet, fazzidami: eds, gudrajs fahf gannos us Deewu dohmaht un prahthu zelt. Jahnis atbildeja: kas ne griibb us Deewu dohmaht, lai us wellu dohma, un kas ne griibb prahthu pazelt, lai lohps paleef. Tad fazzija weens leelmuttis, woi tu tad mums jaunu tizzibu mahzisi? Ka muhsu tehwi tehwi dseedajuschi, ta ja dseed. Tuhdal dseedahf fahf:

Tehws ar mahti, dehts ar meitu, es ar sawu lihgamia.

Jahnis atbildeja: nu kas tad bija, kad tehws ar mahti un tu ar sawas lihgaminas biji? Tas leelmuttis, sohbus rahdidams, zittu dseefminu dseed:

Uk baltaja mahmulite dohd man weenu kaffenihf,

Jau man pelles peejukschas pee to mellu lahpenihf,
pee to mellu lahpenihf!

Zitti fahze smeetees, bet Jahnis is: spaudams fazzija: i tu beskauna, woi tad tew pawissam gohda newa! Kursch goh-

gohdias zilwets tahdu maukas dseefminu mutte nems! Tad fahze tee fahstribde-tees. Batlabban mahzitajs garram brauz. Tee zitti krumos behg, ta no wilka, bet Jahnis paleef stahwis, un zeppuri nonehmis un flannidamees, mahzitajam labbu deenu dohd, un ar gohdu ar to runna. Kad mahzitajs aisbrauzis un tee zitti no krumneem atkal islihduschi bija, fazzija Jahnis: kapehz fleppetees preefsch mahzitaja, woi jums newa drohscha firds? Resdseet, kam Deews swesfch irr, kam ar: ridsan no Deewa kalpa schauschallas nahf, bet kas Deewu pasihst, ne behgs no winna kalpa.

Mahziba.

Pee tehwi tehwi tizzibas ja paleef, lai jau bes apdohma un bes prahtha buhtu. Ta Deewam schehl Latweeschi dohma, un pee sawas wezzas wihses paleef, ne apdohmadami, ka dasch eerraddums no pirmajeem tehwi tehweem nahf, kas pagani bijuschi. Kautschu gan reds, ka jauna wihse labbaka un prahtiga, tomehr to smahde un apsmeei. Tas

Tas naht no kuhtribas, prabtu pazelt.
Kas griibb lohps palift, lai paleef.

Tas 22. Stahst.

Neredfigs.

Neredfigs zilweks bij simts dahlerus, schkehpa naudu, pee nakts dahr: sa glabbajis. Kaiminsch tur schnoh: keredams to naudu atrohd un aisenem. Zittu reift schis neredfigs atkal pee nakts grabbstidams eet, sawu naudu atnemt, un atrohd tufschu weet. Zits buhtu tuhda waidejis un aplam schehlojees. Bet schis zeete kluffu un ne fazzija ne weenu wahrdu. Kahdu deenu ar kaiminu sanahjis, sah no daschahm leetahm runnabt. Walloada no wallodas naht. Kaiminsch dauds tehrsedams ar: ridsan waiza: no ka tu tehtiht dsihwo? Tad schis atbild: wehl man wezs krahjums. Simts dahlerus, es jau glabbajis esmu, un wehl zittus simts dahlerus es pee teem zitteem zitta deena peelischu. Tad jau firds degge kaimisnam, ir tohs zittus simts dahlerus famos naggos dabbuht. Winsch dohmaja sawa

sawa prabta: kad tas neredfigs wihs sawu naudu meflehs un ne atraddihs, tad tas ne traks buhs, un ohtru naudu peeliks. Tad nolikte tas kaiminsch tanni pascha nakti wesselu naudu atkal tanni weeta, fur winsch to bija nehmis. Tas neredfigs ohtra deena atrohn sawu naudu, Deewam pateiz un zittur glabba. Pehz ar kaiminu sanahjis sawu padohmu stahsta un to sagli isfmeij. Buhtu schis neredfigs to daudsinajis, ka winna nauda aisenemta effusi, tad ne buhtu kaiminsch tahds na: ra bijis, to naudu atkal nolikt. Ta neredfigs zilweks redfigu ar gudribu uswinneja.

Mahziba.

Gudrs un lehns prahts ar labbu apdohmu wairak ne ka nauda maksa.

Tas 23. Stahst.

Trihs prezzineeki.

Pee kahdas baggatas atraitnes trihs prezzineeki weens pehz ohtra rad: dabs. Ifweens rohtas skuhpstidams
† N un

un fahjās frisdams luhdsahs, lai ap-
schehlojahs, un jau to, un ne zittu, ap-
nemim. Winnai pawiffam ne gribbe-
jahs wairs wihra, un ne warreja tohs
ne ar labbu ne ar launu no fakla dab-
buht. Tad isdohmaja schi gudrineeze
smeeklu padohmu. Kad kas no teem
nahze, dsihrahs winna to gan apnemt,
kad winna tikkai sinnacht warretu, ar-
rig tas arridsan winnu ihsti mihto. Tuh-
dal tas nodeewajahs, us winnas wahr-
du ar paschu wellu usnemt. Labb faz-
zija winna, es to gribbu redseht. Tad
apstelleja winna tohs ihpaschi pee sewis,
bet ne weenā stundā, ka zits no zitta ne
sinnatu, un peesazzija, ne kam ne wee-
nu wahrdu teift. Tam pirmajam, kas
ne wiffai drohsch bija, un ar paschu
waffaru apstellehts bija, fazzija winna:
ja tas scho nakt tanni tukschā sahrkā,
kas us kapsehtu nolikts, pahrgullehs,
tad dsihrahs winna to apnemt. Tas
tuhdal usnemmahs, un kad jau labbi
tumsch bija, kā lihks no winnas ap-
gehrbts aiseet, un sahrkā argulstahs.
Tas ohtrajs kas drohsch wihrs bija, bij
wehlaki jau tumschā waffarā apstellehts.
Kad

Kad tas bija nahzis, fazzija ta atraitne
us to: ja tas to lihki, kas sahrkā us kap-
sehtu eelikts irr, scho nakt taisni ap-
waktehs, tad dsihrahs winna to apnemt.
Schis tuhdal usnemmahs. Ta atraitne
tehrsedama to ar garrahm baltahm
drahnahm un ar spahrneem muggurā
isgehrbj, un wehju-swezzi no balta waska
rohkā dohd. Tas smeedamees lehfdams
ais-eet, un to lihki wakte. Tas, kas
sahrkā bija, zaur schkirbu to waktineeku
eeraudsidams preezajahs, ka Deews sa-
wu engeti suhtijis to apwakteht. Tas
treschajs bija tas stiprakajs, un pehdigi,
ap nakts widdu, apstellehts. Kad tas
nahze, fazzija ta atraitne us to, ja tas
to lihki atnessihs, kas tur us kapsehtu
sahrkā eelikts, tad dsihrahs winna to ap-
nemt. Tas arridsan tuhdal usnem-
mahs. Tad ta atraitne tehrsedama to
ar mellahm drahnahm, ar mellu gihmi
un ar leeleeem raggeem isgehrbj un mel-
nu wehja-swezzi, no pakkuleem un pikki
taifitu, rohkā dohd. Tas aplam sme-
damees un narrodamees ais-eet. No
tahlenes eerauga winsch to engeti gait
bihstahs, tomehr to atraitni mihledams,
N 2 flahstu

flahtu nahk. Tas, kas kà engelis apgehrbts bija, bihtahs atkal par wellu, tomehr, atraitnes deht, eedrohschinnajahs palikt. Tas, kas sahrkà bija, jau drebb, flattidamees, kas tur buhs. Tas, kas kà wels apgehrbts bija, waiza to engeli: kas tew schè ja darra? Tas atbild: kas tew par to? Tas wels fakka: man pawehlehts, to lihki nemt un aisnest. Tas engelis atbild: to es tew ne lauschu, jo man pawehlehts, to lihki glabbah. Tas wels fazzija: es tew ne dauds luhgschu. Tad sahze tee kautees. Kad nu tas, kas sahrkà bija, redseja, ka wels, stipraks buhdams, sahze to engeli pahwarreht, dohmaja tas, ka wels wiannu arridsan raus. Ahtri atmesdams to sahrka wahku, ar ahtru brehtschanu behgt sah. Tad tee, kas kahwahs, sa-truhfuschees arridsan aplam behgt sah, ikweens zittu zellu ffreedams. Ohtrà rihtà nomannija tee, ka ta gudra atraitne teem to par apsmeecklu darrijusi, un sahze kaunetees, un atstahje no tahs. Ta tappe schi zaur smeeckleem swabbada no saweem prezzineekeem.

Mahziba.

Mahziba.

Tee, kam firds muttè irr, un ar paschu wellu usnemt leelijahs, pehz no ehnas behg.

Tas 24. Stahsts.

Diwi muischneeki.

Diwi muischneeki kassas buhdami, un jau dikti dsehruschi pee wakkaru is-eet, ahra iswehddinatees. Patlabban bija debbes noskaidrojees un apswaigsnohs. Tad fakka tas weens: ko tu dohma brahl, kad man tahdas leelas plawas buhtu, kà schis debbes flaijums. Tas ohtrajs atkal fakka: tas buhtu gan labbi, bet ko tu dohma, kad man tik dauds wehrschi buhtu, kà swaigsnes pee debbes. Ho ho! fakka tas pirmajs: fur tu tik dauds wehrschi liktu? Tas ohtrs atkal fakka: nu fur tad zittur, kà tamàs plawàs. Weens fakka: es tew to ne lautu. Ohtrs: neg es tew luhgschu. Jau sah fastrihdetees. Tad es tew fihlatu. Tu pintiki man fihlatu. Tu

Tu pats pintikis. Tu nelga. Tu pats
nelga dirkfahrt. Tu desmitkfahrt. Tu
simtkfahrt. Tu unswats. Tu unswats.
Plihtsch zehrt weens ohtram par ausi.
Tad sohbinus wels un fahf kautees. Zitti
Kungi fassreen, gribbedami tohs is-
schfirt, bet eekam tee fassreen, abbi us
weenreis deem schehl nodurrahs. Woi
tas ne buhtu labbaki bijis, us debbesim
flattoht us Deemu dohmaht, un winna
augstu gohdibu, kas no debbesim atspihd,
flaweht, ne ka par neeku sareetees.

Mahziba.

Ra no masas dsirksteles leels ugguns,
ta no masas leetas leela nelaine zeltees
warr. Ne weenam ne ohtram no ta,
par fo tee strihdejahs un fahwahs, ne
pirksta plattums peederreja. Tapehz
waldi tawu mehli, un ne strihdejees par
neneeku, kad tu us wesselas ahdas grib-
bi gulleht. Lai fassahs tas, kam ahda
neef.

Tas

Tas 25. Stahsts.

Wezzi laudis.

Geelstkungs zaur leelu meschu jahdams,
un pee semneeka sehtas fluhdams,
eerauga, ka wezs firmis wihrs pee wi-
jas gaufchi raud. Ar sirgu apstahjis,
to waiza, fazzidams: Par fo tu wezzais
tehws raudi? Tas atbild: mans tehws
manni kuhlis. Tad brihniyahs tas
Geelstkungs, ka tahdam wezzam wihrum
wehl tehws effohts, un waiza: par fo
tad terwi tehws kuhlis? Schis atbild:
tapehz, ka es sawu wezzu tehwu likfu
krift. Tad jo brihniyahs Geelstkungs,
ka schim firmam wihrum ne ween
tehws, bet arridsan wehl tehwa tehws
dsihws bija, un eegahje sehta tohs re-
dsiht. Tad eeraudsjia Geelstkungs ar pree-
ku, ka ta sehta mudscheja no behrneem
un behrnu behrneem, kas no weena teh-
wa bij zehluschees. Tad waizaja tas
Geelstkungs pehz ta wezza tehwu teh-
wa. Tee rahdija to winnam, bet tas
jau ne fo ne jehdse, sem pahri pah-
simts gaddeem buhdams, un tappe ka
behrns

behrens glabbachts, un fà jauns putns,
 fas no ligsdas isnemts barrohts. Tad
 isklauschinajahs tas Peelskungs, fo tee
 ehdoht un dferroht, fa tee tik wezzi klüh-
 stoht? Schee atbildeja: maies, seeru,
 kappostu, saknes, ahbotus, sweestu,
 meddu, peenu, uhdeni, un fo Deems
 dewis. U tad gallu, allu, brandwih-
 nul'un tabbaku? waizaja tas Peelskungs.
 Schee attal atbildeja, fas dohs nabba-
 gam semneekam dauds gallas ehst un
 allu dsert? bet fo juhs wehl teizat no
 bram:brambi, un no tab:tabba, to
 mehs ne prohtam, Deems sinn, fas
 tas irr, fas ne irr. Tad nomannija
 tas Peelskungs, fa tee no brandwihna
 un no tabbaka ne mas ne sinnaja, un
 apdahwinaja tohs un aisjahje.

Mahziba.

Wezzos laikos tee laudis no brand-
 wihna un tabbaka ne fo ne sinnadami,
 dauds wezzaki tappuschi, ne fà schinnis
 laikos. Nu jau mass sehni proht brandwih-
 nu dsert un tabbaku smeeket. Bet tapehz
 arridsan tà kalst, kruppi paleek, un dsib-
 wibu ihfina. To brandwihns un tab-
 baks

baks dauds karstumu dohd, zaur fo as-
 sins sabees, fa ne warr labbi tezzeht. Za-
 pehz arridsan galwa reibst, rohtas
 drebb, mudriba un spehts suhd, un
 puff muhschu wihri jau nowezzajahs.

Zas 26. Stahsts.

Sirms wihrs.

Es stahstus taggadin no firma wihra
 teitschu,

Kas ihsti wezs tik ne simts gaddus
 dsihwojis.

Kaut es schohs stahstus gan eeksch wee-
 nas stundas beigschu,

Tad buhs tee tomehr tew dauds
 deenu kaweklis.

Lai zitti daudsina no lehnineem un
 karreem.

No kauschanahm un no isleetahm
 affinim.

Lai stahsta aplam dauds no gudreem
 un no narreem,

Mehs no schi wezza ween dauds
 wairak dsirdefim.

Zu

Tu plascha pafaule, af klausees lab-
bâ sinna.

Un klausees taggad few par gudru
mahzibu.

Teiz behrnu behrnineem tohs brihnu-
mus no winna,

Lai tee to atkal teiz kâ kahdu pa-
fakku.

Al zilweks eekam tu eefsch nahwes
bedres grimmis,

Nemum labbi jel pee firds, to fir-
majs darrijis.

Bet schee tee stahsti irr: winsch tappa
fenn peedsinnis,

Winsch ilgi dschwojis, un waffar
nomirris.

Mahziba.

Dasch, wezs wihrs tohp pafaule,
no ka gan dauds waijadsetu stahstih,
bet no ka ne dauds wairak teift warr,
kâ ween to, ka tas dschwojis un mir-
ris. Kas gribb ihsti zilweka fahrtâ zel-
tees, un sawa wahrda peemineschantu
ildsinabt, tam ne waijag par sawu fun-
gi ween, kâ lohpan, gahdaht, bet Dee-
wan par gehdu un zitteem zilwekeem
par

par labbu dschwocht, tad winnu wehl
gohdâ peeminnehs, kad jau winna fauli
fenn buhs sapuütschi.

Tas 27. Stahsts.

Urrajs.

Weens augstajs Kungs us meddi-
schanas jahdams, fastohp meschâ
wihru ar garru baltu bahrsdu, kas
patlabban lihdumu arre. Tas kungs
to usrunna: Deews palihds wezzajs!
Schis atbildeja: paldeews zeenigs
Zehws. Tad waizaja tas kungs: kâ
warri tu tik wezs buhdams, wehl maissi
pelnitees? Tas atbildeja: tomehr, ja
rauga, ka ar gohdu warr pahrtift pa-
faule. Tas kungs atkal fazzija: to es
gan labpraht gribbetu sinnaht, kâ tu
tawus pelnus eedalli, ka tu pahrtift
warri? Tas wezzajs atbildeja: schi irr
manna eedallischana: ar weenu dallu
es ar saweem behrnineem usturrohs,
ar ohtru dallu maksaju es sawus parra-
dus, to treschu dohdu es us augleem,
un to zettortu es nomettu. Tad fazzi-
ja tas kungs brihndamees: traks, kam
tu

tu nomeetti tà fuhri geuhhti pelnidams?
 un fà warri us augteem doht, parradus
 maksadams. Tad isstahstija tas
 tam swescham fungam sawu padoh-
 mu, fazzidams: Zeenigs tehws, tas
 tà irr: manni parradi irr schee, fa es
 sawus wezzakus, tehwu un mahiti, bar-
 roju, tapehz, fa tee man audsinajuschi.
 Behz, fo es teem nabbageem no labbas
 firds dohmu, to dohmu es us augteem,
 jo to Deews man un manneem behr-
 neem atkal atdohs. Bet ta maife, fo
 es saweem pabehrneem dohmu, irr tik
 labb, it fà es to walti buhtu nomeettis,
 jo tee man gan ne pateiks, un jau tag-
 gad ne dauds labbus wahrduß dohd.
 Tad brihniyahs tas augstajs fungs par
 ta wihra gudribu, apschlinkoja to dikti,
 un aisjahie.

Mahziba.

Ne schehlo to naudu, fo tu saweem
 wezzakeem un teem nabbageem dohdi.
 Jo fo tu tehwa un mahiti parradus
 makfa, to tew tawi behrni atkal mak-
 fahs, un fo tu nabbageem dohdi, to tu
 teescham Deewam us augteem dohdi.

Tas

Tas 28. Stahst.

Parradneekß.

Weens gohdigs namneeks juhraß
 pilßfata, usnehme leelu naudu no
 tohti baggata funga, sawu prezzescha-
 nu wairoht. Winsch sapirke dandß prez-
 zu, un apfrahwe diwi fuggus ar to,
 un aissuhtija tohs pahr juhru. Bet
 par nelaimi tappe abbi fuggi no weh-
 tras un breeßnigeem wilneem preßt
 kraßtu us afmineem dßhti un sadaußiti,
 tik fo tee zilweki sawu dßhwibu war-
 reja glahbt. Te palikke wißas prez-
 zes un zerres, un tas namneeks tappe
 par nabbagu wihru. Kad tas ne war-
 reja to naudu spreestä laika maksahit,
 litke tas baggats fungs to zeetumä
 weß. Schim zeetumneekam bija dauds
 behrni. Tas wezzakajs dehs bija to-
 brihd sweschumä, augstü skohlä, un
 mahzijahs tur gohdigi. Kad tas tehwa
 nelaimi dßrdeja, demehß winsch ar
 gauschahm affarahm steigdamees at-
 pakat us mahjahm. Pahrnahzis dßr-
 deja tas, tehwu zeetumä effam. Tad
 eet

eet winsch raudadam's pee ta baggata funga, un luhdsah's schehligi, fa tas tehwa palai'stu. Bet tas ne gribbeja to ne dsirdeht, dohmadam's, gan radi naudu samettihs un preeksch winna maksah's. Bet, Deewam'schehl, radi to wair's ne passime, kautschu tee gan dauds simtkahrt pee ta bij ehdu'schi un dschruschi. Tad schis nabba-dsinsch ta baggata funga kahjas ap-kampis sah' ar assarahm luhgtees, faz-zidam's: Teshiht schehligais, es juh'su kahjas butschou un tah's ne laidischu walla, kamehr juh's apschehlositees par mannu nabbagu tehwa, un par winna nabbageem behrneem, kas fa bah-rini sajuktuschi bes tehwa klibst. Es galwoju par sawa tehwa parradeem, un nemmu tohs us sewim. Rabbat weddeet man zeetuma, jo es wehl ne spehju, jauns zilwek's buhdam's, tif dauds pelnitees, fa es warretu tohs audsinacht, fa tehws. Bet kad es zeetuma esmu, un tehws walla irr, tad winsch drihsaf warr to pelnitees, un winna tehwa firds gan ruhpinasees, par saweem behrneem. Es sinnu, fa winsch
man

man mihtodam's man ne pamettihs zeetuma. Kad winsch tikfai pahru gaddu buhs ar prezzehm kuptschojis un Deew's winnu atkal swehtijis, tad winsch jums teescham pamasam gohdigi maksah's. Es passihstu manna tehwa gohdigu firdi, fa tas ne zaur wiltu jeb negantu dschwoschanu, bet zaur nelaimi, parrada tiz-zis. Nu teshiht schehligais, nemmeet man tehwa weeta, weddeet man us zeetumu, es ar preeku turp eeschu, palai-deet jel schehligi mannu tehwa. Tad tappa ta funga firds laustin lausta, brihridamees par to gohdigu firdi weena dehs, kas tehwa ispestidam's, pats us zeetumu lauschah's, un fazzija us to, jau pats lihds raudadam's: zellees mans dehs, taws tehws irr swabbads. Es ne ween winnam wissu parradu atlaischu, bet es gribbu winnam arridsan ar wissu sawu mantu palihdscht, lai winsch no jauna sah' ar pillu rohku andeleht. Winsch teescham schehlojam's, palihdsam's un zeenijam's, tapehz, fa tas tahdu gohdigu dehlu audsinajis, kam ta wisslabbaka firds pasaulé irr. Un tew, mans dehs, dahwinaju es wissu sawu
man-

mantu, un arridsan to, fās man dauds
mihlāf irr, ne fā wiffa manna manta,
prohti mannu weenigu meitu, lai ta
tawa gaspascha tohp. Jo es ne sinnu
winnu ar labbaku fungu saprezzeht, fā
ar tewim. Un nu mans dehlē, lai
mehs steidsamees us to zeetuma naminu
eet, fā tawē tehws warr preezatees, fā
tu weffels no fweſchas semmes pahre-
nahzis effi. Lai winsch'no tawas mut-
tes dſird, fā tu winnu effi ispestijis, un
es gribbu to preeku redseht, fā winsch
tewis aptamps un par to fwehtihs. Tad
zehlehs tas no semmes, Deewam un
tam fungam ar aſſarahm pateikdams.
Tad aisgahje tee ar leelu ſteigschanu us
to zeetumu. Gegahjuschi tuhda dehlē
tehwam ap faklu kritte, fazzidams:
mans tehws, pateiz Deewamſun ſchim
mannam ohtram tehwm, (us to bag-
gatu fungu rahdidams) tu effi ſwab-
bads. Tad palikke tas, fās zeetumā
bija, wiſſu brihdi fā apſtulbohts, un fād
winna prahts bija atdſihjees, ſahze tas
lihds ar teem zitteem no preeka raudaht.
Kas warr ſcheit iſteikt, fahdas wallo-
das tur bija? Wiſſ lehtaſ firdi juhtams,
ne

ne fā ar wahrdeem iſteizams. Maſ
ſaktoht, tee aisgahje baggata funga
namina, ar leelu preeku, un wehl to
paſchu wakkaru tappa kaimini ſaluhgti,
un tahs derribas turretas. Tā tappe
tehws laimigs zaur gohdigu dehlū, fo
winsch gohdigi bij audſinajis, un tā
tappe ſchis dehlē arridsan pats laimigs,
ſawu tehwu ispestidams.

Mahziba.

Tehwa firds irr ſinnama leeta, fā
tohti ta behrnus mihlo. Bet tahda
dehla firds, fās tehwu tā mihlo, tik
retta, fā beſdeliga preekſch Turgeem.
Laimigs irr tas behrns, fās ſawus
wezzakus eepreezina, jo tahdu Deewō
teſſcham ſwehti. Al' mans behrns, lai
tas tew allasch preeks irr, tehwm un
mahtei labbu darriht, tad tew tee-
ſcham labbi klahſees, pehz Deewa ſweh-
tas apſohlſchanas.

Tas 29. Stahſts.

Andrejs.

Wezzōs laikōs, fād wehl tee Reeme-
ri waldija, bija weenam tohti bahr-
gam

gam kungam weens d'simtu wihrs, Andrejs wahrda. Tas ne warredams wairak zeest, aischbehdse un dewehs tutfneft. Winsch eelihde kahda allâ, akmins kalnâ, ne sinnadams, ka tas lauwa bedre bija. Patlabban pahrnahf leels un breefmigs lauwa. Schis nabbadsinsch sarahwees drebh, dohmadams, nu lauwa to drusku druskôs saplohfihs. Bet tas lauwa to zilweku eeraudsijis, nahf pee ka klibs un smilktedams, un rahda winnam sawu kahju. Tad Andrejs eedrohschinajahs to kahju apraudsiht, un eerauga, ka leels ehrekschu skabbarg's letenâ eelihdis un kahja jau aptuhskufi. Winsch israuj to skabbargu, tohs pue'schus isspaida, un ar mihsalu ismasga, un pehdigi sfrandas no frekla noplehsis to wahti apseen. Iddeenâs rihtôs un wakkarôs, kâ dakteris, lauwa kahju aprauga, ismasga un no jauna pahrseen. Pa tam lauwa us meddischanas eedams, Andrejam dauds gallas no bree'scheem, stirnahm, sakkeem un zitteem siwehreem fanesse. Tas lauwa tappe tã eeraddis ar to zilweku, ka tas winnâ flehpi gulleja, un kâ labbi draugi

gi tohpâ spehleja. Bet Andrejs apnikke lauwa bedre palift, ne warredams ilgaki to gallu, ko winsch pee ugguns zeppe, bes sahs un maifes ehst. Winsch dewehs starp laudim, un tappe pasihts, sagrahbts, d'selfes saslehgt's un us sawu d'simtu kungu subhts. Tas lauwa sawâ bedre pahrnahzis, un sawu dakteri ne atrasdams, eet wissur winnu mekleht, kamehr tas no meddineek'eem walgôs gubhts tohp. Tee winnu d'sihwu Keiserant par dahwanu aissuhta, taphez, ka winsch aplam leels bija. Tas Keisers winnu leelâ muhretâ lauru bedre pee zitteem lauweem leek eemeft. Kad nu Andrejs sawâ nitna kunga rohka attal tikke, dahweja tas to teem lauweem, ka winsch no teem saplohfihts taptu. Us skattischanas tohp Keisers un dauds kungi saluhgti. Kad tee nu us lauwa dahrsa muhri bij sanahkufchi, tohp tas nabbags Andrejs ar strikki, no muhra, dahrsa eclahst, ar sohbinu rohka, ka tas teem kungeem par smeeklu ar lauwa papreeksch kautohs, eekam winsch aprihts taptu. Tad tohp leels un breefmigs lauwa no sawas bedres

dahrsä palaisfs. Tas jau eefsch diwi deenahm ne bija ehst dabbujis, ka tas jo breefmigi tam nabbagam wirsü schautohs. Tas lauma nahf ar breefmigu ruhfscham Andrejam pretti, un Andrejs jo drebbedams un sawu nahwi gaididams sohbinu rohka gattawu turr. Bet klastu nahzis pasihst tas lauma sawu dakteri, un nahf smilksedams un glaudedams pee ta zilweka. Tad Andrejs redsedams, ka tas lauma ne nahf ka breefmigs swehrs, bet ka draugs, fahf sawu faimneeku pasihst, un sohbinu nomettis laumu apkampj un ar to jakteht fahf. Keisers un fungi eefahkumä dohmaja, ka tas kalps ar laumu no nahwes isbailehm zihnijahs, bet pehdigi tee manna, ka tee kohpā spehle; jo brihscham Andrejs, brihscham tas lauma wirsü bija, brihscham tas zilweks sawu rohku lauma rihklē eebahsis, atkal weseleu iswelk. Keisers un wissi fungi par schahdu ehrmu tohti brihnijahs. Tad lifke tas Keisers to kalpu no bedres iswilkt, un tas kalps stahstija Keiseram un wisfeem fungeem, ka winsch tukfnesi to lauma dseedinajis. Tad palaide tas Keisers

An-

Andreju, un darrija to par brihwi zilweku un schinkoja winnam arridsan to laumu. Un tas lauma gahje Andrejam ka funnihts pakkat, un ne darrija ne kahdas skahdes, bet ne weens drihsteja Andreju aiskahrt.

Mahziba.

Reds, lauma plohsigs un breefmigs swehrs buhdams, sawu pateizigu sirdi zilwekam ka sawam labbu-darritajam un draugam parahdijis, daschu zilweku apkaune, kas sawam labbu-darritajam labbu ar laumu maksa. Teescham nepateizigs zilweks newa zeenigs, ka Deewa semme to nehfa.

Tas 30. Stahsts.

Skohlas behrs.

Wezzōs Reemeru laikōs dsihwoja weens wihrs pee juhymalla, tas fuhstija ikdeenās sawu dehlu skohlā, kas arridsan pee juhraś mallas bija. Tas starps bija dehl juhraś lihsumu labba puff juhdssemmes, bet taisni par juhru tikrai masa peerendeele. Tas sehns aistezzeja ikrihtu gar juhymalla us skohlu,

lu, un pahrnahze allasch ap launaga laiku attal gare juhras mallas. Ifdeenas juhrmalli ar swilpi swilpiodams, nomanna winsch leelu siwi naktam, to sahze winsch par lustes ar to maissi barroht, fo tas allaschin, par brohtastu bij lihds nehmis, un eeraddinaja to siwi ta, ka tas allaschin no dsittas juhras tschatli peepeldeja, kad tas to swilpi dsirdeja. Tad siws jo deenas jo tuwal nakt, ta, ka tas sehns to jau no sawas rohtas barroht sah. Beenreis ta siws it klachtu pee mallas dohdahs, un tas sehns no traktuma winnam muggura kahpi. Tad ta siws to, wissu strehli pahr juhru pahrwedd. Tas bija sehnem tahdas lustes, ka winsch ne weenu deenu mittejahs pahr juhru eet. No rihta aiswedde ta siws to pahr juhru us ffohlu, un ap launaga laiku no ffohlas us mahjahm. Tas sehns stahstija to teem zitteem ffohlas behrneem. Tee to ikrihtu juhrmallä ar preeku sagaidija, kad tas us siwi peldu nahze, un ikweens dewe winnam labpraht no sawas maises, to siwi barroht. Tee gahje arridsan ifdeenas ap launaga laiku lihds, flattitees, fa

fa tas attal us to siwi kahps un us mahjahm pahrpeldehs. Ifreis tee to ar garwilefchanu sanehme, un ar garwilefchanu attal pawaddija. Kad tee behrnt to sahze daudsinakt, sanahze dauds lauschu, pehz arridsan ffohlas kungs, un pehdigi pats tehws scho ehrnu redseht. Zehwam un ffohlas kungam papreefsch schauschalas pahrgahje to redsoht, bihdamees ka sehns ne noslihtu. Bet kad tee dsirdeja, ka tas jau wissu wassaru ta pahr juhru gahjis, un ar sawahm azzim redsedami, ka tas siws ta peldeja, ka sehnem ne pastalas slapias tappe, dewehs tee meerä, un lahwe winnam wallas, arridsan turpmahf us ffohlas ar siwi pahreet, un no ffohlas tapat mahjas pahrnahft. Behz diwi gaddeem apsirge tas dehs ar karsoni un nomirre. Tad nahze ta siws ifdeenas wolti pee mallas, un nobehdajahs, ne warredams to puißi sagaidiht. Un tee laudis atradd pehz to siwi pee juhrmallä no sprahguschu.

Mahziba.

Pohps sawu labbudarritaju pasihst, un pee ta eeraddis tam klausä, fa sche siws

sims puischam. Un zilweks daudsfreis
sawam labbudarritajam, kas tam sa-
wu firdi rahdijis, pakfatu peegreesch.
Woi tas newa tauns un grehks?

Tas 31. Stahsts.

Jauna atraitne.

Jaunai seewai pirmâ gaddâ ap Jah-
neem wihrs mirst. Tas tohp kap-
penes kalnâ aprakts, un schi nabbadst-
te ifnakts raudadama tur ais-eet, wihr-
ru schehloht. Tâ tohti mihloja ta sawu
wihru. Jauns saldots to redsedams,
nahf pee winnas un waiza: kapehz tu
tê tâ raudi? Schi atbild: kâ ne buhs
man raudaht, man galwas newa, jo
mans wihrs mirris, kô es kâ sawu pa-
schu dwehsfeli mihleju. Ak tas bija
wihrs! tahdu wihru es pasaulê wairs
ne atraddischu. To fazzidama, jo gau-
schi sahfe raudaht, un raudoht wahrdus
grahbstiht. Tad saldots winnai affaras
noslauzidams winnu luhds, lai jet sawas
mihlas aztinaas taupa. Tas winnai pa-
tikh.

tikh. Ohtrâ nakti jau masaf raud, jo
saldats ne tahwe tik dauds raudaht.
Tas jau no sawas mihlestibas runna un
schi klausahs. Tad waiza schi atkal to
saldatu, kahdas waijadstibas winnam
schê pee nakts effoht? Schis atbildeja:
man saglis, kas karratarwâs pakahrts,
ja makte, kâ raddi ne nahf, un to sleppeni
nosohg. Treshâ nakti tee jau tâ famih-
lejahs, kâ tee sawâ starpâ derribas
dsere, un schi winnam zimdus isdohd.
Winsch to butschojis ais-eet prohjam,
un par kahdu brihdi atpakfat tekt, raud
un brehz: ak mannas behdas, fur es
nu palikschu! Schi isbihdusees waiza:
kas tē irr? Schis gauschi sechhlojahs: ak
fur es nu palikschu! kamehr es ar tew
runnaju, irr tas saglis nosagts, nu
man nabbagu nobendehs! man ja behds!
ar Deewu manna selta pukkite, nu es
tew muhscham wairs ne redseschu! Tad
schi no jaunâs mihlestibas apmahnita
winnam ap faklu kriht un apkampusi
raud, fazzidama: pag pag firsnin, es
tew labbu padohmu dohschu. Kahdu?
waiza winsch. Schi atbild: israffini
mannu nelaike wihru un pakahrfin to
sagla.

sagla weeta. Tad fazzija winsch: tas irr labb, es brihnijs par tamu gudribu un mihlestibu. Tuhdal israkke tee to lihke. Us weenreis fazzija tas saldats apdohmadamees: bet tam saglam ne bija sohbi preekschâ. Schi fazzija, to mehs drihs warram padarriht. Tuhdal afminu no semmes pazehlusi sawam nelaikam wihrum sohbus isdausa. Wehl fazzija tas saldats: tam saglam bij arridsan deggons un aufis nogreestas. Tad schi nasi no kabba: ta isnehmusi, sawam nelaikam wihrum deggonu un aufis nogreesch. Tad splahwe schis saldats winnai azzis un fazzija: I tu kumma, woi ta tawa mihlestiba prett nelaiku wihrum, ka tu winna meefas ta sagahni un fahesfi, un tam tahdu kaumu bedre darri! Man ne kahds saglis ja wakke, neds arridsan sagts, es to tiklai tihscham esmu fazzijis, tewi pahrbaudiht. Tu effi wehrta, ka sunni tew apmeesu. Lai suns tew apnemmi un ne es. To fazzijis, stuhme winsch tai ar kahju us pakkatu, un gahje splaudadams prohjam.

Mah-

Mahziba.

Dasch leekulis, kurra firdi patti elle mahjo, preeksch tauschu azzim itt swehts leekahs, ka scheit ta neganta atraitne, laudis apmahniht un peewilt. Bet kad tahdam sleppeniba pakkat eet un to leeku gibmi norauj, ka scheit tas saldats darrija, tad warr redseht, no kahda garra tahds dsihts tohp. Ne rizzi ahtri un aplam katrai wallodai; jo dasch ka engelis runna, kam tomehr wels firdi irr. Ta ka putns pee spalwahm un kohks pee augteem, ta zilweks pee darbeem pasihstams.

Tas 32. Stahsts.

Dehls no sweschuma.

Dehls no Widsemmes pee tehwa Kursemme pahrnahzis dauds dihwainus ehrmus teiz, to tas effoht sweschâ semme redsejis, un ka tur Widsemme jau zitta pasauke effoti. Winsch eerauga tehwa nammâ runzi, un waiza tehwu: ka scheit scho swehru sanz? Tehws smeedamees fakka: woi tu jau effi aismirsis, ka

fà tas fakkis irr? Tas dehls atbildeja: pee mums Widsemme to ne fakkī, bet pelli sunnu sauž. Tehwa leelu sunnu eeraudsidams fakka: ak tahds mas kip: pars tas irr! Pee mums Widsemme zittadi sunni. Tur es sunnu esinu redsejis, nudee tehws, tas bija tik leels, fà juhsu rummaks stalli. Tehws galwu krattidams atbild: warr buht mans dehls. Zittā deenā tehws ar dehlu eet sefrstees un raddus apmekleht. Tad fazzija tehws: us scho zeltu mehs arri: dsan par augstu tiltu nahksim, tas irr ihsti dihwaina leeta ar scho tiltu. Tas dehls waiza: kapehž? Tehws atbild: schim tiltam irr tahda bruhke, fa tam, kas mellojis, par scho tiltu eijsht, kahja luhst. Tad palikke dehlam baifs fa tas kahju ne lausitu, tapehž, fa tas no ta leela sunna tā aplam mellojis. Tehws runna ar winnu no zittahm leetahm. Patlabban jau tiltu no tahlenes rarr redseht. Tad fakka dehls: man tas leelais suns prahťa schaujahs. Gan tas ne bija tik leels, fà tas rummaks, bet tomehr, fà labs pehrnajs kummeksch. Tehws atbild: kas man par sunnu

sunnu behdas, eesim tikkai. Tehws sahť attal no zittahm leetahm runnaht. Turak nahkuschi, fakka dehls: ko fazzija es pirmak no ta leela sunna? es gribbeju fazzihť: tas bija tā, fà scha gad: da kummeliash. Tehws attal runna no zittahm leetahm. Jau pee tilta nahkuschi, dehls ne gribb eet, un drebbedams fakka: teescham tehws, tas bija tahds suns, fà jau zitti sunni. Tad sahze tehws smeetees, un dehlu issmeest, fa tas mellus stahstijis. No ta laika palikke Widsemme tahda patti semme, fà Kursemme.

Mahziba.

Dasch, fà schis dehls, no sweschahm semmehm pahrnahzis, dauds dihwainus ehrmus stahsta, kas muhscham ne warr buht, un ko tomehr nejehti tizz. Bet melleem ihsas kahjas irr, un gudrs prahťs teem lehti warr panahťt. Runna pateesibu, ar ko tu warri pastahweht, tad tu gohdā palikfi.

Tas

Tas 33. Stahst.

Tehw s zeetumâ.

W eens wihrs sawâ wezzumâ leelu ap- grehziibu darrijis, tohp zeetumâ eemeests, un no teefas schi sohdiiba no- spreesta, ka tam buhs zeetumâ baddu mirt. Teem fargeem tohp zeeti peesaz- zichts, ne weenu zeetumâ eelaist. Win- na meita, kas jau pee wihra bija, eet pee teefas fungeem, un ar gauscham affarahm luhdsahs, ka winnai brihw buhtu, tehwiu apmekleht, un tam mir- schanas stundinâ azzis aisspeest. Tee winnai to brihwibu dohd, bet teem far- geem tohp zeeti peesazzihts, teem buhs allaschin winnas drahnas pahrmekleht, arrig winna ne effoti maifes, jeb zittu kahdu barribu lihds nehmufti. Tee fargi to arridsan ik reises, kad schi pee tehwa ee-eet, darra, bet ne neeku atrohd. Jau mehness pahreet, un tas zeetum- neeks ne mirst no badda, bet atjaunojahs, un kâ prisch un farkans waigôs paleek, kâ jauns wihrs. Tee teefas kungi par to tohti brihniyahs un tohs fargus issun- ni.

ni. Bet tee nodeewajahs, ka ta meita ne to warroht tehwiu sleppeni peenest, jo tee allasch winnas drahnas ar labbu sinu pahrmeklejoht. Kad ta meita at- kal kahdu reisi pee tehwa bij eegahjusti, nahf tee teefas kungi newilloht wirsu, un atrohn, ka tehws pee sawas meitas krushtim, kâ behrns, sihsch. Tad tappe winnu firdis no scheloschanas laustin laustas, redsedami to behrnigu mihlestibu prett tehwiu pee meitas, kas sawam pa- scham meefas auglam krushti atraudama, to tehwiu dewe. Un tee palaide to teh- wiu, un dahwinaja to tai meitai, winnas gohdigas firds labbad, un wisseem behr- neem par sihmi.

Mahziba.

Kapehz Deews sawâ swehtâ haustlibâ newa to haustlibu dewis: teem wezzakeem buhs sawus behrnus mihloht un usbar- roht? Tapehz, ka tas jau tehwa un mah- tes firdi eerakstihstis, un tee to bes tam darra. Bet kapehz irr Deews zettortâ haustli pawehlejis: tehwiu un mahiti zeenâ un gohdâ turreht? Tapehz ka behrneem newa tahda firds prett wezzakeem, kâ teem, prett sawas meefas augteem, jeb- schu

ſchu behrneem peeſlahjahs ſawu pateizi-
gu ſirdi wezzateem rahdiht, ne ween par
to dſihwibu, bet arridsan par to audſina-
ſchanu. Kad behrns to darra, kà ſcheit
ta meita pee ſawa tehwa, tad tas pee
Deewa un zilwekeem zeenà likts tohp.

Tas 34. Stahſts.

Kriſtibt̃s zilwek̃s ar paganu meitas.

Weens namneek̃s no kriſtitu lauſchu
ſemmes, Inde wahrda, aiſgabie
ar prezzi pah̃r juhr̃u, us tahtahm ſwe-
ſchahm ſemnehm, tur kuptſchotees.
Par nelaimi tappe tas fuggis no breef-
migas wehtras us paganu ſemmes aiſ-
dſihts. Tur tappe tas fuggis no breef-
migeem wilneem pee kraſta afmineem
ſadauſihts, un ſahze jau grimt. Zitti
glahbjahs us maſas laim̃as, k̃as fuggā
wirſū bija, bet us ſemmes nahkufchi,
tohp no teem melneem paganeem, k̃as
plikfi ſtaiga, guhti, nokauti, zepti un
aprihti. Zitti us fugga gabbaleem pel-
du eet un ſlibſt. Tas namneek̃s Inde
ween

ween, us airas pelſedams, laimigi juhr-
malli pahrnah̃t un meſchā ſlepjahs. Tur
weena plikfa un mella paganu meita to
atrohd, ſah̃t ſweſchineeku ſchebloht, un
apſlehpi to ſawā buhdā kahda apſlehptā
kaktā, k̃a tas ne taptu atrah̃ts un aprihts.
Tur winna tam ſleppeni eh̃t un dſert
peeñeff, un ar winna dſelteneem un
ſprohgaineem matteem ſpehle. Schis
eemihl ſawu glahbeju, winnas labbas
ſirds labbad, un ſchi atkal to ſweſchinee-
ku. Papreeſch runnaja tee ſawa ſtar-
pā zaur ſihmehm, ne warredami zits
zitta wallodu ſapraſt. Bet pehz jau
ſah̃t no abbejas wallodas wahrduſ
grahbſtiht, kamehr tee pehdigi ſaproh-
tahs, un ar ſamaſitu wallodu ſarunna-
tees warr. Tad ſtahſta wiſch ſawai iſ-
peſtitajai, kahda jauka dſihwofchana ſtarp
kriſtiteem laudim effoh̃t, ne k̃a ſchē pa-
gand̃s. Wiſch ſtahſtija winmai arridsan
ar kahdahm gohda drahnahm tas ſawā
ſem̃m̃ winnu gribbetu geh̃rt un gohda
ratt̃s waddiht. Schi jau wehlejahs
ſtarp kriſtiteem laudim buht, apſoblahs
lih̃ds paſaules gallam lih̃ds eet, un lik-
tees kriſtitees, un to ſwehtu tizzibu us-
nem̃t.

nemt. Tad aischgahje abbi pee nafts, un nehme maissi lihds, tik fo nest spehje. Tee dewehs par tumfscheem mescheem un tihrufeem us tufsfesi un pohstu kalneem, kamehr tee pehdigi us weenu pilssatu paganu semme flia, fur kristiti laudis dsihwoja. Tur kahpe winsch ar sawu draugu tahs paganitees us fuggi, un pahrnahze zittâ pilssatâ, fur tee nammeeki ar melneem zilwekeem kuptschejahs tohs par wehrgeem pirfdami un pahrdohdami. Schè schim sahtneram prahâ schaujahs, sawu melnu seemu us gruhtu kalposchanu pahrdohd. Winsch eet pee teem prezzineekeem, un saderr ar weenu no teem, fo paganu meitu pahrdohd. Schi ne neeka ne sinadama preezigi ar wihru lihds eet, bet tas winnu tam pirzejam nodohd. Tad schi sawam wihrum pee kahjahm friht un ar gauschahm assarahm rohfâs us debbesim pazehlusi luhdsahs, lai jel apdohma fo darra, fazzidama: ak tu elles krukis, woi tas par mannu labbu firdi, ka es tew esmu glahbusi, ka mannas tautas laudis tew newa zeppuschi: Tew mihtodama esmu es sawu gohdu, sawu

sawu tizzibu, sawu pillu maissi, sawu dsinteni, sawu tehru un mahiti, un sawus raddus atstahjusi, un par mescheem, purwojem un kalneem ar tew flihdusi. Un ja tewis par mannim schehl newa, tad schehlo jel ar tehwa firdi to augtu mannâs meefâs, kas no tewim nahf. Woi tad schis pehdigs wahrds winna firdi ne lohziia? Ak ja: Winsch sahze apdohmatees, un runnaja ar ta pirzeja, un teize winnam, ka ta seewa gruhta effoti, un pahrdewe winnu dahrgaki, ne kâ papreeksch saderrehts bija.

Bet fo tu dohma, woi tas tâ winnam par labbu isweddahs? Kad winsch us mahjahm ar zittu fuggi gribbeja pahrbraukt, tikke tas fuggis Turku rohfâs. Schè tappe winsch tapat us gruhtu kalposchanu pahrdohs. Schè winnam sliktaki flahjahs, ne kâ sunnam. Ne warredams wairak zeest, diwi reis isbehg, bet atkal atrasts, neschehligi, pehz Turku eeraddumu, us plikkeem letteneem ar pahthagahm kapahs tohp. Iau treschu reisi behg. Tad tee winnam dsihwu ahdu nodihra

un sahli eeleek, tur winsch kà suns kauk-
dams nomirre.

Mahziba.

Teescham dasch fristhts zilweks taps
winna leela sohdbas deenà no dascha pa-
gana, kà schein tas namneeks no tabs
paganites apfaunehts. Jo schi pagani-
te buhdama, ihsti mihligu un fristigu
firdi, bet winsch gan fristhts zilweks
buhdams, launaku firdi ne kà pagans
un plohsigs swehrs parahdija. Bet ta
atreeschanas deena nahze, kurrà win-
nam ar pillu mehru tappa maksahs.
Lai Deews dohd, kà tahds apfaunetajs
tahs zilwezibas ne taptu mannihts.

Las 35. Stahsts.

Zeeniga gaspascha.

Jaua zeeniga gaspascha ar samu fun-
gu Zahnds Telgawà buhdama, ee-
rauga, kà zittai zeenigai gaspaschai jau-
nas dahrgas drahnas pehz jaunu wihs-
taisitas irr. Schi dohma schurp un
turp, kà tai buhs no sawa funga tah-
das paschas dabhuht, jo tas wissai
dauds

dauds maksaja. Jau ne warr dehl tahm
jaunahm drahnahm gulleht. Winna ap-
stelle skrohderi, un norunna ar to, tam
buhd tahdas paschas jaunahs drahnas, kà
tai ohtrai zeenigai gaspaschai effoht, no
bohds isnemt, sataisihht, un pee winnas
funga us pahrdohschanu atnest, jau schi
gribboti to padarriht, kà kungs to pirk-
tu. Skrohderis to sohla. Pa tam win-
na tihscham flimma, un jo deenas jo
wahjaka paleek. Kungs suhta tuhda tad
pehz weenu, tad pehz ohtru dakteri, un
waiza, kahda ta flimmiba effoti? Weens
dakteris fungam aufis eemussina, tas ef-
foht us raddibahm, un wehle fungam
jaunu kundsinu. Ohtrs dakteris sakka,
tas effoht drudsis. Zeenigs kungs samu
jaunu gaspaschu mihlodams ne deenas
ne naktis no winnas gultas atstahj. Kad
jau zeeniga gaspascha kahda deenà it
wahja irr, un daudsfreis gihbt sah, kà
nahk tas skrohderis ar eetihstahm drab-
nahm un labbu deenu dohd. Schi ar
wahju walloodu pateiz un waiza, ko tas
labbu teiks? Tad isplahtha winsch tabs
jaunas pukkainas sihschu drahnas, kas
no sudraba mirdsin mirdseja, un waiza,
arrig

arrig zeenigs kungs ne gribbetu schihs
drahnas preeksch zeenigas gaspaschas
pirkt? Schi atbildeja: fo buhs man ar
scho neleetibu darriht, fawu gallu re-
dsoht, jo tas mannam prahtam reebj.
Tad fazzija zeenigs kungs: af mans
behrns, kad es tew warretu schinnis
drahnas weffelu redseht, tad man tas
mans weenigs preeks pasaulé buhtu.
Schi atbild: kautschu es tif wahju esmu,
fa es ne warru kahjas un rohkas zillaht,
tomehr es juns, fa fawam mihtam
fungam ne warru scho preeku leekt.
Tad zehlehs wiiana no gultas, tif bahla,
itt fa jau buhtu trihs deenas kappá gul-
lejusi, un likfahs no meitahm apgehrb-
tees. Apgehrbusees pee galda sehsh un
ar zeenigu kungufappeijas dserr, fa roh-
site feededama. Ta skrohderis labbak
ne fa wiifi dakteri proht, kas kahdai jau-
nai zeenigai gaspaschai fait, un fa buhs
paliydsieht.

Mahziba.

Gan zeenigas gaspaschas daschadas
skohlas sinn, no faweem kungeem is-
willaht, fo tahm eegribbahs.

Tas

Tas 36. Stahsts. Brahlis un mahsa.

Weenam sainneekam bija mahsa, kas
jau senn labpraht buhtu pee wihra
gahjusi. Weenâ deenâ tohp wiif pa-
gasts us muishu apstellehts, jo jauns
dsintu kungs dsibras jaunuu teefu zelt.
Schis sainneeks arri aiseet, un zeenigs
kungs zittus nowaddus, zittas leezibas
un zittu pagastu zelt. Mahjas pahz-
nahsoht seewa, mahsa, behrni un pui-
schi pretti nahk. Mahsa wiif pirmaka
waiza: nu brahlit, fo tas jaunais
dsintu kungs spreedis? Sainneeks soh-
bugals buhdams (bet tomehr ne smeeda-
mees) atbild: zeenigs kungs scho jaunuu
teefu zehlis, fa meitai, kam masa mut-
tite un smalka bals ir, pehz gadsfahr-
ta buhs isprezzetai tapht un labbu jaunuu
wiiru dabbuht. Tad schi fawu muttiti
fa mazzinu farahwusi ar itt smalku
balsi fakkar.

Tas irr teefham ihsti diwaina leeta!

Bet fakka tas brahlis tur flahht: kad
meitai labbi platta mutte un rupja bals
irr,

irr, tad buhs tai pehz pussgadda pee
wihra eet. Tad schi samu mutti libds
ausim atplehtusi ar rupju balse fakka:

A brabliht, woi tas teesa!

Tad sahze wissi puischi aplam smeetees.

Mahziba.

Tas newa gan, ka meita gohdiga un
fauniga irr, bet tai waijag arridsan
apdohmigai buht, ka ta ne fo aplam
runna, ka puischi to ne issmeetu.

Tas 37. Stahsts.

Pasaules sweschineeks.

Weens zilweks bija dsilla tufschā
allā,

Rā behrs, no masahm deenahm au-
dsinahs.

Tur tiffat tuppeis kahdā tumschā
mallā

Tau ne fo bija mannijs winna prahs.

Us-audsis pehz us weenreis gaismā
nahze,

Rā sweschineeks schai pasaul's flak-
jumā.

Winsch

Winsch wissus prahsus pirmreis pa-
zelt sahze,

Patlabban bija tobrihd wassara.

Winsch redseja tahs saules leelu spoh-
schum,

Ras wissas mallu mallas apselto,

Winsch flattijahs us saht un puktu
kohschum,

Ras kalnōs, leijās, laukōs spihgulo.

Schē birsiti, tē fillu eeraudsijs,

Un pee teem tihru lehnū uppiti,

Un ehnu no teem kohseem nomannija:

Ras uhdeni atspihd, kà speegeli.

Winsch redseja, kà dahrsa skaitums
teepjahs,

Rā putni skreen, kà lohpi pee-ehdahs,

Rā siw's un pihles peld, kà juhra
steepjahs,

Rā daschadi wiss debbes apgehrbjahs,

Un kà ta farkst, kad saule semmē doh-
dahs,

Rā saulei pretti pillajs mehnēs lezz,

Rā swaignites pamasam pulkōs roh-
dahs,

Ras kagra mirds un spihd kà kahda
swezz.

Winsch

Winfch dsirdeja, fà putni dseed ar
barreem.

Ra lagsdigallas truhmòs nopohga,
Tur jactedamas pa teem falleem sar-
reem,

Rà zihrulifchi lihgo gaisinà.

Winfch dsirdeja pamafam tahlat ee-
dams,

Ra awots werd, fà strautinfch bur-
bule,

Pahr nofkalloteem afmintinnæem sfree-
dams,

Ra meschi fchnalz, fo wehjinfch is-
ohfchne.

Winfch baudija wiffadu garduminnu,
Schè agri eenahfufchas fefberes,

Tur peeninnu, tè faldu meddutinnu,

Tur farkanas un faldas femmenes.

Tad maiffsti, un zittas gahrdas leetas,

Pee kaimina, fàs wiannam labprahf
dohd.

Winfch ohde daschas fahles, puffes
freetas,

Ko laufà, pfawà, dahrsà, seedòs rohd.

Winfch jutte ne aisleegtas fahribinnas
(Kas prahftu zilweku ne apgahna)

Pehz difchanas un daitas lihgaminnas;
Winfch

Winfch jutte weffelib' pee pilla speh-
zina,

Pehz jutte winfch ta meega falduminnu,

Un jutte, fad winfch atfal uszehlees,

Pee fewis atjaunotu dshwibinnu,

No jauna pasaulè apfkatitees.

Nu fo fchiz dohmaja? Winfch jaunà
wihfè

Pils brihnumeem to mufti atplehtis,

Ur preeku tizz, jau effohfs parahdihfè,

Un teizahs fwehts, fà paschàs deb-
befis.

Winfch tuhda Deewu augsti teiz un
flawe,

Kas tahdas laimes wiannam dahwina.

Ne azzumirkli Deewa gohdu fawe,

Pee wiffu, fo fàs mannijs prahftinà.

Bet fo tad mehs fchai pillà laime
darram?

Mehs, fam ne truhfst ne fahdas dah-
wanas?

Woi mehs tad laime buhdami ne war-
ram

Tam, fàs fo dewis, doht pateizibas?

Bet tammi weetà tohp ta dshwibinnu

Par behdu femini fsumjās pahrwehrra.

Ta waina irr pee pascha zilwezina,
Kas

Ras Deemu ne atfihst nesahtibā.
 Tapehz tu prahta zilwezin,
 Tu gudra Deewa raddibin,
 Ro Deews no wisseem lohpeem
 schfirr
 Un sawā gihmi raddijs irr,
 Remm pee firds un apdohma
 Schē irr swehta

Mahziba.

Wissu debbes debbes pulku, wissu pa-
 faul' raddijs Deews.
 Tee irr wiāna spehta sihmes; wiānu
 lohschums it vatees,
 Rā ar pirsteem wissur rahda manniht
 Deewa gohdibu.
 Lai tad, zilweks! tami prahti skattahs us
 scho jaufumu.
 Jo kad tu kā skulbs un aklis Deewa dar-
 bus ne manni,
 Tad tu sew un sawu preeku un patt
 Deewu atmetti.

Tas 38. Stahsts.

Malke nefsajs.

Weens augstajs kungs zellā weenu
 wihrū ar sawu seewu fastohp, kas
 pat-

patlabban malku us mugguru zehle un
 nopuhsdamees sauze: ak Ahdam! Ah-
 dam! Tas kungs waizaja: tapehz juhs
 par Ahdamu suhdseet? Tas wihrs at-
 bildeja: ne buhtu Ahdams ar Gewas to
 aisleegtu kohku aiskahruschi, tad ne buhtu
 mums tā ja wahrgst, un tā fuhri
 gruhti un ar mohkahn sawu maisiti ja
 pelna. Tad fazzija tas kungs: Kad
 juhs Ahdama un Gewas weetā buhtut
 bijuschī, tad juhs to ne buhtut zittadi
 darrijuschī. Tas malka neffejs atbilde-
 ja: mehs! mehs! mehs to ne buhtum
 darrijuschī. Rab fazzija tas Leelajs
 kungs: es gribbu to redseht. Mahzeet
 mannā pilli, tur buhs jums bes darba
 brihw dsihwoht, un islustetees, ehst un
 dsert gattawu dabbuht, bet to widdisch-
 ku apflahtu blohdu, kas lihds ar zittu
 ehdeenu us juhsu galdu taps uslikta, ne
 buhs jums aiskahrt. Ja juhs to baudi-
 seet aiskahrt, tad es juhs atkal sawā pir-
 meja wahrgoschanā aisdsihschu. Tad
 kritte abbi pee ta augsta kunga kahjahn,
 ar assarahm pateikdami un fazzidami:
 pasarg Deews, ka mehs tahdi trakki
 buhtum, un schahdu schehlastibu, mums
 pas

pascheem par nelaini, smahdetum. Kad tee pilli nahze, tappe teem diwreis ifdeenas trihs blohdas usliftas. Dimi bija ar jauku wirrumu un gallas, bet ta trefcha blohda widdu bij ar wahku apflahsta. Maifes un allus arridsan deewsgan. Kad tee jau druszin bij isbarrojuschees, tad eefahroja ta seewa sinnahst, kas tanni trefcha blohda effohst. Tas wihrs fazzija: seewin, seewin, ne aiskare to: Pateiz Deewam par to laimi, kurrâ mehs no schehlastibas effam, lai mehs sawu labbu laimi ne saudam un isposhtijam zaur kahribu. Ta seewa atbildeja: barribu es ne aiskahrschu, bet tikkai druszin to wahku pazelschu un raudsichu, kas tur eefschâ irr, fo Leelskungs no ta sinnahs? Ne kas redsehs. Wihrs bailigs ne gribb to laut. Bet ta seewa sakka: ne bihstees wihrin, ne kaitehs ne neeka. Tad fazzija tas wihrs: nu tad mannis dehl, zell tu lehninam to wahku, un es skattischohs. Tit fo ta seewa to wahku pazell, dshwa pelle ismuht. Tad ta seewa isbihdusees sahst drebbeht un tas wihrs galwu fanehmis raudahst. Tas

tappe

tappe drihs Leelam kungam sinnams. Tas litte teem tuhda wiannu wezzas keshas un panskaras atkal apgehrbt, wiannus aisdshst un pee malku neshanas peespeest, fazzidams: lai tee nu ne par Uhdamu, bet par sew pascheem kuhds.

Mahziba.

Kahrums irr wißu grehku eefahkums kas no labbahm un slinkahm deenahm rohnas. Labbas deenas irr kahrigam zilwekam dauds gruhtaka nastâ, ne kâ wiffas behdas wahrgutam. Tapehz ne waid par zitteem, ka tew ne pa prahsam klahjahs, bet apdohma, ka tas alsch tawa pascha waina irraidas.

Tas 39. Stahsts.

U t t u b u n g a.

Weenam wihram bij lohti nifna seewa, kas, zikreis ta faniknojahs, wihru par uttubungu lammaja. Pirma gaddâ, kamehr wihrs wehl jauna leeta bija, ta to wihru tikkai weenreis par neddelu isfunnija, un uttubungu

no:

holammaja. Ohtrâ gaddâ wehl tikkai
pahrdeenâs wihrû iskehsija un par uttu-
bungu sauze. Tresschâ gaddâ sahî is-
deenâs, bet tikkai weenreis par deenu,
wihrû par uttubungu islammahî. Zet-
tortâ gaddâ arridsan rihtôs un wakkarôs
wihrû par uttubungu sauz, un wihrs to
wehl pahrzeesch, kamehr wehl pee ehscha-
nas un gulleeshanas nakî meers bija.
Bet peektâ gaddâ ahû! jau nei pee dee-
nas nei pee nakts wihrâm wairak meers
bija, un ikkatru kummosi bij winnam ar
uttubunga palammu noriht. Wihrs
ne warredams wairak zeest, sahî seewu
kult. Jo schis kult, jo schi lamma: ut-
tubunga! uttubunga! Tad wihrs jau
dsihwibu apnizzis seewu sagrahbi un
grihb noshizimahî, un labbak bendes
rohkâ kluht, ne kâ par uttubungu ilgati
isfmeets tapt. Jo wihrs draud, un
winnu us dihti wesk, jo schi plohsidamees
sauz, uttubunga, uttubunga! Jau uh-
deni bahsch un galwu appaksch uhdens
zeeti turr, lai ne wairak uttubunga
sauz. Woi tad nu meeriga tohp? Kas
dohd? Ne spehdama saukt, rohkâs no
uhdens pahr galwu issteepusi un duhrs
sah-

sanehmusi albejus ihfeschus kâ uttes
kandama ar ween sakneebj, kamehr irr
slibest. Tas bija ihsti firdiga seewa!

Mahziba.

Jau teescham Sihraks sawâ gudri-
bas grahmata fakka: labbis es gribbetu
pee laumahim un ohdsehm dsihwoht, ne
kâ pee kaunas seewas. Lai Deews ik-
weenu gohdigu wihrû par tahdu dus-
mu-puhki pasarga.

Tas 40. Stahst.

Sahdscha seewas.

Geela Reischu sahdschâ, fur dauds sem-
neeki tohpâ dsihwoja, bija weens ee-
burweetis, kas trihs gaddus par jaunu
ehtu buhwoja. Kad winsch nu bija bei-
dsis to ehtu uszirst, fazzija tas us fa-
was seewas: nu seewin, fakk ar man-
nim paldees Deewam, jo es sawu suhrû
geuhtu darbu essu beidsis. Lai seewai
parlabban galwa ne pareisi stahwoja (jo
wihrâm ne bija brandwihs rohkâ) un
fazzija: puht man zittur. Kaunees fazz-
dja tas wihrs, fakk labbak paldees Dee-
wam,

wam, ka mannas mohfas un puhleschanas pagallam, ne ka tu tahdus bestaunigus wahrduš muttē nemmi. Echi atbildeja: leela manta, kad tu tur buhtu sprahdsis! Tad wihrs eedusmojahs un sakka: tew nu buhs paldees Deewam fazzih. Es nu ne fazzischu, atbildeja ta nifna seewa. Tad wihrs koftu fagrahhis seewu tikkū tikkam sakull, tai buhs paldees Deewam fazzih. Echi brehz, un tomehr ne sakka paldees Deewam, kamehr fainneeks un fainini faskreen un tohs ischfere. Tad waiza faininsch un fainini, par ko tee faskrihdjuschees? Tas eeburweetis stahsta wiff, kas bija notizzis. Wiffi brihniyahs par tahs seewas patgalwibu. Bats fainneeks tanni pascha fehta to sawai seewai stahsta. Echi fainneeze buhdama, us tahs eeburweetes puffes stahweja, undeggonu farahwusi atbild: leela leeta, to no seewas prassih. Saimneeks atkal fazzija: apdohma seewin, woi tad tas tahds gruhts wahrds bija, paldees Deewam fazzih, es sinnu, ka tu to man par mihlestibu buhtu darrijusi. Echi jau ar nifnumu atbild: es! tew! tu warretu

tu us to gaidih. Bet kad es tew buhtu lahdsis, fazzija tas fainneeks. Echi atkal atbild: ir tad ne, tapehz ka tu to gribbi. Tad fazzija tas fainneeks: kad tu ne gribbetu ar labbu fazzih, tad tew buhtu ar launu ja sakka. Sunnu suhdu us tawas galwas, atbildeja ta seewa. Saimneeks jau dusmigs tappis fazzija: tew buhs nu tuhda paldees Deewam fazzih. Echi atkal atbildeja: es tew pikki fazzischu. Tad tas arridsan rungu fagrahhis sawu fainneezi dikti sakull, kamehr zitti faskreen un tohs arridsan ischfere. Us weenreis, eekam wehl faule laischahs, wiffa fahdscha trohtsnis zellahs, wiffas mahjas leela fajukschana. Kas tad tur bija? Jau katre wihrs sawu seewu kull. Tapehz? Tapehz, ka ne weena ne gribb paldees Deewam fazzih. Jo ikweens wihrs sawai seewai scho ehrmu stahstidams, ar tahs schihs leetas dehl sabahrahs un sakahwahs.

Mahziba.

Tas irr launai seewai par eepreeztinaschanu, ka tai wehl dauds mahsinas irr,

irr, sam tahdas paschas stuhra galwas irraid.

Tas 41. Stahste.

Mulke fainneeze.

Saimneekam bija it smukta un daifa, bet lohti mulke seewa, kas rihcu un wakkaru ne warreja ischkiert. Prett ruddeni gribbeja fainneeks raddus mee-loht, un fahwe labbi barrotu wepru: un fazzija us seewas, te buhs mihesti kahposti, kad spekki peeliks. Winsch bija ar-ridsan allu bruhwejis, un kweeschu mil-tus preeksch karraschahm isijajis. Kad wiss gattaws bija, gahje winsch raddus saluhgt. Ko tad fainneeze weena mah-jas darrija? Woi rohkas flehpi turreda-ma wihru gaidija? Ak ne, winna ne bi-ja laiska, zauru deenu no rihsta lihds wak-karam nopuhlejahs. Kas tad bija win-nas darbi? To tu dsirdesi, kad wihrs pahrnahs. Jau wihrs nahk. Schi pretti tekk, wihram ap faklu friht un famus labbus darbus isteiz, fazzidama: Ko tu dohma, wihrin, kas man par ehrru bija! Tu man fazziji, ka kahposti mihesti

mihesti tohp, kad spekki peeleeek. Es wissu spekki pareisi sagreesu, un us ka-tru kahposta galwinu dahrsâ, gabbalu usliktu, lai mihesti aug. (wihrs jau kas-sahs pakausi) Schi wehl teiz, fazzidama: Bet wihrin, ko tu dohma, kas man no-tikke? Kaiminaa sunni wilkam apehdami nahk dahrsâ, un bes kauna sah spekki apriht un tur plohsitees. Es gan tren-zu un istekkulajohs, bet tas ne palihdse-ja ne neeka. Bet ko es darriju; es weenu sakehru un flehti pee muzzu tap-pas peeschju, un dikti iskuhlu. Tas jau spekki ne ehdihs. Bet ko tu dohma wihrin, kas man ar ta sunna gabbalu notikke. Winsch ar wissu tappu ais-ffrehja. Man pehz tappas schehl bija, so tas tomehr ffahde buhtu, es sunnam pakkat tekku pa lauku laukeem, tik ko ar mohkahm tappu dabbuju. Schè tew wihrin. Bet ko tu dohma wihrin, kas man wehl notikka? Es atraddu wissu flehti slapju, Deems sinn, ka tas bijis, ka tas ne bijis. Bet ne fait wihrin ne-neeka, jau faufs irr, es ar milteem no tibnes labbi beesi apbahrstiju. Mahz wihrin, wiss pareisi atraddisi. Ko bij-wih-

wihram darriht? Winsch seewu dailu-
ma dehl nehmis, ais ausim ween kas-
fahs, un to skahdi peezeesch. Preetseh
seemas swehtkeem no jauna zuhtas kauj,
un gallu duhmös pakarr, us seewas
fazzidams: to wajag taupih, kad tahs
garraas deenas nahks. Schi ifdeenas
us to gaida, wehl ne warr sagaidih.
Jau garseh laiks tohy, gallu ilgati glab-
bah. Pawassaras laika, kad saimneeks
attal mahjäs ne bija, nah weens garrajs
ubbags, un luhdsahs maies un gallas.
Schi maies dohd, un fakka: gallu ne
warru doht, jo wihrs to likka taupih,
kad garra deena nahks. Tas ubbags
mannidams, ka schi aplam mulke bija,
fazzija: es jo esmu ta garra deena. Tad
schi pillä preetä rohtas fassitt, un to
ubbagu glaudedama fakka: paldees Dee-
wam, ka tu weenreis effi nahzis, es jau
senn us tewis ar mohkahm esmu gaidi-
jusi. Tad schi lehdama eet, un win-
nam schinkus un gallus atness, un es
dohd, fo tas nest swehj. Tas ubbags
ahtri aiseet. Prett wakkaru wihrs
pahrnah mahjäs. Schi ar leelu pree-
tu wihram pretti nah, ap faklu friht,
un

un tam mihligi teiz, ka ta garra deena
te bijis, un ka schi tam wissu gallu no-
derusi. Saimneeks waiza: kahda gar-
ra deena? Schi atbild: Tas bija tahds
garseh wihrs ar leelu kulliti. Wihrs
galrou kassahs un waiza: fur winsch pa-
likte? Tad schi rahda: të, pa to zellu
winsch attal aisgahje. Gan wihrs pak-
kal dsinnahs, bet welti, jo tas jau bija
wilkam rihkle.

Mahjiba.

Tas irr nelaine saimneekam, kad
saimneeze mulke buhdama ne fo proht.
Ko palihds saimneekam kraht, kad saim-
neeze ne sinn kohpt un taupih, bet
krahjumu isschkehrd, seb atschagariti
srahda. Tur jau pohsts newa taklu.
Kad weena saimneeze prahtiga un mu-
driga irr, tad tas winnas ihstajs dai-
lums un glihtums.

Tas 42. Stahsts.

Ruprs.

Gohdigs wihrsch, kam leels kuprs
bija, zellä buhdams nahks-mahjäs
mekle. Stabbadstasch zittur ne warr
kohrteli dabduht, ka ween tahdä kamba-
ri,

ri, fur ifnafts fpohts jeb fehms aplam
plohfahts. Ro buht darriht? Peekuffis
tepat apgulltahts un Deewam pawehle-
jahs. — Nahts widdi nahe tas fpohts,
un to zeetâ meegâ fagrahbis us augfchu
prett grihdu mett, fa ween kwakfch. To
padarrijs pasuhd. Ro tu dohma tahds
ehrms tur bija notizzis? — Tas swe-
schineeks no rihtâ nomobdâ tappis, man-
na, fa kauli gan fahp no krittana, bet
fa muggura weegla un kuprs noht.
Kupru mefledams to pee wehrbalka ee-
raug. Râ preezigi lehfdams ais-eet. —
Disgahjis baggatu un pasihstamu wil-
tineetu zellâ fastohp, kaim arridsan leels
kuprs bija. Tas tuhda brihnidamees
waiza: fur taws kuprs? Schis atbilde-
ja: fohrteli. — Kahdâ fohrteli? Tad
schis wiff stahsta, kas notizzis. — Nu
jau tas ohtrajs to fohrteli isklaufchina,
faimneekam labbi makfa, fa pirmeja kup-
ru augfchâ redsedams apgullahs, un us
to fpohtu, fa us pestitaju gaida. Jau tas
plohfahts, jau schis preezajahs. Nu jau
winnu fagrahbi un arridsan us augfchu
mett, fa ween paukfsch. — Roi jau
kuprs noht? — Redfesim. — No rihtâ
man-

manna, fa kauli fahp, fa muggura
dauds gruhtaka, un fa kuprs dauds lee-
laks. Winkfch azzis mett us to kupru
pee wehrbalka. Ahu! jau tas bija noht
un schim peelippis. Tad bij winnam ar
stenneschanu falihkufscham aismilkees,
un par pasauls apsmeeclu dubbultu ku-
pru walfahp.

Mahziba.

Ne allaschin wiffeem weenadi isdoh-
dahs. Tas pirmajs ne sinnadams lai-
migs tohp, tas ohtrajs laimei pretti
speesdamees nelaimi atrohn. Tad jau
dauds labbaki to par labbu nemt, fo lif-
tens katram peeschlihris.

Tas 43. Stahsts.

Ehrms.

Ehrms irr tahds swehrs, kas starp
wiffeem swehreem zilweka gihmi lih-
dsinajahs, un arridsan fa zilweks stah-
wu eet. Wiff fo tas reds zilweku dar-
ram, to tas arridsan darra, bet bes
prahta un apdohmu. Zaur schahdu ehr-
moschanu tahds dauds smeeclu padarra.
Tan-

Tanni semmē, fur tee ehrmi us fohku
 farreem pulkōs miht, tohp tee fā lah-
 tschi, ar stipru dsehreni peewilti un guh-
 stiti. Zitti fā tohp peewilti: Zilweki
 preeksch winnu azzim, furpes apwels
 un danza, un ais-eisohr ispißketas fur-
 pes pameett. Pehz tam sanahf tee ehr-
 mi, un tahs furpes apwiltuschi arridsan
 danza. Tad fastreen tee zilweki, un
 tohs nokauj, jo tee tad ne warr behgt
 nedf fohkōs fahpt. Kad kungi, kas to
 zellu brauz, ihsti gribb islustetees, tad
 tee zella widdū pillus furwjus ar oh-
 gahm noleek, un pee katra furwja fah-
 das desmit jeb diropazmit nuhjas pee-
 sleen. Tad sa-eet kungi tanni istabā,
 kas jau tapehz zellmalli ustaifita irr,
 skattitees. Pehz ehrmi salassahs un pa-
 preeksch no tahlenes gluhn un weens oh-
 tram fohbus rahda. Tahs mahtites
 drohschakas buhdamas pee ohgahm pee-
 eet, un fahf sareetees un plohstitees.
 Tad tee tehwin arridsan veekriht, un
 nuhjas sagrahbi, un fahf fautees.
 Kungi pa tam gribb farnes isfmeetees.
 Tikkam tikkam sakuhluschees dasch sawas
 zistas wilkdams un flibbodams aisleen.
 Daschi

Daschi Kungi arridsan ehrmus muis-
 schā par lustes turr. Weenam kungam,
 kas jau sein slims gullejis, bija arri-
 dsan tahds ehms, un tur flahf sun-
 nihts, kas ar ween besdeja. Ehms to
 ne warredams wairak zeest, snuetti sa-
 rahwis wiffur apfahrt skattahs; pehdi-
 gi no wiha muzzinas tappu israhwis,
 funnu pee astes sagrahbi, un gribb tam
 to pakkatu ar tappas aisbahst, lai ne
 wairak besd. Sunihts kauz, un ehms
 ne warredams drihs trahpiht, aplam
 plohsahs un ehmojahs. Kungs par
 leeleem smeekleem ne sinn, woi buhs
 funnu woi wiha glahbt, un no teem
 smeekleem wessels tohp.

Zittu reisi ehms eerauga, fa pawars
 Wahzsemmes reekstes us ohglehm zepi,
 un ar tangahm weenu pehz ohtru no
 ohglehm israu. Pawars spihskambari
 ee-eet un tangas lihds nemm. Tad
 ehms kaffi us ugguns-furra sagrahbi,
 un ar kaffa preekschajahm kahjahm reek-
 stes no ohglehm iswek, ne gribbedams
 samus paschus naggus fadedsinaht.
 Kaffis aplam brehz, famehr pawars
 nahf un kungam schohs smeeklus rahda.
 Atkal

Atkal zittu reisu ehrms skattahs, fa sullainis kungam bahrdunodseim. Kad kungs no kambara isgahjis, sagrahbjas to fakki, un to zeeti dweel eetin, fa ne mas ne warr kufstetes. Behz fakka gihmi eesepe, un nasi nehmis skust sah, un bahrsdu lihds ar ahdu no-greesch. Rakkis aplam brehz un kungs nah, raudsitees, kas tur irr, un gribb no smeekleem trats palift to eeraudsidams.

Zittâ rihâ ehrms lohga sehdedams skattahs, fa kurlpneeks ahdu preeksch sahbatahm greesch. Kad kurlpneeks ehst eet, tad schis kurlpneeka krehslâ apsehdees wiffas ahdas sagraisa un leelas skahdes darra. Tad kurlpneeks us atreebschanas gahdadams, kad atkal ehrms no lohga skattahs, nasi it assu istrinn, un beidscht tihscham ar nascha mugguru garr faklu welf, it kâ gribbetu tas sewim faklu nogreest. To darrijis nasi noleek un ais-eet. Ehrms preegahjis arridsan rapreeksch nasi trinn. Behz gribb arridsan kâ kurlpneeks nasi garr faklu wilft, bet, kâ jau lohps bes apdohma un prahta, to, ne ar nascha mug-

mugguru, bet ar asmini darridams, ahtrumâ tif dsilli fakla eegreeschahs, fa turpat us weet as paleek. Tas bija ehrema gals.

Mahjiba.

Behrni un nejehegi irr kâ ehirmi, kas to runna, to tee no wezzakeem dsird, un to darra, to tee no wezzakeem reds, bet wiff bes apdohma un prahta. Tapehz ne waijag wianu preekschâ kâ aplani runnaht un darriht, jo tee to drihs pakkal runna un darra. Kad tahdi pee ugguns, pee dsilla uhdens, pee eerohtscheem un pee schaujama rihka nah, tad tee tã, kâ ehrms ar kurlpneeka nasi, daschu nelaimi sew un zitteem padarra. Tapehz ne waijag behrneem un nejehegeem laut ar ugguni staigah, uhdeni peldeht, jeb eerohtschus rohka neimt, zaur kâ greht notift warr; un schaujamu rihku ne waijag tahdã weetã turreht, tur behrni peekluht warr. Bet kâ buhs no behrneem un nejehegeem ween sazzih; Deewam schehl arridsan dauds wezzakee irr, kurreu dsihwoschana tihra eharmo-schana bes apdohma un prahta irraid.

Tas

Las 44. Stahst's.

Leelstungs un Basnizab- Kungs.

Wahzsemmes Leelstungs us meddi-
schanas buhdams un breedi dsen-
nadams sah'e zaur wisseem mescheem
elshst. Ito mescha klaijuma nahzis basni-
zu no tahlenes eerauga, un pee Basni-
zunga eejahj. Mahzitajs pretti nahs-
dams to ar wissu preeku fanenun un us
maltitu luhds. Winsch preekschâ zell,
fo Deems dewis. Un kad tee bij pa-eh-
duschi, fakka tas gohdigs mahzitajs ar
weenteesigu sirdi: nemmeet tã par labbu!
To paschu azzumirkli Leelstungs ais
mahzitaja frehsla engeli eerauga un it
libasms tohp. Pehz tam meddineeki sa-
lassahs un Leelkungu us pilli pawadda.
Zittã deenã subta Leelstungs sawus rat-
tus pehz to mahzitaja un leet to us pilli
aiswaddiht, un us maltitu nahst. Zur
bija, fã jau pee Leelkunga, dahrgums un
glichtums wissas mallas. Wiss galds tap-
pe ar baggatu barribu un ar dahrgu wihs-
nu apfrauts. Kad jau dikti bij ehdufschi
un

un dschruschi, fakka tas Leelstungs arri-
dsan us mahzitaju: nemmeet tã par
labbu. Azzumirkli mahzitajs gibbst, un
fã mirrons aptriht. Kungi fastreen,
winnu uszell un mohda. Kad atdsih-
jahs, waiza Leelstungs, fas tam effoh't
notizzis. Tad fakka mahzitajs: Zee-
nigs semmes tehws, tik fo juhs to wahr-
du fazzijah't, fã man buhs par labbu
nem't, eeraudstju es wellu pakkat juhsu
frehsla. Kapehz fazzijah't juhs, man
buh's par labbu nem't pee tahdas bagga-
tibas, fahdu es wehl ne biju redsejis un
baudijis. Tad stahstija Leelstungs, fã
tas pee mahzitaja ais winna frehsla en-
geli redsejis, un tapehz tohs paschus
wahrdus fazzijis. Tad likke Leelstungs
mahzitaju ar wissu gohdu un ar dauds
dahwanahm atkal mahjas pahwest, un
preeksch sewim Deemu luhgt.

Mahziba.

Kad Deewa dahwanas ar sahtu un
gausu weenteesigi walka, tad Deems un
winna swehti engeli ar Deewa swehtibu
flah't irr. Bet fur tikkai rij un plih'te,
tur ne Deems, bet neschkibstajs gars
flah'tu irraid.

Las

Tab 45. Stahsts.

Bruchtans un bruchte.

Jauneklis ar meitas kabsas turreja. **P**irmâ nakti sawai bruchte teiz, ka tam kas us firds effoht, ko winsch gan stahsticu, kad winna to tikkai ne par launu nemtu un winnam ne pahrmestu. **S**chi mulke buhdama luhds, lai jau teiz. **T**ad stahsta winsch, ka tam jauna meita effoti. **S**chi atbild: ne fait ne neeka, sirsnia. **B**et zik wezza winna irraid? **W**aizaja ta bruchte? **S**chis atbild tishcham nopuhdamees: puff ohtru gaddu. **T**ad fazzija winna: **M**an arridsan weena lecta us firds irr, ko es tapat teiktu, kad tu to arridsan ne gribbetu man par launu nemt, neds man pahrmest. **W**insch apsohlahs muhscham ne peeminneht. **T**ad schi drohscha tappusi aplam teiz, ka tai jauns dehls no trim gaddeem effoht, un kas warretu turpmat winna meitu apnemt. **K**ab, fazzija kas bruchtans, ka es to sinnu. **T**uhdal bes faweschanas zeltahs un gehrbjahs. **S**chi gauschi fahf luhgtees un raudaht, bet wiffas winnas affaras ne palihds ne neekas.

Ka. **W**insch eet pee tehwofscha un fahka: es sawu meitu wairs ne gribbu, tu warri to zittam wihram taupiht. **K**a: pehz? **W**aiza tehws. **S**chis atbild: tapahz ka winna newa meita bijusi, kas wainaka irr, jo winnai jau behrens bijis. **T**ehws waiza: kas tew to teizis? **S**nohts atbildeja: winna patti man to teikusi. **T**ad fazzija kas gohdigs tehws galwu frattidams: kas sinn, ko winna melfusi. **L**ai mahte pee winnas ee-eet un ar winnas runna, un mehhs gribbam pee durrin klausitees. **M**annis pehz, fazzija kas bruchtans. **T**ad stahstija tehws mahte, ko snohts teizis un lifte to pee meitas ee-eet. **K**ad schi eegahjusi bija, tehws ar snohti pee durrin klausahs. **T**ad mahte fahf meitu islammaht un fazziht: tu mauka, tu kuana, kapehz effi tu to sawam bruchtanam teikusi, ka tew behrens bijis? **M**an jau trihs behreni bijuschi, eekam es sawu tehwu apnemmu, un winsch tomehr lihds scho baltu deenu ne sinn ne neeka. **T**ad tehws galwu fanehmis, eet, it ka galwa winnam degtu.

†

R

Mah-

Mahjiba.

Dasch zilwets tà schi bruchte un tà
ta bahba paschu kaunu ne siun flehrt.
Ne brihniices dauds par schim seewisch-
fahm. Skattees frohgà un weesibà us
peedsehruscheem wihreem, moi tee labba-
ti siun sawu gohdu taupih? Kad galwa
pilna, tad sah! leelitees ar grehkeem, par
fo bij kaunetees. Wiltus, sagschanas,
maufoschanas un wissu negohdu mehle
tad isplahpa.

Zas 46. Stahst.

Ises behrs.

Raimina seewa Edde, Indrika mah-
jās nah! Maddu apmekleht. Mah-
sinas no daschadahm leetahm, no kunga,
no gaspaschas, no basnizkunga, no basniz-
kunga gaspaschas, no junkura, no junku-
reenes, no sullaineem, no spihsmannes
un no simts zittahm leetahm augstas
runnas turr. Rà tschakli mehlites groh-
schahs un muttes putt, kad bahbas tehrse
un plufschke. Dauds isrunnaju schees jau
schkirrahs. Wehl sah! ahra farunna-
tees.

tees. Nu jaunās wehstis dsirdefim —
Ro tu dohma mahsin, Pehtera mahjās
raddibas irr. — Eij trakta, fo tu mel-
si, wehl tas wissai agri — Nudde tur
raddibas irr, tizz tu mannam wahr-
dam — Ro tad Deems Issei dewis? —
Ak lai Deems pasarg! — Rapehz? —
Deems gan jaunu dehlu dewis, bet lai
Deems mannus grehfus peedohd, tas
irr behrs! — Kas tad behrnahm
kaisch? — Kad tu to punduri redsetu,
tahda platta galwa! — Ak tu Deewa
fohdiba, no ka tad tas warr buht? —
Kas man par to? ne manna zuhka ne
manna druwa. — Ro tad tehws sak-
ka? — Ro buhs darriht? nabbadsinsch
nobahlis stahw un raud. — Zas ne
kait leelai saimneezei, kas tà isweebu-
sees staigaja, lai zittas ne apsmahde. —
Es jau fenn dohmaju, ka tas tà nahks,
bet kad tu wehl to deggonu redsetu: tà
ka manna spigga: un aufis, lai Deems
swehti dauds leelakas ka Schihdam. —
Zebè ne warr sinnah! ka Deewa riht-
se nah!

Nu jau weenreis runnas beidsahs, jau
Edde pahr lauku aiseet. Zuhdal Mad-

de us Ahdama sehtas pee Annes ffreem,
 un tai wissu ehrmu no Illes behrnina
 teiz, un wehl schlihbass kahjas peemello.
 Anne atkal Brentscha mahjās aistekk,
 un Dahrtei no Illes behrnina teiz, un
 tam arridsan greifas rohkas dahwina.
 Dahrte ar Katschas sanahkusi, jau nab-
 bagam behrnam rohkas un kahjas sa-
 rauj un pumpas peelee. Jo deenas jo
 wairak zaur wallodahm tā istaisa, ka
 pehdigi ne warr sinnaht, woi buhs par
 putnu, woi par zittu kahdu ehrmu tur-
 recht. Jau wissā draudse daudsina. It-
 weens to dsirredams frustu mett. Bah-
 bas drebb, un to par leelu brihnuma
 sihmi turredamas meitahm mahzibu
 dohd, pee wezzu tauschu tizzibas palikt.
 Zitta teiz, ka mehrs nahks, jo preeksch
 mehra arridsan tahds behrns essoht pee-
 dsimnis. Wezzas mahtes to par
 preekschsihmi tahs pastaras deenas turr,
 un pahr sawahm fruchtim sitt, lai
 Deews winnas scheblo. Zeeniga gaspa-
 scha muischā to isdsirdejusi, no weena
 ta, no zitta zittadi stahstam, lohti isbi-
 dusees ruhpinajahs, ka to sawam Run-
 gam teikt buhs, ka tas ne istruchtohs.
 Bet

Bet Kungs to dsirredams smeijahs, un
 junkuri aissuhtha, behrnu apluhfoht.
 Tas atrohn wesselu behrnu, kam ne
 neeka kait, kà tikkai ta peerite, no rad-
 dibahm, druszin fasppeesta bijusi, un ka
 austinas druszin no galwas atstahweja.
 Wissi zitti lohzeeki bija pareisi. Us
 weenreis wissa walloda pagallam bija.

Mahziba.

No neeka leetas drihs leela walloda zet-
 lahs, kad pahr dauds mehlehem (lai
 Deews pasarg pahr bahbu mehlehem)
 eet, bet drihs arridsan suhd. Jo melli
 irr kà sneega gubbens: jo wairak wahr-
 ta, jo wairak peelihp un leelaks tohp.
 Bet kad jau wairs ne kusta, tad atkal
 saploht un pehdigi iskuhst.

Tas 47. Stahsts.

D u s m u p u h z e.

Saimneeze maissi zeppe, un pahrleeku
 agri no frahsna iswelke, kad maise
 wehl jehla bija. Bet tomehr ne warreja
 zeest, kad kas winnas darbu smahdeja
 Wihrs no darbeem pahrnahzis, un
 maissi

maisi baudijs fazzija: man dohmaht, seewia, baggata maisite newa gan iszep-pusi. Echi tuhda par scho wahrdu saniknojahs. Ta fa pee tihtera, kad tas eefarrinahts irr, urstkuls far-kans, sifs un balts mettahs un breeft, un tad sawu niknumu ar rihbedamu bal-si no fakla iskratta, ta schi arridsan ur-skulu uspubsch. Jau mutte bahl, wai-gi fargst, un luhpas fillas uspumpi. Galtu frattidama wihran azzis lezz, un wahredus grabbstidama fakka: maise ne ne newa jehla, woi sinni tu to, es, es, es tawa seewa, es tew fakku, ta maise irr pahrzeppusi. Azzumirkli gibbst. Wissi fakkreen un ihfchfus, to ta fakneebusi atlohta, bet tas ne palihds ne neeka. Zitti ahtri mattus swillina un tai preefsch nahsim turr, lai atdsih-jahs, ir tas ne palihds. Tad wihrs roh-kas fasisdams schelohjahs: ak ta pohstu maise! Deews sinn, ta ne bija iszep-pusi. Pahrzeppusi, pahrzeppusi, sah-ze schi brehkt. Lai jau pahrzeppusi irr, atbildeja wihrs, kad tu tikfai firsinn wessela tohpi. Echi attal brehz: pahrzeppusi, pahrzeppusi! Wihrs jau ar-ridsan

ridsan fakka: teescham baggata maisite pahrzeppusi. Tad tappa saimneeze tuh-dal meeriga, un palirke wessela.

Mahziba.

Schai dusinu puhzei dauds mahsinas un brahlischi irr, kas wirsrohtu mekle-dami pehdigu wahrdu paturr, un lihds kauschanas us sawu patgalwibu pa-stahw.

Tas 48. Stahst.

Sapnis.

Weens zilweks bija lohti noskummis sawu grehtu dehl. Sawas leelās firds behdās apgultahs, un sapni reds, fa tas zella wihrs buhdams ween-tulis tukfnesi essohts, un fa breefmiga pehrfona wehtra zellahs. Jau sah aplam ar spohscheem sibbineemduzzinagt un liht. Rabbadsinsch ne sinr fur glahbtees, trihs nammus eerauga. Winsch aistekt pee pirma namma fur ta taisniba dsh-woja, un flauie un luhdsahs, buhs eelaisf. Bet ta taisniba durris aisschaun un ne eelaisch, tapehz fa schis ar dub-teem

teem tà apgahnits bija. Pehdigi taisniba to atstumj un draud, tadu plukkatu iskult. Ko buhs darriht? ar asfarahm ais-eet un steidsahs us ohtru nammu, kur ta mihlestiba dsihwoja. Za winnu gan gribbeja usnemt, bet winna ne drihsteja, to tai taisnibai pretti darriht. Jo ta mihlestiba ne warr prett taisnibas zeltees. Tomehr winna to nabbagu wihru mihligi us to treschu nammu rahdija, kur ta scheblastiba dsihwoja. Schi rohkas isplehtusi pretti nahk, to nabbagu apkampj un ar preeku usnemm, namma cewedd, assaras mihligi noslauka, slapjas un apgahnitas drahnas nowels un jaunass skaidras drahnas apgehrbj un tad jauki meelo. Patlabban pehrkons pahr-eet, debbes noskaidrejahs un saulite sahk jauki spihdeht. Pehz tam preezigs no sapna atmohdahs un ar Deewa scheblastibas sawu grehku dehl apmeerinajahs.

Mahziba.

Schis sapnis rahda, ka ne weens zilweks preeksch Deewa taisnibas pastahweht warr, tapehz ka wissi ar grehkeem ap-

apgahniti irr. Bet nee tibras Deewa scheblastibas ja turrahs, ta ween tohs nabbagus grehzineekus usnemm.

Tas 49. Stahsts.

Keisera puifchi.

Weens puifis, kas patlabban Keiseru apdeeneja, eerandsija us Keisera swahrkeem utti. Ne drihstedams Keiseru aiskahrt, un tomehr ne warredams pazeest, ka ta utte us kunga swahrkeem staiga, scho padohmu nemm. Wiasch mettahs preeksch Keisera semme, un isluhdsahs to brihwibu weenreis Keiseru aiskahrt. Keisers winnam to brihwibu dohd. Tad schis no pakkatas sawu kungu aiskahrdams to utti no nemm un semme mett. Tuhdal waizaja tas Keisers: kas tas bij? Schis faunahs fazziht. Bet Keisers zeeti pawehl winnam buhs fazziht, lai buht bijis, kas buhdams. Tad schis nabbadsinsch drebbedams luhdsahs, lai Keisers to par launu ne nemm, tas essoht utte bijusi. Tas Keisers smeedamees atbild. Te warr

warr redseht, fa es zilweks esmu, jo ut-
tes pee zilwekeem turrabs, lai tam pui-
scham par to simts dahlerus dohd. Un
winsch to dabbuja.

Behz trim deenahm, kad zits puifis
Keiseru apdeeneja, gribbeja tas tapat
simts dahlerus pelnitees. Winsch sem-
me mesdamees arridsan Keiseru luhdse
par to brihwibu wiannu aiskahrt. Keisers
winnam to lahwe. Tad schis leekabs,
it fa winsch tapat no Keisera swahrkeem
fo atnehmis. Keisers tuhda waiza: kas
tas bij? Schis ne gribbeja fazzicht utte,
fa tas Kungs to schfelmbu ne mannitu,
tapehz fazzija winsch: tas bij bluffa.
Tad Keisers dufmigs tappis fazzija: Un
tu gribbi man par sunnu padarriht, jo
bluffas pee sunneem turrabs. Tuhdal
pawehleja Keisers winnam simts streh-
kus par pakkatu doht. Un winsch tohs
arridsan dabbuja.

Mahziba.

Té warr redseht, fa tas dauds zittadi
irr weenteesigi un no labbas firds, ne
fa wiltigi un ar schfelma prahnu, fo
darriht. Bet sawa laika kates sawu
pelnitu lohni dabbu.

Tas

Tas 50. Stahsts.

Laiffa.

Weena meita bij lohti mudra un
strahdneeze, kad kahds swesch pui-
sis redseja. Bet kad ne kahds swesch
bija, gabje wianna tuhda puht. Kahdu
reiss dischans puifis nahf luhkotees.
Schi aplam ahtri krisdama pee rattina
skreen un wehrpj. Tas puifis gudri-
neeks buhdams to manna, un padohmu
mekle meitas tikkumu pahrbaudiht.
Klechts atflehgu no lohga nehmis to
fleppeni meitas kohdeta eebahsch, grib-
bedams raudsiht, arrig wianna wehrpda-
ma to drihs atraddihs. Puifis ais-eet
un fainneeks atflehgu mekledams ne
atrehd. Kas jau noht tas noht. Behz
diwi neddelahni tas puifis atkal nahf.
Schi tuhda pee rattina apsehdahs un
wehrpj. Puifis waiza, arrig dauds
wehrpufi? Schi atbild fmaidedama:
kas tad bes darba dihf u stahwehs. Pat-
labban fainneeks schelohjahs, fa wia-
nu reis klechts atflehga effoht suddusi un
ta fa akka eekrittusi. Schis fmeedams
pee-eet, atflehgu iswelf un meitu ap-
fmeij,

smeij, fa ta tad ween wehrpoht, kad
 sweschas azzis to redsoht. Pehz kahdu
 laiku zits bruchtgan nahf. Tas no
 winnas laiskuma ne sinnadams, pehz
 winnas prezeja un scho maitas gabbalu
 arridsan dabbuga. Schi seewa tappusi,
 jau rattinu nomett, un us gattawu ween
 dshwodama fa wahrna mella staiga, un
 tamehr kreflu us mugguras walta, fa-
 mehr saschliht. Tad bij wihran jaunu
 pirft. To apgehrbusi wezzu kreflu ug-
 guni mett, lai ne wasajahs appatsch
 kahjahm. Weenreis wihrs us tirgu eet
 kreflu pirft, bet ne warredams dabbugh
 sohfu pehrf. Mahjäs pahrnahfoht see-
 wa no tahlenes eerauga, fa wihrs to
 baltu rohka nehfa, un dohma, fa tas
 krefls effohts. Schi leela preekä sawalka-
 tu melnu kreflu nowelt un krahni mett.
 Wihrs ee-eet, krefls newa un seewa plif-
 ka. Ak mannu fuhru deenia, kas nu
 buhs! Patlabban weesi nahf. Nabba-
 dsite ne sinnadama fur sprukt, ais sal-
 mu kuhleem aisleen un tupp. Peedseh-
 ruschi weesi no tirga nahfuschi weens
 pehz ohtra faktä eet, un ne sinnadami
 to fainneezi pahr pahrim apmeesu.
 Behdigi

Behdigi sunni reedamees salmu kuhls
 apgahsch un par pasauls apsmeecklu plif-
 fu seewu preekfch wissu azzim shahda.

Mahjiba.

Pliffums un fauns irr tee augli wee-
 na laiska zilweka. Lai Deems pasarg
 par tahdu negohdu.

Tas 51. Stahst.

Leelitaju melli.

Rohrteli pilsfata dauds sweschi sanahze
 ehst. Starp teem bija weens lee-
 litajs, kas aplam dauds mellus shahstija.
 Zits sohbugals buhdams, daschadi ar to
 fa-ehrmojahs, un zitteem weeseem dauds
 smeecklu darrija. Ehdohf fazzija tas
 leelitajs: kahdi sifki kahpostinni schinni
 semme irr. Tahla semme esmu es tah-
 du leelu kahposta galwinu redsejis, fa
 wirfneeks ar wissu sawu pulku tur ap-
 patsch prett leetus warreja glahbtees.
 Tas ohtrajs tihschi pretti shahstija: es at-
 kal esmu tahdu leelu warra katlu redse-
 jis taisam, fa simts kalleji us weenreis
 pee ta katla strahdadami zits zitta kal-
 schanu ne warreja dsirdeht, tik tablu
 weens

weens no ohtra stahweja. Hoho, fazzija tas leelitajis: kam welnam tee tahdu leelu katlu kalle? Schis atbildeja: kam tad zittadi, kà sawu leelu tahpostu tur eefschà wahriht. Tad sahze wiissi weesi smeetees. Behz sahze zitti no kerra runnaht. Tas leelitajis sahze tuhda teiktees, tas effohts dauds eenaidneekus no kewis, un weenreis weenam eenaidneekam rohtas un kahjas nozirtis. A tad galwu? waizaja tas ohtrs. Schis ahtruma bes apdohma atbild: galwa jau bija noht. Tad no jauna wiissi sahze smeetees, ka tas sawu stiprumu pee zilweka bes galwas parahdijis. Behz tam sahze tee no meddischanas runnaht. Nu jau wairas leelitaji zehlehs, jo tas jau meddineeku ammits melloht. Weens stahstija: ka winsch pihles esara eerauddams sawu biffi lahdejis, un ka winnam tikkai peežas fthrohtes bijuschas. Tahs paschas driht eemettis un schahwis, un peežas pihles noschahwis, no deewadamees: peežas fthrohtes peežas pihles. Ohtrs atbildeja: tas nawa neekka. Es lahzi no pakkatas schaudams kà zaursehawu, ka ta lohde zaur galwu

galwu zaurgahje un es zaur to schahwu-mu, kà zaur stabbuli zaur redseht warreju. Zitti smehehs, bet tas sohbugals atbildeja: tas irr teesa; jo es pats tahs sishes no tawas fhattischanas pee lah-tscha pakkatas esmu redsejis, un man dohmaht, wehl tawa mutte no ta laika mella. Tad gribbeja tee zitti no smeeschanas plihst, un tas leelitajis mehms palikke. Tad sahze zits stahstihst, ka tas aismakkar us meddischanas buhdams ar sawu sirgu purwe nahzis, tik to warrejis iskultees. Gausuma nahzis noman-nijis, ka wiffas tshetras pakkawas mukla palikkuschas. Schis pakkawas schelodams atpakkat jahjis, un tik laimigi to weetu atkal trahpijis, ka sirgs eefsch wiffahm tshetrahm pakawahm atkal tik zeeti effoht eeminnis, ka kallejs wakkar tik to warreis nopleht. Zitti sahze smeetees, fazzidami: kà warr tas buht? Bet schis pastahweja us saweem mel-leem. Tad tas pirmais sohbugals scho apstneedams tihscham fazzija: tas irr teesa, jo es zaur gaisu ffreedams to pats esmu redsejis. Tee zitti waizaja: kà tas effoht zaur gaisu ffrehjis? Tas sohbu-

sohbugals atbildeja: es biju laukā ar samu bīsi. Newiltoht pulks dsehrwoju ussfrehja. Es drihs samu bīsi peelahdeju un ahtrumā aismirfu stempeli jeb lahdstoku attal iswilt. Es schahwu pehz tahm dsehrwehm tik taisni, ka wisfas dsehrwes ar kafeem us lahdstoku jeb stempeli palitke kahruschas un pee semmes kritte. Es drihs peeffrehjis weenu dsehrwi pehz ohtru norahwu un pee kafeem ais jobstu bahsu. Kad nu tahs dsehrwes atdsihjahs, sahze tee us weenreis ar spahrneem kulteēs un man gaisā zelt, un par to purwi pahrwest, tur schis patlabban ar samu sirgu un pakkawahm publejahs. Tad sahze wissi ap-lam smeeteēs. Bet tas, kas no sawa sirga un pakkawahm bija stahstijis, fazzija: tas newa teef, bet tihri melli. Tas sohbugals atbildeja: klauseēs brahliht, kad es sawus mellus esmu tizzejis, tad tu gan tik dauds gohda prattisi, un arridsan mannus mellus tizzeji. Tad zehlehs wissi ar pilleem smeekleem, un schlihrabs smeedameēs.

Mahziba.

Dasch ehrmigus mellus no few pascha

scha tā isdohma, ka sirneklis sawu pamedeni no few pascha iswilt. Bet tee augli no tahdeem melleem irr kauns un smeekli. Sargees no tahdas skohlas, kas prahtigam un gohdigam zilwekam ne klahjahs.

Tas 52. Stahsts.

Ubbadsinsch.

Baggatam fungam, kas sawus par-radus sawā prahtā sarehkinaja, sa-stappe us eelas wahisch ubbadsin-sch, kam jau galwa no wezzuma drebbeja un wissi matti firmi bija. Tas sahlihzijs schehlojahs un fazzija: Zeenigs kungs apschelosteēs tikkai schim brihscham pahr man-nin, jo man nar' ne kas pee rohkas, sawās leelās slahpēs atdferteēs. Turp-mak es ne kahdas gruhtibas jums wai-raf darrischu, jo es zerreju, ka scheh-ligs Deews gan drihs mannas wahrgo-schanas beigs. Ak Deews jel usnemim mannu nabbagu dwehseliti! Ko tu doh-ma? Tas baggats kungs isfunnija scho nabbadsinu, fazzidams: woi tu schuh-

S

pi

pi eesi! jau tew faks pehz brandwihna
degg, ka tu warri peedsehris sprahgt.
Kas sawa jaunuma taupa, tas wezzuma
truhkumu ne zeesch. To fazzijis aiseet
un tas ubbadstinsch raud. Ak Deews tu
sinni! wairak tas ne fazzija. Zits goh-
digs namneeks pakkat eedams, kam wai-
rak ne bija ka weena weeniga timpa, ko
winsch bij taupijs, tanni deena isluste-
tees. To paschu no kabbata iswilzis
schim rohkâ dohd. Tas nabbags to tim-
pu eeraudsidams fakka: schehligs kungs,
juhs kas sinn few pascham atraujeet,
man gan tik dauds ne waijadschs.
Tahds gohdigs un weenteesigs bija schis
nabbags. Bet tas namneeks atbilde-
ja: paturr tikfai, waka weffels un at-
spirdsini tamu sirsniu eekam tu mirsti.
Tad aisgahje tas ubbadstinsch pateif-
dams, un tas namneeks skattijahs, fur
tas eegahje. Ohtra deena aisgahje tas
namneeks tanni pascha nammina, un
atradde to nabbadstinnu patlabban no-
mirruschu, un dseesinu grahmatu un
druszin maifes klast pee wiina. Wehl
bija ka gohdiga un weenteesiga buhscha-
na us ka lihka gihmi skattama. Tas
nam-

namneeks to redsedams nopuhtees un
fazzija: ak kaut jel tas baggatajs to tag-
gad redsetu! Kas sinn moi schis winnu
taggad preeksch Deewa teefas ne ap-
suhds.

Mahziba.

Ko palihds baggataj pasauligas
mantas krahjums, kad tas few preeksch
Deewa teefas mantu ne krahj, bet zaur
zeestirdibu affaras us sawu dwehseli
krauj. Lai tew, ka tam gohdigam nam-
neekam, preeks irr, nabbagam palih-
dseht. Winsch tew wehl Deewa preeks-
cha teiks un swehtih.

Tas 53. Stahsts.

Mantofchana.

Gohdigam namneekam Wihlips wahr-
da, kurreu sweedrus Deews ap sweh-
tija, bija diwi skaugi, kas winnu aplam
neganti aprunnaja un tam launu slawu
zehle. Weens daudsina, ka Wihlipam
zaur netaisnibu un wiltu nauda nahsoht.
Ohtrs daudsina, ka Wihlipam puhkis
essohs, kas tam to naudu peenessohs.
Behdigi tohp Wihlips slims us mirscha-
nas.

nas. Tee fkaugi jau ar mohkahni gai-
da, fa wels winnu drihs rautu.
Winfch mirst un tohp gohdigi aprakts.
Bet tam bija winfch fawu naudu wehle-
jis? Ko tu dohna? Sameem abbeem
fkaugeem. Nu newa labbaks wihrs bi-
jis, fa Wihlips, nu ne irr Wihlips
wairak wiltineeks un burwis, bet lohti
prahrigs, gohdigs un Deewabihjigs wihrs
bijis, fas ar gohdu un zaur Deewa
fwoehtibu fo labbu frahjis. Woi nu tad
tee diwi fkaugi zaur to mantu laimigi
tappe? Kas dohd! Jo tas weens bija
lohti fihksts un fahze fawu mantu fa fa-
wu deewekli deenas un naktis wakteht,
un arridsan fawu meegu trauzinaht,
weenumehr par sagteem bihdamees.
Jo winnam nauda bija, io winfch nau-
du eekahroja. Wehl nabbags buhdams
pahdahs, bet baggats tappis baddu
mehrdejahs, naudu fehhlodams. Bet
tas ohtrajs fahf ideenas baggati dsih-
woht, ar weeseem riht un plihsteht, un
ne ween to eemantotu mantu bet arri-
dsan fawu paschu padohmu lihds ar fa-
wu weffelibu faudeht. Ta ne buhtu
Wihlips warrejis labbaki pee faweem
fkaug-

fkaugeem atreebtees, fa zaur fawu
naudu.

Mahziba.

Manta ar Deemu pelnita un ar goh-
du walfata irr zilwekam fwoehtita, lai
fkaugi fkaug, fa gribbedami. Bet
manta bes Deewa krahta un ne pareist
walfata, zilwekam wairak par nelaimi
isdohdahs, ne fa fas tam par laimi
buhtu.

Tas 54. Stahsts.

Burwis un raggana.

Pohlu semme tappe wihrs un seewa,
weens par burwi un ohtra par rag-
ganu, preefch teefas apfuhdseni. Tee
tappa tuhda dselfes flehgti un zeetuma
mesti. Pehz tam tappe tee preefch tee-
fas wadditi un pahrklausiti. Wiff, fo
laudis daudsnaja, tappe teem par wai-
nu peemehrohts, un tee tappe tamehr
ar rihtstehm kappati, kamehr tee fazzija,
tas wiff teefa effoht. Ko tee nu isteize,
tas tappe winneem par wainu grahamata
eerak-

eerasthihts. Behdigi lifke tee teefas-
fungi tohs no bendes faseet un uhdeni
cemest, raudsiht, arrig winni grims,
moi ne? fà warretu sinnaht, moi no
burwju un ragganu fahrtas effoschi,
moi ne? Bet tas bende labpraht gribbe-
dams sawu naudu pelniht, tohs ar sa-
wu wirwi tà fasehja, fà tee ne warreja
ahtri grimt, bet kahdu brihtinu peldu
gahje. Tad brehze wissi laudis: Nu
warr redseht, fà tee no burwju un rag-
ganu tantas irr! Un tee teefas fungi
nospreede, fà teem buhs fadedsinateem
tapt. Tanni paschà stunda, kad tohs
us fadedsinaschanas isiwedde, un leels
pults lauschu lihds gahje, gaddijahs, fà
patlabban weens augstajs Wabzsemmes
Peelskungs to paschu zellu braukdams
tohs laudis fastappe. Tas lifke tuhda
tohs teefas fungus aizinahht un waizaja
tohs: fàs fàs effoht? Tee atbildeja:
mehs gribbam burwi un ragganu fad-
edsinaht. Tas Peelskungs waizaja: fà-
pehz? Schee atbildeja: tapehz, fà tee
dauds wella skohlas darra? Tas Peels-
kungs waizaja: fo tad? Tad stahstija tee
teefas fungi: tee ar redsamu wellu pin-
nahs,

nahs, fàs mihrs warr par wilkatu, un
ta seewa par schaggatu un wardi pah-
wehrstees, tee warr zilwekus un lohpus
apburt, tee warr zaur puhshieschanu
simmus atkal wesselus padarriht, tee
warr kad gribbedami labbu un niknu
gaifu, faules spihdumu un fausumu,
leetus, pehrkonu, krussu un arridsan
salmu suhtihht, teem irr puhkis, fàs
teem dauds naudu peenest, tee warr sin-
nahht, fàs fo sadfis un fur aprakta nau-
da semmè irr, un dauds zittas skunstes,
Tad fazzija fàs Peelskungs tihscham:
tahdus laudis, fàs to proht, es jau
senn sawa semmè welti esmu meklejis,
fo gribbat juhs par teem, es gribbu
tohs ar leelu naudu ispirkt. Tad gree-
sehs tee teefas fungi atpakkat, un luhdse
to Peelskundu us teefas nammu, ar win-
nu faderreht, un lifke to burwi un to
ragganu atkal preefschà west. Kad nu
tee teefas fungi ar to Peelskundu us diwi
tuhstoschu dukkatu selta naudu bij fa-
derreijusch, fazzija fàs Peelskungs: ee-
kam es jums to naudu maksaju, wajag
jums man papreefsch parahdiht, fà fàs
arridsan teefa irr, fo juhs teizat. Tee
teefas

teefas fungi atbildeja: tas irr teefcham teefa, jo wiffi laudis to daudfina. Tas Reelskungs atfal fazzija: fo es par lauschu wallodu behdaju, tee mehds aplam melloht, ikweens sakka: laudis teiz, bet ne weens warr fazziht: es to pats esmu redsejis. Woi nu tas irr, tas ar sawahim azzim fo redsejis, tas lai preekschâ nahe, ka es to warru iswaizahht. Ahu! tad ne weens ne bija, fas to warretu apleezinahht. Tad fazzija tee teefas fungi, winni paschi to irr isteikufchi, fad tee tappe kappati, redseet schê irr ta teefas grahmata, fur tas cerakstihes stahw. Tas Reelskungs atbildeja: fautschu tee simtkahrt eeksch mohkahn fazzitu, ka tas teefa effoht, tad tas man tomehr newa gan. Lai tee preeksch mannahim azzim sawas skohlas mehaina un sawas skunstes parahda. Ahu, nedf burwis, nedf raggana fo warreja parahdiht, fautschu gan dsirdeja, teem buhs zaur to ispiirteem flucht un wallâ tapt. Tad gribbeja tee teefas fungi tohs atfal lift schauft. Bet tas Reelskungs to ne lahwe, fazzidams: Dohmajeet jel us Deewu, un apdohmajeet paschi, woi

woi tad schee tif traffi buhtu un listohs fadedsinatees, fad tee zaur kahdu skunsti warretu wallâ tapt. Tas irr wiffi tihri neeki un melli. Tad tappe tee teefas fungi apfauneti un lifte to nabbagu wihru un seewu wallâ.

Mahziba.

Dauds no burwjeem un raggannahm daudfina, ka tee Deews sinn kahdas skohlas proht un ar redsamu wellu pinahs; bet fad to ihsti pahrmefle, tad tas tihri neeki. Tapehz wajag teefas kungeem ne aplam kahdus nabbagus lautinus mohziht un fadedsinahht, bet labbaki zaur Deewa wahrdeem atgreest. Apdohma jel, woi tas newa leels grehts, Deewa darbus un gaisa waldisehanu wellam un wella beedreem peemehroht.

Tas 55. Stahst.

Rehm.

Weenâ pilsfatâ bija nams, fur ne weens warreja dsihwoht, jo pats wels tur itnakts apfahrt staigaja, un durris mesdams un plohsidamees daschadi

di rahdijahs. Gaimneefs ar teem sa-
wejeem bija isbehdsis, un zittā nammā
eegahjis. Mahzitajs gudrs un prahstigs
wihrs buhdams, to ne gribbeja tizzeht,
fo laudis daudsinaja. Winsch runna-
ja ar teefas fungeem, un tee apstelleja
desmit labbus wihrus, kas ar dewineem
welleem warreja usnemt, kautschu ka-
fram wellam diw pazmit galwas buhtu.
Tee tur sanahfuschu sahze dsert un sawā
starpā leelitees, wellam galwu schelt.
Kad jau nakts widdus nahze, sahze tee
pehz durrim skattitees, tur tee warretu
wellu isdshlt, jeb paschi ismukt. Us
weenreis durris atwerrahs, swezzes ap-
dseest un fehms kà dshws wels uggunigs
rahdahs. Tee desmit wihri brisdu bras-
du ismukke, un elsdami pee mahzitaja
aisstrehje, un Deewu minnedami stah-
stija, ka tee paschu dshwu wellu no elles
ar leeleem raggeem, ar breefmigi gar-
ru asti un ar lahtschu un gaitu kahjahm
redsejuschu, kas elles leesmas iswem-
dams tik ne tohs aprijis, tik fo tee war-
rejuschu glahbtees. Mahzitajam bija
zeets prahts, wehl ne gribbeja tizzeht.
Tad apstelleja teefas fungi wezzi saldatu,
kas

kas dauds gaddus farrā bijis, un daschu
eenaidneefu nokawis. Traks apnems
mahs ar wellu kantees. Swezzi, dseef-
mu grahmatu un sawu bissi nehmis tan-
ni nammā ais-eet, un us wellu gaida.
Jau pulkstens diw pazmit nositt. Schis
jau sataisahs. Patlabban durris wer-
rahs, swezze ahtri dseest un wels no wir-
sus lihds appatschas degdams rahdahs.
Nu jau wellam par kummosi buhs.
Traks bissi preefsch turredams sauz:
atstahjees, adder es schauschu, ka tu
diwsdams sprachst! Bet fo behda wels
par zilweku, winsch tuwat naht un sal-
datam wirsi eet. Ko tu dohma: bisse
sprachst, un tas fehms breefmigi breht-
dams apkriht. Tad aisgahje tas sal-
dats pee mahzitaja un stahstija, ka wels
jau esscht nosprahdsis. No rihta ais-
gahje tee teefas fungi, un atradde to
wellu sawas affinis, un pasinne, ka tas
naimneefs bija, kas sawu kaiminu zaur
schahdu ehrmu bija isdshinnis, zerredams
us tahdu wihsi to naimmu par lehtu
nandu pirkt. Tà tas rahdijahs, ka tas
ne wels jeb fehms bet zilwets bijis, kas
no blehdibas kà fehms bija isgehrbees,
un

un sawas drachnas ar piffi, febru un brandwihnu sataifijis, un no preefschas eededsinajis, zaur fo tas fà wels spihdejis un laudis aplam baidejis.

Mahziba.

Zapat tas tihras blehnas irr, fo laudis no rijahm un flehtim, no behnina un pagraba, un arridsan no kapsehteem daudfina, fa tur wels jeb fehms jeb mirroni staigajoht. Brihscham funni, faks fi un schurkas pee nakts trohffni darr, un kad laudis gull, tad wiff wairak rihbi, ne fà pee deenas. Brihscham arridsan tas zilweki irr, sagli jeb mauzineeki, fas kumsibà sawu negantibu darr. Ne bihstees par tahdeem neekeem, un eij drohschi ar Deemu, fur tem ja cef.

Zas 56. Stahstz.

Laima pee wihra un feemas.

Weens wihrs dshwoja ar sawu feemu masà fehtinà. Gan teem sawa pahrtikschana bija, bet tas winneem ne bija gan. Ar nemeerigu prahstu iddeen

nas

nas nopuhshahs, fa teem mas un zitteem dauds pee rohkas effoht. Kad mums, runnaja tee daudsfreis sawa starpà, Laimas Mahmina rahditohts, un to dohtu, fo mehs luhgtumees, tà jauwi warretum mehs tad dshwoht. — Weena deenà Laimas Mahte atspihd, kad patlabban zeplis iskurrinahs bija, un tohts tà usrunna: Nu behnini, schè es esmu, fa Laima, fo juhs fenn effect gaidijuschi. Trihs wehleschanas, fas no juhs muttes is-ees, es jums peepildischu, bet wairak ne. Tad nu labbi apdohmaitees, fo juhs gribbeet wehletees. Tee pilni no preekeem schurp un turp dohma, fo buhs iswehletees. — Fa seewa ohgles no zepla iswilfdama un dohbè eeraufdama us wihru fazzija: à fas tas par labbu leetu buhtu, kad schè us tahm ohglehm tauka desse zeptu, fas buhtu gahrds kummofinsch. Eit fo tas wahrds no winnas muttes bij isgahjis, jau desse pehz winnas wehleschanas zepe, fa lustes bij azzis usmest. Wihrs to eeraudsidams, fa jau weena wehleschana ar neeku beigusees, apskaitis ar ahtru dufmu fazzija: I fa ta desse pee sawa

tawa deggona buhtu, ne kà us tahm ohglehm! Azzumirli ta deffa pee seewas deggona pee-augusi fahre. Un tà jau ir ohtra wehleschana peepildita bija. Wehl trescha wehleschana teem palikke. Ta seewa ne warredama par pafauls apfimeeklu ar deffi pee deggona staigabt, wehlejahs, kà ta pohsta desse atkal isgai-fstu. Nohst bija ta desse, un ta trescha wehleschana arridsan peepildita. Jau Laimas-Mahmina arridsan nohst bija, un tee tahdi palikke, kahdi bijuschi. Gan tee buhtu warrejuschchi baggatu fehtu ar pilnu mantu un leelu naudas maffu wehletees, bet tas ne bij winneem nolikts, paschi zaur negudribu sawu laimi faudedami.

Mahjiba.

Reds zilweks, fo tas palihds dauds leekas laimes wehletees, jo tas ihstu laimu ne dohd. Bet dsennees pehz gudru prahstu un taisnu apdohmu, kad laima rahdahs, to ar skaidru sinu pareiss walfabt.

Tas

Tas 57. Stahsts.

Nelaine.

Weens jaunsemneeks dsihwoja ar sawas jaunass seewas un trim behr-nineem mescha stuhri itt meerigi. Brett seemas swehtkeem nokawe saimneeks ar saimneezes puustschuhzi, behrneem redsoht. Ap pascheem swehtkeem aisbrauze winsch ar seewas raddus apmekleht, un pamette behrninus bes usraugu. Zee, nejahgi buhdami, gribbeja isluste-tees un tapat darriht, kà tee no wezza-keem redsejuschchi, un arridsan siweni no-kaut. Siwens ne bija klahst. Tad neh-me tee sawu brahliti no schuhpla un fa-sehje to. Weens turreja, un ohtrs nast istrinnis sahze durt, itt kà tas buhtu si-wens bijis. Jo behrns brehz, jo schee lehfdami sakka: eds kà siwens brehz, ka-mehr tee to bij nokawuschchi. Kad ta nelai-me bij notikkusi, gribbeja tee atkal sawu brahliti dsihwu padarriht, bet dsihwiba bija wehja. Gan tee puhte, gan puhlejahs, bet tas ne palihdsjeja neneeka. Tad tappe winneem baiss, un eelihde krahfnà ais malkas. Zehws wakkara falfstoscha laikà weens

weens pahrbrauz mahjās, seewu pee raddeem pamettis un tohs tanni paschā wakkarā gaididams. Istabā eegahjis atrohd wiß kluffu, un dohma, ka behrni gull, ugguni eeschfihlis krahfnu eekurri-na. See diwi behrni krahfnā tuhda! no duhmeem apslahpst, un kad tas ugguns pahrnemmahs, sah! tee degt un arridsan smirdeht. Kad nu jau krahfns zeeti kurahs, eerauga tehws affinis, un pee schuhputa peegahjis, atrohd behrninu nokautu, un to affinainu nasi klah!t. Paclabban to deggoschu smakku no behrneem krahfnā sa-ohsch, peegahjis ruschinadams atrohd behrnus puss iszeppus-schus. Nu warri tu tehwa firdi apdohmaht. No ahtrahm firds-sahpehm tas pakarrahs. Behz labbu brihdi nah!t fainneeze ar weeseem mahjās, un atrohd wißu nelaini. Sa tuhda! ahraan prah!ta tappusi issfreem, un Deewam schehl ablingā noslibzinajahs. Gan raddi mekleja glahbt, bet schi jau bija fastingusi. Par peeminneschanu irr sche!stahsti schinnis wahrdōs ihfi fanemti:

Siwens, behrns un diwi behrni,
Tehws un mah!te breefmigi,
Gallejabs

Gallejabs zaur nasi, duhmeem,
Birwi un zaur uhdeni.

Mahziba.

Tas newa labbi, kad wezzakee behrnus atstahj un bes usraugu mahjās pamett. Zaur to dascha nelaine notikkusi, ne ween ar ugguni, bet arridsan zittadi. Jo behrni irr kà tee ehrmi, kas sawā wallā weentuli buhdami, to pakka! darra, ko tee no wezzakeem redsejuschi. Tapehz newa labb, kad wezzakee ko ap-lam behrneem redsoht darra.

Tas 58. Stahsts.

Tehfahs un Edde.

Weens fainneeks no Widsemmes Kur-semme pahrbegdams, sawu dehliu, Tehkabu wahrdā, aiswedde. Schim sehnām bij mudrs prah!ts. Tanni muischā, kur tee bij padewuschees dshwoht, zeenigs kungs Tehkabu par ffoh!las-puissi nehme. Zur krahfchni apgehrbts lustes dabbuja, grahmatās mahzitees. Ekohlas kungs ismahzija winnam lassih!t un rakstih!. Jo wairak Tehfahs grahmatas eemihleja, jo wairak

raf tas skohlas = kungs winnu us Deemu
waddija, un mahzija winnam prahtu
pazelt un pee wissahm leetahm pasaulē,
Deewa gohdibu atsiht. Tas bija wehl
lahs skohlas = kungs. Weenā fildā was-
faras wakkarā, kad kundsinī kà traffuti
plohsijahs, klausijahs skohlas = kungs ar
Jehfabu us lagsdigallu dseesmahm,
Deewa gohdu peeminmedami. Tad faz-
zija tas skohlas = kungs ar firds preeku:

Klau, klau, ta meschu mahmulinna
Ta mihta selta lagsdigallina
Jau dseed, jau fildums nahē, skatt skatt,
kà winna

Ne ausis ween, pat dwehseli man lezzina.
Kà skunstigi ta dseed, to balsi lohzi-
dama,

Negg wissi meschi skanneht skann.
Woi schahda dseesmina papilnam istel-
zama?

Kas tahdam spalwu saujinam to mah-
zijs gan?

Kà daschadi schis masinsch welk tahs
meldeijas,

Kas lihds pat ausim liddinajahs.
No tahm gan wissas dohmas tohp ap-
mahnitas

Un

Un kà sajukkuschas apstahjahs.
Kà tschakli noswilpjo ta mehlite,
Kas spehi to pilnam ihsti manniht?
Ne pulksteni tā skanni noskande,
Ne pohjas spehi tā knaschi swanniht.

Pohgah, swilpoht, skandeht, fluk-
steht,

Duhdoht, smilksteht, smeet un tschuf-
steht,

Lihgoht, glaudeht, saukt un wilkht,
Balsi lohziht, wilkt un zillah,ta
Tahs tahs lagsdigallinas
Saldi jauktas dseesminas.

To lagsdigallu tiktai peeminnoht
Lihds azzim waigōs smeekli steepjahs,
Bet kahdas lustes tad, kad newillkoht
Ne tahlu diwi kohpā teepjahs.

Schi aplam dseed, kad winna sauz,
Schi sauz, kad winna dseed itt kà bes-
sinas.

Tad schi no jauna jaunās dseesmas jauz,
Un kungst, itt kà kam newa lihgaminnas.
Tad winna atkal wehl jo balsi zilla,
Un duhz un pohga faras dseesminas,
Un tā zits zittu jaktedamas willa,
Kas dewis tahdeem tahdas buhschanas?

Kas scho jaukumu pee ferwis

T 2

Up:

Apdohmabt wiß ne mekle,
Deerwu tadehl ne slawe,
Winna gohdu aiskawe,
Nerwa zeenigs teescham ne,

Ka Deems tahdam ausis dewis.

Jehkabs schohs wahrduß tuhda
ismahzijahs un sawâ galwâ paturreja.
Tahs lihgarwinnas peeminneschana win-
nam ar ween prahtâ nahze. Winsch
eemihfoja muischas meitu. Ta bija
daita un gohdiga, un warreja sinukki
schuht un grahmatas lassiht. To zeeni-
ga gaspascha to bija labbi audsinajusi.
Ta bija ihsti mahte Kad tee nu abbi
bij ar gohdu samihlejuschees, nahze ab-
bi pee zeenigas gaspaschas un pehz ar-
ridsan pee zeeniga kunga, un luhdsahs,
ka tee schehligi winneems lautu saprez-
zetees. Gan zeenigs kungs ne gribbeja
swescham muischas meitu doht, tomehr,
kad zeeniga mahte to gribbeja, kungs
arridsan lahwe. Tee tappe faderretti.
Kas bija wairak lustigi, ka schis pahris.
Bet par nelaini, eefam tahs kahsas
tappa turretas, bija tas dsimtu kungs
no Widsemnes sawus dsimtu laudis is-
klauschinajis. Tas isdabbuja Jehkabu
un

un winna tehru zaur teesu. Tad bij
Jehkaim no sawas bruhres ar waima-
nahm schkirtees. Ar simts asarahn
dewe tas sawai lihgarwinnai labbu nakti.

Par gadskahrtu gaddiabs, ka Jehka-
ba kungs us meddischanas no lahtscha
apkrists tappe. Patlabban Jehkabs
peeskrehjis lahzi zaur sirdi schaum un sa-
wu kungu ispesti. Tad kungs tuhda par
to muhsu Jehkabu no dsimtu kahrtas
atlaisch, to par brihwu zilweku padarra
un arridsan brihwibas grahmatu eedohd.
Tad Jehkabs ar simts preeku us Kur-
semnes dohdahs un sawu bruhsti wehl
wainakâ atrohn. Kahsas ar winnas no-
turrejis ar tahs lihds gallam mihligi un
faderriigi dsihwoja, un tappe no Deewa
swehtihits un wißur zeenihits. Ak kad
jel dauds tahdi Jehkabi buhtu!

Mahziba.

Kas us labbu dsennahs, tam Deems
arridsan palihds. Bet tahdi augli rekti
atrohnami. Tu tapat zilweks buhdams,
dsennees pa gohdam, tad tew zaur Dee-
wa paligu gan laimefees.

Tas

Tas 59. Stahsts.

W e z z d r a u g s.

Gohdigs Mahzitajs fuhrtija sawu dehl
lu us augstas ffohlas mahzitees.
Behz trim gaddeem mahjās pahrnahē
un tehwaam stahsta, fo tas sweschumā
mahzitees, un fahds pulks draugu tam
bijis. Tehws waiza: arrig tee arridsan
ustizzigi un pastahwigi draugi bijuschi?
Dehls tuhda nodeewajahs, fa tee tee-
scham tahdi taisni draugi bijuschi, fā
meefigi brahti, un fā winsch no teem ar
asarahm schtithrees. Tehws fazzija: Tu
essi pahroleeku laimigs, mans dehls. Es
ar pulku draugu ne warru leelitees.
Man tikfai weens weenigs pasihstams
draugs tanni paschā pilssatā bijis, tas
wehl draugs irr, un draugs paliks.
Bet, woi taweem draugeem tahds prahts
un tahda firds irr, fā mannam drau-
gam, fo es ne sinnu. Ak ja, tehtiht,
atbildeja dehls, tizzeet mannam wahr-
dam, es sawus draugus gan pasihstu.

Labb, fazzija tehws, mehs gribbam
to redseht. Tad fuhrtija tas mahzitajs
sawu dehlu ohtru reisi us tahs paschas
aug-

augstas ffohlas, un norunnaja ar to,
fa tam buhs sawus draugus mehginahst
un pahrbaudiht, arrig tee grubtā wai-
jadfibā pee rohtas buhs. Ja ne, tad
buchs winnam pee tehwa wezzu draugu
eet, tad winsch redseschoht, fa tas zit-
tahds buhschoht.

Kad dehls tur no jauna bija pahrnah-
zis, tad wiffi winna pirmeeje draugi toh-
ti preezajahs, winnu atkal redseht. Rah-
das sweizinaschanas, fahdas butschoscha-
nas tur bija! Rabbi apdschauguschees
wehl lustigi dsihwo. Rahdā deenā nahē
schis ahtri pee weenu draugu, fās win-
nam tas wiffumihlakajs bija, un stahsta
tam fā isbihdees, fa winsch leelu nelai-
mi effoht padarrijis un augstu fungu
eeksch faufchanas nodubris. Winsch
luhdsahs, fa draugs winnu driht pa-
slehptu jeb ahtrumā pawadditu, eekam
fa relaimē daudsinata tohp. Tas tuh-
dal atbildeja: ā brahliht, ne nemm par
launu, tahdi draugi mehs ne effam, fa
es tew tahdā waijadfibā, fur fakla darbs
irr, palihdsetu. Buchs man temis dehl
lihds nelaimē tapt? Eij luhdsams prob-
iam, un leez man schim brihscham mee-
rā.

rä. Schis atkal scheshlojahs: woi tu tad
 tas pirmajs draugs buhdams, man
 gribbi atstunt? Tas ohtrs atbildeja:
 draugs kà draugs, es tew ne warru lih-
 dseht, lai tew Deews palihds! Tad gah-
 je winsch no weena drauga us ohtru.
 Ne weens gribbeja nabbadsinnam pa-
 lihdscht neds padohmu doht. Zitti wehl
 ar teesu draudeja. Behdigi gahje winsch
 pee sawa tehwa wezzu draugu, un stah-
 stija tam sawu nelaimi. Gan tas ais
 ausim kassahs un apdohmajahs, bet to-
 mehr satta: fluss, fluss, mans dehs!
 lai Deews pasarg, ko tu darrijis essi!
 Sawa tehwa dehl es tew gribbu palih-
 dseht un glabbacht, nahz tiffai drohschi
 ar mannis. Tad aiswedde tas wezzajs
 to zaur dauds lihumeem apflehtà wee-
 tà, fur ne kas to warretu atrast. Schis
 tur zauru nakti tuppejis, lihds ar sau-
 les no tehwa drauga sleppeni apmekhts
 tohp. Tas wezzajs iswelt brohfastu no
 kabbata, un gribb winnu meeloht.
 Tahdu mihligu firdi redsedams, sah
 schis raudacht un tam wezzam pee kah-
 jahm frist, fazzidams: Nu es redsu,
 ka juhs manna tehwa ihstajs draugs essat,
 un

un kahdi manni draugi irraid. Es pal-
 deews Deewam ne kahdu nelaimi esmu
 padarrijis, neds arridsan kahdu kungu
 noduhris. Es to tihfschi esmu fazzijis,
 sawus draugus un juhs pahrbaudi-
 dams. Nu es redsu, ka manna tehwa
 wahrs pateesiba irr, un ka winsch lab-
 bak proht draugus nolemt, ne kà es,
 wehl jauns buhdams. Juhs weens es-
 seet zeenijami, tee zitti wiissi blehschi ir-
 raidas. Tad eewedde winnu tas wez-
 zajs ar preeku sawa istabà un meeloja to.

Behz schis pee zitteem nahzis, tohs
 wissus tohti apkauneja. Wisspehdigi at-
 kal mahiàs pahrbrauzis, ne mas ar
 draugeem leelidamees, tehwa slawe, ka
 Deews tam gan weenu weenigu, bet
 taisnu un ustizzamu draugu dewis,
 kas wissgruhtakà waijadsihà kà selts ug-
 guni pastahwigs.

Mahziba.

Dauds leeki draugi pasaulē, kas bloh-
 du-draugi, muzzas-draugi un maffa-
 draugi sauzami. Kad waijadsihà irr, tad
 ne weens pee rohkas. Bet ihstajs pah-
 baudihts un nelaimē pastahwigs draugs
 tik rets, kà stahrs Widsemme, atroh-
 nams.

nams. Kam tahds draugs, tam leela manta no Deewa dohta. Ak, ka weeg-la firds paleef, kad ihsti gohdigam draugam sawu firdi isteikt, un laimi un nelaimi ar to dalliht warr. Bet fur tahdu aplam atraddisi? Sargees, ka no mihfstas mehles ne peewilts tohpi.

Noswere draugu waijadfibâ,
Tad winsch ne wilks sefferu.
Un kad buhfi nelaimibâ,
Tad ne swehrs ne wehrdinu.

Zas 60. Stahsts.

Krischanis un Maije.

Weenam augstam Leelungam Wahz semmê bija weens weenigs dehls, Krischanis wahrda. Zas bija lohti jauks no gihma un tappa wiffa mahzibâ gohdigi audsinahsts. Us-audsis isluhdsahs no fehwa un mahtes us fehna pilli ais-eet un augstu gohdu mahzitees. Tee palaide sawu weenigu dehlu ar affarahm, un dewe winnam gan naudas un fullainus lihds. Rehna pilli nahzis winsch ta gohdigi turrejahs, ka feh-

ninsch

ninsch to lohti mihfoja un zeenija. Reh-ninam bija weena weeniga meita, Maije wahrda. Ta bija lohti daita un jauka. Krischanis jo deenas jo wairak eefsch tahs eemihfojahs, un schi arri-dsan winnu mihfoja. Gan tee sinnaja, ka fehnsch sawu weenigu meitu zittam fehnaam taupija, un ka tas teem ne laus saprezetees. No karstas mihlestibas farunnajahs abbi no fehnaa pilli fleppeni atstahst. Weenâ nakti fanehme Maiju wissu sawu dahrgu glihtumu un selta gabbalus, un Krischanis nehme barribu us neddetu lihds, un tee ais-gahje abbi jahschus fleppeni. Leelzeltu atstahjuschi pa meschu mescheem fliht, ka mehr pee juhrmalla nahs, bihdamees, ka pakkatdsinnaji ne panahktu. No-stummis fehnsch lifte pa wisseem zel-teem pakkat dsiht, bet welte.

Krischanis un Maije deenas un naktis jahjuschi pee juhrmalla weenâ birsi ne tahi no frasta apgulstahs dusseht. Krischanis isdussejis un nomohda tap-pis, ne gribbedams winnu mohdiht, eet pa tam starpam pee frasta iswehdi-natees. Abtrumâ wehsch zellahs un

win-

winnam zeppuri no galwas norauj un
 juhrâ pee mallas ee-mett. Winnam
 schehl bija ne pehz zeppures, bet pehz ta
 dahrga afminâ, fo Maije winnam bij
 dahwinajusi un pee zeppures peeschüusi.
 Laimina bija pee krastra peeseeta. Schis
 to atraisijis pehz zeppures eet. Bet
 wehjsch jo leelaks tohp, un to laiwinau
 ar witaem dšlâ juhrâ eewedd. Gan
 schis puhlejahs atpakkat dohteas, bet
 wiss ne palihds ne neeka, kamehr pee-
 kuhst. Gan ar gauschahm assarahm fa-
 wu nelaini, sawu selteniti un sew pa-
 schu apraud. Bet wiss welti. Ak ta
 pohsta zeppure, sahze winsch waideht,
 ak buhtu tas pee kahka bijis! Ak fo nu
 manna selta lihgowinna dohmahs! ak
 kas scho nabbadsibti waddihs! Ta is-
 nihks no skumjahm un behdam! Ka win-
 na man meklehs un ne atraddihs! Kur
 nu winna paliks! Kapehz esmu es win-
 nu no tehwa pils iswaddijis un pohstâ
 eeweddis! Woi tahda augsta fehnina
 prinzeffe eeraddusi truhkumu zeest! It-
 katra ehna weentuli baidihs! Kas dohs
 winnai ehst un dsert! Kas dohs gultu!
 Tumsiba buhs winnas apseggums, un
 swehri

swehri winnas bedri! Ak mannu sub-
 ru deenia, fo esmu es darrijis! Kur
 buhs man dehteas! Kur palikschi! Ak
 wai man! Ak wai man! Ak Deeros
 schehlo winnu un effi man arri schehligs!
 Wai! wai! wai! wai! Ta sawu nahwi
 redsedams fa puss mirris apfriht un
 gull.

Nu gribbam mehs Krischanu pa-
 mest, un raudsiht, fa Maijei klajahs.
 Schi nomohda tappusi un azis no mee-
 ga istrinnusi, sawu Krischanu sawu,
 bet ne kas atbild. Tad schi wehl sauka:
 fo tu manni tihdi, nahz mans mihla-
 kajs un ne baidi man welti. Bet ne-
 kahda balfs atskann. Schi baitiga zet-
 lahs, wissu birsi schkehrsam un garram
 ismekle, bet se neeka ne atrohd. Tad
 sahst schi nabbadsite gauschi raudast un
 waideht: ak Krischan, Krischan, fur
 tu effi! Effi tu aisbehdis un man ween-
 tuli pamettis! Ak tu sahtners, fa ire
 tawa mihksta mehle man peewihlusi!
 Kur irr tawi lahsti un peeswehreschanas!
 Kam tu manni skubbinaji tehwa pilli
 atstahst! Woi truhke man gohds jeb jau-
 kas deenas? Kas faiteja man tobriht,
 kad

Kad wiffi augsti kungi un gaspaschas un
 preilenes preeksch man klannijahs un es
 wiffas mallas apzeenita bija! Woi ne
 warreju es ehst un dsert, fo manna
 firds eefahroja! Woi ne warreju es
 mihfstâ gultâ gulleht, fâ man patiffe!
 Woi ne bija man ikdeenas jaunās speh-
 les, jaunās lustes un jaunās skattischa-
 nas papillam! Ak Krischan, Krischan!
 terwi mihstodama esmu es to wiffu nizzi-
 najusi un ar tew schinni pohstâ weetâ nah-
 kusi! Ak tu negantneeks, fahdâ nelaimē
 effi tu man eegrubdis? Woi tu to preeksch
 tawas firds un preeksch Deewa warri at-
 bildeht! Lai tew wiffa nelaimē — Ak ne,
 ak ne, mihlais Krischans! Tawa firds
 wiffai gohdiga, es to gan pasihstu. Tee-
 scham fahds liktens tew ito man atrah-
 wis! Woi tu effi juhrâ nogrimmis, jeb
 woi fahds swehrs terwi atneffis, un es
 gulloht to ne effu wehrâ nehmuſi! Ja
 tu wehl dsihwo, tad tu mannis ne ais-
 mirſifi, to es teescham sinnu. Ak Kri-
 schan, Krischan! ar terwi suhd wiff
 mans preeks pasaulē! Juhš mannas
 aztinas raudajt, un apraudajt ne man-
 ni, bet mannu wiffmihlaku draugu! Ak

Dee-

Deewin, Deewin, kas nu buhs ar man-
 nim, kas ne buhs! Wiff mans preeks
 pasaulē irr wehja! Kur buhs man pa-
 likt, kur buhs man dehtees! Buhs man
 us sawa tehwa pilli atgreestees! Ar fah-
 du firdi warreschu es preeksch winna
 azzim nahkt! Wiffi man apsmees un
 apfaunehs! Labbat nahwi ne fâ tahdu
 faunu zeetischu! Bet kur es tad ween-
 tule palikschu! Es eeschu, kur man az-
 zis rahdihs un fahjas waddihs. Ak Kri-
 schan! buhtu tu man schē, ak fâ es
 terwi apfampstu un pee sawas firds spee-
 stu. Muhscham es tew no saweem soh-
 neem ne atlaistu. Râ drohschi warretu
 es nu tawâ flehpi gulleht. Wai man,
 ak wai man! Ak Deewin peenemim man-
 nu dwehseliti, jo es apnihkstu wairak
 dsihwoht! Kad nu Maije tâ bij iswaide-
 jusi, tappe winna fâ negudra un sahze
 semmē wahrтитеes, fāmehr gibbst. Ak-
 kal atdsihjusi sirgus pamett un fahjahm
 sahst pa mescheem maldiht. Jau wak-
 fars mettahs, us zeetas semmes rassâ
 un tumſibâ, starp swehreem ar tukschu
 firdi un ar bailehm weentulitei ja gull.
 Kur nemis meschâ swezzi jeb gardu tum-
 mo-

mosianu, fur nems mißstet un siltu gultu? Ro buhs darriht! Ja mahzahs, fo nema eeraddusi. Garrosianu grausch, uhdens malku nodfere, beesumös eeleen un ar bailehm drebbedama nakti pahrgull. Ohtrâ deenâ no jauna ar waimanahm klist, kamehr prett waffaru beesâ meschâ buhdiau un wezzu firmu wihru eerauga. Pee ta eegabjusi stabsta, ka ta ohgas un sehnes lassidama essoti amaldijusees, luhds, ka tas winnai nakts mahjas dohtu, un no rihta no mescha iswestu, pee tahs weetas, fur ta warretu pahre juhreas schaurumu list pahrezeltees un Wahzsemme nakt. Tas wezzajs bija gohdias wihrs un darrija to labprakt. Maije Wahzsemme nahfusi ka sweschineeze tanni walstâ dewehs, fur Krischana tehws un mahzte dshwoja, dohmadama tur lehtaki sawu Krischanu isklauschinakt. Bet ir schi zerriba bija welti. Jo Krischana tehws un mahte jau fenn ne kahdu grabmatianu, nedz zittu kahdu sinu no sawa dehla dabbujuschi gauschi par to ruhpinajahs. Maije pee Reelkunga un Reelas mahtes nahfusi ne stabstija ne fo

fo no sawas nelaimes un no Krischana, bet tittai isluhdshs kahdu weetu, fur schi warretu Deewam par gohdu jaunu basnizu un preileinu-skohlas ustaisiht. Tee schlinkoja tai labbu weetu. Tad pahrdewe schi sawu dahrgu glihtumu, un litte jaunu basnizu un plaschu schoblu ustaisiht un eeswehtih, un nosauze to basnizu pehz sawa bruhsgana wahrda Krischana basnizu, un to schoblu pehz sawa pascha wahrda Maijes schoblu. Bats Reelkungs un Reela mahte bija slakt pee eeswehtischanas, un tappe pehz schobla no winnas baggatigi meeloti. Tee brihnijahs pahre winnas gudribu, kas wissur atspihdeja, un nopuhtahs pee sawa dehla Krischana peeminneschanas. No ta laika audsinaja un mahzija winna nabbagas preileines wissada mahziba un gohdâ, un tappa no Reelkunga un Reelas mahtes zeenita un daschubahn amekleta.

Nu laiks buhs arridsan dsirdeht, ka Krischanam klahjahs. Krischans trihs deenas un nakts no juhreas wisneem schurp un turp mehtahs, un puß baddu mirris pehdigi tohp no Turku fugza

eeraudsihts un usnemts. Tee dewe
winnam tuhda firds: fables, un pama-
sam ehst un dsert, kamehr tas atspirge,
un aiswedde to sawa semmie, un schin-
foja to Turku Keiseram, tapehz, ka
winsch lohti skaists un dails bija. Turku
Keisers darrija to par sawu meddineetu,
un mihfoja Krischanu, tapehz ka tas
gohdigi turrejahs. San gribbeja tas
Turku Keisers Krischanu par augstu
Leelkungu zelt, un ar sawas paschas
meitas saprezzeht, kad tas tikkai no kri-
stitu lauschu tizzibas atstahetu un Turku
tizzibu usnemtu. Bet Krischans to ne
darrija, gribbedams labbak wissas ne-
laimes pasaulé zeeft un mirt, ne ka sa-
wu Pestitaju aisleeget un sawu Maiju
atmest. Kautschu nu Krischanam
nedf gohda nedf naudas truhke, tomehr
ne warreja winsch meerá dohteas sawu
Maijinu allaschin peeminmedams un ar
tahs deenas un naktis sapnós kaweda-
mees. Dauds gaddus tur sabijis gad-
dijahs, ka Turku Keisers leelas dsihres
darrija un Krischans winnu apdeeneja.
Keisers lustigs tappis sakká us Krischa-
nu: luhdsees kahdu schehlstibu no man-
nis

nis, ko tu ween luhgfi, tam buhs no-
tikt, tik teescham, ka es Keisers esnu.
Tad kritte Krischans pee Keisera tah-
jahm, un isluhdsahs to brihwibu, us
sawu tehwa semmi pahr-eet, tehwa un
mahti apmekleht. Keisers to dsirdejis
tappe lohti nostummis. Bet tomehr
ne gribbedams sawu wahrdu atraut,
sohlija winnu palaist. Tad likke Kei-
sers kuggi istaisiht, un schinfoja Kri-
schanam dauds naudas, un palaide
trihdsesmit wehrgus, kas no kristiteem
laudim bija, no tahs gruhtas kalposcha-
nas, un dahwinaja tohs Krischanam,
un likke Krischanu libds ar teem us
Branzuschu semmi pahrwest. No tur-
renes rakstija Krischans tehwa un
mahtei, lai tee winnu us waffaras
swehtkeem sagaidoh. Ar kahdu augstu
preeku scheid tehwa un mahtes un ar-
ridsan Maijes firds lehze pee tahdas
preezas wehts, bet Maije ne likke to
manniht. Leelkungs un Leela mahte
sataisija wissas leetas, sawu dehlú ar
augstu gohdu tanná Krischana basniza
sanemt, ko Maije likkusi ustaisiht.

Paschos swehtkós nahf Krischans ar

saweem trihsdesmit fullaineem, un bas-
nizâ nahzis wisspirmak lihds ar saweem
fullaineem zelloš friht, un rohtas us
debbesim preeksch altara issteepis Dee-
wam pateiz, fa tas winnu no wissahm
behdahm isglabbis un atkal weenreis sa-
wâ tehwischkâ pahrwaddijis. Tad pee
tehwa un mahtes eet. Affaras us
wissahm mallahm no preeka birst.
Behz to sahť sasiwanniht un Dee-
wam basnizâ kalpohť. Behz basnizas
ais-eet wiř pulks us Maijes skoblas,
fur tas Leelskungs lizzis leelas dsihres
fataisihť. Maije atraitnu drahnâs ar
sawahm preileinehm pretti nahť un to
jaunu Leelskundu ar gohdu sanemm. Gan
winna tuhđal sawu draugu pasinne, bet
winsch winnas ne pasinne, jo winsch ne
bija eeraddis, sawu Maiju atraitnu
drahnâs redseht, un ne buhtu arridsan
dohmajis, fa winna teiju klahť buhtu.
Pa-ehduschí fakfa tas wezzajs Leels-
kungs us Krischanu: nu mans dehs,
stahsti mums, fâ tew irr klahjees? Tad
stahstija papreeksch Krischans wiř, lihds
tam, kamehr winsch no sawas Mai-
jes zaur nelaimi schkirts tappis. Schē
sah-

sahze winsch gauschi raudahť un sawu
Maiju apschehloht. Wiři sahze lihds
raudahť un winna bruhtu apschehloht.
Kad nu bija no raudahm atpuhtees,
stahstija winsch, fa winsch Turku rohtâs
tizzis, un fâ winnam tur klahjees.
Tad ne warreja Maije ilgati walditees,
un atstahje no galda fazzidama: tai ne
essohť labbi ap firds. Kambari eegah-
jusi atraitnu drahnâs nogehrbj, un tahs
drahnâs apgehrbj, fo fa fehnina pilki
bij gohdam walfajusi un lihds schim
glabbajusi. Fâ ispuschkota us weenreis
is-eet no kambarâ, kad tee wehl wiři pee
galda sehdeja. Krischans to eerau-
dsijs sahť us weenreis brehť: ak man-
na selta Maijina, un winnai pee kah-
jahm krisdams lihds ar winnas gihbst.
Wiři peesfreen, kamehr abbi atdsih-
jahs. Tad fazzija Krischans us sawu
tehwa un mahť: schi irr manna wiř-
mihłaka Maijina, mans weenigs preeks
pasaulē. Ja juhs manni mihłojeet un
gribbeet, fa es dsihwotu, tad apscheh-
lotees un kaujeet man ar scho mannu
weenigu selta lihgaminnu saprezzetees,
un dohdeet mums sawu smehťibu klahť.
Leel-

Peelékungs un Peela mahle bija no fieds ar meeru, un wehleja schim pahram wissu laimi un Deewa swehtibu. Un wehl to paschu warkaru tappe tahs derribas ar leelu lihgsimibu turretas. Un Maije stahstija arridsan tà winnai bij klahjees pehz tahs nelaimigas schkirschanas, lihds tam laikam, ka winna to jaunū basnizu un ffohlu likkusi uestat-siht. Tad aisgahje wissi ar preeku us Peelakunga pilli.

Pehz to rakstija tee us to Kehninu, tahs Maijes tehru, ka tas teem peedch-tu un arridsan schehligi kautu, ka tee faprezzerohs. Tas tappe arridsan lihgsins, tà winna meita wehl dshwoia un atraddusees, un sawu gohdu taupijust, un derve teem arridsan wallas un sawu temischku swehtibu. Kad tahs fahsas tappe usnemtas, apgehda ja tas Kehninsch tahs fahsas, pats nahedams. Pehdigi mirre tas Kehninsch un pamette eestahdischanas grahmatu, furra winsch bija spreedis, ka Krischanam buhs winna weetà par Kehninu zelt. Tà tappe Krischans par Kehninu, un Maije par Kehninenne. Un tee mihtojahs sawà star-

starpà firsniigi lihds gallam, un dshwo-ja augstà laime un gohda, behrnus un behrnu behrnus redsedami.

Mahziba.

Echè warram redseht, tà brihnischli Deews zilwekus wadda. Sawadi war-ram schè mahzitees:

- 1) Ikweenam ja zeesch, to winsch pelnizis. Ka Krischans un Maije slep-peni no kehina pills aisbehguschu un Kehninam zaur to dauds raises dar-rijuschu, tas teem pehz gan affaras makfajis.
- 2) Pee ihstas tizzibas un gohda ja paleek, tad Deews palihds. Ne buhtu Krischans sawu tizzibu, un Maije sawu gohdu taupijuschu, kas sinn woi Deews tohs tà buhtu laime attal sawaddijis.
- 3) Kad Deews isglahbis, tad pirma pateischana Deewam peederr. To Krischans wehrà nehme.
- 4) Kas faderrejuschees, teem ne buhs zittu draugu mefleht. Zik drihs buhtu

tu Krischans warrejis zittu gaspaschu sweschumä, un Maije zittu kungu dabbuht. Bet kautschu tee bij ischlihduschi un weens no ohtra ne simaja, tomehr tee weens ohtru ne aismirfe, bet sawä starpä lihds nahwei ustizzigi palikke.

- 5) To wairat zilwets zeetis un tad laime klubst, so faldaks irr pehz tas preeks, un pastahwigs. To mehs pee Krischana un Maijes skaidri redsam.

Tapehz ~~ne~~ buhs ne weenam behdäs nogrimt. Ras sinn, fahda laimiga stundina us to gaida.

Tas 61. Stahsts.

Uspzeenibts Semneeks.

Weens Kursemmes Basnizfungs Rihgä bijis, atpakkal brauzoht maffu ar naudu saudeja, fas zaur lahdes dibbeni bij ischrittusi. Tahdu skahdi ne warredams tä aplam peezeest, us wisfeem Basnizfungeem apfahret rakstija, fa tee sawäs basnizas to nogundetü un atraddibas naudu sohlitu. Weenä fweh-

swehdeenä pehz basnizas fanahze tschetri Studenti Mahzitaju apmekleht. Kad jau galdu klahj weesus meeloht, nahf swesch wihrs eefschä, un klannidamees facka: Labdeen zeenigs Mahzitajs. Paldees fazzija Mahzitajs, un wahaja: fo labbu teiksi, mans draugs? Tad facka tas semneeks: Es esmu dsirdejis, fa jums naudu isgaifusi. Ak ja, schehlojahs Mahzitajs, tas man leela skahde. — Kur jums tas sudde? — Rihges zellä starp Ohleiju un Leelu Jelgawu. — Kahda nauda jums bija? — Selta nauda. — Zif tur bija? — Diwi simts Dufates. — Woi bija tas fahda lakkatä eeseets? — Ne, bet fackä sischu maffä. Us weenreis tas sweschajs wihrs to maffu iswilzis facka: Schë jums, zeenigs Mahzitajs, jubstu nauda. Mahzitajs ar leelu pateifschanu sawu naudu pretti nemm, kambori ee-eet, un desmit dahlerus isness, gribbedams to tam wihran par atraddibu doht. Bet fo tu dohma, tas to naudu ne nemm, fazzidams: Paturreet, zeenigs Mahzitajs sawu naudu. Man paldees Deewam manna pabrettschana, un

un manneem behrneem buhs arridsan maifes deewsgan, kad tee gohdigi tur-resees un pareisi strahdahs. Bet jum's naudas wajaga, sawus jaunus kungus sweschumâ us augstu ffohlu suhtih, tas dauds naudu maksa. Un kad tas ne buhtu, fur nemtu muhsu behrni Mah-zitajus, kas teem Deewa zellu rahda. Ko buhs man tad tew par labbudarriht, wajaga Mahzitajs? Schis atbildeja: Luhdseet Deewu par man un mannu sehtu, un ka manni behrni gohdam us-augtu. To sohlija Mahzitajs labpraht un no firds darriht. Schi walloda tah-da gohdiga semneeka bij wisseem leels brihnum's. — Tad sazzija tee Studenti, ta Basnizkunga weesi: Teescham tahdu tizzibu meh's pee augsti mahziteem Kungeem ne aplam atraddisim. Kad kas no mums buhtu to naudu atraddis, kas sinn, woi tas tahds gohdigs buhtu bijis, to atdoht. To sazzijusch'i farunnajahs tee ar Basnizkungu, eefsch schi semneeka firds-tikkumu gohdah. Tuh-dal tappe schis semneeks kunga kahrtâ zeenih's, pee galda seh'dinah's, kâ weens kungs meelohts un apdeenehts un wissi

wissi ar winnu zeenigi farunnajahs. Wiina sirgs tappe nosedlohts, stali eewests un pareisi barrohts. Ur sahtu un gaisu eh'dusch'i, winnam wihnu us-dsehre un augsti meeloja. Kad nahze guleschanas laiks, tappe winsch lihds ar teem zitteem weeseem weesu-kambari spohschâ gultâ gul'dinah's. No rihta labbu brohfastu ehdis un wihna glahst dsehris, kad jau wiina sirgs apsedlohts un preekschâ wests bija, apkampe wissi scho semneeku, wehleja winnam wissu laimi, un Basnizkungs swehtija to. Tad pawaddija tee winnu ar gohdu un zeenishanu, un winsch aisjahie ar leelu slawu.

Mahziba.

Tahds gohdigs semneeks bij teescham wissu to gohdu pelnijis. Ihstais gohds ne pastahw eefsch leelas zilts, bet eefsch leelas un gohdigas firds, kas gohda-dar-bes parahdahs. Kâ warr tahdu zee-niht, kas gan kunga kahrtâ buhdams, zaur neganteem darbeem sawu kunga-gohdu pats apgabna? Un kas warr tah-du smahdeht, kas gan semneeka kahrtâ buhdams, zaur gohda-darbeem sawu augstu

augstu wehrtibu parahd? Darri tikkai, mans behrs, gohda-darbus, tad tem gohds ne truhfs, un tad tu Deews sinn no kahdas masas un smahdetas zilts buhtu.

Tas 62. Stahfs.

Trihs tuwi Naddi.

Trihs brahfi leela pilssata mirre weens pehz ohtra, un katre pamette weenu behrn. Brenzi, Eddi un Maiju. Tee bij sawa starpa tuwi raddi un meesigu braktu behrni. Brenzis bija prahfigs puisis. Tas aizgahje ka fohpmannis us taktu baggatu semmi ais juheu, tur ko labbu pelnitees. Eddi de bija ar baggatu fohpmanni saprezzeta. Schi dusmu-puhze buhdama tappe lohti lepna, un gahje isplehtusees ka leela gaspascha. Maije bij arridsan ar fohpmanni saprezzeta, bet tam bij mas pee rohfas. Tai bija labba, mihliga un gohdiga firds un dsihwoja ar sawu fungu ka tee ballodischi. Par nelaimu tas mirre, un pamette to atraitne ar feseheem

feseheem maseem behrneem. Schi nab-badsite fero un sawus behrniaus ar saweem rohfas-darbeem usturreja un tohs zit spehdama pa gohdam audsinaja. Edde apsmahdeja to nabbagu Maiju, ne tad pee schihs sawas raddineezes nahfdama, neds arridsan Maijei laudama pee winnas nahft. Un ta dsihwoja Maije no raddeem atstakta ka kahda fweeschineeze.

Pehez desmit gaddeem atnahze Eddes un Maijes raddineeks Brenzis no fweeschahm semmehm ar leela mantu. Eetam tas pilssata tappe daudsinahfs, gahje winsch sawas raddineezes armekleht. Winsch ne nahze ka baggats bet tihscham ka nabbags fungs, raudsiht kahda prahta tahs prett winnu buhs.

Papreeksch gahje Brenzis baggatas Eddes nammâ, un teize, ka winsch zaur daschadu nelaimi nowahrdsis wihrs eslohts, kas nahzis pee saweem raddeem paligu mekleht. Es esinu tas Brenzis, fazzija winsch, Eddes tuwajs raddineeks, un schi baggata buhdama man palihdschs. Eddi to dsirdedama tuhdaal nikna tappusi isptauj, fazzidama: Tas plukfats

fats gribb mans raddineefs buht! Ras
 sinn no kahda kahka tas staigulis nokrit-
 tis un fur winsch sawu mantu pahrdseh-
 ris. Brenzis wehl wairak winnu pahr-
 baudidams rihscham ehst prassa, jo wehl
 ne kummosu schodeen effoht baudijis.
 Tad Edde azzis lehdama winnam dur-
 ris rahd, un zeeti peesafka, winnam ne
 buhs eedrihsfetees sawu kahju wairak
 pahr winnas fleekfni zelt. Brenzis
 smeedamees sakka: nu nu, mahsin, ne
 effi tik dusniga. Tad schi sakht breht:
 I tu ~~fasohdihts~~ suns, es tew liffchu ar
 sunneem isrihdiht, wella mahte irr tawa
 mahsa, ne es. Brenzis ais-eet sten-
 nedams. Eddes wihrs paffat eet, un
 Brentscham dahleru rohka leek. Edde
 to eeraugusi peesfreen, to dahleru no
 Brentscha rohkas isplehsch un sawu
 kungu atstumi, brehtdama: Tu pintik,
 gan drihs wissi ubbagi tawi raddi buhs.
 Raunees sawu naudu ta ischfehrdeht
 un preeksch sunneem mest. Ramehr
 schi wihr isfehst, Brenzis probjam eet.

Tik fo tas no ta namma is-eet,
 eeraug winnu Eddes faiminsch, kas pat-
 labban baggata Brentscha kuggi bijis

un

un winna dahrgas mantas ar sawahm
 azzim redsejis. Tas pats nahf tuhda
 pee Eddes, waizadams, kas tas par
 wihru bijis, kas patlabban ta noskum-
 mis no winnas namma isgahjis? Tad
 schi wehl pilna dusma buhdama ar pilnu
 rihsflu teiz: Ko tu dohma, Raimin, kas
 kanahjis, tas ubbags, tas suns leelijahs
 mans radda-gabbals effohts, bet es to
 plukkatu, to beskaunu labbi isfunniju
 un isdsinnu, lai eet pee welnu. Tam
 faiminam tuhda schauschalas pahrneh-
 me. Nokrattijees fazzija winsch: Woi tu
 trakka effi! ak mans Deews, fo effi tu
 darrijusi! Tas Brenzis, fo tu aisdsin-
 nusi irr tas wissu baggatajs muhsu pils-
 fata, kas ar leelu mantu un naudu no
 sweschahm semmehm atkal pahrnahjis.
 Winsch nabbags lifdamees to teescham
 darrijis tew pahrbauht, ka tu winnu
 usnemsi. Edde to dsirdejusi sakht faimi-
 nu luhgt, winnam buhs Brenzi atkal
 atluhgt un tam teikt, ka schi to tikfai
 par smeekflu darrijusi, un ka schi ar sa-
 wu kungu un faimi sabahrusees tik nik-
 na bijusi. Jo winnas kungs teescham
 effoht nelga, kas ka sapni staigadams

ne

ne no rihta ne no wakkara fo sinnoh. —
 Bet Brenzis palitke noht.

Winsch aisgabje pee Maijes raudsiht,
 kahda winna buhs. Winsch tapat teiz,
 ka truhkummu zeefdamis nahzis, pee rad-
 deem paligu mekleht. Schi waiza, kas
 winsch effohts? Winsch atbild: Es esmu
 Brenzis, tarws raddineets. Tad schi
 winnu ka brahli raudadama apkampj un
 winna nelaimi noschehlo. Krehflu
 snehgdama luhds peeschstees, un tur
 flahst waiza, arrig effoht ehdis? Schis
 atbild: kas man dohs! Tad schi tuhda
 galdiru apflahj, un ar mihligu firdi,
 fo Deews dewis, ehst un dsert dohd, un
 luhds par labbu nemt. Brenzis pa-eh-
 dis par sahli un maifi pateiz, un gribb
 jau eet. Tad schi winnam selta gabba-
 lu, kas tschetrus dahlerus makfa, roh-
 ka eeleek, fazzidama: Brähliht mihtajs,
 ne smahde to masu dahwanu. Gan
 man fuhri geuhti nahfahs, few un behr-
 niaus usturreht, tomehr es tew no lab-
 bas firds dohdu, fo es spehju, tew nab-
 badsinnam palihdseht. Tad Brenzis to
 selta gabbalu augti pazehlis sakfa: To
 gribbu es ka weenu dahwanu, kas no
 wiff-

wisslabbakas firds nahf, un ka mannu
 wissdahrgaku mantu glabbah. Tad
 schis ka eefsch dsillahm dohmahm labbu
 brihdi stahw. Maije brihndamees
 gaid, kas nu buhs. Us weenreis sah
 winsch ta runnah: Mihta mahsin,
 klaus, fo es tew teifschu. Es ne esmu
 nabbags. Es tikkai tihscham ta esmu
 rahdijees, tarwu firdi pahrbaudiht.
 Bet paldees Deewam, tew irr firds ka
 swehtam engelam. Nu buhs tew sin-
 naht, ka es tohti baagats fungs esmu,
 kas no sweschuma leelu naudu un man-
 tu pahreneis. Tas man preeks buhs
 tew laimé zelt un par taweem behrni-
 neem, ka tehws gahdaht. Sché tew
 desmit tuhstoschi dahleri, kas schinni
 grahmatá stahw. Maije friht winnam
 zellós ar affarahm pateidama. Winsch
 to uszillajis ar preeka-affarahm ais-eet.

Patlabban bij Brentscha manta no
 fugga pilssatá eewesta. Winsch pirke
 leelu nammu, kas ka pils bija. Winsch
 ispuschkoja wissas istabas un kambaxus
 ar leeleeem speegeleem un zitteem dahr-
 geem glihtumeem. Kad wiss gohdam
 gattaws bija, eewedde winsch Maiju un
 + X win-

winnas behrninas sawâ leelâ nammâ
un zehle tohs pilnâ laimâ.

Kad Edde to dsirdeja, gribbeja win-
na plihst no ffaudibas par Maijas lai-
mu. Weena deenâ leef winna sawus
leelus rattus eejuhgt, un brauze leelâ
brangumâ us Brentscha nammu, sawu
raddineezi Maiju, (fo winna pa-
preeksch ne azzu gallâ eeredseja), apmek-
leht. Maijas leelâ un spohschâ istabâ
nahkusi ar lischku mehli fazzija: Lab-
deen selta mahsin, es fenn gaidu, ka tu
man apmekletu, nu nahku es tew ap-
mekleht. Maije atbildeja: es ne esmu
wainiga, ~~tu~~ patti ne gribbeji, ka man
buhš pee tewim nahkt. Patlabban nahk
Brenzis istabâ, un ne weenu wahrdu
fazzidams Eddi pee rohkas nemm un
iswedd lihds winnas ratteem. Tâ schi
gresna gaspascha bes wiffas apzeenisch-
nas aissbrauze, gribbedama no dus-
mahm sprahgt. No ta laika tappe
Maijas gohds un Eddes negohds zaur
wiffu pilssatu daudsinahts.

Mahziba.

Labba un mihliga firds, kas wiffus
zeeni un wahrguteem labprahst palihds,
lai-

laimu un preeku eemanto, Ifkates,
kam gohda prahts irr, tahdu firdi ar
zeenischanu peeminn. Bet lepna un
launa firds, kas zittus apfmeij un prett
nabbageem zeeta irr, few paschai negoh-
du un faunu padarr, ka wiffi laudis no
tahdas firds ar reebfchanu runna.

Tas 63. Stahsts.

Saglis pee farratawahn.

Weens jauneklis bij jau kâ behrns ee-
nehmees sagt. Pee masahm lee-
tahm eefahkdams jo deenas leelakas un
dahrgakas leetas sagge, kamehr us-au-
dsis jau sirgu saglis tohp, un diwreis
pee stabba danzaja. Pee trescha sirga
tappe winsch sagrahbts, dselses slehgt
un faklateesa par winnu turreta. Gan
leedsahs meef un diweshel noswehredams,
bet winsch tappe pahrlleezinahts, un win-
nam wiff ffaidri preekschazzim stahdihts.
Jau ne leedsahs wairs, un schelastibas
luhdsahs. Bet tas ne palihdseja nenee-
ka, farratawas pelnijs, farratawas
winnam nospreede. Tanni deenâ, fur

winnam bij ar wirwi sawu dšhwibu beigt, fanahze leels pulks tauschu skattitees, un ta sagla mahte gahje waimanadama pakkat teem ratteem, fur winnas dehls tappe wests. Kad jau tas bende to sagli gribbeja faset un us treppi west, luhde tas saglis leela luhaschanā pehdigi ar mahtes farunnatees. See Teefas-kungi likte tuhda to mahti pee winna peewest. Tad schis mahti apkampis us weenreis winnai deggonu gluschi nokohsch. Mahte brehz un affins breefmigi tekk. Wiſſi laudis tappe par schahdu negantu darbu ta fahohdita grehzineeka dufmigi un isfplahwe par winnu. Bet tas bafsi zilla: Klausajtees wiſſi, kam ausis dširdeht, ja jums gohda prahts irr, tad juhs paschi teesfaset, fa es taisni darrijis esmu. To schi neganta mahte wainiga irr, fa man sawu jaunu dšhwibu ar negohdu un breefmu pee karratawahn ja beids. Kad es behrns biju un fahdu nafi jeb lakatu bij sadfis un to winnai peeneffu, tad man glauđeja un pihragu deme, un es bija winnas mihlajs dehlinsch. Leelaks tappis jau zirwi, iskaptu, lemmezschus,

schus, drahnas un audeflu no bleekes saggu. To deenas jo leelaks saglis tappis, jau fahku sirgus sagt, par fo man taggad ar kaunu ja mirst. Buhtu winna man fa kreetna mahte pee pir-mahm fahdsibahn labbi iskappajusi, taisnibu firdi speedusi un va gohdam audsinajusi, tad buhtu es labs puifis tappis, fas ar gohdu sawu maifi peln. Juhs tehwi un mahtes, kam Deems behrnus dewis, ne taupeet rihtstes pee behrnu negantibahn. Geraddinajeet tohs no masahn deenahn Deemu bihtees, taisnibu darriht un us labbu dšhtees, tad jums gohds un preefs un behrneem latna buhs. Nu gribbu es pazee-tigi zeest, fo es pelnijis esmu. Wiſſeem schauschallas pahrgahje to dširdoht un to mahti nolahdeja. Weidsoht tappe winsch pafahrts.

Mahziba.

Rai wiſſi, fas scho stahstu dšird, to pee firds nemm, sawadi tee, fas behrnus audsina. To no audsinaschanas, behrnu latme un nelaine atlezz. Kad wiſſeem tahdeem, fas saglus audsina, jeb saglus turr un tohs pahrstahw, buhtu bes deggona ja-eet,

eet, kas tas par ehrmu buhtu! Bet jeb-
schu tahdi sawu deggunu paturr, tad
tomehr tee, sawa deggona newehrti, to
ar negohdu nehfa. Un kas warr wis-
seem mutti aisbahst, to sawa starpā
daudsinahst.

Tas 64. Stahsts.

Schihds uhdens breesma.

Weenreis tas gaddijahs, ka mastas-
laiwa, pilna ar laudim, leelos uh-
dens pluhds seklā usgahje. Straumes
wilni to laiwa pahrnehme, gan drihs jau
lautini laiwa slihst. Ischetri no teem
us mastas-kohku uslihdufchi un to zeeti
apkampufchi zik spehdami turahs.
Weens Schihds ne warredams zittadi
glahbtees, weenu semneeku, kas arri-
dsan mastas-kohku bij apkehris, luhds,
ka tas winnam lautu, pee ta pascha kah-
jahm turretees. Tas semneeks to ne
leedse, un tā kahre tas Schihds pee win-
na kahjahm. — Pa tam starpam nahf
zitta laiwa, un tohs paldees Deewam
wissus isglahbj. — Tas Schihds us
sem-

semnes nahzis waiza pehz ta semneeka,
un winna Kunga, kā arridsan pehz win-
na sehtas un muishas wahedu, un to
sawā gahmatā eeraksta. Winsch pateiz
tam gohdigam semneekam, sohlidams
winna peeminneht, un tam sawu patei-
zigu firdi sawā laikā rahdiht. Tas
semneeks atbild: Eij sawu zeltu ar Dee-
wu. Es esmu to darrijis, kas zilwe-
kam peenahfahs. Lai Deewam patei-
zam, kas muhs no nahwes ispestijis
irr.

Pehz diwi gaddeem rakstija tas
Schihds us to Kungu, tam tas sem-
neeks peederreja, weenu gahmatu, kas
tam Schihdam muhscham par gohdu
buhš. Lihds ar tahs gahmatas suh-
tija winsch daschadas swahrku: drahnas
preeksch ta semneeka seewas un behr-
neem, un simts dahlerus flahst, un
luhdse to Kungu, to wissu tam semnee-
kam winna wahrdā eedoht.

Tas Kungs likte bes kaweschanas to
semneeku saukt un rahdija winnam tahs
drahnas, ko tas Schihds par to glahb-
schanu winnam suhtijis. Tas sem-
neeks to eeraudsidams kā apstulbis
stahw,

stahw, sahze azzis triht un raudaht, saz-
zidams: Lai Deems winnam to atmak-
sa! Un nu, lai man kas Schihdus keh-
si un lamma, tad es tam to zittadi rah-
dischu! Bet nu tappe winsch kà aiz-
grahbts, kad Kungs winnam wehl tohs
fints dahlerus Schihda wahrda ismak-
saja. Kà mehms sawam Kungam az-
zis skattijahs, kas winnam ta Schihda
grahmatu preetschlassija. Us weenreis
isfauze winsch: Ak tu Deems, es to ne
esnu wehrt, par to brihtinu, ko tas
pee mannam kahjam kahris! Lai
Deems winnu aplaimo un wissus Schih-
dus swehtus darra!

Prett wakkaru peewedde tas semneeks
sawu seewu un behrnus pee Kunga, un
tee ar preeku-assarahn Kungam patei-
ze. Beidscht rakstija tas Kungs us to
Schihdu, semneeka wahrda, pateitscha-
nas grahmatu. Un tas Schihds wehl
ifgads daschas dahwanas tam semnee-
kam suht.

Mahziba.

Echè warr skaidri redseht, kà Schih-
dam tapat dwehsele, kà kristitam zilwe-
kam, un kà dascham Schihdam wehl
lab-

labbaka dwehsele irr. Gan to ne warr
leegt, ka dasch Schihds will un krahpi
un sagtas leetas pretti neimm un slehpi.
Bet woi stary kristiteem ne irr arridsan
dauds sagti, kas Kungi daschadi apsohg
un sawa stary aplaupahs. Tur klacht
apdohma, woi tu stary Schihdeem tik
dauds dsehrejus un lohpus atraddisi, kà
pee Latweescheem. Tizzibas dehl ne
weenu tautu ja smahde. Wissi semmes
eedsihwotaji irr lihdsigi ar mums raddi-
ti, Deewa behrni un muhsu brahli.
Winnà deenà, fur ne pehz tizzibas, bet
pehz darbeem taps teesahs, dauds
Schihdi, pulku no kristiteem laudim,
apfaunehs un debbesis ee-ees, kad winni
elle skrees. Tapehz lai mehns Schihdus
ne par gahnefleem turrarn, nedf tohs
apfmeijam, tapehz ka tee Schihdi irr.
Jo katra tauta un tizzibà, kas Deewu
bihstahs un taisnibu darra, irr Deewam
peenemmigs.

Tas 65. Stahstz.

Turkis un kristihts zilweks.

Turku semme, fur dauds kristihtti lau-
dis dsihwo, tappe weenreis weens
Tur-

Turkis un weens kristhts zilweks us meelastu luhati. Tas kristhts zilweks bija pawahisch un noleesis, un tas Turkis spirgts un pilna meesa. Tas kristhts zilweks ehde, ka eeraddis, no wissahm riktehm un dsehre weenu glahsi wiynu pehz ohtras, bet tas Turkis mas ehde un tikkai glahsi uhdens dsehre. Pee galda tappe no daschahm leetahm runnahts. No wallodas walloda nahk, kamehr tas sailmneeks to kristhtu weesi waiza, zik wezs tas effohs? Tas atbildeja: 40 gaddus. Tad waiza tas sailmneeks, ka tad tas nahkabs, ka tu tahds pawezs isskattees? Deews sinn, atbildeja winsch: gan es lihds leelu gaismu gulledams isduffu, gan es pee deenas ar darbeem ne nopublejohs, gan es pilnam ehdu un dserru, bet ne kas spehka eet. Es pats ne sinnu, kas man kaisch, bet to es mannu, ka es jo deenas jo wahjaks tohp. — Tad waizaja tas sailmneeks to Turku, zik wezs tas effohs? Tas atbild: 60 gaddus. Tad tas sailmneeks brihnijahs, ka tas 20 gaddus par to kristhtu zilweku wezzaks buhdams, jaunaks isskattabs un pee pilna spehka effohs, un wai-

waizaja, ka tas nahkabs? Tas Turkis atbildeja: Es ikrihts agri preetsch gaismas zellohs. Ar paschas gaismas nemmu es sawus darbus preetscha un darru tohs wiffa spehka. Un kad ehshanas stundina nahk, tad man manna maisite, ko Deews man dewis pee firds eet, ar sahtu un gauwu ehshams un dsershams. Un kad deenas darbi padarriti, tad man salda duffa irr un meedsinsch jaunus spehtus dohd. Jo mums zilwekeem ta dsihwiba ne irr dohta us ehshanu un dsershchanu, bet mums ta ehshana un dsershchanu irr dohta us atspirgshanu pehz darbeem un us usturreshchanu muhsu dsihwibas. Kas nu sawu laimu bes darbeem tikkai eetsch leekas ehshanas un dsershchanas un eetsch garra meega mekle, tas to zerretu laimi ne atraddihs, sawu wesselibu saudedams. Jo ar muhsu meesfu tas ta irr, ka ar uhdeni, jo ilgak tas klussu stahw, jo glohtains un smirdots tas tohp. Bet kas sawu laimu eetsch strahdashanas un sahtigas dsihwoshchanas mekle, tas to atraddihs, sawus spehtus wairodams.

Bet ka warram walditees, waizaja tas fri-

kristihts zilweks, kad mehs piliā galda
tik dauds gahrdus wirrumus, zeppe-
schus un pihragus redsam? Tas Tur-
kis atbildeja: Teesa pats, woi tas ne
irr no Deewa muhsu firdi eerakstihts,
ka mehs labprahť gribbam ilgi un weffe-
li dšihwoht? Kas nu tad irr wainigs,
kad mehs to ne darram, kas us ilgu
dšihwibu un wesselibu wadda? Tas irr,
kad mehs bes darbeem zaur nesahtibu
sawu wesselibu saudedami wahrgstam.
Klaus, ko mehs Turki pehz tahs grah-
matas, kas mums swehta irr, tizzam:
Deews irr ikweenam zilwekam, kas pee-
dsimimis tohp, taisnu mehru no barri-
bas un no dšehreena nospreedis, un kad
tas pats mehres beigts irr, tad zilweka
gals klahť. Kad nu kas ikdeenas pahr-
leeku ehd un dserr, tad tas sawu nospre-
stu mehru abtrak istehre, un zaur to
sawas dšihwibas deenas pa-ihšina, un
sew pats to deenu pulku atrauj, ko tas
wehl buhtu warrejis dšihwoht. Bet kas
ar sahtu un gaušu mas ehd un dserr, tas
to winnam nospreestu mehru steepj, un
sawu dšihwibu dauds gaddus, neddelas
un deenas tauņa. Pehz schahs selta
mah-

mahzibas es turrohs, un es paldees
Deewam spirgts un wessels esmu, un
wehl zerreju dauds gaddus wesselam buht
un sawus firmus mattus ar mudribu
sagaidiht. Kad tas Turkis beidse run-
naht, fazzija tas kristihts zilweks: Ak
mans draugs, es tew no firds pateizu
par taweem selta wahrdeem. Nu es
redsu to wainu mannas wahjibas. Es
ilgi gullu, pee deenas bes darba us wee-
tas sehsehu un pahrleeku ehdu un dserru.
Bet no schihs deenas gribbu es agrak
zeltees, kahdu darbu strahdaht un sah-
tigi ehst un dsert, neg es spirgtats tap-
schu. Darri to mans draugs us man-
nu wahrdu, fazzija tas Turkis. Tu tap-
si ka no jauna peedsimimis un mannis
peeminnesi.

Mahziba.

Gribbi tu, mans behrens, to lee-
lu skunsti mahzitees, sew un teem
sawejeem par labbu ilgi un wessels dših-
woht, tad mahzees to no ta Turka, un
eespeed to dšilli sawa firdi, ka darbi un
sahtiba zilweku pee wesselibas usturr, bet
slinkums un nesahtiba zilweku pohsta.
Lai tas tawam prahtam reebj, bes dar-
ba

ba wasatees jeb puht, fungi peesprahgt, un rihtlu pahrpildiht. At kaut jel Ratweescheem un arridsan dauds Wahzeescheem schi selta tizziba buhtu, gohdigi strahdaht un sahtigi ehst un dsert, un pahr wissahm leetahm no ta elles dsehreena, ta pohsta brandwihna fargatees, tad ne tik dauds pussmuhschu laudis preeksch laika nowezzetohs, sakruptu un ka gilsteni wilktohs, par ko breefma nahkabs, tahdus gahneklus tahs zilwezibas usskattiht.

Tas 66. Stahsts.

Tennis.

Tennis bija disch jauneklis, kas wehl ne bija tik dauds pelnijas, ka winsch buhtu warrejis sirgu pirktees. Winnam gaddijahs sawadas waijadsibas dehl us zellu dohtees. Darbu laika ne fur warreja sirgu dabuht, tad winnam bij kahjam eet. Tas winnam gan ne patikke, tomehr waidseja eet. Zella buhdams peekuffis un peeri farahwis, pee frohga apsehdahts. Maistiti nokohdis un stohpu allu isdsehris, jau fataisabs attal

attal eet. Patlabban leeli ratti pee frohga peebranz. Baggats muishneeks, kas rattos sehdeja, litte sewim zepetu un fringeles un blaschu wihnu doht, un ehde un dsehre rattos. Tennis azzis un mutti atplehtis tad us to Kungu, tad us teem sirgeem un ratteem gluhneja. Tas Kungs to mannidams Tennisu waiza: ko tu dohma, moi tu gribbetu ar man mainiht? Tennis, ne ilgi apdohmada-meess, atbild: Labprah! iskahpeet, zeenigs Kungs, no saweem ratteem, un dodheet man sawas leetas, es gribbu jums arridsan doht, kas man pee meessas un pee dmehseles irr. Tuhdal pawehleja tas Kungs saweem fullaineem, teem buhs to no ratteem iszelt. At tu Deews! ko eeraudsija Tennis! Tas Kungs bija tists, ne warredams us semmes bes kruffeem stahweht. He, wai-zaja tas Kungs: moi gribbi wehl ar man mainiht? Nudde ne, atbildeja Tennis isbihdees. Es gribbu labbak saufu maisti ehst un wesselas kahjas walfahst, ne ka zeppefshus ehst, un ka mafs behrens no zitteem waddihts tapt. Lai Deews jums palihds! To fazzijis gabie Tennis

Zennis preezigs par sawahm wesselahm kahjahm sawu zekku. Tas Kungs wehl winnam pakkal sauze: Tas irr taisniba, fo tu fakki. Kad tu man warretu sawas wesselas kahjas doht, kà labprahd es tew mannus rattus, sirgus, naudun un mantu nodohdu.

Mahziba.

Wessels zilweks, lai buhtu nabbags, tomehr laimigaks irr, ne kà frohplis un newesseligs Kungs, lai Deews sinn zif baggats buhtu. Af kahdas mantas Deews zilwekam dewis, kam wesseli lohzefti un mudrs prahts irraid, kas wairak geld, ne kà selts un sudrabs un wisfa manta. Kas to ne atsiht un Deewam par to ne pateiz, kas ne irr zeenigs, kà Deews to tà aplaimojis. Zapahz ne baschijees, kad tew naw mantas nedf eenihd to, kam dauds pee rohkas. Tu ne warri sinnaht tahs kaites, kas winnu speesch, un ar fo tu ne mainitu. Efti meerà ar to labbu, fo Deews tew dewis.

Tas

Tas 67. Stohsts.

Deewabihjigs ffröhderis.

Zeelà Wahzsemme, Saffu teesà, semneeki zeemos Wahzeschu fahrtà turahs. Weenà tahdà zeemà bij weens ffröhderis, Ehrmannis wahrda, diwdesmit gaddus dshwojis, un lihds schin sew un sawus behrnus gehdigi usturrejis. Ne kad behrneem swahrzini truhke, un ifdeenas bij winneem pee maissites dascha aisleija un aisdars, brihscham galla, un swehdeenas zeppets.

Bet winneem gaddeem tas Wahzsemme gaddijahs, kà niks gais wissus sehjumus tà bij pohstijis, kà mas zerriba us swehtibu lautos palikke. Kad plaujams laiks nahze, tad drumas weetahm plikkas, weetahm ar rettahm un fihkahm wahrpinahm bija. Dasch bes maisses palikke, un tik fo weens, jeh ohtrs, fo warreja us wilsfatu west, namneekem pahredoht. Zaur to zehplehs leels maisses truhkums un bads. Zitteem gaddeem bija tee tirgi wilsfatos ar labbibas wesomeem kà optlahfti, bet nu retti nahze

†

¶

nahze kahds wesuminsch. Un kad tahds gaddijahs nahzis, tad pulks pilksatneeku, kam maises ne bija, to wesumu apfritte, weens zaur ohtru saukdams: es — es — es gribbu pirkt, ko prassi tu par to? Tad warr dohmaht, ka tas pahrdeweis dauds wairak prassija, to mehr tee pirzeji speesdamees to winnam ka no rohtahm isplehse. Us tahdu wihs tappu ta baggata maisite jo deenas dahrgaka.

2. Tam gohdigam skrohderam Ehrmannam bij sawadi tahdu geuhtibu ja zeesch. Kur winsch papreeksch bij eeraddis ar seffera-maist par deenu pahrtitt, tur bij winnam taggad jau diwi, tad trihs, tad tschetrus un pehdigi peezus sefferus doht. Un tomehr winsch ar sawu schuumu ne warreja wairak ka papreeksch pelnitees. Us tahdu wihs tas gohdigs wihs leelas behdas eekritte. Kad nu winnam wihs, ko winsch pelnija, par deenischku maist bij ja isdohd, tad ne warreja winsch wairak ne gallu, un pehz arridsan ne pawalgu pirkt. Sausa maisite jau dauds neddelas winnu weenigs usturs bija. Tatschu wehl winna behrs

behrnini lustigi bija, Deewam pateikdami, ka teem ne bij ne-ehduscheem badu du zeest.

Bet schis preeks ne ilgi pastahweja. Tas leelafajs pulks no semneekem tanni zeema tapat nabbagi tappuschi, ne warreja tahds geuhts laiks par swahrteem, nei preeksch sew, nei preeksch behrneem, naudu isdohd. Us tahdu wihs palikke tas gohdigs Ehrmannis bes darba un bes pelneem. Un tomehr gribbeja winsch un winna behni ikdeenas ehst. Tad tappe winnam geuhti ap sirds. Winsch sahze sawus alwasrihus, un pehdigi sawus gohda-swahrkus, un arridsan behrnu swahrzinus pahredoht, famehr galla ne kas wairak pahrdoschanai palikke.

Weena rihta uszehlees ne sinna ja winsch, tur maises kummosi nemt. Behrnini winnu apfritte, saukdami: Maisite, tehtiht! maisite! Tas winnu sirdi lausin lause. Tomehr sanehmehs winsch un labbinaja behrninus, sazzidams: Bazeetetees, behrnini, gan jumis waijadsehs schinni rihta ga-
N 2 weht,

weht, bet ap deenas widdu buhs jums
 wisseem pa-ehstees. Kur tu tad maifes
 nemsi, waizaja tee noskummuschi behr-
 nini. Tad tehws rahdija us debbes —
 Tuhdal nogreese winsch sawu waigu, fa
 tee winna affaras ne redsetu, fas no az-
 zim ispspeedehs, un skrehje kambari. Tur
 us zelleem krittis nopuhsdamees ta luh-
 dse: Ak Deews! ak Tehws! manni
 behrni! tee ja irr tawi behrni! Gribbi
 tu man nabbagam wihram likt to brees-
 mu redseht, fa manni behrni manna
 preekscha baddu mirst! Tu jau tik dauds
 putninus barro un kraufleem sawu bar-
 ribu dohdi. Tas ne warr buht, fa tu
 mannus behrnus liktu badda isniht.
 Tu teescham wehl schodeen winneem
 maifiti dohfi. — Ta Deewu swehti
 luhdsis, zerreja winsch stipra zerriba,
 fa tas mihlais Deews winnam padoh-
 mu rahdihs, saweem behrneem asaidu
 fataisih. — Jau labbu brihdi bija
 winsch schurp un turp dohmajis, moi
 ne fo warretu atrast, behrneem maiff
 skappeht, bet tas ne gribbeja winnam
 isdohstees.

Us weenreis nahk winna masaka mei-
 tina

tina kambari, un teiz, fa weena seewa
 gribboti ar winnu runnaht. No kam-
 bara isgahjis atradde winsch to seewu
 istaba. Schi waizaja winnu, arrig tas
 warretu usnemtees eefsch trim deenahn
 preeksch winnas un winnas meitu jau-
 nus swahretus no tahm drahnahn, fo
 winna bij atnessusi, gattawus pataisih,
 so winna effoht ar sawu meitu us sweh-
 deenu kafsas luhgta. Labprah, atbil-
 deja tas skrohderis, es to wiffa spehka
 pasteigschu. Tad fazzija ta seewa: Un
 fa juhs ar lusti to darbu steigtut, tad es
 jums sche kuckulu esmu atnessusi. Tad
 winna to kurwi, fas winnai appatsch
 fakschas bija, us galdu likka. Wiffi
 behrnini lehze apfahrt, skattitees, fas
 tanni kurwi effoht. Tad isnehme 11
 seewa papreeksch maifes kuckulu, tad
 pohdu ar sirneem, tad sweestu un duh-
 mos schahwetu gallu. — Tad sitte tee
 behrnini sawas rohkas, weens ohtru us-
 skattidamees un nogreesuschees sahze
 schnuhschedami raudaht. Tehws arri-
 dsan ne warreja zittadi, fa ar affarahm
 atbildeht.

Kas tas irr? fas tas irr? waizaja ta
 seewa.

seema. Tad stahstija tas preezigs tehws to pohsta: buhschanu, eeksch ka tee bijuschi, un taggad no winnas essoschi isglabhti. Tas gahje tai gohdigai seewai zaur firds sahfdama lihds raudabt un ar assarahm preezatees, ka Deews zaur winnu tie dauds gohdigeem lautineem lizzis to dsihwibu usturreht. Tas bij winnai engelischkis preeks, un winna tuhda us weetas annehmehs, scho preeku wehl ilgak baudiht, un fazzija us to skrohderi: Turpmak, mihtajs draugs, ne buhs jums wairak truhkumu zeest. Man wehl no pirmejeem gaddeem tif dauds labbibas flehti irr, ka es juhs wissus usturreht, un wehl ko pahrdohht warru. Mahzeet pee man drohschi, zif reis jums maifes waijaga, jums buhs allaschin dabbuht. Un kad juhs sirnus, putru, kahpostu un gallu griibat, tad es jums to ne kad ne leegschu. Es jums to ne dahrgi rehkinaschu, un juhs warreet to ar sawu skrohdera darbu pamasam atstrahdaht. Man arridsan behrni, kas sinn, ka Deews winnus atkal par to swehti. — Tad tappe wissi no preeka ka aisgrahbti. — Kad tas skrohderis to

to mehru preeksch teem jauneem! swahrteem bij nehmis, aisgahje ta seewa fazzidama: Pataujatees us mannu wahrdu un dsihwojeet weffeli.

Ta ka ta gohdiga seewa pawaddita un aisgahjusi bija, sataisija tee labbu maltiti un ehde ar preeku. Tas smeekjeja! Jau teescham ne kahdam Leelkungam Wahzsemme winna gahrdumi ka buhs smeekjejuschi, ka scheem gohdigeem lautineem tee sirni, ko tas bads pahre wisseem gahrdumeem gahrdum padarrija. — Tee arridsan firsnigi tam mihtam Debbes: tehwan pateize, kas ar sawu swehtu paligu jo tuwak irr, kad ar mums pagallam essohht leekahs.

Mahziba.

Sche mahzees no ta gohdiga un deewabihjiga skrohdera, ka zilwekam wissdsillakas behdas ne buhs isfamist, bet ar sawu zerribu us Deewu stipri pastahweht. Wissuwairak mahzees sche no winna, kas ihsti swehta luhgschana irraid. Ne ismahziti un skannigi skaiteti pahitari, no ka firds ne sinn, bet luhgschana, kas no firds nahk, prohti, kad zilweks

zilmeks bes skuntes: wahrdeem, to, to
wansch sawa sirdi juht, ar sirds zilla-
schanu un zerribu Deewa preetschâ, kâ
behrens sawam tehwan, isteiz, tas irr
ihsti swehta luhgschana.

Tas 68. Stahsts.

Schreneetis.

Winneem gaddeem, kad tee leele
Daugawas pluhdi ar leeleem leddus
gabbaleem to meestu Jaunjelgamu poh-
stija, un tik dauds nammi, zitti sadrag-
gati un saplohsiti, zitti grohsiti, zitti
apahsti un zitti aisteisti tappe, nahze
weens gohdigs wihrs no Wezzsehrenes
teefas ar laiwi starp leddus gabbaleem
zaurspeesdamees, nabbadsinnus glabht,
kas uhdens breefma us slihfschanu bija.
Us tahdu wihsi irr tas dascheem to dsih-
wibu glabhtis, un ar sawu laiwi lihds
tahm augstahm weetahm pahrzehtis, fur
tee uhdeni wairaf ne warreja sneht.

Starp teem nelaimigeem bij arridsan
jauns kohpmannis, kas no pluhdeem
glabhtees nammâ jumenta bij uslihdis, bet
tas nams jau sahze schteebtees. Tad
schis

schis brehtz un sawz, kâ buhs glabht. Us
weenreis irr tas pats gohdigs Sehrenees-
tis ar sawu laiwi pee ta nammâ klacht.
Tas kohpmannis ar mohfahm no jumenta
nolihdis laiwa kahpi un no ta Sehrenees-
scha pahrzeltis tohp, kamehr drohschâ
weetâ no laiwas iskahpt warr. Tad tas
kohpmannis pahri dahleru no kabbatas
iswilzis tohs tam gohdigam wihran,
kas kâ Deewa enetis to glabhtis, ar
simts pateifschanahm dohd. Bet to tu
dohma, tas wihrs to naudu ne nemm,
sazzidams: Lai Deews pasarg, ka es
no jums naudas nemtu! Jubs effeet ne-
laimê, fur jums naudas waijaga, ar
kahdu sirdi buhs man to no jums is-
pleht. Ne, fakka tas kohpmannis, es
terw to labbâ prahtâ un ar preeku doh-
du, ka tu mannu dsihwibu glabhtis, un
to man ta nauda buhtu palihdseljusi, kad
es buhtu slihzis. Tad tas wihrs atbil-
deja: Es ne warru no jums ne mas
naudas nemt, jo mans nelaika tehws
man to us sawu mirschanas gultu ar
swehteem wahrdeem zetti peesazzijis,
man buhs pluhdu laika tapat darriht, kâ
wansch pirmejos pluhdôs darrijis, nelai-
migus

inigus wiffa spehka glahbt un no teem
ne weenu wehrdinu nemt. Un to es ar-
ridsan sawam dehlam zeeti peesazzischi.
To fazzilis bes kaweschanas ar sawu lai-
wu atpaktat gahje wehl zittus glahbt. —
Tas bija gohdigs wihrs us ziltz ziltim
peeminnams.

Mahziba.

Kaut jel wisseem Juhrmalneekeem un
Daugaweescheem tahds mihligs prahts
buhstu, sawus nelainigus brahlus glahbt,
kad kuzgis juhmalli jeb struhga un
plohsts Daugawa skahde kluhst. Ak
kaut jel tee, kas us pohstischanu gluhst,
apdohtmatu, to Kristus winna deena us
tahdeem fazzihz: juhs esseet man pohsti-
juschi! Tas buhs breezmigi dsirdams!
Bet ka saldi skannehs tas wahrds, to
winsch fazzihz us teem, kas sawus brah-
lus glahbuschi: Juhs esseet man glahbu-
schi! Kurrea firds sche ne tohp lohrita,
irr zeeta ka afmings.

Tas

Tas 69. Stahsts.

Lainigs semneeka dehlz.

Zahlā sweschā semmē. Dsihwoja wezzōs
laitōs weens brihws un turrigs
semneeks, kam sawa pascha muischele
bija, fur winsch ka labs fainneeks pa
gohdam dsihwoja. Winnam bij weens
weenigs dehlz, Gustaws wahrda, tas
bija lohti skaissts un daisch, ar mudru
prahtu un no it labbas firds. Tas
tehws, kas winnu lohti mihloja, lifte
to no masahm deenahm labba skohlā eet,
un audsinaja to ka gohdigu puissi eefsch
wissahm labbahm mahzibahm un tik-
kuma. Behz suhtija tas tehws sawu
mihlu dehtu us augstahm skohlahm, un
ne schehloja to naudu, to tas winnam
sweschumā maksaja. Tur peenehmehs
Gustaws eefsch wissahm augstas gudri-
bas mahzibahm un eefsch wiffa gohda,
un zehlehs par augsti mahzitu fungu un
lohti zeemitu jaunekli.

Mahjās pahrnahzis isluhdsehs winsch
no tehwa, sweschā semmē eet, sawu lai-
mi pasaulē mekleht, un sohlja tehwa,
kad tas to patwehlehs, tuhda atpak-
kal

fat nahkt un tehwan wezzumâ weeg-
lumu un preeku padarriht. Tehws at-
laide to swehtidams, un Gustaws tehwa
rohku butschojis aisgahje.

Winsch demehs zitta semmê, swescha
Kehnina pilssatâ. Zur ar dauds Kun-
geem sanahzis tappe winsch drihs passh-
stams, un sawadi usteirts weenam aug-
stam Runnaskungam un Jeneralam,
kas sawa Kehnina ohtra rohka bija.
Pee ta pascha leela Kunga tappe Gu-
staws par Siftehru. Tas Kungs to jo dee-
nas jo wairak cemihleja, winnam dauds
augstas waldischanas leetas, to zittam ne
bij sinnaht, uswehleja, un to kâ sawu
Draugu zeenija. Un tã sabija Gustaws
pee ta pascha Kunga peezus gaddus, un
mahzijahs turpat tahs augstas stanas,
kâ karrâ spehks un semmes walsts ja
wald. — Pa tam Gustawa tehws
wezs un pawahjsch tappis rakstija us
sawu dehlu, tam buhs pehz sawas dahr-
gas apsohlschanas atpakkat nahkt, un
tehwan wezzumâ par paligu buht. Gu-
staws tehwan (to winsch kâ sawu dweh-
seli mihloja,) paklausidams, no sawa
mihla Kunga ar assarahm schkirahs,
un

un weens ohtram swehti apsohlahs,
muhsham draugi palikt.

Gustaws atpakkat nahzis sawam teh-
wan par mihlestibu to muishcheles wal-
dischanu usneimm, un brihwa semneeka
kahrtâ turrahhs.

Weenâ deenâ, kad Gustaws ar zirwi
dsittâ meschâ bij eegahjis, zehlehs us ween-
reis leela brehshana, ar smalku balsi:
glahbeet! glahbeet! glahbeet! Gustaws
azzumirkli pehz tahs balsf skreedams,
eeraug, ka leels breefmigs swehrs pak-
kat weenas augstas preileines djennahs.
Jau tas swehrs sahze winnas drehbes
plehsiht, kad patlabban wehl ihkâ laika
Gustaws peeskrehjis tam ar peeti peere
mett. Kamehr tas wehl apreibis pleh-
sahs, Gustaws winna peeri ar zirwi
pahrschkell, ka tas affins us tahs prei-
leines drahnahn skreen, kas no leelahm
isbailehm apgihbusi kâ mirrusi gulleja.
Gustaws dohmadams, ka tas swehrs
winna nokawis, un bihstedamees, ka
laudis ne dehmatu ka winsch kâ slepka-
wa papreeksch to preileini esscht nokawis
un pehz to swehri, kas usgahjis, arri-
dsan apkawis, eelihde attal beesumds

un

un aischgahje klussam mahjās, ne kam ne weenu wahedu no ta fazzidams.

Bet kahda bija schi preileine? Schetew ja sinn, ka ta leela Prinzeffe un pascha Kehnina weeniga meita bija, kas lihds ar Kehninu us meddischanas gahjusi leela mescha apmaldijusees un no ta breefmiga swehra apvrista tappusi. Winna ne bij mirrusi, bet tikkai no leelahim isbailehm apgihbusi. Pehz winna atkal atmohdusees, no wisseem Kehnina fullaineem mekleta un pee ta nokauta swehra atrasta, tohp it bahla un affinaina leelos rattos us pilli aischwesta, ar zittahm drahnahm apgehrbta, gultā likta, ahdere laista un firds sahles eedohstas, kamehr pamasam atkal atspirgst. Kehninsch bij par to tohti isbihdees, bet jau sahft preezatees, ka ta Prinzeffe no ta breefmiga swehra naggeem isglahbta tappusi, un leef klauschi-
naht, kas tas swehra nokawejs un tahs Prinzeffes isglahbejs bijis. Tad weens no teem Rungeem, kas pirmak us tahs weetas nahjis, fur tas to Prinzeffi pee ta swehra atraddis, sahze leelitees un fem to gohdu usmelloht, ka Deems
win-

winnam to laimu dewis to swehru apfaut un to Prinzeffi isglahrt. Un kautschu ta Prinzeffe gan pretti runnaja, ka tas, kas winnu glahbis, dauds zittadi, jauns un jauks, un ka Deewa engelis isffattijees, tad tomehr tas leelitajs, mees un dwehsel noswehredams un dauds mellus isdohmadams leelas dahwanas no ta Kehnina dabbusis, jau no wisseem par to apzeenihts tappe. Bet ta Prinzeffe us to pastahweja, ka winna to tuhda pasihstu, kas winnu ispestijis, kad tas preefsch winnas azzim nahktu. — Pehz tam atraddahs daschi jauni Leelkungi, kas pehz tahs Kehnina Prinzeffes prezzeja, bet ne weens winnai patikke. Jo winna sawa firdi bij apnehmusees, ne kahdu zittu mihleht, ka to engeli, kam winnai sawu dsihwibu bij ja pateiz, bes furra glahbschanu winna wairs ne dsihmotu.

Pa tam starpam mirre Gustawa tehws. Winsch apraudaja to un taistija winnam leelas gohda behres. Pehz sawu muischeli pahrdewis dewehs winsch us sawa Kehnina pilssatu, tur sawu laimi, ka augsti mahzihts Rungs mek-
leht,

leht un fawa Rehnina gohdu farrâ aiz-
stahweht.

Zit to winsch tur bij nahzis, tas gad-
dijahs, fa leelas gohda dsihres Rehnina
pilli tappe turretas, tur dauds laudis
pilli sanahre tahs spehles dsirdeht un
tohs dantschus skattitees. Starp scho
pulku bij arridsan Gustaws. Us ween-
reis nahze ta Prinzesse, un eeraudsjia
to waigu ta zilweka, fas winnu bij no
ta breefiniga swehra glahbis un no nah-
wes ispestijis. Ta Prinzesse mette fa-
was azzis us Gustawu un dewe winnam
sismi ar rohku, tam buhs pee winnas
nahkt, un winnai pakkat eet. Rambari
eeweddusi, ta Prinzesse winnu waiza,
arrig winsch ne effoht winnas glahbeis?
Tad schis wiss skahstija, fâ tas notizzis,
fahdâs drahnâs winsch meschâ bijis,
fâ winsch us winnas brehfschanu pee-
skrehjis, tam swehram to peeri ar zirwi
pahrschkehlis, un bihdamees atkal bee-
sumôs eespruzzis, fâ to fâ fahdu flep-
kawu ne grabbtu.

Tad ta Prinzesse to pilli paturr, wiss
fawam tehwan, tam Rehninam stabsta,
un pehz fawu Gustawu pee pascha Reh-
nina

nina peewedd. Schê Gustaws no jauna
Rehninam wiss skaidri isstahsta. Reh-
ninsch to tuhda ar leelu pateischanu
un us tahs Prinzesses luhgschanu par
Wirzneeku zelt, un tam ihpaschu Sal-
datu Pulku eedohd, tohs farrâ wad-
diht. Jo to brihd bij Rehninam farsch
ar zittu Rehninu, no fâ winsch jau
dauds bij peezeetis. Gustaws pateize
Rehninam un gabie ar augstu firds-
prahtu farrâ, fawa Rehnina gohdu at-
lihdssinabt.

Karrâ Gustaws wissur fâ uswarre-
tajs parahdijahs, un fur winsch ar fa-
wu pulku nahze, tur bij eenaidneekem
ar leelu faunu behgt. Jo deenas jo lee-
lakus gohda darbus darridams, aug-
staki zehlehs, famehr pehdigi, fâ wir-
seis Jeneralis, par wissu farrâ spehku
zelts tappe.

Kad tas farsch jo deenas jo breefmi-
gaks tappe un jau abbi karraspehti us
leelu fauschanu sanahrusch bija, tad
suhstija Gustaws, fâ tas augstakajs Jene-
ralis trummeteri us to augstaku Jene-
rali no eenaidneeku puffes, un litte tam
fazziht,

fazzicht, woi tas tam ne patiktu pa-
preeksch ar winnu sanahet, eekam tik
dauds tuhstoschu lauschu affinis isleetas
tohp. Tad tohp no abbahm puffedm
norunnahs, kurrâ stundâ teem farra
spehku walditajeem sanahet un farunna-
tees buhs. Sanahkuschi abbi satruht-
stahs, sahê pasihtees, apkampjahs un
ar preeka affarahm farunnajahs. Jo
tas eenaidneeku Jenerals bija tas patš
Kungs, pee ka Gustaws peezus gaddus
par Sittetruu bijis. Tee sawâ starpâ
weens ohtra padohmu un gohda prahthu
pasihdami sahze no tahm leetahm sa-
runnatees, no ka tas karsch zehlees, un
parahdija weens ohtram, ka wissu to
stribdinu warretu bes affins isleeschanu
islihdstnahr. Tad rakstija abbi, katre
us sawu Kehninu ar taisnu un gohda
prahthu us meera derreschanu. Abbeem
Kehnineem tas patikke, tee tappe atkal
meerigi un draugi, un tee farra spehki
isfschlihras no abbas puffes.

Gustaws greesehâ atpakkal ar gohdu
kâ leels Jenerals, kas zaur gudribu us-
winnejis un to faru bes affins islee-
schanu

schanu beidstis. Tad tappe winsch no
sawu Kehnina ar leelu gohdu un sawu
pretti nemts, un par Leelunga zelts.

Nu jau ne warreja tas Kehninsch sa-
wai Prinzeffi ilgaki leegt, Gustawu par
sawu snohiti usnemt. Tas Kehninsch
fataisija winnam leelas kashas, un Gu-
staws dabbuja to Prinzeffi, sawu bruh-
ti, par gaspaschu. Winnu starpâ bij
weena firds un weena dwehsele.

Kad tas Kehninsch wezs un wahisch
tappe, zehle tas sawu Snohiti par Keh-
ninu.

Tâ tappe no semneeka zelts leels
Kehninsch.

Mahziba.

Mahzees tikkai ko labbi, un dsennees
us wissu labbu, gan tew usmeklehâ un
gohdam bruhlehâ. Jo pehz zilwezibas
wissi zilweki, tee augstakee tik lab kâ tee
semneji lihdsigi irraid, bet eeksch prahtha
gudribas un eeksch dsihmoschanas kahr-
tas zilweki par zilwekeem eet. Zik dasch

semneefs zaur augstu prahtu un tikkuma
ar gohdu par Kungu zehlees, kad dasch
jeb dascha, no Kungu zilts, netitlibas
dehl, semneeku fahrtâ nogrimst. Ne
zilts, bet prahts un tikkums irr zilwezi-
bas wehrtiba.

Tas 70. Stabsts.

Mihklas.

Seemas laikâ swehdeenu un swehtku
makkarôs pehz basnizas, sanahze
faimini pamihschu, tad pee weena, tad
pee ohtra gohdiga faimneeka, islustetees.
Ar gohdu meeloti un ar fahstu un gauſu
ehduſchi un dsehrufchi, fahze papreeſch
puiſchi un meittas ar tahm jaunahm
Singu-lustehm islustetees, un tad wee-
nu tad ohtru dseefminu pehz tahm jau-
nahm meldeijahm dseedah. Pehz rin-
ti apsehдах, un weens grahmatneeks
gabbalu no Augstas gudribas grahma-
tas, ohtrs gabbalu no tahm jaukahm
Pasakkahm, un trefchajs gabbalu no
teem

teem jauneem Stahsteem preeſſchlaſſa,
un wiſſi apfahrt ar abbahm auſim pree-
zigi klaufahs, un tahs labbas mahzibas
hirdi ſpeeschahs.

Behdigi fahze tee Mihklas preeſſchâ
nemt. Papreeſch dewe tee jauni lauti-
ni ſawâ ſtarpâ tahs wezzas Mihklas:

Muns wehrſcha wehdera.
Dſelfu fehwe linnu aſte.
Lahzis tupp, ſarnes fuſt.
Muzza brehz, dſehreji kluffi.

Un dauds zittas tahdas. Tad pee fa-
tras mihklas, kâ eeradduſchi: weens
zaur ohtru waizaja: moi eekſchâ, moi
ahrà? moi pee zilweka, moi pee lohpa?
moi pee debbes, moi pee ſemmes? Gan
iswaizajuſchi ſahk weens zaur ohtru ap-
lam minneht: moi ne buhs lahzis, moi
beſdeliga? moi ne buhs warde, moi tab-
baka pihpe? moi ne buhs ſuhdu bam-
bals, moi wezza bahba? moi ne buhs
peeſts, moi Rihges pilſſſats? Ikweens
ſazzija, kas wiinnam ahtrumâ prahtâ
ſchahwahs.

To dſirdeja weens wezzajs un vrah-
tigs wihrs, tas ſahze ſmeetees un ſaz-
zih: Ro juhs, behrni, tē melfeet un bes
apdohma minneet? Ras miħflu grihb
minneht, tam ne waijag ſchurp un turp
ar ſawu prahthu grabbſtiht, bet pa-
preeſch to miħflu pee ſewis labbi pahr-
dohmaht, un tad jau dohma to miħflu
iſgudrojis, tad waijag winnam arridsan
to miħflu iſtahſtiht un parahdiht, ka
tas tahs miħklas prahts irr. Un tad
winſch to ne warr uſminneht, tad wai-
jag to miħklas deweju luhgt, ka tas to
iſtahtitu un ſtaidri parahditu.

Rabb, ſazzija zitti, dohd tu mums,
tehtih, miħflu, mehs grihbam to kluf-
ſa prahta apdohmaht un tad minneht,
un tew buhs ſpreest, ſas pareiſi un ne
pareiſi buhs minnejis. Tad dewe tas
wezzajs ſcho miħflu:

Ummata wihrs dſehre uhdeni. Zits
to redſedams winnu waiza: kam tu
uhdeni dſerri. Echis atbild: kad
man uhdens buhtu, tad es allu
dſertu, bet man uhdens truhſt,
tapehz man uhdeni ja dſerr.

Nu

Nu atminneet, ſahds ammatneeks tas
uhdens dſehreis bijis. Weens ſazzija:
Strohderis jeb wehweris tas ne warr
buht bijis. Tas wezzajs atbildeja:
Mehs ne grihbam ſinnaht, ſahds ne bi-
jis, bet ſahds bijis. Rabb apdohma-
jees, zits ſazzija, tas eſſoht bruhweris,
ſas ne warroht bes uhdens allu bruh-
weht, un uhdeni ja dſerr. Bet tas wez-
zajs atbildeja: Euv bruhweris uhdeni
nemn dſerſchanai, tur winſch arridsan
warr nemt bruhweſchanai. Zits gudri-
neeks buhdams ſazzija: moi tas ne buhs
melderis? Tas wezzajs waizaja: kapehz?
Winſch atbildeja: Kad melderam uh-
dens ſudmallā truhſt, tad ne warr malt,
un kad pelnu nama, tad uhdeni ja dſerr.
Bet kad uhdens ſudmallas dſemm un
malt, tad warr pelnitees un allu dſert.
Tas irr pareiſi, atbildeja tas wezzajs,
tā waijag miħflu ne ween minneht, bet
arridsan iſtahſtiht.

Tad dewe tas wezzajs zittu miħflu, ar
ſcheem wahrdeem:

Ras bij riht, un buhs wakkar?
Ilgı kluffu zeetufchi un dohmadami tas
gu-

gudrineeks fazzija: woi tu, tehtiht, ne es-
 fi atschagarni waizajis? jo tas, kas wak-
 far bija, irr aisgahjis, un kas riht buhs,
 nulle nahks. Tas wezzajis fazzija: ko
 es waizajis esmu, tas irr skaidra patee-
 siba. Kā warr tas buht, atbildeja wis-
 si. Nu tad gribbu es jums to istah-
 stiht, fazzija tas wezzajis, bet apdohma-
 jeet labbi, kā es to istaidroschu. Kas
 bij riht, un buhs wakkar, irr ta scho-
 deeniga deena. Woi ne teef, kā mehs
 wakkar no tahs schodeenigas deenas faz-
 zijam: mehs riht schinni zeemā buhsim.
 Tas nu riht bijis, un nama wairs riht,
 bet schodeen. Tapat mehs riht no tahs
 schodeenigas deenas fazzisim: mehs es-
 sim wakkar schinni zeemā bijuschi, tad
 nu riht tas buhs wakkar, kas taggad
 schodeen irr. Woi juhs to nu prohteet?
 Prohtam, prohtam, fazzija wissi ar
 preeku, un luhdse to wezzu, kā winsch
 wehl weenu mihflu dohtu. Labpracht,
 fazzija tas wezzajis, schē jums zitta aug-
 sta mihkla:

Kas tas irr, ko semneeks ifdeenas,
 Kehniensch retti, un Deews muh-
 scham ne reds?

Ne

Ne tu schehligs Deews, atbildeja tas
 gudrineeks, kas tas warretu buht, ko
 zilmeki reds un Deews ne redsetu? To
 ne weens atminnehs. Tad istahstija
 to tas wezzajis, fazzidams: woi ne teef,
 kā semneeks wissur zittu no sawas fahr-
 tas eeraug. Kehniensch gan retti ar zit-
 tu no sawas fahrtas sanahf. Bet
 Deews muhschigi muhscham zittu no sa-
 was fahrtas ne reds, jo zits Deews na-
 wa, kā tas weens weenigajis. Wissi
 brihnijahs par ta wezza gudribu.

Nu gribbu es jums beidscht, wehl
 weenu mihflu doht, fazzija tas wezzajis,
 un tas irr schi mihkla:

Kad man wissas laimas pilniba
 buhtu, gohds, manta, wesseliba
 un wissi preeki, scheit laizigi un
 tur muhschigi, fakkeet man, kas
 buhtu pahr to wissu dauds labbaki?

Wissi atbildeja: ne kas warr labbaki
 buht. Tas wezzajis smeedamees fazzi-
 ja: Woi tas ne buhtu labbaki, kad ne
 mannim ween, bet arridsan jums wis-
 seem schi laima buhtu? Tas irr tee-
 scham

ſham teeſ, taſ buhtu daudſ labbaki, at-
bildeja wiſſi.

Nu jau ſahze tee zitti arridsan jaunas
mihklas doht. Taſ gudrineekſ dewe
ſcho mihktu minneht:

Nasta peekubſt, naſtaſ neſſeſ ne
peekubſt.

Tad zehlehs taſ wezzaiſ, ſazzidamſ: ir
eſ eſmu no ſehdeſchanaſ peekuſſiſ, un
benkiſ naw peekuſſiſ. Tad ſapratte
wiſſi, ka zilwekſ ta naſta, un benkiſ jeb
trehſſiſ taſ naſtuneſſeſ irr. — Zits
attkal ſcho mihktu dewe:

Atminn, kaſ taſ par weetu irr,
kur wiſſi ſehdeht warr, fehms, mah-
te, brahſ, mahſe, dehlſ, meita,
un wiſſi laudiſ paſaule, bet tu ween
tur ne warri ſehdeht?

Weens ſohbugalſ to mihktu ſinnadamſ
tam mihktu dewejam flehpi apſehdahſ,
ſazzidamſ: ſchẽ attkal tu ne warri ſeh-
deht. Tad wiſſi nomannija, ka zilweta
flehpiſ ta weeniga weeta irr, kur wiſſi
zitti,

zitti ſehdeht warr, patſ zilwekſ ween
ne warr.

Kad jau wiſſi zehlehs, mahjaſ pahr-
braukt, iſdallija taſ wezzaiſ ſchahſ mih-
klaſ zellã pahredohmaht, un nahkoſchu
reiſt, kad tee pee zitta kaimina ſanahſ,
iſſtahſtiht.

1. Kaſ tohp diwreiſ peedſimmiſ?
2. Kaſ irr miriſ, un naw dſimmiſ?
3. Kaſ irr dſimmiſ, un naw miriſ?
4. Kaſ irr tihrſ neekſ, un tomehr ſkai-
dri redſamſ?
5. Kam irr taſ wiſſgarrakaſ rohkaf?
6. Kaſ iſteiz wiſſ beſ mehleſ?
7. Ko warr pee nakſ redſeht, pee dee-
naſ ne?
8. Ko ne warr ne kad pee nakſ redſeht?
9. Kaſ taſ irr, kaſ tew paſchã rohkã
nahk, un tomehr ne warri ſaguht?
10. Kur redſam un dſirdam, kaſ naw
ne kaſ?

11. Kaſ

11. Kas irr fa augstaka waldineeze pašaulē?
12. Kas šķreen drihsak ne kà šibbens?
13. Kas šķreen drihsak ne kà šaules šarri?
14. Kas irr wišņu leetu rahditaja, un tomehr patti ne ko ne šinn?
15. Kursch dšeedatajš ar daudš šeewahm mauko, un tomehr ne grehšodams zepš tohp?
16. Kursch irr tas wišņulabbakajs putniņš, un tas wišņu šliktakajs zepšets?
17. Kursch mahšderis warr azzumirkli pušņu pašauli it škaidri nomahleht?
18. Šemneeki šemmiē mett, Rungi lafs katā glabba un kabbatā bahšch.
19. Dšihws tappe nešš, nedšihws meef un dwehšfel neff.
20. Tē minn ar kašjahm, tē mattus pluhs, tē atkal pabušcho.

Mahš

Mahžiba.

Kad šaimini kà draugi dšihwo, apmešlejahš, ar gohdu meelojahš, un išlustedamees šawu laiku ar gudribas leetahm kawe, tas irr jauki un daudš labbaki, ne kà kad tee kà lohpi šanahš tikkai dšert un plihšteht.

Mihflu

Mihlu Isstahstischana.

1. Putns, kas papreetsk kà pauts
tohp peedsumnis un pehz no
mahtes tohp isperrehts un tie
labb kà ohtru reisi dsumnis.
2. Ahdams.
3. Wissi zilweki, kas wehl dshwo.
4. Etna.
5. Kehnineem un Leelkungeem.
6. Grahmata.
7. Swaignes.
8. Sauli.
9. Saules starri.
10. Sapni.
11. Ta nauda.
12. Saules starri.
13. Zilweka dohmas, kas pahr wissahm
debbs debbesim skreen.
14. Ta gaisma.
15. Gaillis.

16. Bittite.

16. Bittite, kas meddu taisa.
17. Speegelaiss.
18. Tas irr tas schnargals.
19. Tas irr pastalas un sabbakas. To
kamehr lohps dshwo, winna dsh-
wa ahda no winna pascha nesta
tohp. Bet kad no ahdas pastalas
jeb sabbakas tohp taisitas, tad schi
nedshwa ahda zilweka meesu un
dwehseli ness, prohti kad zilweks ar
to staiga.
20. To warr redseht, kad meita pee rat-
tina wehrpi.

Blehnu tizzibas.

Tas irr tahdas, kas besprahtigas
irr, kas no blehdneekem daudsina-
tas, zaur wezzu bahbu wallodahm
apstiprinatas, un no nejahgeem
zeenitas tohp, bet par to prahnu
laudis kaunahs.

Ta

Ta 1. blehnu tizziba.

Ka Lizzepuris jeb wels apfahrt
staigajohht un daschubahn
rahdahs.

Zaur schahdu wallodu mefle sagli un
mautu dšinnaji zittus apmahniht,
fa tee samu negantibu apflehtos faktos
drohschi padarriht warretu. Bet ka-
pehz tad tahds wels behg un flepijahs,
fad kungs, junkuris, waggare jeb zits
drohsch wihrs wirsu nahf. Ka tas bleh-
nas irr, warri tu arridsan no ta man-
niht, fa tas wels weens gars irr, kas
ne redsams, jo tam newa meefas un
kauli. Tanni muischâ, fur es Kursen-
me par basnizkundu biju, fahze tahds
wels no zeeniga kunga pagrabbâ allus
un wihtu sagt, un rahdijahs arridsan
daschubahn pee flehts. Bet fad basni-
za tappe gunnehs, fa zeenigs kungs
dših-

†

Ala

dsihrah's tahdu wellu ar biffi schaut, tad
ne weens wairaf rahdijah's. Behrns
warr schein tab's blehnas saprast.

Ta 2. blehnu tizziba.

Ra pehrkons wellu meflejoht,
un fa wels aplam no pehr-
fona behgoht.

Tas irr arridsan blehnas. Kad pehr-
kons warretu, nospehrt, tad jau
welli fenn pohsta buhtu. To tee ne prezz-
jah's neds jaunus wellus dsemde. To
tee newa meefigi. Tapehz tee ar-
ridsan ne warr augtotees, neds arridsan
no pasaul'es eewainoti tapf un mirt.
Ra warretu tad pehrkons winneem skah-
deht? Kad wellam preeksch pehrfona
baiss buhtu, tad winsch tahds negudrs
ne buhtu, makstis lihst fa neleschi lau-
dis tizz. Schis wezzais gudrineeks lab-
bak augsta gaisa, pahri pahr debbe-
scheem

scheem, dohtohs, fur muhscham pehr-
foni newa.

Ta 3. blehnu tizziba.

Ra ragganas krussu un wehtru
darroht, un fauliti un meh-
nesi plehschoht.

Woi tas newa greh's un fauns, Dee-
wa darbus wellam peemehroht?
Deews ween irr tahs pasaul'es un ta gaisa
radditais un walditais. Deews un
ne zits fauliti, rassu, miglu, leetu,
wehju, wehtru, ruhfu, pehrfoni,
krussu un salnu sawa laika pehz sawas
deewischkas sinnas suhta. Winsch ar-
ridsan faulei un mehnescham zeltu pee
debbes nomehrojis. Kad nu gaddahs,
fa tukschâ mehnesi mehnes ihsti faules
preekschâ nahf, tad faule us tahdu pa-
schu wihl aptumfchota tohp, fa swezze,
fad zits sawu rohfu preeksch swezzes
turr.

turr. Un kad pillâ mehnesi mehnes ap-
tumischota tohp, tad tas no ta nahf, kad
muhfu semmes pakrehsla us mehnesi
friht. Jo tanni brihdi saule appaksch
semmes mehnescham ihsti taisni, ka ar
schnohri nomebrohts, pretti stahw.

un tannu tannu tannu tannu tannu
Za 4. blehnu tizziba.

Ra fauliti ja swehtijoht, un ka
peektâ wakkara ne labbi es-
foht wehrpt.

Tas irr labba tizziba preeksch laiskahm
seewischahm, kas labprahf puhst.
Gan es sinu, ka azzis maita, kad
grahmatu lassa jeb schuhn, kad pehz fau-
les laischanas gais tumsch mettahs.
Bet tas newa faules swehtischana. Jo
tai schis gohds ne peenahkahs, kas Dee-
wam un wiina swehtam wahrdam, un
tahm swehtahm deenahm, ka winsch ees-
stahdijs, peederr. Bet kapehz peektu
wak-

wakkaru ja swehti, to es ne warru fa-
prast. Deems to newa pawehlejis.
Deewa draudse arridsan to newa eestah-
dijusi. Ra ne labbi tanni wakkara
wehrpt un ka aitas greeschahs, kad to
darroht, tas newa teesa. Es allaschin
tihscham likku tannis wakkars wehrpt,
un paldees Deewam, man un man-
neem lohpineem ne faiteja ne neeka, un
mannas aittinas ta labbi isdewehs, ka
preeks bij azzis usmest.

Za 5. blehnu tizziba.

Ra puhkis naudu jeb labbibu
nehfajohf.

Schi neeku wallodu no negudreem un
ffaugeem zehlusées. Es daschu
reist to ar sawahm azzim effu redsejis,
fo Latweeschi par puhfi daudsina. Bet
tas ta irr. Kad gais tihrijahs, tad
ffaidra wakkara leekahs, itt ka
fwaig-

swaigsnes no debbesim fristū. Bet tas nera tahs swaigsnes, kas muhscham pee debbes stahw, kur ne warr sust, zittadi ta augsta debbes jau fenn pohsta no swaigmeim tappusi. Tas irr leeks ugguntsch no sehra twaifeem muhsu gaisa, kas eeder sinajees ahtri schaujahs, un no tablenes ta swaigsnite mirds, kamehr subd. Bet kad tas tumu pee semmes rahdahs, tad tas daschubahn ar garru asti atspihd, un ne retti us ehkas schaujahs. Tahds puhkis irr Deewa, un ne wella darbs. Weena siltā waffaras waffara tahds leeks ugguns itt tumu pee mannim atspihdeja, kas tik leeks ta dischans duhrens bija, un ahtrumā leelu uggunigu asti pakkat sewim wilke, kas widdeja pussē plattaka un no abbejeem galleem ta ihlens affa bija. Ta galwa sprahdama dsirskales nofrattija, un azzumirkli arridsan aste subde. Man lustes bija, to skattih, par ko nelehgi bihstahs. Tuhdal man prahta schahwahs, ka Patmeeschī to welti par baidekli turr. Teem buhtu Deewam ja pateiz, ka tas, ta schehligs Tehws par zilwekeem gahdams, gaisu us daschadu wihsī leek schlihs

schlihsstitees. To kad gaisa zaur sibbineem, ruhfu un schahdu leeku uggumi no sehraimeem un zitteem neganteem twaifeem, kas no semmes gaisa dohdahs un ta migla uskahpi, ne tihrihts taptu, tad mehs jau fenn no mehra beigti tappum.

Ta 6. blehru tizziba,

Ra swehtas jumprawas dascha
sehta nakti wehrpoh, au-
schoht, makloht un wissu
darbu gattawu darroht.

Schi walloda no skaugeem nahk, kas paschi pee negantas dsihwoschanas welti puhlejahs un wahrgst. Kad tee nureds, ka zittam papilnam pee rohkas irr, tad tee schahdu Deewa swehtibu ar skauga prahtu wellam peemehro. Ne puhkis, ne swehtas jumprawas, bet Deewabihjaschana un darbi ihsta laika pee

pee gaddigas dšhwoschanas maissi dohd,
tā tā besdeewiba, slintums un negaddi-
ga buhschana pohstu darra.

Ta 7. blehnu tizziba.

No teem pesteleem.

Na pesteki no wella nahfoht, tas irr
aplām eenemta walloda. Gan
staugeem ir bes wella paliga skohlas
irr, zittam sleppeni skadeht. Ir es
sables sinnu, kad zilweku ar to apdsirdi,
tad tas tā kammols savauts tohp.
Schahda sinnaschana newa grehks; bet
to zittam par skahdi bruhkeht, tas irr
leels grehks un breesmigi sohdamš. Tas
pat ikweens sinn, tā ar nahwes sah-
lehm zilweku warr nonahweht, bet tas
to gribbetu darriht, bendes rohkā tiktū.
Schahdi pesteki ne no wella, bet no lau-
neem zilwekeem nahf, tas tahdas leetas,
to Deems us labbu bruhku raddijis, us
launu bruhku walka. Wiissi zitti pesteki
irr tihri neeki. Kad tas laukā putnu,
jeb

jeb sagrohsitas wahrpas labbibā: jeb no-
sprahguschu takki kuhri, jeb zittu kah-
du ehre mu atrohd, tad tas jeb no nejau-
schi, jeb no trakkula narroschanas
nahf.

Kautschi tahdi neeki smeijami, to-
mehr tas irr grehks tam, tas to tih-
scham darra, sawu nabbagu turwaku
welti baidiht. Prahtigs zilweks par to
ne behda. Tas wiissu labbakais pa-
dohms prett schahdeem pesteleem irr
schis: Pawehl sew un sawas leetas Dee-
wam, strahda ar Deemu, essi drohsch
un ne bihstees par ne to, tad tawš skau-
gis apniks blehnas isgudroht. Ne lau-
jstaugam to preeku, tā tu bailigs tohpi.
Ne behda par to, tad tas winnam pa-
scham firdi sahpehs. Schahda atreeb-
schana newa grehks. Schē tew stahsti,
tā pee pesteleem buhs turretees.

Weena Basnizfunga atraitnes muischā,
paschā Leeldeenas rihtā, saine leelu affins
pelki preeksch istabas durrim atrohn, un
to gaspaschai ar drebbschanu stahsta.
Bet schi prahtiga buhdama, saimi pee
rihta luhgschanas sasauz. Pehz pah-
reem drohschi zaur to pelki eet, un wiissa
saine

saimé paffat eet. Ne weenam ne fas faiteja. Wissi weffeli palikke, un Deewa swehtiba ne mas ne fudde. Kad ifweens tà darritu, tad ne waijadsetu par walti pee Basnizkunga ftreet un fehlo-tees. Zitti eekfeh farahm eepesteletahm dohmahm ne faunahs, Mahzitaju luhat, to pestelu neffaju no spreddika frehsla preekfeh wiffas draudses isfunniht. Kursch gohdigs Mahzitajs to swehtu weetu, fur dwehseles pee Deewa ja pee wedd, tà apgabnihs.

Ta 8. blehnu tizziba.

Ra ne labbi effoht, pee wakkara istabu flauziht, galwu fuffaht, mutti masgah, speegeli skattitees jeb fwilpoht.

Istabu flauziht, galwu fuffaht un masgatees irr darbs, fas if rihstos darbs.

rams. Bet kad waijadfiba irr, to wakkaros darriht, tad ne fait ne neeka. Zapat arridsan, lai wakkaros speegeli skattahs, kam patihf, tomehr weffels buhs. Wakkaros fwilpoht arridsan newa leela leeta, jebfchu tas ne allaschin flahjabs. Wellam pee wiffahm fehahm leetahm ne fahds darbs.

Ta 9. blehnu tizziba.

Kad funni pahr leefu fauz, jeb dohbu iskassa, kad puhzis brehz, kad uhpis waid, kad dsengguse juntâ kuhfo, kad sakkis pahr zellu teff, kad bahbu durris fateef isbrauzoht, tas wiff ne effoht labbi, bet us fahdas nelaimes.

Tu fehligs Deews, ar fahdeem neekeem Latweefchi puhlejabs, un few walti

ti bailes darra! Kur paleek ta zerriba
us Deewu? Kurra rohka ween muhsu
liktens stahw. Kad jel Patweeschi ween-
reis sahktu sawu galwu pazelt un to pa-
reisi wakoht, tad tee prahktu laudim ne
buhtu par apfimeeklu. Ra warr lohps
jeb putns muhsu nelaimi papreeksch sin-
naht un mums no ta sinnu doht. Zit-
tadi lohps un putns, kam prahts ne-
wa, gudrafs buhtu, ne ka zilweks, kam
Deews preeksch wisseem lohpeem un put-
neem prahktu dewis, to pehz sawu gib-
mi raddidams. Ta warri tu schahdas
blehnas tik lab ka ar rohku grabbstiht.

Ta 10. blehnu tizziba.

Ra Zahnu waffara uhdeni un
seemas fwehtku waffara
zaur laines leeschanu un ai-
tinu kerschanas sinnaht war-
roht, kas prezzehs, un kahds
brucht

bruchtgans jeb bruchte gad-
disees.

Deews sinn, kas wissus schahdus nee-
kus isperrejis. Muhsu liktens
Deewa rohka stahw. Welti zilweks moh-
zijahs, sawu laimi un nelaimi papreeksch
sinnaht, to Deews sawa sinnafschana
glabba. Tas irr leela Deewa gudriba,
ka tas, kas nahkams irr, preeksch muh-
su azzim apflehts irr. Sinnatum
mehs, ka mums leela laime preekscha
stahw, tad taptum mehs nebehdneeki,
ne pehz Deewa, ne pehz zilwekeem beh-
dadami. Ra tad tas muhsu dwehselei
flahtohs? Sinnatum mehs, ka mums
leela nelaimie preekscha stahw, tad tap-
tum mehs preeksch laika nossummuschi
un bailigi, un wiss dshwibas jaukums
fustu. Tapehz tas irr labba, ka mehs
sawu nahkamu laimi un nelaimi ne
sinnaht, un us Deewu pataujamees.
Deem, kas zaur blehnu leetahm sawu
liktenu gribb papreeksch sinnaht, un kah-
dus neekus mehgina, seem, falku es,
tas

tas daschdeen slikti isdohdahs, kà ohtrā
definitā stabstā schinni grahmatā lassams.

Wohl dauds zittas blehau tizzibas no
burwojem, kannu-raugeem, pubschto-
tajeem un tschigganeem, kas tikkai kau-
dis apmahni, no seetinu tezzeschanas,
no wilkateem, no swehta Jurga, kà tas
Jurgu deenā us wilku zaur awim jah-
soht, no ragganahm, kà tahs us kruk-
keem jeb us slohtas zaur gaisu skreenoht,
no leetona jeb leetowena, kà tas us sir-
geem un meitahm, kapehz ne arridsan
us wezzahm bahbahm jahdelejoht, kà
mehrs mehra laikā apkahret brauzoht,
kà pee murgeem jeb baigeem kerra-kau-
schu dwehseles kaujahs, no Bubbufa,
un dauds zitteem neekeem, schein warre-
tum rakstigt. Bet kas tahs pirmejas
defmits blehau tizzibas ar prahtu zaur-
lassijs, un ar gudribu pahrdohmajis,
tas teescham wissus schahdus tahdus
neekus atmettihs, un kaunesees tahdas
blehnas zeenih. Lai mehs pee Deewa
swehteem wahrdeem un pee skaidra
prahta un gobdigu Mahzitaju mahzi-
bahm turramees, tad mehs ne allosim,
bet

bet to taisnu zellu staigasim. Muhsu
dsihwiba bes tam pilla bailehm irr, ka-
pehz buhs mums tahs ar neekeem wai-
roht? Lai Deews muhs wissus to skai-
dru zellu, un ne bahbas blehau lihu-
mus wadda!

Tetraptalus
angulirostris biblicus
piedberg